

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Rahbek, Knud Lyne.; ved K. L. Rahbek.
Titel Title:	<u>Nordiske Fortællinger</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 2
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : trykt i det Schultziske Officin, 1819-1821
Fysiske størrelse Physical extent:	2 bd.

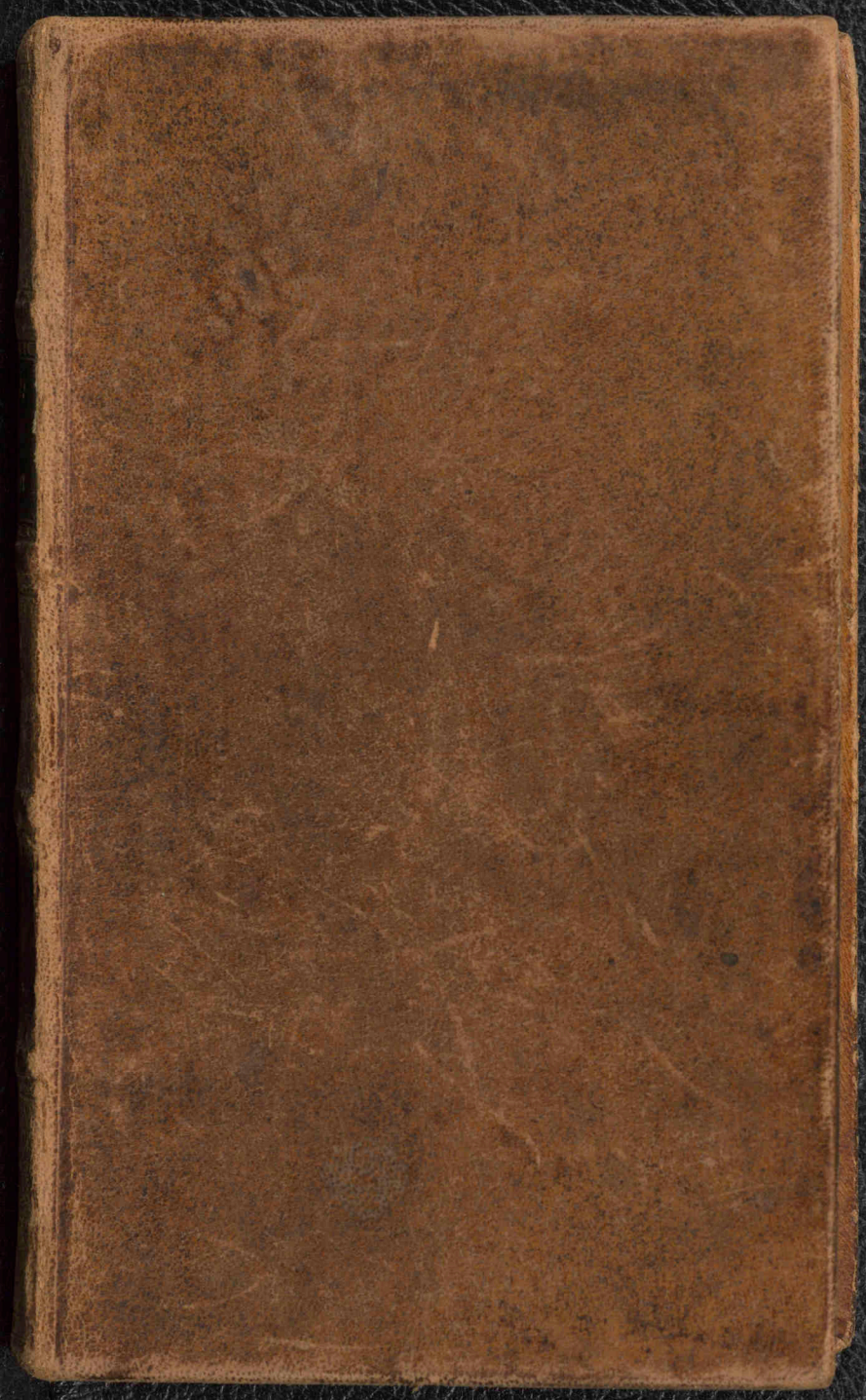
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

39. - 132.

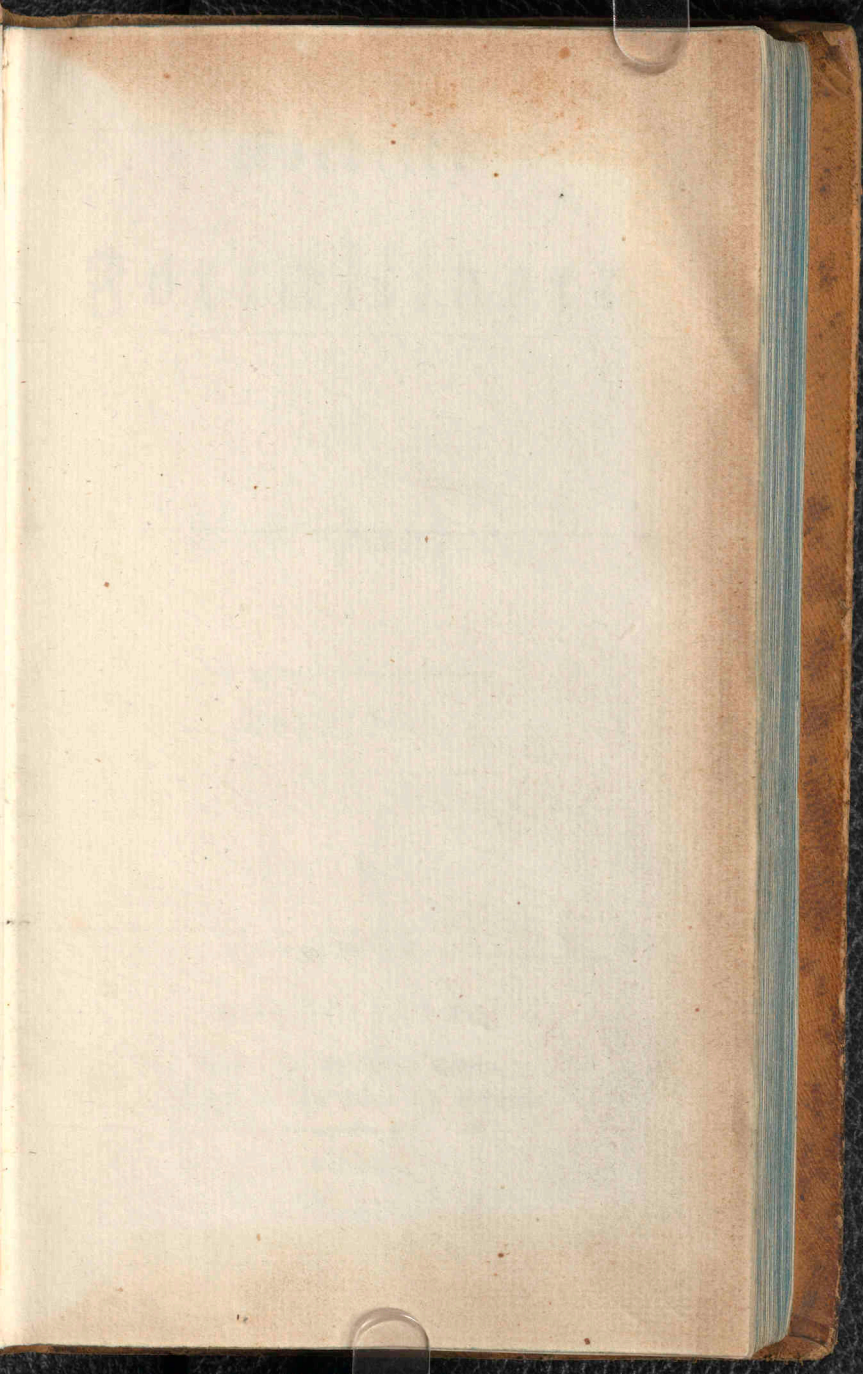
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 39 8°

1 1 39 0 8 01928 X

+ Rex

Nordiske
Fortællinger

ved

K. L. Rahbek.

Andet Bind.

K i ø b e n h a v n .

Trykt i det Schulziske Officin.
Forlagt af Dorothea sal. Schulz.

1824

ordinals

1200

no

1200

1200

1200

1200

Danmarks Mæcen

Herr Geheimeraad

J o h a n v o n B ü l o w

til Sanderumgaard

Storkors af Dannebrogen, og Dannebrogsmænd

af Danneborgertaknemmelighed

for den gavmilde Understøttelse

denne ædle og runde Haand

ogsaa lader denne vigtige Green

af vor Nationalhæder og Nationalkultur

blive til Deel

ærbødigst og erkjændtligst

helliget.

Donnerstag

der Woche

den 10ten

des Monats

1794

der Republik

der Freiheit

und Gleichheit

der Menschheit

der Nationen

der Erde

der Menschheit

der Welt

Til Læseren.

Ved at samle nærværende Bind. Fortællinger ud af de islandske Sagaer, har det fornemmelig været mit Formaal, at udvælge saadanne, der i een eller anden Henseende kastede et Lys paa de gamle Nordboers Character og Sæder.

Begyndelsen gjorde jeg med Carl Nfals Historie, der særdeles stedse har interesseret mig ved sin skønne Skildring af standhaftig Borgertrofasthed, og der for mig har et Pretium affectionis, som det, der først gav mig Smag paa Sagas Tryllebæger, da jeg efter C. R. Thorslacius's Program forbadskede det i dansk Minerva for Mai og Junii 1816.

Høist characteristisk forekom mig Audun den vestfiordske, som jeg ligeledes har oversat efter et Program fra samme Haand, og indrykket i s. N. Januar 1818, saavel som Brand den gavnmilde, meddelt i Tilskueren.

Christendommens Indførelse i Island meddeltes først i Minerva Sept. 1818, som en Episode af Riata, der var for interessant til ikke at meddeles, thi den ikke kunde finde Sted i nogen af de tre af Sagaen tagne Fortællinger, der udgjorde nærværende Samlings første

Bind; ved at bearbejde den paa ny til at optages her, har jeg taget saavel Christnisaga, som Olaf Tryggvasons Saga til Hielp.

Af den følgende særskilte Fortælling havde jeg efter et Program af Hr. E. R. Thorslacius i Minerva for Februar 1817, oversat et Brudestykke Leif Osfursøns Handeler; siden ved min Ven Repps Fordansfning af Thrand's og Sigmunds Brøstfens Thattr i Minerva for Maj og Junii 1819 gjort opmærksom paa denne, besluttede jeg at samle det til en sammenhængende Fortælling, og tillige benytte, hvad Snorro Sturlesøn havde i denne Anledning.

Egil Vendelbo er efter det thorslaciske Program oversat og meddeelt i Hesp. for Aug. 1820, og der anført de Autoriteter, og Grunde, som have besøiet mig til at troe, den ogsaa her vilde læses med Interesse.

Uagtet den umilde Dom, der over Odd Osfegsøns Thatter, ligeledes af et thorslacisk Program fordansket og indrykket i Hesperus, er faldet, vilde dog blot det Svar, Thorsstein gav den vrede Kong Harald Haardraade, være nok til, at jeg ikke kunde troe at burde angre det korte Rum, denne liden Fortælling optager her.

Den Døvsstemme eller Kongedatteren og hendes Et, er et Udtog af Laydælasaga, om hvilken Sagabibliothekets competente Forfatter med Føie siger, at den fremfor andre fortiente at udgives, hvormed og den ar-næmagnæante Commission, saavidt jeg veed, er bestaaet. Da Originalen imidlertid endnu er utrykt, har jeg maattet udarbejde min Fordansfning efter et mig af Bennehaand laant islandsk Manuskript, hvilket for dem der maaskee ville sammenligne enkelte Steder, med den af Hr. J. Val i Storm Munds Saga tredie Bind

leverede Oversættelse af det Hele, er fornødent at anmærke, da det Manuskript, han har fulgt, betydelig har afvejet fra det, jeg har arbejdet efter. Hertil kommer da endnu, at jeg med Hensyn paa mit Formaal har af Egils Saga indflettet Thorgerds snilde Maade at bringe sin Fader fra hans Dødstanker, hvilket jeg tilforn i Anledning af Dehlensdågers Fostbrødre havde overlat, i min Fortælling; ligesom jeg og hyppig har nyttet, hvad om Riartan i Olaf Tryggvasons Saga fortælles, medens jeg paa den anden Side i Fort udtog har sammenbraget, hvad der foregik efter Riartans og Bolles Død; da endog den sidste Drab og Hævn, i Følge den Titel jeg har givet Fortællingen, kunde synes at burde været udeladt, som ikke egentlig Kongedatteren og hendes Æt vedkommende; saafremt ikke den Interesse, der hviler paa Bolle og Gudrun, skulde bringe Læseren til at bære over med denne planstridige Udvært. Mig er denne Saga, saavel i Henseende til Riartans og Bolles, som især til de fire Fruentimmers, Thorgerds, Gudruns, Hrefnas, og Ingeborgs i saa ukunstlet Korthed saa mesterlig nuancerede Karakterer, et sandt Studium.

København, d. 2 Junii 1821.

K. L. Rahbek.

I n d h o l d.

	Side
Carl Usæls Historie	I
Brand den gavmilde	18
Nudun fra Vestfiord	21
Christendommens Indførelse i Island . . .	31
Thrand Gøtustkæg og Sigmund Brestesen, en færøisk Fortælling	53
Egil Vendelbo	174
Odd Dfeigsons Thattr, en Fortælling . . .	188
Den Døvfstumme, eller Kongebatteren og hendes Uet.	196

Carl usæls Historie.

1848

Carl Heide's Geschichte

I Kong Svend Ulffsons Dage herskede i Norge Kong Svend, Knuds og Alfiva Alfriksdatters Son. Da opfoftredes Norden for Haligoland to Brødre, raske Mænd, og forstandige af Natur, den ældste hedde Carl, den yngre Biorn. De var ikke Mænd af stor Slægt, men kiække, drivtige og velbefarne; de vare meget for at seile til fremmede Lande, vandt stor Fordeel derved, og bleve meget rige. Paa den Tid var Ufred mellem Garderige og Norge over de store Begivenheder, der nys vare forefaldne, da Folket var affaldet fra Oluf den hellige Haralds søn. Hans Son Magnus var da i Opfostring øst paa i Garderige hos Kong Tarisleif, og Ingegerd en Datter af Kong Oluf i Sverrig; og torde ingen for denne Ufred fare mellem Norge og Øilandene; thi alle de Nordmænd, de i Rusland fik fat, dræbte de.

En Sommer, da disse Brødre havde gjort deres Skib seilklart sydpaa i Danmark, og havde

meget Foring, og raske Folk, og det var en stor og god Dstfarer, og der var baade Danske og Nordmænd paa, og fra flere Lande; da sagde Carl til sine Mænd: jeg vil, vi skal holde Skisstevne, inden vi seile. Det samtykkede de. Da stod Carl op, og sagde: saa staaer det nu, at jeg haver giort dette Skib seilklart, og agter at gaae øst paa; men jeg vil, I skulle vide, at denne Færd vil blive mange ikke til Fordeel, men heller til Skade, og mange til Formuesforliis, og vil jeg nu, at I Nordmænd skal have Valg at gaae fra borde, og drage, hvor I vil. Da svarte en Nordmand, og sagde: ikke havde vi Nordmænd vundet meget, om vi havde sidst dette tilforn; thi ofte er det blevet udført, hvad du haver raadet; og desuden er det hæderligt at døe vagesløs for Kong Duffs Skyld; og endelig maa hver døe, naar hans Stund er; thi ville vi Staldbrodre paa ingen Maade bryde vor Forening med dig, Carl.

Derpaa seilede de øst paa, og da de kom til Garberige, blev dem sagt, at dem ventede Ufred og Lænker, og at Kongen vilde tage alt deres Gods. Carl blev da fængslet, og alle Nordmændene. Carl sagde: mig synes raadeligst, at I sende efter Eders Konge, og at vi tale med ham; thi ikke er der nogen Fare for Eder, ved at overlade til ham at aflive Eder, da han er sat at vaage over Loven; heller

ikke kan han vide, hvo der kommer fra Norge, som Kong Magnus ikke vil lade dræbe, naar han er klog. Dette lød vel i deres Ørne, og de gjorde derefter. Kong Jarisleif, og Magnus Kongesøn kom derhen inden otte Dage, og blev da stævnet Ting. Da stod Kong Jarisleif op, og talede saa: der er hver Mand bekiendt, hvorledes Norges Mænd have baaret Nid mod Kong Oluf den hellige; thi tykkes os, det bør alle Nordmænd det at giælde, da vi ikke sikkert vide, hvo der er skyldfri i denne Udaad; og derfor vil vi dræbe disse, og alle, som komme i vor Magt. Da stod Carl op, og sagde, dette er ikke nogen kongelig Tale, der egner saa forstandig en Konge; thi i dette Manddrab er ingen Hævn over saa berømt en Hovding. Maa det og tages i Betragtning, at jeg ikke var i noget Fiendskab med Kong Oluf den hellige, siden jeg var udenrigs, da hine store Bequemheder indtraf, heller ikke er jeg nogen Mand af stor Æt. Og giengielder Gud Nordmændene nu, at de svege Kong Oluf, og have de aldrig været under sliq Undertrykkelse, og veed ingen, naar Enden bliver derpaa; og lider det nu saa langt hen af Dag, at det vil blive Nattedrab, hvis vi nu aflives. Kongen svarede: jeg seer, Carl! at du er en diærv Mand, og skulle I sikkert leve Natten over, men haver det i Tanke, at visfere er Eder i Morgen Døden end Livet. Det ønsker jeg,

sagde Carl, at Kong Oluf saavist vil give os Staldbrodre Tro, som han veed, vi ere sagesløse i hvert Fald.

Nu lider det hen ad Natten, om Morgenens komme Folk til Thinge, og mellem dem Kong Tarisleif. Kongen taler til Magnus, Kong Olufs Søn; han var da ni Aar gammel. Kongen siger saa: den Sag, Fostersøn, her nu er at afgjøre, vedkommer dig en Deel; hvad siger du da til denne Sag? Magnus svarede: lidet har du talt til mig om flige Sager hidtil; og haver jeg liden Skionsomhed heri; men saa tykkes mig, at seent monne jeg vinde Norges Rige, hvis dette skal være Fremgangsmaaden, at dræbe alle dem, vi kunne faae ihænde, hvo Manden saa er. Kongen sagde, ikke skal jeg handle imod dig saa, at jeg raadsperger dig, og ikke følger dit Raad, og lod han da løse Carl, og hans Folge. Kongen sagde: at Kongens Søn vil, de skal alle have Fred. Carl bad ham være takket derfor. Kongen sagde, her er tvende Kaar for dig at vælge iblandt: det første, at du bliver her i mit Rige, hvor du selv vil; det andet, at du følger med mig, og er blandt mine Hirdmænd i Vinter; og til Vaaren forelægger jeg dig et vanskeligt Foretagende. Jeg er vant, svarede Carl, at vælge det, som tykkes mig, at love Hæder, hvordan saa Udfaldet bliver, men til vanskelige Foretagender er jeg meget

libet flikket, som du ved Erfaring vil selv faae at see. Da sagde Kongen: det kan jeg ikke see paa Manden, men vælg du nu det, der ligger mig meest paa Hierte.

2. Derpaa tog Carl hjem til sine Mænd, og bragde dem glædeligt Budskab; de søgde sig da Bopæle, og affatte deres Gods, og gjorde en ypperlig Handel. Carl drog til Hirdmændene med Kongen, og blev vel modtagen; Kongen talte ofte med ham, og fandt, det var en forstandig Mand. Nu gik det saa hen ad Vintren; da det vaaredes, sagde Kongen: nu Carl maa du gjøre dig rede til dit Færd; men vanskeligt er, hvad jeg vil forelægge dig; du veed, at hos mig opvojer Magnus, Son af Kong Oluf den hellige, der har ret Udkomst til Norge, i hvis Rige uværdige sidde. Nu er her Skatte, jeg vil give dig ihænde, af Sølv og Guld, at du skal bringe Norges Hovdinge for at staae Magnus Kongesøn bi, hvis han kan komme til at kræve sit Land. Som første Mand nævner jeg dig Einar Tambeskiælver, og andre, som Eders Kongesøn anseer for de bequemeste til at understøtte ham. Carl svarer: denne Sag synes mig meget vanskelige at paatage sig, end at jeg skulde være Mand til at fare med slige store Anlæg at drage Land og Folk fra Kong Svend. Dertil haver jeg hverken Styrke eller Forstand. Desforuden er Alfiva saa

troldkyndig, at hun snart opdager mig, og det bliver min Død; thi frabeder jeg mig dette, Herre. Kongen sagte: betænk, om din Stilling ikke er saa mislig, at det ikke tør vare længe, inden jeg lader dig dræbe. Carl svarte: det er en vanskelig Sag, og maa ufortøvet forsøges; men til Kong Olufs og Kongesønnens Lykke vil vi anvende, hvad der kan være ved os; og kan jeg med Sandhed sige, at fuld vel er mit Liv betalt, hvis ved min Død Kongesønnen kommer Norges Besiddelse nærmere.

Nu tog han mod Skatten, og drog østpaa til Danmark, og havde en meget lykkelig Reise. Da sagde Carl, saa er det nu, som I vide, at vi have havt saa god en Reise, at man ikke kan tænke sig den heldigere: nu vilde jeg, at vi maatte nyde godt deraf; men mig bæres for, at, hvis vi komme snart til Norge, vil meget af vort Gods os fratages. Thi er det mit Raad, at vi nu skilles, og nogle gaae til England, andre andensteds; men jeg vil drage op her i Landet til mine Venner, og maa saa være, at hver beholder sine Penge. Dette syntes et godt Raad for Alle, og blev det derved, og de drog hver til sine Lande, og forekomme ikke mere i denne Fortælling.

Men da Carl og Biørn gik i Land, sagde Biørn: hvad Venner, Frænde! har du her i Danmark? jeg kiender dem ikke; Carl svarer: jeg maa

fige dig, Broder, at jeg haver paataget mig et større Foretagende, end jeg veed at komme vel udaf, men dig vil jeg betro det som en paalidelig Mand. Nu siger han ham Sagens hele Beskaffenhed. Biörn svares: ikke synes dette mig en liden Sag, men saa er jeg gaaet her i Land, at jeg troer at burde forfølge det, som jeg veed, der giælder dit Liv.

Siden droge de videre og dvælede ikke, før de kom til Bigen, og lyttede efter, hvo der var Venner af Magnus Kongesøn, og Oluf hans Fader, og hvo af Alfiva og Kong Svend hendes Søn. Og tykkedes dem da, at saa vare Svends og hans Moders oprigtige Venner. De gave nu Pengene, og kunde nu vel see, hvorhen de kom, men foer dog lonligen dermed.

De kom til Gernsø til Einar Tambeskielver, han modtog dem vel. De forlangte at tale ene med ham. Carl sagde: Jarisleif Konge i Garderige, og Dronning Ingegiord, og Magnus Kongens Søn hilse dig Einar Bonde, og med store Foræringer, som du her kan see, bede dig at være Ven af Magnus Kongesøn, hvis han kommer her til Land, og understøtte ham til Riget. Einar svarede: gierne skal jeg være Kongesønnens Ven ligesom Faderens, og gierne skal jeg understøtte ham med al min Magt og Velvillie, hvis han kommer her til Landet; men det er blevet mig modbydeligt

og vederstyggeligt, at tage mod Gaver, siden Knýtlingerne gave Penge for Kong Olufs Hoved. Det gjør jeg paa ingen Maade, at jeg tager mod Gavers; men det Raad vil jeg give dig, Carl, at du fareer varligen, thi Alfiva har Spor af, at her er kommet Mænd til Landet, der bringe Hovdingerne Penge; vogter Eder derfor vel at træffe paa Kongen og hans Mænd. Carl sagde, det skulde han, hvis han mærkede Mistanke.

De drog derfra til Nidaros, og tog der Natteleie hos en gild Bonde, han hedde Grim hin Graa. Han spurgde, hvo de vare? de svarte, hvad dem syntes. Han sagde: ere I de Mænd, der ville drage Land og Folk fra vor Konge? Ikke tyktes vi duelige til saa store Ting, svarte Carl. Thi see, sagde Grim, jeg agter mig ingen Fare for Eders Skyld; men Mistanke vilde jeg have til Eder, hvis jeg ansaae Sagen for farlig; thi I synes mig saadanne, som de, der har været talt om.

De vare der om Natten; men da der om Morgen var blæst i Kongens Luur, og alle Bønder sammenkaldtes, da stod Skatmesteren op og sagde saa: Os er kommet for Dre, at Mænd reise om i Landet, at drage Land og Folk fra vor Konge, og monne de nu være i Grim hin Graas Huus, og ville vi paa ingen Maade, at de maa undslippe, inden Kongen kommer. Alle samtykkede heri, og

Thinget hævedes, og hver gik hjem til sin Gaard; og da Grim kom til sit Hiem, sagde han til Carl; nu er det ikke langt borte, som jeg sagde i Gaar Aftes, at jeg tyktes at kunne spaae eder, og er det nu bedst, at vedgaae det reent ud. Carl svarede: hvorledes vil du fare med os, hvis vi ere de Mænd? Grim sagde: ikke veed jeg, at jeg har været en Uven af Kong Oluf eller hans Søn, og derfor skulle I fare i Fred for mig, saa at jeg ikke vil hindre Eders Færd. Carl svarede: saa bør det sig ikke; thi nu er det aabenbart, at vi have været i dit Huus, og vil dig skee Overlast, hvis vi undløbe; vi ville da tage den Udvei, at en af os skal blive tilbage, og svare Kongen, og den anden tage bort, og sige Kongens Søn, hvor hans Penge er henkomne, og hvo der har lovet ham Bistand; thi ham ligger der megen Magt paa at vide, hvo hans Benner ere, hvis han kommer hertil; men der ligger ikke Lag paa, om jeg bliver tilbage og dræbes. Da sagde Biørn: lad du mig blive Broder! mig tyktes det bedre, end saaledes at skilles fra dig. Da svarede Carl: ikke skal saa skee; thi jeg vil blive tilbage, som sig sømmer bedst.

3. Saa tog Biørn bort, og standsede ikke i sin Færd, før han kom til Garderige, og traf Kong Jarisleif, og Magnus Kongens Søn, og toge de overmaade vel imod ham, Han sagde dem,

hvad Carl havde gjort, og var det alle de giæveste
 Mænd, der havde tilsagt Kongesønnen Magnus
 deres Venskab; og sagde han tillige, hvorledes det
 stod med Carl, da de skiltes, at hans Død var vis,
 og sagde han Einar Lambeskjelvers Ord. Kong
 Sarsleif svarede: det er gaaet, som jeg tænkte, at
 Carl vilde udrette store Ting, og er det overmaade
 stor Skade med sli en Mand. Lad os nu gjøre
 Alt, for at være visse om, hvo der har lovet Kon-
 gens Søn Bistand, hvis han kommer til Landet,
 som Carl nu har skaffet Raad til. De ere meget
 forstandige Mænd, det vil gaae ham vel, hvis Lyk-
 ken ikke er ham imod.

For nu at komme til Carl igien; da blev han
 tilbage i Byen, og var nu Kong Svend kommen;
 han stævned alle Mand til Thinge, og Kongen kom
 der selv, og mange med ham, og Folk fra alle Gaar-
 dene. Da sagde Grim den graa til Carl: hvad
 Raad er der nu, Fælle! vil du tage til Thinge?
 han svarer: mon det ikke er raadeligst, at høre,
 hvad Folk sige? det see du til! siger Grim, men
 jeg for min Deel vil sørge for, at du kan komme
 bort, om du vil. Ikke skal saa være, svarer Carl:
 thi hver doer, naar hans Time er.

De tage nu til Thinge, og da Thinget var
 sat, stod Kongen op, og sagde: Os er kommet for
 Dre, at Landet sviges os fra, og at der er Mænd

i Grim Graas Huus, der ere kyndige om saadan Sviig. Da sagde Graa: ikke ere de i mit Huus, Herre! Nu handler du ilde, sagde Kongen: thi ingen mistænkte dig før, men nu gjør du dig aabenbar skyldig i Sviig mod os.

Da stod Carl op, og sagde: Herre! her er den Mand, som Ebers Ord vedkomme, tal du om denne Sag med mig, og lad Bonden være uden for denne Sag. Kongen svarte: Carl er vor Ven, og den vennestælleste af alle, og skal det skee, som du beder; men skøndt nu dette er hændet med dig, vil jeg tilgive dig denne Sag, naar du vil sige mig, hvo der har modtaget Pengene. Carl svarede: ikke maa saa skee, Herre! thi er det ubetydelige Mænd, baader det dig intet, men hvis anseelige Mænd have taget mod Pengene, da vil jeg paa ingen Maade volde saa mange Mænds Død, som deraf vilde følge; heller vil jeg døe ene, og prøve, hvad der vil skee; thi mange flere er der, end dig monne komme i Tanke, og just derfor vil jeg aldrig aabenbare dem. Kongen sagde: jeg mener, du vil blive tvungen at sige det, og det dig til stor Qvide.

Da grebe de Carl, og lagde ham i Bolt og Jern, og blev han givet fire Mænd i Bevogtning, og bragde de ham ind i et Kammer. Han sagde da, slet er eders Lod, at I her maa sidde over mig lænkendne Dødens Mand, mens Andre sidde i

Drikkelag; kom og see, om der er nogle Penge i min Lomme. Da sagde: du er en herlig Karl; og det er stor Skade for saadan en Mand; derpaa kjoebte de godt M, og drak. Da sagde Carl: nu vil jeg drikke med Eder, Karle! de gjore saa; han siger: ikke er det god Drikke; tager flere Penge af Lommen, hvis der er nogle, og kjoebte Eder Misd. Det gjorde de, han drak med dem, og sagde: denne Drik er noget bedre end den forrige, gaaer nu hen, og vender Lommen, og er der nogle Penge endnu, saa kjoebte Eder Biin: de svare, det er stor Skade at sige Mænd skal boe, der ikke spare; siden kom de med Biin, og drak samtlig, indtil Bogterne faldt i Sovn. Nu saae han sig om i Stuen, og saae, hvor der laae en Dre med Eggen i Beiret; Carl velter sig derhen, og faaer skaaret Touget over, som hans Haender var bundne med; siden fik han Fernet af den ene Fod, men kunde ikke faae det af den anden, inden han hug Hælen af sig. Saa løb han ned paa Bryggen, og ind i et Huus, som stob over Nidelven; der tog han et Bræt op af Gulvet, og hidse sig ned giennem Nabningen, og dukkede under et Skib, og hang sig i et Toug, thi han vovede ikke at hidse sig op i Skibet. Der laae Carl den Nat, saa at han holdt sig ved Touget, med Hovedet og Fodderne over Vandet, og Bugen og Maven nede i Vandet; og var Nattelejet ikke hyg-

geligt, og blev han derfor bestandig siden kaldt Carl den Ufælle.

4. Nu vaagnede Kongens Mænd, og saae ingen; der blev da megen Støi i Huset, og det blev sagt Kongen. Han sagde: ilde er det, at en saadan Mand er sluppet fra os, som haver villet lokke os Land og Folk fra, og vil denne Tildragelse volde os megen Fortræd; og vil vi nu sætte tree Mark paa hans Hoved, og fare vestpaa til England til min Fader, med Kalv Arnesen, og hvad Skibsførere jeg kan faae.

Carl blev ked af at være i Søen, men trostede sig dog ikke til at tye op i Skibet; han snømmede da over Elven, og saae, der var en Saltsyder i en Baad, der havde en Skindkiortel ved Siden af sig; ham greb han i Skuldrene, og kastede ham overbord, og tog Skindkiortlen paa; Manden gik tilbunds, Carl roede bort i Baaden, skulde sig om Dagen, og roede om Natten.

Kong Svend gjorde sig rede at drage udaf Landet, og Kalv Arnesen med ham. Kalv var i saadan Anseelse, at han maatte ligge Kongen nærmest i Skibsleiet. En Dag seilede Kongen, da sagde Kalv: nu have vi stille Veir, lad os segle langs Landet. Kort derpaa sagde han: hvad seer jeg der tæt ved Land? er det ikke en Baad? og er ikke det Carl den Ufælle! det vilde være meget Lykke, hvis

vi naaede ham. De holde nu ind ad Landet, siden
 saa de at Manden løb af Baaden og i Land. Da
 sagde Kalv: Nu slap han, Carl den Usælle! og
 løb efter ham, og sagde: bi du mig, og jeg vil give
 dig Fred. Carl svarede: ikke troer jeg dig! Kalv
 sagde: jeg giver dig min Ed paa, jeg ikke skal svige
 dig. Carl svarede: ikke troer jeg dig stort, du sveeg,
 hvor det var dig mere at lægge til Last, Kong Oluf
 den hellige; Kalv sagde: ikke skal jeg dog svige dig.
 Carl svarede: jeg troer det, men vist er det, at det
 ikke vilde være værre for mig at miste Livet, end
 for dig, at tilfidesætte al Edelmod; og skal jeg
 sikkerlig bie dig. Derpaa mødtes de, og gik ombord
 sammen; og da de vare vare i Rigtighed, kom der
 en Baad med en Mand i, og Manden sagde: Kalv
 Arnesen! Kongen vil tale med dig. Han svarte;
 det skulde skee, og sagde til sine Folk, at passe vel
 paa Manden; derpaa tog han til Kongen. Kongen
 modtog ham vel, og sagde: hvorfor lagde du dig
 ikke i Leie ved Siden af os, som du er vant? Kalv
 svarede: ikke sømmer det sig, Herre! at rigere Mænd
 lægge af Veien for os; men var vi Eders Lige,
 tilkom os denne Hæder. Kongen sagde: traf du
 Carl den Usælle? Kalv svarede: nei Herre! Kongen
 sagde: grib du nu ikke til dine fordums Kunster,
 og sviig os ikke! men seer du den guldbeslagne Dre
 paa Bordet; min Fader har sendt mig Bud, at du

Skalde sende ham tree Dylter norske Dyrer, Kalv
 svarede: det gjør jeg dog ikke, men sørge skal jeg
 for, at du snart ikke skal fattes norske Dyrer, om
 de end ikke blive guldbeslagne. Han løb nu ned af
 Skibet, drog til sit Skib, og bad sine Folk lette.
 Nu, sagde han, vil vi hjem, og derfra østpaa til
 Magnus Kongesøn, at bringe ham Carl hin usælle.
 Siden foer de østpaa, og kom noget efter til
 Garderige; og var i Spidsen for dem Einar Lambe-
 skjælver, og mange andre Lehnsmaend, af de fornemste
 i Norge, og vilde have Magnus Kongesøn med sig;
 men deres Bøn hortes ikke, før Einar og tolv af de
 fornemste iblandt dem gjorde Sed paa, at forhielpe
 Magnus til Norges Land, og det gjorde de. Siden
 mødtes Carl og Kong Jarisleif, og var der megen
 Glæde over dette Møde med Carl.

Han sagde da: ingen Mand har staaet mig
 mere bi, end Kalv Arnesøn og af ham kan Mag-
 nus Kongesøn vente megen Understøttelse i hele
 Trøndelagen, hvis Landene komme under Kongens
 Søn. Kongen svarede: mig huer bedre ikke at fare
 med sligt, som Kalv har gjort mod Magnus Kon-
 gens Søn. Nu lagde Folk sig derimellem, og vis-
 ste, hvad Understøttelse Kongen kunde have af Kalv,
 og det blev gjort Forliig mellem dem. Siden tog
 de til Sverrig, og saa til Norge, og kom nord paa
 Nordiske Fortællinger, 2det Bd. 2

til Trundhiem, og da blev strax Magnus Olaffen taget til Konge paa Eyrething af otte Fylker, der var indenfor Ugdanæs. Siden blev Carl holdt i største Hæder hos Kong Magnus, og blev han anseet for en meget forstandig Mand: Kong Svend rømte ud af Landet, og Magnus blev Enevoldskonge. Kalv kom siden i Kongens Unaade, og drog ud af Landet med flere, der havde været med i Dystanden mod Kong Oluf den hellige.

Brand den Gavmilde.

En Fortælling.

En Sommer kom Brand en Søn af Vermund den smækte i Batnsfiord fra Norge til Island. Han kaldtes Brand den gavmilde, og det med rette. Brand lagde med sit Skib ind til Nidaros. Tjodolf Skiald var en Ven af Brand, og havde sagt Kong Harald meget om hans Gavmildhed og Udelmod. Da Brand kom til Byen, sagde Tjodolf Kongen det, og roste tillige meget hans Bennesalighed og Rundhed i Island. Da sagde Kongen: det skal nu snart prøves, om han er saa gavmild, som du siger; gaae til ham, og beed ham give mig sin

Kappe. Tjodolf gik, og kom ind i et lidet Huus, hvor Brand var. Han stod paa Gulvet og maalte Lærred med en Alen, han var i en Skarlagens Kiortel, og havde en Skarlagens Kappe oven over, og Kappebaandene over Hovedet, imedens han maalte Lærredet, og en guldbeslagen Dre under Armen. Tjodolf sagde: Kongen vil bede dig om din Kappe. Brand blev ved sin Gierning, svarte intet, og lod Kappen falde af Skulderen; Tjodolf tog den op, og bragte Kongen den.

Kongen spurgde, hvorledes det var gaaet af mellem dem; han sagde, Brand havde ikke talt et Ord, men berettede hans Udfærd og Forhold. Kongen sagde, visselig er det en ædel og hoimodig Mand, da han ikke tykkes, der gjordes Ord behov; gaae nu atter, og siig, jeg vil bede ham om hans guldbeslagne Dre. Tjodolf sagde: ikke tykkes mig meget om at gaae oftere; ikke veed jeg, hvorledes han vil tage det op, naar jeg kræver ham Baabene afhænde. Kongen sagde: du er Dphav til denne Sag, og har fortalt mig om hans Gavmildhed baade nu og før, ikke tykkes han mig gavmild, hvis han ei giver mig Dren. Tjodolf gik, og sagde Brand, at Kongen vilde bede om Dren. Han slyede strax Dren fra sig, og talte ikke. Tjodolf bragte Kongen Dren, og sagde, hvorledes det var gaaet.

Kongen sagde: det er siensynligt, at denne Mand er gavmildere, end de fleste Andre, og har jeg nu faaet kostelige Gaver; gaae nu atter, og siig, at jeg vil have Kiortelen, han staaer i. Tjodolf sagde: ikke sommer det mig, Herre, at gaae derom, kan være, han antog det, som jeg vilde spotte ham. Du skal gaae, sagde Kongen.

Tjodolf gif, og sagde Brand, at Kongen vilde have hans Kiortel. Brand holdt da op med sin Gierning, drog Kiortelen af sig, talte intet; men sprættede det ene Erme af, og beholdt, og kastede Kiortelen til Tjodolf, der bragte den til Kongen. Kongen saae paa den, og sagde: denne Mand er baade forstandig og høimodig, det er mig siensynligt, at han har sprettet Ermet af, forbi han tykkes, som jeg har een Haand til bestandig at begjære, men ingen til at give; og gaae du nu efter ham!

Det skede, Brand kom, og Kongen tog vel imod ham, og nød Brand af Kongen megen Hæder, og store Gaver, og endes herved denne Fortælling.

Audun fra Vestfiord.

En Fortælling.

Audun hedde en Islænder, der var Vestfiordsk af Æt, en uformuende Mand, men dog i godt Ord. En Sommer drog han ud til Søes med en Nordmand ved Navn Thorer. Men inden Audun drog ud, satte han det meste af, hvad han havde, til sin Moders Underholdning, og var det dog ikke meer end til at leve af i to Aar. De gik derpaa til Søes, havde Medbør, og kom til Norge. Audun var hos Thorer om Vinteren. Sommeren derpaa tog Audun med Thorer til Grønland, og var der næste Vinter. Der købte Audun en tam Bjørn, og gav for den Alt, hvad han eiede, og var dette Dyr en stor Sieldenhed i sit Slags.

Næste Sommer tog de tilbage til Norge, og havde en meget lykkelig Reise. Thorer Styrmand tog da hjem til sit; men Audun seilede østpaa til Bigen, og havde sin Bjørn med. Da han kom til Dypflo, gik han i Land med Bjørnen, og søgte om Herberg, medens han opholdt sig der, og agtede sig siden sydpaa til Danmark, at give Kong Svend Dyret. Der var just da megen Uenighed og Ufred mellem Kong Harald og Kong Svend. Kong Harald var der i Byen, og det blev ham strax sagt,

at der var kommen en Islænder fra Grønland med en fuldkommen tam Biørn. Kongen sendte efter Audun, der kom og helste paa ham. Kongen tog vel mod hans Helsen, og sagde, eier du den Biørn, der er en saadan Siældenhed? Audun svarede ja. Kongen sagde: vil du sælge os Dyret til den Priis, du har kjøbt det? Ikke vil jeg det, Herre! svarte han. Vil du da, sagde Kongen, at jeg giver dig det dobbelte derfor; som synes mig desbilligere, da du gav derfor Alt, hvad du eiede. Ikke vil jeg det, Herre! sagde han. Vil du da forære mig det? sagde Kongen. Heller ikke! svarte Audun. Hvad vil du da gjøre dermed? spurgde Kongen. Hvad jeg altid har havt i Sinde, svarte han, drage sydpaa til Danmark, og give Kong Svend det. Harald Konge sagde: er du da endnu saa uvidende, at du ikke have hørt om den Ufred, der er mellem disse Lande; eller troer du, din Lykke er saa stor, at du kan naae, at bringe Kong Svend den kostbare Foræring, hvad andre ikke er kommet ustraffede fra at forsøge. Audun svarede: Herre! det staaer nu i Eders Bøld; men ikke beslutter jeg andet, end jeg har sagt og stedse agtet. Da sagde Kongen, hvi skulde du ikke give, til hvem du lystet? men det vil jeg dog føie til, at du kommer til mig paa din Hiemsreise, og siger mig, hvorledes Kong Svend lønner dig

for Dyret; kan være, at du er en hædlig Mand.
Det vil jeg love, siger Audun.

2. Han drog strax derfra, og fik Leilighed sydpaa ned til Danmark. Men da han kom der, var hver Pending oppe, han eiede, og maatte han da bede om Føde baade til sig og Bjørnen; han kom da til en Foged af Kong Svends, ved Navn Uke. Audun bad ham give sig noget at leve af for sig og Dyret, som han agtede at give Kong Svend. Uke svarer: jeg vil sælge dig Levnetsmidler, om du vil. Ikke haver jeg nu noget at give derfor, siger Audun, og jeg vilde dog gjerne bringe Kongen Dyret. Det maa du indsee, siger Uke, at du ikke naaer det, hvis det sulter ihjel for dig. Audun syntes, det var haarde Raar, men saa dog ikke, der var andet for, som det nu stod; de kom da saaledes til Forliig, at han solgte Uke det halve Dyr paa de Vilkaar, at de skulde begge drage til Kongen, og der skulde vurderes, hvad Uke havde kostet paa ham og Dyret, og Uke erstatte Audun Bærdien, hvis Kongen fandt den halve Bjørn mere værd.

De drog begge tilsammen, indtil de traf Kong Svend. Han tog vel mod Fogden Uke, og spurgte da, hvo den Mand var, som drog med ham, og som Kongen ikke kiendte. Audun svarte, jeg er en Islænder, der nys er kommen fra Norge, men forhen fra Grønland med Alt, hvad jeg eiede. Men

nu er det gaaet mig saa ilde, at jeg nu ikke eier meer end en halv Biorn. Derpaa fortalte han Kongen Ult, hvad der var forefaldet mellem ham og Uke.

Kongen sagde: er det sandt, Uke, som han siger? sandt er det, svarte Uke. Kongen sagde: synes du, det sommer dig, som jeg har sat over mit Gods, og givet meget Lehn, at sinke og opholde en udenrigs mig ukiaendt Mand, som vilde bringe mig en kostelig Skienk, og gav Ult, hvad han eiede, derfor. Og vare vore værste Uvenner villige til at lade ham fare i Fred, betænk da, om det ansstod dig at handle saa? og synes det, som der er megen Forskiel paa dig og Kong Harald, der gav ham Tryghed og Fred. Nu var det velforskyldt, at du ei blot mistede al din Eiendom, men og dit Liv. Men skiondt jeg ikke vil lade dig aflive denne Gang, da skal du dog strax miste din Eiendom, og forvises mit Land, og aldrig komme mig mere for Die. Men jeg antager, Islænder, at du giver mig det hele Dyr, som du først vilde, og det saameget mere, som Uke har solgt dig, hvad han burde givet. Audun talte Kongen for hans Tale og Tilbud, og var han der en Tid. Men Uke drog uklad bort, og mistede meget Gods, fordi han havde tragtet efter det, som ikke hørte ham til.

3. Audun var ikke længe hos Kong Svend, inden han sagde, han ønskede at tage derfra. Kongen svarte ham ugierne, hvor vil du da hen, siden du ikke vil blive hos os? Jeg vil gaae paa en Balsfart til Rom, sagde han. Kongen sagde: havde du ei fattet saa god en Beslutning, vilde det meget have mistykket mig, at du saasnart vilde herfra; men nu skal jeg intet lægge dig i Veien. Kongen gav ham da meget Guld, og udrustede ham til hans Reise, og hjalp ham i Følge med andre Romfarere, og bad ham besøge sig, naar han kom tilbage. Audun drog da sydpaa. Men paa hans Balsfart, fik han en svær Sygdom, og laae længe, og gik da alle de Pendinge med, som Kong Svend gav ham. Men hans Følge skiltes fra ham. Da han kom op af Sygdom, og var bleven meget mager og mat, og ingen Penge havde at leve af, greb han til Bettelstaven, og bad om Føde.

Ved Paasketid kom han tilbage til Danmark, hvor Kong Svend var. Da var Audun skaldet, og uden Klæder, og i alle Henseender ussel, og tørde ikke lade sig see mellem Folk, og var derfor i en Brua i Kirken Løverdagen for Paaske, og agtede at træffe Kongen, naar han gik i Messe. Men da han saae Kongen og hans Hirdmænd kostelig klædte, bluedes han ved at komme dem for Dine. Men da Kongen var gaaet til Bords, da kom Audun og fik

Mad ved Hallevæggen, som Pillegrimmenes Skik er, saalænge de ikke have lagt Stav og Pose, og tænkte han nu at lade Kongen see sig, naar han gik til Aftensang. Men saa lidet han havde dristet sig om Dagen, torde han nu langt mindre lade sig see af Kongen. Kongen troede, han havde seet Mandens Gienfærd. Da han derfor gik fra Kirken, og alle Hirdmændene var komne ind i Herberget, vendte Kongen sig, gik udenfor, og sagde med lydelig Røst: er her nogen, som jeg formoder, der vil tale med mig, men undseer sig derved, da komme han nu frem, og lade sig see. Da gik Audun frem, og faldt Kongen til Fode. Kongen kunde neppe kiende ham, tog ham i Haand, og bød ham velkommen. Meget haver du giennemgaaet, siden vi saaes sidst, sagde Kongen, og var det neppe, jeg kiendte dig.

Kongen førte ham da strax ind i Herberget. Men Hirdmændene loe, da de saae ham. Kongen sagde til dem: ikke tør I ved at see ad ham, skjøndt han forekommer eder ussel at see til. Han har bedre sørget for sin Siæl end I, og tør han synes Gud sager og væn.

Kongen lod ham give et Bad, og betiente ham selv; og gav ham gode Klæder, og lod ham pleie saa godt muligt. Han kom sig snart, da han var en ung Mand; og blev der en Tid. Audun kunde

vel fikke sig mellem Folk, thi han var en omgængelig Mand, der gav Ngt paa, hvad han sagde, og var ikke af mange Ord. Alle Folk leed ham vel, og Kong Svend var overmaade blid imod ham.

4. Det var en Gang, som det leed ud ad Vaaren, at de taledes ved. Da sagde Kongen: det er sandt, Audun, jeg har ei talt med dig om, hvad du synes, jeg skulde give dig for Biornen. Jeg tilbyder dig det Bilkaar, at blive længer hos mig, og vil jeg gjøre dig til min Skutilsvend, og dermed vise dig megen Hæder. Audun svarer: Gud lonne Eder, Herre, for det hæderlige Bud, og at den Tre, I har viist mig, men min Hu staaer til at drage til Island. Da sagde Kongen: det synes mig en underlig Færd. Audun sagde: ikke vil jeg bebreide mig det, Herre! at jeg sidder her hos Eder i megen Hæder og Herlighed, medens min Moder gaaer med Betselstaven i Island; thi nu er den Tid forbi, jeg forsynede hende til, inden jeg drog ud. Kongen sagde, det er vel og retskaffen talet, og er du en lykkelig Mand: dette var den eneste Undskyldning, hvor jeg ei vilde misbillige, at du tog herfra. Bliv nu hos mig, til Skibene blive seilklare! Saa gjorde han.

En Dag, som det leed langt hen ad Vaaren, gik Kong Svend nedpaa Bryggen. Folk gjorde deres Skibe seilklare til forskjellige Lande, som til Østersøen, Saxland, Sverrig og Norge. Da kom

han og Audun til et smukt Skib, og der var Folk, der takkede det til, og det var en stor Knar. Kongen sagde: hvad synes dig om dette Skib, Audun! han syntes vel derom. Kongen sagde: nu skal jeg betale dig Børnen, og give dig dette Skib, med saadan Føring, som jeg veed, er velkommen i Island. Audun takkede Kongen paa det bedste for disse Gaver.

Der gik en Tid, og da Skibet var fuldkommen færdigt, gik Kong Evend og Audun til Stranden. Da sagde Kongen: efter som du vil drage fra mig, Sælender! vil jeg nu lade dig drage; men det har jeg spurgt, at der er ondt at have i eders Land, store Orkener, og vanskelige Veie. Nu hvis Lykken ikke er med dig, kan det hændes, at du lider Skibbrud, og mister Føringen. Lidet seer man da paa dig, at du har mødt Kong Evend, og givet ham kostelige Gaver. Kong Evend gav ham da en stor Skindbraag fuld af Sølv, og sagde; du er dog ikke reent uden Penge, om du bliver skibbrudnen, naar du saa beholder dette. Men det kan og ske, at du mister denne Skat, sagde Kongen, hvad nytter det dig da, at du gav Kong Evend din kostbare Eiendom? Kongen drog sig da en Ring afhænde, og gav Audun. Det var et herligt Klenodie, Kongen sagde: skulde det end gaae dig saa ilde, at du leed Skibbrud, og mistede alle dine Penge, er du

bog ikke uformuende, naar du kommer i Land med Ringen; thi det er Skik, at have sit Guld paa sig, naar man er stæd i Skibbrud; og seer man da, at du har været hos Kong Svend Ulfson, naar du beholder Ringen, skøndt du mister det andet Gods. Men det vil jeg raade dig, at du ei skiller dig ved denne Ring, som jeg under dig fuldvel at nyde, med mindre du mener at have saameget Godt at takke en anseelig Mand for, at han synes dig værd at give et Klenodie; da giv du ham Ringen. Far nu vel! sagde Kongen.

Da gik Audun under Seil, og kom til Norge, og saasnart han spurgte, hvor Kong Harald var, drog han hen til ham, som han havde lovet. Audun kom da for Kongen, og helse ham. Kongen tog vel mod hans Helsen. Sid her, og drik med os! sagde Kongen. Audun gjorde saa. Da spørger Kong Harald: hvorledes lønede Kong Svend dig for Biørnen. Saaledes? siger Audun, at han modtog den af mig. Jeg vilde lønnet dig derfor, siger Kongen: jeg vilde lønnet dig mere. Audun svarede: han gav mig Sølv til en Romerreise; Kongen sagde: mangen Mand gav Kong Svend Penge og andre Fornødenheder til Romerreiser, der ikke have bragt ham kostelige Gaver. Hvad mere? Audun sagde: han tilbød mig at gjøre mig til sin Skutisvend, og yde mig megen Hæder, naar jeg blev hos

ham. Vel var det sagt, svarte Kongen, men lønne han dig mere? Audun sagde: han gav mig en stor Anar, med den bedste Føring. Det var ædel Forsorg, sagde Kongen, og saa vilde og jeg have lønnet dig; lønne han dig endnu mere? Audun svarte: han gav mig en Skindbraag meget fuld af Sølv, og sagde jeg blev ikke pengeløs, saalænge jeg beholdt den, om jeg end leed Skibbrud paa Island. Kongen svarte: det var ædelt og forstandig givet, og det havde jeg ikke gjort; jeg vilde tykkes mig fri, naar jeg havde givet dig Skibet med Føring. Hvorledes lønne han dig videre? Saaledes Herre! sagde Audun, at han gav mig denne Ring, som jeg har her paa Haanden, og sagde, det kunde saa hændes, at jeg satte Skib og alt Guds til, og jeg var dog ikke uformuende, naar jeg eiede Ringen, og bad mig ikke stille mig ved Ringen, uden jeg tyktes, at være nogen udmærket Mand saa meget Godt ffylldigt, at jeg vilde give ham den. Men det har jeg fundet i dig, Herre! thi du havde Magt til at tage Bjørnen fra mig, og Livet med; men du lod mig drage i Fred didhen, hvor det ikke tillodes nogen Anden. Kongen tog naadig mod Gaven, og gav derimod Audun gode Gaver, inden de skiltes.

Audun drog strax til Island samme Sommer, og blev anseet for en meget lykkelig Mand; og endes her Fortællingen om ham.

Christendommens Indførelse i Island. En Fortælling.

I. Norge havde skiftet Hovding. Hakon Jarl var omkommet og Oluf Tryggesson kommen i hans Sted. Hakon Jarls Endeligt blev, at Karfer Træl overskar hans Strube paa Rimol i Gauladalen. Tillige spurgdes, at de havde skiftet Tro i Norge, og havde aflagt deres fordums Gudsdyrkelse, og Kong Oluf havde christnet Vestland, Hialtland, Orkenøerne og Færøerne. Mange sagde i Nials Paahør, at det var meget sølsomt at for-
sage fordums Tro. Mig synes, sagde Nial, som den nye Tro tør være meget bedre, og farer den vel, som antager denne; og hvis nogen kom hid at forkynde den, skulde jeg vel fremme den Sag. Nial gik ofte affides ene, og talte med sig selv derom.

Samme Høst kom et Skib østpaa i Berusfiord, til et Sted, der hedder Gautevig, Styrmanden hedde Tangbrand, han var Søn af Willbald Greve af Saxland, og didsendt af Kong Oluf Tryggesson at forkynde Troen. Med ham foer en Islænding, der hedde Gudleif, Vtling af Hiorleif Qvindeliær, Konge af Hordaland, Gudleif var en stor Kiæmper, overmaade fik og dærv i alle Ting.

To Brødre boede paa Berunæs, den ene hedde Thorleif, den anden Ketill; de stævne de et Møde, og forbød Folket at fiøbflaae med Tangbrand. Dette horte Hall fra Side; han boede paa Tvatta i Altafiord. Han reed til Skibet med tredive Mand, og søgte strax Tangbrand, og sagde: vil Handelen ikke ret gaae! Tangbrand svarede, at saa var det. Nu vil jeg sige eder mit Vrende, siger Hall, det er at byde eder alle hiem til mit, og see, om jeg kan skaffe Eder Handel. Tangbrand takkede ham, og foer om Høsten til Tvatta.

Engang holdt Tangbrand Helligaften; han havde ladet opflaae Landtiold, til at synge Messe med megen Høitid; thi det var høi Helligdag. Hall sagde til Tangbrand, hvem til Amindelse holder du denne Fest? Erkeenglen Michael til Amindelse svarte Tangbrand. Hvad Skyttsaand er det? spurgde Hall. En meget god, svarte Tangbrand. Han skal paaflionne Alt, hvad du gjør vel, og er saa miskundelig, at han skatter alt velgiørt over dets Værd. Ham gad jeg havt mig til Ven, sagde Hall. Det kan du faae, sagde Tangbrand: giv dig i Dag til ham og Gud. Men det betinger jeg mig, sagde Hall, at du staaer inde for, han da vil være min Skytsengel. Del lover jeg, sagde Tangbrand.

Om Aftenen sagde Hall til sine Vrende: i Morgen holder Tangbrand helligt for sin Gud; og vil

jeg, at I skal og have Godt deraf, og ikke arbeide i Morgen, og skulle vi da gaae hen at see de Christnes Udfærd. Om Morgenen holdt Tangbrand Gudstieneste i sit Fjeld, og Hall og hans Folk gik at see derpaa, og horte Klokkelyd, og lugtede Røgelse, og saae Mænd i kostelige Linklæder og Purpur. Hall spurgde dem, hvorledes de tyktes om de Christnes Udfærd, og den anstod dem vel. Hall og alle hans bleve døbte der i Naen Løverdagen for Paaffe, og blev Stedet siden kaldet Evatta.

2. Vaaren derpaa drog Tangbrand ud at forkynde Christendommen, og Hall med ham; men da de kom vesterom Lonshede til Stafafjeld, der boede Thorkel. Han talte meget mod Christendommen, og æffede Tangbrand til Holmgang. Da bar Tangbrand et Kors paa Skioldet, og faldt Striden saa ud, at Tangbrand vandt Seier og dræbte Thorkel.

Derfra drog de til Hornesfiord, og laae i Borgarhavn, vest for Heinabergsand. Der boede Hilder den gamle, Fader til Glum, der var siden med Flose at indebrænde Nial. Hilder og alle hans antog Troen. Derfra tog de til Fellshverf og laae paa Kalvesfjeld. Der boede Kol Thorstein Hals Frænde, og antog han Troen med hele sit Huus.

Der fra drog de til Svinafielb, der lod Flose sig prinsigne, og lovede at følge dem til Thinge.

De drog nu vestpaa til Skogahverf, og laae i Kirkebo. Der boede Svart Asbjørnsen; han og hans Forfædre havde alt længe været christne. Fra Skogahverf drog de til Hofdabræk, der rygtedes Alt om deres Færd. I Kerlingadal boede en Mand ved Navn Galdrehedin, ham kiøbte Hedningerne til, at han skulde lade Jorden opsluge Tangbrand. Hedin drog da op paa Arnastaksthede og gjorde der et stort Blodoffer den Dag, som Tangbrand drog fra Svart Asbjørnsen. Da revnede Jorden under Tangbrands Hest; han sprang bag af, og kom op paa Bakken: men Hesten sank ned i Jorden med Alt, hvad den havde paa, og saae de den aldrig mere. Da lovede Tangbrand Gud. Gudleif opsøgte Galdrehedin, og traf hampaa Heden, og forfulgte ham ned ad Kerlingedal, og kom ham paa Spydkast, og hug til ham med sit Spyd, og det gik giennem ham.

3. Derfra drog de til Dyrholm, og holdt der et Stævne, og forkyndte Troen, og christnedes der Ingiald Thorkelsøn, og drog de siden til Eliotslide, og prædikede der. Der talte Beturlide Skialb, og hans Søn Ure dem meest imod. De fik at vide, at Beturlide var et Sted med sine Lyende at fikere Græstov, da drog Tangbrand did med Gudleif, og vog ham der, og sigte nogle, at medens han for-

svarte sig med Spaden mod Gudleif, blev han dræbt af Tangbrand. Herom sang Gudleif:

Skjolderuffens Skurer *)

Ned paa Skjaldfabs Bærksted **)

***) Balders barste Baaben

Bød med Seir at falde.

Snild lod Sværdets Prøver

Stridens Dre lunde;

Hævners Hammer knuste

Beturlid Skjalbs Hoved.

Nu drog Tangbrand til Bergthorvud, og antog Nial der Troen med alle Sine. Men Mord og Valgard vare dem meget imod. Og droge de derfra ud over Naerne, op til Havkadal, og døbte de der den yngre Hall, et Barn paa tree Aar. Nu droge de til Grimsnæs, der reiste Thorvald Beile en Flok imod dem, og sendte Bud til Ulf Uggesson, at han skulde drage mod Tangbrand, og dræbe ham, og qvab Thorvald den Vise:

Dil ugges uforlagte

Søn Ulf et Bud jeg sender,

I Hu mod Staalets Styrrer

Dog intet Ondt mig stander.

---

*) Krigeren.

**) Hovedet.

***) Baaben.

Men Kampgangs kiække Ordner
 Guds lumpne Fiende tue;
 Den anden for mig falde!
 Bantyste falde begge.

Herpaa quab Ulf:

Ei tykkes det mig tienligt
 Deel i det Raad at tage,
 Med Soravns Snarhed sender
 Mig Hagbardbanes Dyrker *).
 Om end Raahestens Rytters **)
 Raad vrangeligen gange,
 Der mig heel misligt synes
 Paa Madingen at bide.

Dg ikke agter jeg, lagde Ulf til, at være hans Loketaabe, og vogte han sig, han ikke faaer sin egen Tunge om Halsen. Dg foer da Sendemanden tilbage til Thorvald Beile, og sagde ham Ulf's Ord. Thorvald havde mange Folk hos sig, og talte til dem om at ligge paa Luur paa Blaafovhebe.

Tangbrand og Gudleif rede fra Haukadal, der mødte de en Mand, som reed dem imøde. Han spurgte om Gudleif, og da han traf ham, sagde han: det er fra din Broder Thorgils fra Reikiabot, jeg skal lade dig vide, at der lægges dig mange Baghold, samt at Thorvald Beile med sin Flok er ved

---

*) Thords Dyrker Thorvald.

**) Sømanden Tangbrand.

Hestebækken i Grimsnæs. Ikke skulle vi derfor ride af Veien for dem, sagde Gudleif, og dreiede de da ned ad Hestebæk til.

Thorvald var kommen over Bækken. Her er nu Thorvald, sagde Gudleif til Tangbrand, lad os angribe ham. Tangbrand skød sit Spyd tvært igiennem Thorvald, og Gudleif hug ham i Skulderen, og Armen af, og blev det hans Bane.

4. Nu reed de til Thinge, og var det nærved, at Thorvalds Brøder vilde angrebet dem; men Nial og Ostfiordingerne stode med Tangbrand. Hjalte Skæggesøn sang denne Nidvise paa Lovbierget:

Frit gjoer ad Guder min Mund,
 Freia en Tave tykkes mig kun;
 En af de to er en Hund,
 Dbin eller og Hun.

Mod denne Nidsang tog Runolf Gode, Søn af Ulf Torundson Gode til Gienmæle, og sagsøgte Hjalte for Gudsbespottelse, men han viste mere sin Magt og sit Dvermod, end sin Retviished, thi han lod ikke holde Dom, før han havde faaet Retten sa paa Eggsoere Bro, og ladet besætte begge Broender med Bæknede. Dog var ingen, der vilde indklage i Sagen for ham, før Thorbiørn Thorkels Søn fra Gubbald fremstod som Sagsøger. I denne Dom blev Hjalte dømt fredløs for Gudsbespottelse.

Samme Sommer drog Hialte ud paa et Skib, han havde ladet bygge hiemme i Thiorsardal, langs Nangsaas vestre Bred ad Havet; som de seilede ned ad Aaen, rendte en Mand efter dem langs Aabrededen, med Spyd og Skiold ihænde. Hialte sagde til ham: en Halmvisk har du til Hierte. Han fastede Spydet efter Hialte, men Hialte greb et Skiold, og deri kom Spydet. Hialtes Mænd løb i Land, og tog ham, og spurgte, hvo han var. Han sagde, han hedde Marfe, og at Munolf havde sendt ham ud at dræbe Hialte, at han dermed skulde løse sig af sin Landlysning. Bedre Raad kan jeg give dig, sagde Hialte, drag du med mig, og jeg skal give dig Frelse. Hialte drog ud, og kom om Høsten til Trondhiem, og besøgte Kong Oluf, og var hans Maag Gissur Hvide med ham fra Island.

5. Samme Sommer blev Tangbrand sagsøgt for de Mord, som han havde begaaet; han gik da til Søes, men drev tilbage til Hytaraa ved Borgafjord, paa det Sted, som nu kaldes Tangbrandsrof neden for Skipahyl; og staaer end paa en Klippe den Steen, han fæstede sit Skib ved.

Men da de vare komne did, havde Herredsmændene holdt et Stævne at forbyde dem al Kiøbslag. Tangbrand kom til Krossholt, sang der Messe, og opreiste Kors. I Lækiarbeg boede en Mand ved Navn Kol, han havde saamange Levnets-

midler, at han knap vidste, hvor han skulde gjøre af dem. Tangbrand drog did og vilde købe Føde-
vare af ham; men han vilde ikke sælge, de tog da
Fødevarene, og lagde derfor, hvad de var værd.
Kol drog med til Hytarnes, og klagede for Skiæg-
biørn, som boede der. Han drog med Kol at op-
søge Tangbrand. De bad ham give Ranet tilbage,
og betale Bøder. Men Tangbrand afflog haardnak-
ket begge Dele. De kæmpede da paa Sletten oven-
for Steinsholt, der faldt Skiægbiørn og otte andre,
Skiægbiørns Gravhøi er der paa Sletten, men de
andre bleve jordede i Landdrags høiene, nærved Slet-
ten, og sees ved deres Høie fuldvel. To Mænd
faldt af Tangbrands.

Om Vintren løb Tangbrands Skib ud fra He-
steraa, og leed Skibbrud, og drev i Land, sønden
for Kalvbæk, og hedde det Skib Dren. Tangbrand
og hans Følge drog giennem Bygderne vestpaa.

Der mødte ham Steinvor Kef Skialds Moder
hun forkyndte Tangbrand Hedenskabet, og talede
længe for ham. Tangbrand taug, medens hun ta-
lede; men talede siden længe, og giendrev, hvad hun
havde sagt. Har du hørt det nu, sagde hun, at
Thor bød Christus til Holmgang, og at han ikke
torde kæmpe med Thor? Det har jeg hørt, svarte
Tangbrand, at Thor ikke var andet end Muld og
Aske, naar Gud ikke vilde, han skulde leve. Weedst

du, sagde hun: hvo der haver brudt dit Skib?
 Hvem mener du? svarte han. Det skal jeg sige
 dig, sagde hun:

*) Klokkevogters Dre knuste
 Settemoders Affoms Ruer **).
 ***) Havbreds Høgen ødelagdes,
 Havde Guberne til Fiender.
 Christus stod ei frem at stride
 Da dets Stavne begge knustes.
 Gaare lidet Gud mon agte
 Gylfes Rensdyr, ****) tør jeg giatte.

Dg end qvad hun en anden Vise:

Tangbrands lange Trældyr *****)
 Ther drev af sit Stade,
 Kantred det og fylte
 Knust det op paa Stranden;
 Vandets Vandrerinde
 Vil ei Sø meer pløie;
 Haardt i Kvag den knuste,
 Stormen Thor fremkaldte.

Derpaa fiktes Tangbrand og Steinvor, og foer han
 vestpaa til Barbastrand.

*) Tangbrands Skib Dren kaldet.

***) Thor.

***) Skibet.

****) Gylfes Rensdyr er atter Skibet, efter en be-
 kiendt Sørover ved Navn Gylfe.

*****) Tangbrands Skib Dren.

6. Gest Odleifsson boede i Haga paa Bardasstrand. Han var en overmaade klog Mand, saa at han forudsaae manges Død. Han gjorde et Gæstebud for Tangbrands; de droge til Haga henimod 60 Mand. Da blev sagt, at der var to hundrede Hedninge underveis imod dem, og did ventebes en Berserk, der hedde Dtryg, og vare alle rædde for ham; men om ham sagdes der, at han skuede hverken Ild eller Sværd. Og vare Hedningerne meget bange for ham.

Da spurgde Tangbrand, om de vilde antage Christiendommen; men alle Hedningerne talte derimod. Jeg vil give eder Kaar, siger Tangbrand, at I kunne skionne, hvilken Tro er bedre. Vi skulle vie tvende Baal; Hedningerne een, og jeg een, men en tredie skal være uviet; hvis nu Berserkeren da er ræd for den, jeg har viet, men gaaer giennem de andre tvende; da skulle I antage Christiendommen. Det er vel talt, sagde Gest, og indgaaer jeg det for mig og alle af mit Huus, og da Gest havde sagt dette, samtykkede mange flere.

Nu blev sagt, at Berserkeren kom hen ad Gaarden; og blev da Baalene reiste og tændte; Folk greb da deres Vaaben, og besteege Bænkene, og ventede der. Berserkeren løb ind med Vaaben; han kommer ind i Stuen, og træder strax den Ild ned, Hedningerne havde inviet; og kommer til den Ild, som

Tangbrand havde viet, og tør ikke vade derigennem, men siger, at han brænder heel. Han hugger med Sværdet efter Bænken; men Hugget kom i et Tværtræ, ved det han huggede for hoit. Da slog Tangbrand ham med Korset over Haanden; og skede der et saadant Terteegn, at Sværdet faldt Berserken afhænde; da satte Tangbrand ham Sværdet paa Bystet, og Gudleif hug ham over Haanden, saa den floy af. Da gik mange paa, og dræbte Berserken.

Derpaa spurgte Tangbrand, om de vilde antage Christendommen? Gest svarede, at det, han havde lovet, agtede han at holde. Tangbrand døbte nu Gest, og hele hans Huus, og mange andre.

Andre fortælle, at denne Berserk, som de kaldte Tiorin, udbød ham til Holmgang, og da Tangbrand var rede dertil, sagde Berserken: ikke mon du dristes at kæmpe med mig, hvis du saae, hvad jeg kan gjøre; jeg gaaer barfod giennem brændende Ild, og lader mig nogen falde paa min Sværdsord, og intet af dem skader mig. Det maa Gud raade, sagde Tangbrand, viede Ilden, og gjorde Korsets Betegnelse over Sværdet. Berserken brændte sin Fod, da han traadde i Ilden, og da han faldt paa Sværdet, gik det tværtigennem ham, og fik han deraf sit Banesaar. Dette glæbode mange gode Mænd, skiondt de vare Hedninge, og lod da Gest sig primsigne med nogle af sine Venner.

Siden raadslog Tangbrand med Gest, om han skulde drage til Vestfiordingerne, men han raadede ham derfra, og sagde, det var et haardt og uomgængeligt Folk; men hvis beskikket var, at denne Tro skulde vedtages, da vilde det paa Althinget gøres til Lov, og vilde alle Hovdinge fra Herrederne være der tilstæde. Jeg har forebragt det paa Thinget, sagde Tangbrand, og mødte mig der megen Vanskelighed. Det meste har du alt udrettet, sagde Gest, om det endog bliver andres Lod, at skaffe det Lovs Kraft. Men det er som sagt, at Træet falder ikke for første Hug. Siden gav Gest Tangbrand gode Gaver, og drog Tangbrand nu sydpaa til Sydlingefiording, og saa til Dstfiord, og gæstede Bergthorsval, og gav Nial ham gode Gaver. Saa reed han østpaa til Utafiord at møde Hall fra Sida. Han led sit Skib ubedre, og kaldte Hedingerne det Jernkurven; og tog da Tangbrand paa dette Skib tilbage til Norge, og Gudleif med ham, at møde Kong Oluf i Trondhiem.

7. Kong Oluf havde christnet Halogaland, og kom om Høsten til Nidaros, der vare mange islandske Skibsførere. Et af Skibene førte Riartan, Søn af Oluf Paa, med Kolf Asgeirson og Bolle Thorleikson. Egne Skibe førte og Haldor Søn af Gudmund Rige, Kolbein Søn af Thorstein Freirsgode, Sverting Søn af Runolf Gode, Halfrod

Ottarson, og Thorarin Nesfulsson. Alle disse vare Hedninge, laae uden for Byen, og agtede at seile videre sydpaa, men det lykkedes dem ikke, for Kongen var kommet nordfra.

En Dag det var godt Veir, og Folk kom fra Byen at isvømme, saae Skibsfolkene en Mand, der var meget bedre Svømmer end de øvrige. Volle Thorleikson sagde til Kiartan sin Frænde: Hvi prøver du ikke Styrke i Svømning med denne Svømmer? Kiartan sagde: ikke vil jeg stride med ham. Hvor blev din Kiækhed af? sagde Volle, og fastede Klæderne. Da løb Kiartan op, klædte sig af, og bad Volle være rolig. Han sprang derpaa ud, svømmede hen til Manden, dukkede ham ned, og holdt ham under en Tid. Nu kom de op, og dukkede Kiartan ham anden Gang under, men da Kiartan vilde op, greb Manden ham, og holdt ham nede en Tid. Tredie Gang dukkede han Kiartan saaledes under, og holdt ham saalænge nede, at han nær var bleven qvalt. De lagde nu til Land, og spurgde Manden Kiartan, om han vidste, hvem han havde prøvet Styrke med? Kiartan sagde, han vidste det ikke. Han gav nu Kiartan en Skarlagens Raabe, og sagde, han deraf kunde see, hvem han havde prøvet Styrke i Svømning med. Kiartan saae da, at det var Kong Oluf, og takkede ham

hæderlig for hans Gave. Hedningerne leed det ilde, at Kiartan havde taget Gaver af Kongen.

Michelsmessedag gik mange Islændinge hen at høre Messe, og see de Christnes Skikke, og da de kom derfra, talte de indbyrdes om, hvorledes dette Udfærd havde staaet dem an. Kiartan syntes vel derom, og nogle saa Andre. Det fik Kongen snart at vide, sendte efter Kiartan, og spurgte, om han vilde antage Christendommen. Kiartan sagde, Kongen kunde giøre det saa, at han ikke afflog det. Kongen spurgte: hvad han meente? At du tilfiger mig ikke mindre Hæder, end jeg kunde vente i Island, om jeg endog aldrig kommer hjem. Det lovede Kongen. Kiartan blev da døbt, og var Kongens Giæst, medens han var i de hvide Klæder.

8. Midlertid kom Tangbrand Præst fra Island til Kongen, og sagde, hvad Fiendskab de havde viist ham, og paastod, at der intet Haab var, Christendommen der skulde blive antaget. Da blev Kongen saa vred, at han lod gribe mange Islændinge, og lægge i Jern: og truede at aflive nogle, lemlæste Andre, men nogle bleve plyndrede, og sagde Kongen, at han skulde giengielde dem, at deres Fædre saa uhæderlig modtog hans Udsendinge i Island.

Da bad Hjalte og Gissur for Mændene, og sagde, at Kongen saa havde sagt, at ingen Mand

ſkulde det have begaaet, at han jo ſkulde have Fred, naar han vilde lade ſig døbe. Giſſur mindede tilſige Kongen om deres Frændſkab, thi deres Modre vare Døttre af tvende Brødre. Han ſagde og, at han troede, det var at haabe, at Chriſtendommen torde blive antaget i Iſland, hvis man gif forſtandig tilværks: men Tangbrand foer der ſom her, frem med Vold, og havde dræbt adſkillige, og fandt Folk det haardt at lide af en Ublænding.

Kong Dluſ ſagde: Alle ſkulde have Fred, hvis du og Hialte love, at Chriſtendommen ſkal blive vedtaget i Iſland; men jeg tager Gidsler af dem, der tykkes mig de anſeeligſte blandt Iſlændingerne, indtil det viſer ſig, hvad der bliver af denne Sag. Og udnævnte han da hertil Riartan Dluſſon, Haldar Søn af Gudmund Rige, Kolbein Søn af Thor-der Freirsgode, Brand Gloſes Broder, Sverting Søn af Runolf Gode. Da Sverting blev nævnet, ſagde en Mand: uværdig er Sverting, at Hialte ſkal tale hans Sag, da hans Fader ſagesløs anklagede Hialte. Da ſvarede Tangbrand: let tør det viſe ſig, at Hialte er bedre værd, end de, der ere ham imod; og du Herre! optag Hialte og Giſſur desbedre, fordi de tit lønne Dndt med Godt.

Hialte og Giſſur lovede nu at fremme Kongens Vrende i Iſland. Derpaa bleve alle Iſlændinge løsladte, og døbte, ſaa mange de vare. Dluſ

Konge blev Halsbrods Gudsader, thi han vilde ellers ikke lade sig døbe; derfor kaldte Kongen ham Vandbræda (den vanskelige) Skiald, og gav ham Sværd til Navnsæfte.

9. Gissur og Hjalte vare Vintren over hos Kongen, og sad Gissur Kongen nærmest i Drikkelag, inden for Lehnsmændene, og vare de islandste Gidsler i god Vre hos Kongen. Om Vaaren gjorde Hjalte og Gissur sig seilklare til Island; mange raadede da Hjalte derfra, men han agtede det ikke. De kom til Dyrholmaas samme Dag, som Brandflose reed over Arnastakshede til Althing. Da hørte han af Mænd, der var roet ud til dem, at Kolbein hans Broder var taget til Gidsel, og det øvrige om Hjaltes Vrende, og berettede han denne Tidende paa Althinget.

Samme Dag naaede de Vestmannøer, og lagde tilland ved Horgaøen. Der bragte de deres Ladning i Land, og det Kirketømmer, Kong Oluf havde ladet hugge, og sauge, at de skulde bygge Kirken der, hvor de kastede Skibsbroen i Land. Inden Kirken reistes, blev der kastet Lod, paa hvilken Side den skulde staae, og faldt da Lodden for Nordfiden, hvor tilforn Blod-Ofrringer og Altre var.

De vare to Nætter paa Verne, sørend de drog over paa Fastlandet; det var den Dag, Folk reed til Thinget, men de fik hverken at leve af, eller Heste

øften for Rangaa; thi der vare Runolfs Thingmænd i hvert Huus. De gik da, til de kom til Stegge Tokursen i Hof, han gav dem Heste til Thinget; men hans Søn Thorvald, der var gift med Hialtes Søster Koltorf, var alt redet derhen. Men da de kom til Laugardal, formaaede de Hialte til, at blive tilbage med tolv Mand, da han var fredløs.

Gisfur og de øvrige rede, til de kom til Wellenkatla ved Alfsvatta, der sendte de Bud til Althinget, at deres Benner og Paarørende skulde ride dem imøde. De havde da spurgt, at deres Venner agtede at forbyde dem Thingmarken. Men inden de reed fra Wellenkatla, kom Hialte til, og sagde, at han ikke vilde lade Hedningene see, at han var bange for dem; og deres Benner og Slægtninge vare og komne dem imøde. De rede da til Thing med en stor Skare, og til Asgrim Ellidagrims Søn, Gisfurs Søstersøns Telt. Da samlede Hedningene i fuld Bæbning, og var det saare nær, at det var kommet til Kamp; dog var der nogle, der vilde forekomme det Onde, skiondt de ikke vare Christne.

10. Der var en Præst ved Navn Thormod; ham havde Kong Oluf givet Hialte og Gisfur med. Han sang Messe Dagen efter, paa Kloftbakken ovenfor Bestfiordingernes Telt. Derfra gik de til Lovbierget. Der var syv Mænd i Præstedrægt, de havde to Kors, der endnu ere at see i de østlige

Klipperifter, det ene af Kong Duffs, det andet af Hialte Skiæggesens Høide.

Paa Lovbierget var hele Thinget forsamlet. Hialte og hans havde Røgtelse paa Gløder, og fornam man Bellugten deraf saavel mod, som med Binden. Nu bare Hialte og Gissur vel og dristeliggen deres Vrende frem; og undredes Folk over deres findrige og skionne Tale, og saamegen Skræk var der i deres Ord, at ingen af deres Uvenner torde tage til Orde imod dem. Men da kaldte begge Parter Vidner, og sagde sig af fra de andres Love, og blev der nu saadan Ulyd paa Lovbierget, at ingen forstod den Andens Ord. I det samme kom en Dreng løbende paa Thinget, og var meget ivrig i at rygte sit Vrende, og sagde, der var udbrudt Jordild, og var nærved Thorkel Godes Gaard i Duffus, og truede at afbrænde hastig Alt i hans Egn. Men da Hedningene hørte disse Tidender, da sagde de: ikke er det Under, at Guderne vredes ved flige Taler, som de vi nys have hørt. Da svarede Snore Gode: hvi vredtes da Guderne, den Gang denne Klippe brændte, og Jorden revnede, hvor vi nu staae?

II. Derpaa gik Folk fra Lovbierget, da bade de Christne Sidu Hall, at han skulde foreslaae den Lov, som de Christne skulde følge. Men Sidu Nordiske Fortællinger, 2det Bd. 4

Hall gav halvhundrede Sølv til Thorgeir Gobe, der var Lagmand over hele Landet, at han skulde sætte Lov baade for Christne og Hedninge, og var han dengang endnu ikke døbt. Men da Folk kom hjem til deres Telte, lagde Thorgeir sig til Sengs, og bredde et Skind over sit Hoved, og laae der den hele Dag og Natten derpaa, og næste Dag indtil samme Tid, saa at ingen fik ham i Tale.

Hedningene havde imidlertid et talrigt Stevne, og besluttede at offere to Mand af hver Fiording, og paakalde de hedenske Guder, at de ikke maatte lade Christendommen komme over Landet. Hialte og Gissur holdt ligeledes Stevne med de Christne, og lod, som de vilde ligeledes have et Blodoffer, og ligesaa talrigt, som Hedningenes. Hialte sagde saa: Hedningene ofre deres værste Mænd, og kaste dem ned fra Bierg eller Klippe, men vi skulle vælge af de ypperste, og kalde det en Seirsgave til vor Herre Jesus Christus, at vi skulle leve. Jeg og Gissur byde os til Offer for vor Fiording. Men for Østfiordingen fremstod Hall af Sida, og Thorleif fra Krossavig, norden for Rindasfiord; ham vilde Digurketil efter Brodhelges Raad indstævnet for Christendom; men blev det da saa haardt Veir, at Ketil var glad ved, at han kom til Thorleif om Aftenen, og blev der vel modtaget, og faldt Sagen da hen. Fra Nordlændinges fiording mælde til Seirsgaver dem Hlenne den Gamle,

og Thorvard Spakbodvars Søn; men fra Vestfiordingen Gest Obleifssøn; og der var ingen uden ham; det leed Hjalte og Gissur ilde. Da tog Orms Rodransøn til Orde, som boede paa Gilsbakke, og sagde: vel var der en Mand hertil, hvis min Broder Thorvard Vidferle var af samme Fiording, som jeg; men nu vil jeg træde til, hvis I vil modtage mig. Det samtykkede de, og blev han da strax døbt.

13. Dagen derpaa stod Thorgeir Lagmand op, og sendte Bud om i Teltene, at Folk skulde gaae til Lovbierget. Da de vare komne did, sagde han: at han syntes, Landet var kommet i en fortvivlet Forfatning, hvis Folket ikke skulde have een Lov der; det bad han dem at forhindre, og sagde, at deraf vilde komme Strid og Ufred, og vilde det blive Landets Udelæggelse. Han fortalte dem og om tvende Konger, den ene hedde Dag, som var i Danmark, og den anden Trygge, som var i Norge. De havde længe stridt indbyrdes, da fratog Landsmændene dem Raadigheden i begge Riger, og gjorde Fred mellem dem mod begges Villie, og faldt det Raad saaledes ud, at de efter faa Vintres Frist sendte hinanden Gaver, og vedvarede deres Venskab, saa længe de levede begge. Og synes mig det raadeligst, ikke at lade dem raade, der staae ivrigst imod hinan-

den, men mægle saa dem imellem, at hver eftergives noget paa sin Side, men vi alle have een Lov, og een Gudsdyrkelse; thi det mon være en Sandhed: er der Splid i Loven, da er der Splid i Frelsen; og vil jeg nu spørge Christne og Hedninge, om de ville antage den Lov, som jeg lyser til? Da svarede Alle ja. Nu sagde han, at han vilde have Eed og Pant af dem, at de vilde holde det. Det gavede de ham.

Da lyste Thorleif til, at alle Mænd i Island skulde døbes, og troe paa een Gud; men med at udsætte deres Børn, og spise Hestekød, skulde det blive ved det gamle. Folk kunde gjøre Blodoffer i Lødom, om de vilde; men de skulde være fredløse, hvis de gjorde det vidnesfast. Dette Hedenskab afskaffedes dog nogle Vintre efter.

Alle Nordlændinge og Sydlændinge bleve døbt i det varme Bad i Laugarðal, da de rede af Thinge, thi de vilde ikke i det kolde Vand. Da Runolf var døbt, sagde Hjalte: Vi lære nu den gamle Gode at vrænge Mund ad Saltet. Denne Sommer blev alle Thingmænd døbt paa Hiemreisfen. De fleste af Vestlændingene døbt i Varmabat i sydre Reikiadal; Snore Gode bidrog meest dertil mellem Vestlændingene.

Andre berette, at Thorgeir Lagmand tillige havde lyst til, om at helligholde Søn- og Fastedage,

Suul, Paaske og de andre store Høitider, og at Hedningene ansaae sig for meget bedragne; men da var Christendommen alt bleven Landslov. Og talede siden ingen Mand mod Christendommen; og har den siden bestyrket og forøget sig i Island, og ødelagdes aldrig, men var dog længe svag.

Thrand Gøtuskæg og Sigmund Brestesøn.

En færøisk Fortælling.

I. En Mand ved Navn Grim fra Kamban bebyggede Færøerne først i Harald Haarfagers Dage; og flygtede da mange Folk for Haralds Ufred; nogle droge til Færøerne, og byggede Landet der, andre tyede til andre Lande. Audur den rige tog til Island, og ægtede der Dufa en Datter af Thorstein vøde; og nedstammer derfra Færøernes største Slægt, kaldet Gøtuskægger, der byggede paa Østerø.

Af denne Slægt var en Mand ved Navn Thorbiorn paa Østerø; hans Kone heed Gudrun; de havde to Søner; den ældste hedde Thorlak, den yngste Thrand, haabefulde Karle. Thorlak var

baade stor og stærk; Thrand ogsaa, da han kom til Skielsaar; thi disse Brødre vare ulige af Alder. Thrand var rødhaaret, fregnet og smuk af Ansigt. Thorbiørn var en formuende Mand, og tilaars paa den Tid, her omtales. Thorlak giftede sig der paa Verne, men var dog hiemme hos sin Fader paa Gotu. Kort efter han havde giftet sig, døde Thorbiørn Gotuskiæg, og blev han høysat, og udbaaret efter fordums Skik; thi da vare alle Færvinger Hedninge.

Hans Søner skiftede deres Arv, og vilde begge have Hiemgaarden paa Gotu, thi den var en kostelig Eiendom; de kastede Lod, og Lodden faldt paa Thrand. Efter Skiftet bad Thorlak Thrand, at han maatte faae Hiemmegaarden, men Thrand mere af det rørlige Gøds; men det vilde Thrand ikke; da drog Thorlak bort, og fik sig en anden Bopæl der paa Verne. Thrand udleiede Jorden i Gotu til mange Folk, og fik stor Leie.

Om Sommeren drog han til Skibs, og havde tiden Handelsføring med, tog til Norge, og opholdt sig der i Byerne om Vintren, og syntes bestandig mørk i Sind. Da raadde Harald Graafsel over Norge. Sommeren derpaa foer Thrand med Koffardimænd syd paa til Danmark, og kom til Haløse *).

*) Helsingøer.

er det sagt, at der er den største Samkvem i Norden, medens Markedet varer; da raadte Kong Harald Gormsøn, Blaatand kaldet, over Danmark.

Kongen var paa Haløre om Sommeren, og et stort Følge med ham; blandt hans Hirdmænd vare tvende Brødre, den ene hedde Sigurd, og den anden Harek. Disse Brødre gik idelig om i Kiøbstaden, og vilde kiøbe dem en Guldring, saa smuk, som de kunde faae den. De kom til en Bod, der var vel forsynet, der sad en Mand, som tog vel imod dem, og spurgde, hvad de vilde kiøbe? De svarte, de vilde have en stor og god Guldring. Han sagde, der var vel at vælge iblandt; de spurgde, hvad han hedde? han sagde, Holmgeir den rige; nu tager han sine Klenodier frem, og viser dem en tyk Guldring, der var meget kostbar, og vurderer den saa høit, at de troede ei at kunde skaffe strax alt det Sølv, han fordrede. De bad ham om Frist til næste Morgen, hvilket han lovede.

De gik da bort, og henløb saaledes Natten, om Morgenen gaaer Sigurd ud, men Harek blev hjemme. Kort efter kommer en Mand uden for Teltgabet, og siger: Harek Frænde! giv mig snart Pungen med det Sølv i, vi vilde kiøbe Ringen for; thi nu er Kiøbet sluttet; men bi du her saalænge, og pas paa Teltet. Harek giver ham Sølv et ud af Teltgabet.

2. Lidt efter kommer Sigurd hjem til sin Broder, og siger: tag du nu Sølv et frem, nu er Kiøbet sluttet. Han svarer, jeg flyede dig Sølv et nys. Nei! sagde Sigurd: ikke har jeg faaet det! de trættes da her om, siden mælde de det til Kongen; han og andre saae nu, at de var bestialne.

Da befalede Kongen, at intet Skib maatte seile bort imidlertid; det syntes mange, at være en stor Uleilighed, som det og var, at ligge der efter Markedet. Nu holdt Nordmændene Stevne for at raadslaae. Thrand var der, og sagde: meget raadvilde er Folk her. Veed du noget Raad heri! spurgte de. Det veed jeg! svarte han; saa kom frem dermed, sagde de; ikke giver jeg det for intet, gienmælte han; nu spørge de, hvad han vil have! hver af Eder skal give mig en Dre Sølv! siger han. De sagde, det var meget; men det blev saaledes afgjort, at hver Mand gav ham en halv Dre paa Haanden, men det andet halve, naar det gik vel af.

Næste Dag holdt Kongen Thing, og sagde saa: at ingen skulde slippe derfra, før man fik dette Tyveri opdaget. Da tog til Orde en ung Mand med stort rødt Haar, fregnet og mandig af Udseende, og sagde: meget raadvild er man her. Kongens Raad spurgte ham, hvad Raad han saae? Det er mit Raad, gav han til Svar; at hver Mand, som hid er kommet, lægger sammen saameget Sølv,

som Kongen kræver; og naar Pengene ere samlede, da godtgjør man dem, som Skaden leed; men Kongen haver som Uresskiønt, hvad tilovers bliver. Jeg veed, at han vel vil sørge for, hvad ham tilfalder; og vi ligge ikke her værbundne, mange Folk, som her ere komne sammen, til stor Uæmpe.

Det blev strax antaget af Forsamlingen, og sagde de, at de gierne vilde sammenskyde Penge, Kongen til Gæ, heller end sig til Uleilighed. Man efterkom nu det Raad, og sammenskiød Penge, og var det mange Penge, og strax derpaa seilede mange Skibe bort.

Kongen holdt nu atter Thing, og eftersaae man nu de mange Penge, og fik da Brødrene deres Skade godtgiort af disse Penge; og talede nu Kongen med sine Mænd, hvad de skulde gjøre med det meget Solv; da tager en ung Mand tilorde, og siger: Herre min! hvad tykkes eder den værd, som dette Raad gav? De see nu, at den, der havde givet Raadet, var den unge Mand, der stod for Kongen.

Da sagde Kong Harald, alle disse Penge skulde deles i to Dele, og mine Mænd have den ene Halvdeel og den anden deles i tvende Dele, og denne unge Mand have den ene, og den anden skal jeg raade for. Thrand takkede Kongen med favre og blide Ord, og blev det saamange Penge, Thrand fik, at

han ikke vidste selv at sige, hvor mange Mark det var.

Kong Harald seilede nu bort, og alle de Folk, der havde været. Thrand tog til Norge med de norske Kjøbmænd, han hidtil havde faret med, og betalte de ham de Penge, han havde sagt, og kjøbte han sig derfor et stort og godt Kjøbmandsskib, gik ombord derpaa med alle de mange Penge, han havde faaet paa denne Reise, seilte saa til Færø med alle sine Penge i god Behold, satte Bo i Gøtu om Vaaren, og fattedes nu ikke Midler. Thrand var stor af Væxt, rød af Haar og Skæg, fregnet, mandig af Udseende, mørk af Sind, slug og snarvaadig til al Ewig, ufordragelig og ond mod Almue, blidtalende mod Stormænd, men tænkte bestandig ondt.

3. Hafgrim hedde en Mand, der boede i Sudersø, han var en anseelig Mand, tapper og riig; hans Kone heed Gudri, og var Snæulfs Datter. Hafgrim var Høfding over Halvdeelen af Verne, og havde denne Halvdeel i Lehn af Kong Harald Graafel i Norge. Hafgrim var en hæftig Mand af Sind, og ansaaes ikke for en forstandig Mand. Hans Huusmand hedde Einar Sudersøing, en anden Mand, der kaldes Eldjarn Kamhat var ogsaa hos Hafgrim, han var en Drdgyder og slem i sin

Mund, dum og ond, daadløs og fornærmende, løgnagtig og bagtalerisk.

Der var to Brødre, som begge boede paa Skuse, den ene hedde Brestir, den anden Beinir, deres Fader Sigmund var Broder til Thrand Gøstufiægs Fader Thorbiørn. Brestir og Beinir vare ypperlige Mænd, og Høvdinge over Halvdelen af Derne, som de havde i Lehn af Hakon Jarl, der da havde et stort Rige i Throndhjem, og vare de hans Hirdmænd, og kæreste Venner. Brestir var en overmaade stor og stærk Mand, og bedre Kriger end nogen anden, som den Tid var paa Derne, en anseelig Mand, og flink i alle Lege. Beinir var sin Broder liig i mange Dele, men dog ikke hans Lige, der var liden Dmgang mellem dem og Thrand, skiondt de vare nær Frænder. Brødrene vare ikke gifte, men hver havde sin Frille, Brestirs hedde Cecilia, og Beinirs Thora. Brestirs Søn hedde Sigmund, han blev tidlig haabesuld; Beinirs Søn hedde Thorer, han var to Aar ældre end Sigmund. Brødrene havde nok en Gaard paa Dymun; den var mindre. Deres Sønner vare endnu meget unge.

4. Paa Sands boede Snæulf, Hafgrims Maag, han var en Sydersøing af Ut, og var flygtet fra Sydersøerne til Færo for Drabs og Urolighedens Skyld. Han havde været i Viking den

største Deel af sit Liv, var en urolig Mand, og haard at komme tilrette med.

Biarne hedde en Mand, der boede paa Svins; han blev kaldet Svinobiarne, var en gild Bonde, og havde mange Penge; en meget forslagen Mand. Han var Morbroder til Thrand paa Gøtu. Færøingernes Thingsted var paa Strømsø; der er en Havn, der hedder Thorshavn. Hafgrim boede paa Suders paa en Gaard, der hedde Hof; han var en stor Dffermand; thi da vare alle Færøer hendeske.

Det var en Høst hos Hafgrim Bonde paa Suders, de sad ved Ilden, Einar Sydersing, og Eldjarn Ramhat; de satte Mænd i Ligning med hinanden, og holdt da Einar med sine Frænder Brestir og Beinir, men Eldjarn med Hafgrim, og foretrak ham. Det kom saavidt, at Eldjarn sprang op, og slog til Einar med et Stykke Træ, han havde i Haanden; Slaget kom paa Skuldrene af Einar, og han blev vred, fik en Dre, og hug Ramhat i Hovedet, saa han laae i Afmagt, og blødte. Da Hafgrim saae det, jog han Einar bort, og bad ham tage til sine Frænder paa Skuse, som han havde holdt med, og saa tør gaae, siger Hafgrim, efter som det nu staaer, at vi tør komme i Raft sammen, Skuseerne og jeg.

Einar tog bort, og kom til Brødrene, og sagde dem, hvor det var tilgaaet; de tog vel imod ham, og var han der om Vintren velholden. Einar beder sin Frænde Brestir tage sig af hans Sag; det gjorde denne, han var en forstandig Mand og lovsyndig. Om Vintren tog Hafgrim tilføes til Skufø, og traf Brødrene, og spurgde, hvorledes de vilde tilsvare den Dverlast, Einar havde tilføiet Eldjarn Kamhat? Brestir svarede, at de vilde overgive den Sag i de bedste Mænds Dom, at den kunde forliges. Hafgrim sagde: ikke skal den forliges, med mindre jeg maa raade ene. Ikke var det billigt Forlig, svarte Brestir, og skal ikke saa være. Da stævne de Hafgrim Einar til Strømsøthing, og stilletes de saaledes.

Brestir havde strax tillyst det Dverfald, Kamhat havde gjort paa Einar, da det nylig var skeet. Nu kom de fra begge Sider til Thinget med mange Folk. Men da Hafgrim gik til Domstedet, og agtede at fremme Sagen mod Einar, da kom fra den anden Side Brødrene Brestir og Beinir med en stor Skare, og kuldkastede Brestir Sagen for Hafgrim, og gjorde Kamhat fredløs efter den gamle Landslov, fordi han havde slaaet sagesløs Mand, og afviste Hafgrim fra Domstedet, men Kamhat anklagede han til Landlysning og fuld Fredløshed. Hafgrim sagde, det torde blive hævnnet. Brestir svarte,

han vilde oppebie det, være bered derpaa, og ikke tage sig hans Trudsel nær. Og skiltes de nu saaledes ad.

5. Kort efter drog Hafgrim hjemmefra med sin Hustrue Gudrid og sex Mand; de var til Skibs, og tog til Sande, hvor Snæulf Gudrids Fader boede. Da de kom til Den, saae de ingen Folk ude paa Gaarden, og ingen ude paa Den; de gaae da op til Gaarden, og ind i Huset, og blive intet Menneske vaer; de gaae til Stuen, der stod et Bord, og Mad og Drikke paa Bordet, men Folk fandt de ikke. Det tyktes dem underligt, dog blev de der om Natten. Om Morgenen gjorde de dem færdige og tog derfra.

Som de seilede langs med Den, kom der dem et Skib imode fuldt af Folk, og kiændte de Snæulf Bonde, og alle hans Tyende. Hafgrim roede da hen til dem, og helste paa Snæulf sin Maag. Men han taug dertil. Da spurgde Hafgrim ham, hvad Bistand han vilde yde ham i Sagen mellem ham og Brestir, at han kunde faae Fyldestgiørelse. Snæulf svarede: ilde staaer det med dig; du angriber bedre Mænd sagesløse, og kommer dog altid tilfort. Andet tyktes jeg mig og at have mere behov, end Bebreidelser af dig, og vil jeg ikke høre dig. Snæulf greb nu et Spyd, og kastede efter Hafgrim; Hafgrim skød Skjoldet for sig, og stod Spydet fast

deri; men han blev ikke saaret; derpaa skiltes de ad, og foer Hafgrim hjem til Guders, og var ikke vel tilfreds.

Hafgrim og Gudrid havde en Søn, der hedde Ossur, han var da ti Aar gammel, og meget haabefuld. Noget Tid efter tog Hafgrim hjemme fra til Osters til Thrand, og modtog Thrand ham vel; og søgte nu Hafgrim Raad hos Thrand, hvorledes han vilde staae ham bi i Sagen mod Skufserne Brestir og Beinir? og sagde: Thrand var den forstandigste Mand paa Verne, og han vilde gierne anvende noget derpaa.

Thrand sagde, det var en underlig Forventning, at han skulde være med at oplægge svigefulde Raad mod sine Frænder; og det tør nok ikke heller være dit Alvor. Og saa seer jeg, at du er saa sindet, at du vilde gierne have alle Mennecker paa Raad med dig, men nænder ikke til at koste noget paa, at det kan komme nogen Vel. Det er ikke saa, sagde Hafgrim, og vil jeg gierne give meget til, at du vil være paa Raad med mig, at jeg kan naae begge Brødres Liv. Thrand svarede: jeg vil see at skaffe dig Raad dertil; men du skal give mig det derfor, at du bringer mig to Køers Værbi hver Baar, og Hundrede Sølv hver Høst, og skal denne Giæld være stadig, og det endog efter din Død; og vil jeg dog ikke have dermed at gjøre, med min-

dre flere ere med; og vil jeg, du skal tage til mit Morbroder Biarne paa Svins, og faaer ham paa Raad med dig.

Hafgrim lover dette, tager derfra til Svins, træffer Biarne, og anmoder ham om det samme. Biarne svarer, at han ikke vil indlade sig deri, med mindre han faaer det vel betalt. Hafgrim bad ham sige sine Tanker. Biarne sagde: du skal hver Høst give mig 300 i Slagteqvæg, og hver Aar to Køers Bærdie. Det lovede Hafgrim, og tog derpaa hjem.

6. Engang vare Brødrene Brestir og Beinir paa deres Gaard i Dymun. De toge da til Den lille Dymun, der er ubeboet, og hvor de lod deres Faar og Nød gaae, som de vilde slagte. Sigmund og Thore bad, om de maatte tage med; den ene var da ni, den anden elleve Aar, og begge meget haabefulde. Brødrene tillod det, og droge nu til Den fuldvæbnede. Brestir siges at have været baade stor og stærk, og ikke havt sin Lige i at føre Vaaben, han var og forstandig og meget vennesæl. Hans Broder Beinir var og en dygtig Mand, men kom dog ikke sin Broder nær.

De toge nu fra lille Dymun igien, og da de vare den beboede Dymun meget nær, saae de tree Skibe segle imod dem med Folk i Vaaben, og var der tolv Mand paa hvert Skib. De kiændte disse

Mænd, det var Hafgrim fra Suderø, paa det andet Skib Thrand fra Gotu, og paa det tredie Biarne fra Svins. De kom mellem Brødrene og Den, disse kunde ikke naae deres Landingssted, men løb ind med deres Skib etsteds paa Kysten; der var en Klippe, som Brødrene løb op paa med deres Baa-
ben, og Drengene satte de ned hos dem paa Klippen. Den var vid oventil og et godt Forsvarssted.

Nu kom Hafgrim og hans Mænd did med de tre Skibe, og løb strax af Skibene paa Strandbredden, og hen til Klippen, og gjorde Hafgrim og Svinsbiarne strax et Anfald paa Brødrene; men de værge dem vel og mandeligen.

Thrand og hans Skibsfolk gik frem og tilbage paa Strandbredden, og vare ikke med i Angrebet. Brestir forsvarte Klippen, hvor den var lettest at angribe, og værst at værge. Nu stred de en Stund, og kom det ikke hastig til Ende mellem dem. Da sagde Hafgrim, det havde troet jeg om dig Thrand, at du stod mig bi, og derfor giver jeg dig mine Penge. Du er en stor Usling, svarte Thrand, naar du ikke kan faae Magt over to Mand med tvende Dylter; og er det din Sædvane, at have bestandig andre til at staae i Gabet for dig, og tør du ikke selv komme nær, hvor der er Fare paa Færde. Raadeligt var

det nu, hvis der var nogen Daad i dig, at du vendte dig først mod Brestir, og de andre fulgte dig efter, ellers seer jeg, at du er god til Intet. Og tærgede han ham saaledes paa det ivrigste.

Da løber Hafgrim op ad Klippen til Brestir, og stoder til ham med Spydet, og rammer ham midt paa, og igiennem ham, og da Brestir mærker, at dette er hans Banesaar, gaaer han fra sit Hold mod Hafgrim, og hugger til ham med Sværdet, og ramte Hugget ham i venstre Skulder, og kløvede Arlen og Siden, og Haanden faldt af, og styrtede da Hafgrim ned ad Klippen, og Brestir oven paa ham; og lode de saa begge deres Liv.

Nu angreb de Beinir fra den anden Side, og værgede han sig vel, dog blev Udfaldet, at Beinir maatte lade sit Liv. Man siger, at Brestir havde givet tree Mænd Banesaar, inden han dræbte Hafgrim, og Beinir to.

Nu sagde Thrand, at man skulde dræbe Drengene Sigmund og Thorer. Ikke skal de dræbes, sagde Biarne. Da er det at vente, svarte Thrand, at de blive de flestes Bane, som her ere, hvis de undkomme. Ikke skal de dræbes, gientog Biarne. Ikke var det heller mit Alvor, svarte Thrand, jeg vilde kun sætte en Prøve paa Eder, hvad I vilde sige dertil; og skal jeg nu gjøre Drengene det godt, at

jeg haver været tilstæde her, og tilbyder jeg at opfostre dem.

Drengene sad paa Klippen, og saae paa disse Tildragelser. Thorer græd; men Sigmund sagde: græd ikke, Frænde; men kom heller ihu! Nu toge de bort, og lod Thrand Drengene drage til Gøtu med sig; men Hafgrims Liig blev bragt til Syderø, og der jordet efter fordums Skik; Brestirs og Beinirs Benner førte deres Liig hjem til Skuse, og begrove dem ligeledes efter gammel Viis. Nu spurgedes disse Tidender alle Færøerne om, og harmedes hver Mand over Brødrenes Skæbne.

7. Denne Sommer kom Skib fra Norge til Færø; Styrmanden heed Rasn, var en Vigværing af Vt, og eiede Gaard i Lønsberg; han foer jævnlig paa Holmegaard, og kaldte derfor Holmegaardsfarer. Dette Skib løb ind i Thorshavn, og da Kiøbmændene vare færdige, kom en Morgen Thrand fra Gøtu paa en Skude, og forlangte at tale ene med Styrmanden, og sagde, han havde to smaa Trælle at sælge ham. Han svarede, han vilde ikke kiope dem, før han havde seet dem. Da kommer Thrand med to barhovede Dreng, i hvide Kapper. De vare smukke af Udseende, men saae forgrædte og forsørgede ud.

Da Ravn saae Drengene, sagde han: det er vel ikke saa, Thrand, at disse Drengene ere Sonner af Brestir og Beinit, som I for kort siden dræbte? Det troer jeg, de er, svare Thrand. Ikke komme de saaledes i min Vold, sagde Ravn, at jeg giver Penge for dem. Vi ville da vende det om, svarte Thrand. Lag du her to Mark Sølv, som jeg vil give dig for at føre dem bort med dig, saa de aldrig mere komme til Færø. Nu hældte han Sølvet i Styrmandens Skib, talte det, og bredte det ud for ham. Ravn syntes vel om Sølvet, og blev Enden derpaa, at han tog mod Drengene, og gik nu i Søen, saasnart han fik Bør; han kom da til Norge, didhen han vilde, østpaa ved Tønsberg; og blev han der om Vinteren og Drengene med ham, og bleve der holdne vel.

Om Vaaren gjorde han sit Skib seilklart til Østfart; han spurgte nu Drengene: hvorledes de vare tilfreds? bedre hos dig, svarede Sigmund, end da vi vare i Thrands Vold. Vide I min Samtale med Thrand? spurgte Ravn. Vel vide vi den, sagde de. Jeg holder det raadeligst, sagde Ravn, at I fare for mig, hvor I vil, med det Sølv, som Thrand fik mig ihænde med Eder, og mener jeg, at det saa er passeligst, at I have det til eders Underholdning, da I ere dog alt for hielpeløse i et ukjændt Land. Sigmund takkede ham, og sagde,

han foer vel med dem, efter som deres Ting nu stod.

Thrand bemestrede sig nu al Magten paa Færøerne, og alt hvad Gods, og Eiendom, Brødrene Brestir og Beinir, hans Frænder, havde havt. Drengen Dffur Hafgrimsøn tog han til sig, og opfostrede ham, og var Dffur da ti Aar gammel; og raadde nu Thrand allene paa Færøerne, og dristede sig ingen at tale mod ham.

8. Sigmund og Thorer var nu to Aar i Vigen, efter at Ragn havde givet dem fri, og var Pengene oppe, som Ragn havde givet dem, og var da Sigmund tolv Aar gammel, og Thorer fiorten. Nu var samme Aar, som Brestir og Beinir bleve dræbte, skeet Høvdingeskifte i Norge, Harald Graafel dræbt, og Hakon Jarl kommen i hans Sted, dog først som Skattejarl af Kong Harald Gormsøn. Sigmund og Thorer, som hørte om hans Magt, toge nu den Beslutning at tye til ham, hvis de kunde komme dertil, og troede, det vilde blive dem til Gavn, da deres Fædre havde tiend under ham.

De gaae nu fra Vigen til Dplandene, og tage Bei østpaa ad Hedemarken, og norden til Dovrefield, og komme der ved Vintrens Begyndelse; og sneer og vintres det da for dem. De tage nu paa Bild og Bove Beien ad Field, fare vild, og ligge

faa ude under aaben Himmel mange Dagskifter, uden at faae Mad. Og lagde da Thorer sig ned, og bad Sigmund sørge for sig selv, og søge ned af Fjeldet. Sigmund sagde, at enten skulde de begge komme derfra, eller ingen; men saa ulige var deres Kræfter, at Sigmund tog Thorer paa sin Ryg; og gik da Veien noget ned ad. Begge blev nu meget trætte, men mod Aften funde de en liden Dal i Fjeldet, og gik nu langs efter den, og fornam omsider Lugt af Røg.

De finde nu et Huus, og gaae der ind. Der sad to Fruentimmer, den ene noget til Mars, den anden en ung Pige, begge smukke af Udseende. De hilsede venlig paa Drengene, hjalp dem af Klæderne, og fik dem tørre Klæder i Stæden, gav dem snart noget at spise, og fulgte dem siden tilsængs, og redde vel til dem, og sagde, de vilde ikke, at Bonden skulde træffe dem, naar han kom hjem, da de sagde, at han var vanskelig. Derpaa faldt Drengene i Søvn.

Nu vaagner Sigmund ved det, der kom en Mand ind, der var stor af Væxt, og i en Kendsdyrskinds Kappe, han havde et Kendsdyr paa Nakken, satte Næsen i Beiret, var mistænksom, og spurgde, hvo der var kommet. Huusmoderen sagde, der var kommet to stakkels forfrosne, og meget udmattede Dreng, som vare færdige at døe. Da

ville vi snart blive røbede, sagde han, naar du tager Folk i Huset; det har jeg sagt dig saa tit. Ikke nændte jeg, sagde Huusmoderen, at to saa vakre Gutter skulde omkomme uden for vort Huus.

Bonden lod det nu være godt, og gif saa hen at spise, og derpaa, at sove. Der var to Senge i Sovestuen; i den ene laae Bonden og hans Kone, og Bondens Datter i den anden; men til Drengene var redet i Stuen. Om Morgenen stod Bonden tidlig op, og sagde til Drengene: Jeg mærker, Fruentimmerne vil, I skal hvile jer her i Dag, om I vil. De sagde, det vilde de gierne.

9. Nu var Bonden borte om Dagen, kom hjem om Aftenen, og var venlig mod Sigmund og Thorer; anden Morgen kom han til dem: det traf nu saa, at I kom hid til mit Huus; nu tykkes det mig bedst, at I blive her i Winter, isald I finde saa forgodt; Fruentimmerne synes vel om Eder, I ere og komme langt af Veien, og er der langt til Bygden paa alle Sider. Sigmund og Thorer takke Bonden for hans Tilbud, og sige, de ville gierne blive der. Bonden sagde, de skulde takke Huusmoderen, og gaae hende tilhaande i, hvad de kunde; thi jeg er borte hver Dag, at see om Fangst til os, naar det vil lykkes.

Nu bleve Drengene der, og behandlede vel, og vare Fruentimmerne gode ved dem; men Bonden

var ude hver Dag. Huset var godt, og rummeligt og vel indrettet. Bonden hedde Ulf, hans Hustru Ragnhild, og deres Datter Thurid; det var et overmaade deiligt Fruentimmer, og meget anseelig. God Forstaaelse var mellem Sigmund og Thurid, de talede ofte sammen, og sagde Bonden og hans Hustru intet dertil. Nu lider Vinteren hen, og den første Sommerdag kom; da siger Ulf til Sigmund, I have nu været hos mig i Vinter, nu hvis I ellers ikke veed noget bedre end at være her, da skal det staae til Eder, og vil I her tage til i Stykke, kan og være, der kan blive mere os imellem; men der er een Deel, jeg vil vare Eder ad, at I ikke komme i den Skov, som er norden for Gaarden; det lovede de, takkede Bonden for hans Tilbud, og toge derimod.

Der var en liden Sø kort fra Gaarden, der tog Bonden dem hen, og lærte dem at svømme, de gik op til Skydebakken, og vantes til at skyde; og fik Sigmund snart lært alle Ulfs Øvelser, saa at han var en Mester deri, og Thorer ligesaa, dog kom han ei ved Siden af Sigmund. Ulf var en stor og stærk Mand, og det kunde Brodrene forstaae, at han havde en overordentlig Færdighed i Legemsøvelser. De vare der i tree Aar, da var Sigmund femten Aar og Thorer sytten. Sigmund var en rask Karl af Vært, og skiondt de var det begge,

var han dog over Thorer i Alting, hvorvel han var yngst.

10. Engang om Sommeren sagde Sigmund til Thorer: hvad mon der skeer, om vi gaae til den Skov, som ligger her norden for Gaarden? Ikke er jeg nysgierig efter det, svarede Thorer. Saa er det ikke med mig, sagde Sigmund, og derhen skal jeg. Du faaer at raade, svarte Thorer, men vi bryde vor Fosters faders Bud.

Nu gik de did, og havde Sigmund en Bedørelse i Haanden; de kom ind i Skoven, paa et smukt Sted, hvor der var røddet; og de havde ikke længe været der, da hørte de et stort Brag i Skoven, og strax efter saae de en stor Bjørn, der var meget bister; det var en stor Skovbjørn, graa som en Ulv. De løb nu tilbage hen ad den Sti, de vare komne paa. Stien var meget trang, Thorer løb foran, og Sigmund bagefter. Bjørnen løber nu efter dem hen ad Stien, og blev den nu snævrere, saa at Træerne brækkedes, hvor den kom frem. Sigmund vender sig da hurtig ud af Stien mellem Træerne, og bier, til Bjørnen kommer tet forved ham, da hugger han den hurtig midt paa med begge Hænder, saa Dren sank i, men Bjørnen styrtede, og var død, thi de Dyr have ingen svær Død.

Thorer blev nu dette vaer, og sagde: dig lykkes denne Heltedåd, Frænde, men ikke mig, og

er det rimeligt, at jeg i mange Ting vil staae tilbage for dig. Sigmund sagde: nu skulde vi see til at faae Dyret reist; det giøre de, reise det, og boie Træerne saaledes, at det ikke kunde falde om, og sætte en Kiæp i Mundet paa det, at det skulde see, som det op slog Gabet.

De gaae derpaa hjem, og da de komme did, er deres Fosterfader Ulf ude paa Tøsten, og var gaaet ud for at see om dem; er han da ublid, og spørger, hvor de havde været. Sigmund svarer: ilde er det gaaet, min Fosterfader; vi have overtraad dit Raad, og har Biørnen været efter os. Det var at vente, sagde Ulf, at saa maatte gaae; og vil jeg ønske, han ikke maa komme efter Eder oftere; og er Dyret saa, at jeg ei har troestet mig til at give mig i Kæft dermed, imidlertid vil vi nu prøve det.

Nu gaaer Ulf ind, tager et Spyd i Haanden, og løber ad Skoven, og Sigmund og Thorer med ham. Ulf seer nu Biørnen, og løber strax til, støder til den med Spydet, og Biørnen falder om. Nu seer Ulf, at Biørnen var død, og siger: nu giække I mig! hvo af Eder har dræbt Dyret? Thorer svarer: ingen Deel heri tilkommer mig; og har Sigmund dræbt Biørnen. Det er en stor Heltegierning, sagde han, og vil du med Tiden giøre mange flige, Sigmund!

Nu gif de hjem, og havde Ulf fra den Dag af Sigmund endnu færrere end forhen.

II. Nu vare Brødrene hos Ulf til Sigmund var atten Aar, og Thorer tyve. Sigmund var da en udmærket Karl af Vært og Styrke, og alle Legemsfærdigheder, og er det kortest om ham at sige, at han kom Dlug Tryggesson nærmest i alle Legemsøvelser. Men da det nu var kommet saa, sagde Sigmund til sin Fostersader Ulf, at han vilde derfra, og tykkes mig, at der ikke bliver meget af os, hvis vi ikke opsøge andre Folk. Som I vil, sagde Ulf.

De havde lagt Mærke til, at hver Høst, og hver Vaar, de vare der, var Ulf borte syv Nætter, eller saa omtrent, og havde hjem med sig meget, baade Lærred, og Klæde, og andre Ting, de behøvede. Nu lader Ulf sye Klæder til dem, og forsyner dem vel; paa Fruentimmerne mærkede man, at de ikke var for den Adskillelse, især den Yngre.

De skilles nu, og drage bort, og fulgte Ulf dem paa Veien, og førte dem over Dovrefield, til de kunde see ned ad Fjeldet hen ad Orkedalen; da satte Ulf sig ned, og sagde, han vilde hvile sig. Nu satte de dem alle, da sagde Ulf: nu længes jeg efter at vide, hvem jeg har fostret, eller hvo eders St, og hvor eders Fødeland er. De sagde ham da deres foregaaende Livs Begivenheder. Ulf blev meget bedrøvet. Da sagde Sigmund, nu vilde

jeg gierne, Fosterfader! du 'og skalde sige os dine Hændelser i den forgangne Tid. Det skal jeg og, siger Ulf.

12. Der var en Bonde, begyndte han, der hedde Thoralf, og boede paa Hedemarken i Dpland, han var en anseelig Mand, og Dplandskongens Syffelmand. Han var gift, og hans Hustru hedde Ydun, og hans Datter Ragnhild, det var et overmaade deiligt Fruentimmer.

Ikke langt derfra boede en Bonde, der hedde Steingrim, en god Bonde, og velhavende Mand; hans Hustru hedde Thora; de havde en Søn, der hedde Thorkel, der var en stor og stærk Karl. Det var Thorkels Maade, medens han var hjemme hos sin Fader, at hver Høst, naar Vandet laae til, gif han ud med nogle af sine Staldbrodre, og fældede Vildt, og var han en overmaade god Bueskytte, og var dette hans Viis, hvergang den tørre Frost begyndte, og kaldtes han derfor Torrefrost.

En Gang kom Thorkel paa Tale med sin Fader, og sagde, han vilde, han skalde skaffe ham en Hustru, og begiære Ragnhild, Thoralf Bondes Datter til ham. Hans Fader svarer, at han vilde gjøre et høit Spring; men det blev dog saa, at Fader og Søn toge til Thoralf Bonde, og fremsorte deres Wiende om Giftermaalet. Thoralf trak paa Svaret, og sagde, han havde tænkt høiere med

hende, end Thorkel var; han vilde vel give godt Svar for sit Venskab med Steingrim; men der torde dog intet blive af. De skiltes da ad, og drog hjem.

Kort efter drog Thorkel hjemme fra om Natten med een Mand til, da han havde spurgt, at Thoralf var ikke hjemme, men ude i sine Forretninger. Thorkel og hans Fælle gik da om Natten til Ragnhilds Seng, han tog hende i sin Favn, bar hende ud, og bragte hende hjem med sig. Hans Fader blev ilde tilmode herved, sagde, han løstede en Steen, der var ham for tung, og bad ham bringe hende strax hjem igien. Han svarte, det gjorde han ikke; Steingrim bad ham da tage hjemmefra.

Thorkel gjorde saa, og drog bort med Ragnhild, og lagde sig i Skoven; og var med ham tolv Mand af hans Fæller og Legebødre. Nu kommer Thoralf Bonde hjem, og erfarer disse Tidender, og samler strax Folk til sig, og har hundrede Mand, og drager hen til Steingrim, og beder ham skaffe sin Søn frem, og give ham sin Datter tilbage. Steingrim sagde, de var der ikke; de ransagede da, og fandt ei der, hvad de vilde. Siden søgte de i Skoven, og delte de Søgningen mellem dem, og var der tredive Mand med Thoralf.

En Dag seer Thoralf tolv Mand i Skoven, og et Gruentimmer med dem. Han tykkedes nu,

at vide, hvo det monne være, og drog derad. Thorkels Følgesvende sagde ham, at der trak Folk imod dem, og spørge ham, hvad Raad der var at gribe til? Han svarer: der er en Hoi ikke langt herfra; der vil vi gaae alle hen, det er en god Kampplads, og ville vi bryde Steen op der, og væрге os mandelig: og nu ilede de til Høien, og gjorde dem rede der.

Snart komme Thoralf og hans Mænd did, og beskyde dem strax; og Thorkel værgede sig vel og mandelig, og faldt deres Træfning saa ud, at der blev tolv Mand af Thoralfs, men syv af Thorkels, og vare de øvrige gæstede. Thoralf Bonde havde faaet Ulivs Saar; Thorkel og hans Fæller flygte til Skoven, og samle dem der, og var nu Ragnhild tilbage, og blev hun bragt til Bygden med sin Fader; og da Thoralf kommer hiem, døer han af sine Saar, og var det Folkesagn, at Thorkel var hans Banemand. Disse Begivenheder spurgdes vide om.

Nu tager Thorkel hiem til sin Fader, lidet saar, de fleste af hans Følge vare det mere, dog bleve de lægte. Derpaa stævne Dplændingene Thing, og blev Thorkel gjort fredløs derpaa Thinget; og da Fader og Sen hørte dette, da sagde Steingrim, at Thorkel skulde ikke blive hjemme, hvor de snarest vilde søge efter ham. Du skal drage, Frænde! hen til den Na, der er ikke langt her fra Gaarden; der

er mange Klevet langs med Naen, og i Klipperne er der en Høller, som ingen veed uden jeg; derhen skal du tage, og have Mad med. Det gjorde Thorfel, og var i Hølleren, medens der blev mest søgt, og blev ikke funden. Det syntes ham nu kiedsomt der, og drog han nu fra Hølleren til den Gaard, Thoralf Bønde havde havt, og førte han Ragnhild bort anden Gang, og drog nu ud i Fjeld og Drk, og tog Stæde her, hvor jeg nu har bygt mit Huus, og har siden jeg og Ragnhild været her i atten Aar, og saa gammel er min Datter Thurid. Nu har jeg fortalt eder mit Levnet.

Meget anstaaer mig din Fortælling, Fosterfader! siger Sigmund, men nu vil jeg sige, at jeg ikke godt har lønnet dig din Velgierning og Opfostring; thi din Datter sagde mig, da vi skiltes, at hun var frugtommelig, og kan ingen være Skyld deri uden jeg; og var det meest derfor, jeg vilde bort, da jeg troede, det vilde skille os ad. Thorfel svarte, længe har jeg vidst, at der var Forstaaelse mellem Eder, og vilde ikke formene eder det. Sigmund svarer, det vil jeg bede dig, Fosterfader, at du ikke vil gifte din Datter Thurid bort; thi hende skal jeg have til Hustru, eller ingen. Ikke saaer lettelig min Datter bedre Mand, sagde Thorfel; men det maa jeg bede dig, Sigmund, at hvis du kommer i Anseelse hos Høvdinger, du da erindrer

mit Navn, og skaffer mig i Fred og Forlig hos mine Landsmænd; thi jeg er nu feed af disse Drkener. Det lovede Sigmund, saafremt det lod sig giøre, og nu skiltes de ad.

13. Nu droge Brødrene, indtil de kom til Glade til Hakon Jarl, som havde der sit Sæde. De gaae nu til Jarlen, og hilse ham, han tog vel imod dem, og spurgde, hvo de vare? Sigmund sagde, han var Søn af Brestir, der var eders Syssemand en Tid paa Færøerne, og blev dræbt der; og derfor har jeg søgt eder, Herre! fordi jeg ventede mig godt af Eder, og ville vi nu give os i Eders Haand, begge vi Frænder. Hakon sagde, han vidste godt, hvad Mand Brestir var, og ei er du ham ulig, men selv maa du hiemle din Uet; ikke vil jeg dog spare Føden paa dig. Nu viiste han ham til Sæde blandt sine Gæster.

Svend Hakonsen var og ved sin Faders Hird den Tid, her omhandles. Sigmund kom i Tale med ham, og giørde mange Kunststykker for ham, og havde Svend megen Moro af ham. Sigmund talte sin Sag for Svend, og bad denne lægge et godt Ord for ham, at han maatte nyde nogen Forfremmelse hos hans Fader. Svend spørger, hvad han onskede? i Hærfærd vilde jeg helst, sagde Sigmund, naar din Fader vilde tage sig af mig. Det er vel tænkt, sagde Svend.

Vinteren leed nu hen indtil Juul. I Julen kom Jarl Erik Hakonson østfra Bigen; der havde han sit Gæde: Sigmund kom i Tale med Erik Jarl, og klagede ham sin Nød. Erik lovede ham sin Bistand hos sin Fader, og sagde, han ikke vilde gjøre mindre selv for ham, end Hakon Jarl. Efter Julen taler Sigmund til Hakon Jarl, at han skulde hielpe ham noget, og lade ham nyde godt af, at hans Fader Brestir havde været i hans Dieneste. Hakon svarede: sikkerlig leed jeg Tab paa en god Svend, da min Hirdmand Brestir blev dræbt, den tappre Mand, og ilde have de forskyldt af mig, der dræbte ham. Men hvad forlanger du? Sigmund sagde, han helst vilde drage i Viking, og enten vinde Forfremmelse, eller Død. Jarlen sagde, det er vel tænkt, og skal du erfare til Vaar, naar Folk gjør dem seilklare, hvad jeg har i Sinde med dig.

Vinteren lider nu hen, og minder nu Sigmund Hakon Jarl om sine Ord. Jarlen svarer: jeg vil give dig Langskib, med fyrgetyve væbnede Mand, dog bliver det ikke meget udsøgte Folk, thi de fleste ville ikke være villige til at følge dig ublændisse og ukjendte Mand. Sigmund takkede Jarlen, og sagde Erik Jarl hans Faders Bevilling. Jarlen sagde: det er en liden Gave; dog maa den blive

dig til Gavn; men jeg vil give dig nok et Skib og
 40 Mand; og var det Skib, Erik gav ham, i alle
 Maader velrustet. Nu siger han Svend, hvad
 han havde faaet af hans Fader og Broder. Svend
 sagde, som det nu staaer med mig, er det mig ei
 saa let at hielpe mine Venner, som min Fader og
 Broder, men dog skal jeg give dig det tredie Skib,
 og 40 Mand derpaa, og skal det være af mine egne
 Folk, og venter jeg, de skulle blive dig de bedste af
 dine Følgesvende.

14. Sigmund gjorde sig nu seilklar med sine
 Mænd, og seiler, saasnart han er færdig, østpaa til
 Bigen, og saa til Danmark, og giennem Drefund,
 og kom han til Østersøen om Sommeren; og blev
 der hans Fængsel, thi han trostede sig ikke at
 binde an med noget stort, med disse Folk. Dog
 lod han Kiøbmænd fare i Fred. Han seiler nu øst-
 fra hen ad Sommeren, indtil han kommer ved Elve-
 skær, der er bestandig stort Tilhold af Vikinger.
 Da de havde lagt dem under en Holm, gaaer Sig-
 mund op i Skærene, og vil see sig om, han seer
 da, at paa den anden Side af Holmen ligge fem
 Skibe, hvoraf et var en Drage. Han vender da
 tilbage til sine Folk, og siger dem, at fem Viking-
 skibe ligge under Skærene paa den anden Side: nu
 vil jeg sige Eder, at det mig ikke om at gjøre at
 undgaae dem, uden videre at prøve Styrke; thi

aldrig komme vi nogen Vei, naar vi ei give os i nogen Fare. De bad ham raade for det. Nu vil vi bringe Stene ud paa Skibene, sagde Sigmund: og berede os, det bedste vi kunne. Vi ville lægge vore Skibe yderst ude i den Vig, vi ere i; thi Vigen er der snærest, og saa syntes det mig i Aften, da vi seilede ind, at ikke noget Skib kan gaae os forbi, naar vi lægge vore tre Skibe sammen, og vil det gavne os, at vi ikke kan omringes. Det gjøre de.

Men om Morgenen da de havde lagt deres Skibe yderst i Vigen, da roe Vikingerne paa fem Skibe mod dem, og stod der en stor og stærk Mand i Stavnen paa Dragen, han spørger strax, hvis Skibene var. Sigmund nævner sig, og spørger om hans Navn. Han sagde, han hedde Randver, og hans Et var østfra i Holmegaard; og sagde han, de havde nu to Kaar, at overgive deres Skibe og dem selv i hans Bold, eller værge sig. Sigmund sagde: de Kaar var ulige, og de maatte vel prøve deres Vaaben først.

Randver bød sine Folk at lægge imod dem med tree Skibe, da de ikke alle kunde komme til; han vilde først see, hvorledes det gik: Sigmund førte det Skib, Svend Jarlsøn havde givet ham, og Thorer det, som Erik Jarl havde eiet. Nu lagde

de til at stride, og lod nu Sigmund og hans Mænd Stene hagle saa hæftig paa dem først, at de kunde ikke gjøre andet end dække sig; og da Stenene vare oppe, begyndte der en stor Skudregn, og faldt der mange af Vikingerne, og blev quæstede.

Nu toge Sigmund og hans Mænd til deres Hugvaaben, og begyndte Kampen nu at hælde Randvers Folk imod. Men da han saae sine Folks Nedslag, sagde han, at de vare store Uslinge, naar de ikke seirede over Folk, som han sagde ikke at være Mænd. De svarede, at han æggede dem tit, men holdt sig selv tilbage, og bad de ham nu at gribe selv an. Han svarede, det skulde han, og lægger nu mod dem med et andet Skib, foruden Dragen, hvorpaa Folkene vare udhvilte, og et tredie Skib med usaarede Folk.

Nu lægge de anden Gang mod hinanden, og kæmpe, og blev nu en meget haardere Strid end før. Sigmund var forrest blandt Folkene paa sit Skib, og huggede baade haardt og tit. Thorer hans Frænde gik mandeligen frem; de kæmpede nu længe saaledes, at man ikke kunde see, hvo der blev den stærkere. Da sagde Sigmund til sine Folk, ikke seire vi over dem tilfulde, naar vi ikke prøve noget meer. Nu vil jeg forsøge at bestige Dragen; følger mig mandeligen.

Da kom Sigmund op paa Dragen med tolv
 Andre, og dræbte først en Mand, saa en til, og
 hans Mænd følge ham fikkt. Thorer kom op paa
 Dragen selv femte; alt viger nu for dem; da Rand-
 ver seer dette, løber han frem imod Sigmund; de
 fikmpede længe. Nu lader Sigmund sine Kunst-
 see, kaster Sværd og Skiold op i Veiret, griber
 Sværdet med venstre Haand og Skioldet med høire,
 hugger med Sværdet til Randver, og hugger et
 Been af ham nedenfor Knæet; da falder Randver,
 Sigmund giver ham et Halskug, saa Hovedet gik af;
 nu raabe Sigmunds Folk Hærraab, og Vikingerne
 flygte paa tre Skibe.

Nu røddede Sigmund Dragen, og dræbte hver
 Mand, som var derpaa; eftersaae siden de deres Folk,
 og var da tredive af Sigmunds faldne, derpaa lagde
 de dem for Anker, og Folkene forbandt deres Saar,
 og de hvilte dem der nogle Dage. Sigmund tog nu
 Dragen, og det andet efterladte Skib, og fik der
 megen Rigdom haabe af Vaabeu, og andre Kostbar-
 heder, seilede saa bort til Danmark, derfra til Bi-
 gen, hvor han traf Erik Jarl, som modtog ham
 vel, og indbød ham at blive hos sig.

Sigmund takkede Jarlen for Tilbudet, men
 sagde, han maatte først nordpaa til Hakon Jarl; to
 af sine Skibe efterlod han i Eriks Varetægt, da
 han havde for lidet Mandskab. Nu kom de til Ha-

kon Jarl, og tog han vel mod Sigmund og hans Mænd, og var Sigmund hos Jarlen om Vintren, og blev en meget hædret Mand; og om Julen blev baade Sigmund og Thorer af Jarlens Hirdmænd, og sad derhjemme rolig i Fryd.

15. Paa den Tid regierede Kong Erik Seiersfæl over Sverrig. Han var en mægtig Konge. En Vinter var tolv Norske Kiøbmænd draget østpaa over Kiølen til Sverrig, og da de kom did, holdte de Kiøbstevne med Indbyggerne, og kom der Splid over Handelen, og Nordmændene dræbte en Svenske, og da Kong Erik det spurgte, sendte han efter de Fremmede, og lod alle tolv dræbe.

Om Baaren spurgde Hakon Jarl, hvor Sigmund agtede at holde til om Sommeren? Sigmund sagde, derfor maatte Jarlen raade. Det vilde jeg, sagde Hakon Jarl, at du skulde giæste Sverrig, og mindes, at de Svenske for kort siden i Vinter dræbte tolv af mine Mænd, og er det uhævnet. Sigmund lovede, at giøre saa, hvis Leilighed gaves. Hakon Jarl gav da Sigmund udsøgte Folk af sine Hirdmænd, og Søfolk; og vare alle nu villige at gaae med Sigmund.

De byde Jarlen farvel, og drage nu østpaa til Bigen, der fandt de Erik Jarl, og gav han Sigmund flinke Folk med, og havde han nu vel tree hundrede Mand, og fem vel bemandede Skibe.

Derfra seile de til Danmark, og saa østfor Sverrig; der lægge de deres Skibe østen for Landet. Sigmund siger nu til sine Folk, her maa vi gjøre Landgang, og hærje. De gaae i Land, komme til Bygden med 300 Mand, dræbe Folk, tage Gods, og brænde Gaarde; de af Indbyggerne, der kunde undkomme, rømte ad Mark og Skov. Ikke langt derfra, hvor de flygtende jages hen, var en Befalingsmand af Griks ved Navn Biørn, han samler Folk, da han hører om denne Hærjen, og faaer mange samlede, og kommer mellem dem og Skibene.

En Dag see Sigmunds Folk Landshæren, da tale de om, hvad Raad der var. Mange Raad er der endnu, som gode ere, siger Sigmund, og tit feire ei de, som mandstærkest ere, naar de have fikke Mænd imod sig. Nu skal det være vort Raad, at vi gjøre en Svinesylking *); jeg og Frænde Thorer forrest, saa tree, saa fem; og de skioldvæbnede skulle være paa begge Sider; og er det mit Raad, at vi skulle storme ind paa deres Fylking, og see, at bryde igiennem; thi de svenske staae ikke ret fast paa deres Plads. Dette gjøre de, storme ind paa den svenske Fylking, og giennembryde den; der blev nu en haard Kamp, og faldt der

---

*) En fileformig Slagorden, cuneus.

mange af de Svenske. Sigmund gif nu fiæf frem imod dem, og hug til begge Sider, og kom til Biørn Mærkismænd og hug ham Banehug. Nu æggebe han sine Mænd til at bryde den Skioldborg, som var slagen om Biørn; det giøre de, Sigmund trænger ind til Biørn, og blev der et Vaabensfiste, og overvandt Sigmund ham snart, og blev hans Banemand, da raabte Vikingerne Seirsraab, og Landfolket flygtede. Sigmund sagde, de skulde ikke forfølge de flygtende; det havde de ikke Styrke til i et ubekjænt Land. De giørde saa, toge der lidet Bytte, og fore dermed til deres Skibe.

16. Nu seile de fra Sverrig østpaa til Holme-gaard, og hærje fremdeles der paa Der og Næs. Der vare tvende Brødre i svenske Kongens Rige, den ene hedde Vandil, den anden Andil; de var den svenske Konges Landværnsmænd, og havde aldrig mindre end otte Skibe, foruden to Drager. Svenske Kongen hører de Tidender, at der var hærjet i hans Land, sender Bud til Brødrene, og befaler dem at dræbe Sigmund og hans Mænd. Det love de; om Høsten seiler Sigmund østfra, og kommer under en D, der ligger ved Sverrig. Da siger Sigmund til sine Mænd, ikke ere vi nu komne blandt Venner, da vi komme til Svensken; lader os nu vogte os! og vil jeg gaae op paa Den, og see mig om. Det giørde han, og saae, der paa den anden Side af

Den laae ti Skibe, to Drager og otte andre; Sigmund sagde sine Folk, de maatte giøre dem klar, bringe deres Guds af Skibene, og Stene istæden; de giøre saa, og redde dem nu til Kamp om Matten.

Om Morgenen tidlig roe ti Skibe imod dem, og raabte Skibshovdingerne strax, og spurgde, hvo der var over de Skibe. Sigmund sagde sit Navn, og da de vidste, hvo disse Mænd vare, behøvede de ikke videre Dmspørgsel, grebe til deres Vaaben, og begyndte at kæmpe. Og ikke havde Sigmund og hans Folk været nogensteds, hvor de havde prøvet saadan en Dyst.

Wandil lægger nu sin Drage til Sigmunds; der var haard Belkomst, og da de havde kæmpet en Stund, sagde Sigmund til sine Mænd; end er som for, at vi ei faae Seir, uden vi gaae paa. Nu vil jeg springe over paa Dragen, og I følg mig mandeligen. Da springer Sigmund derover, og fulgte ham en stor Skare; snart dræbte han een Mand, og saa en anden, nu viger Mandskabet for dem; da søger Wandil indpaa Sigmund, og var der længe Vaabensfiste mellem dem. Sigmund bruger nu samme Kunst som tilforn, skifter Vaaben i Hænderne, hugger med venstre Haand til Wandil, og høire af ham, og faldt da Sværdet, han havde værget sig med. Sigmund lod ham nu ikke længe

vente paa Banehug; da raabe Sigmunds Mænd
Seirsraab.

Da sagde Andil: Bladet har vendt sig, og Vandil maa være falden, lad os nu flygte! hver maatte nu sørge for sig. Andil flygter med fem Skibe, men fire blev tilbage, og en Drage var det femte. Nu blev hver Mand dræbt, som var paa dem. Sigmund tog Dragen med sig og eet Skib til; de seile, til de komme til Danmark; der vide de dem sikre og i Behold, hvile dem, og forbinde deres Saar; men da de vare i Stand igien, seilte de til Bigen, og traf Erik Jarl; der blev de vel modtagne, og var der en kort Tid, seile da nord paa til Throndhjem til Hakon Jarl. Han tager vel mod Sigmund og hans Mænd, og takker han ham for de Bedrifter, de havde udført om Sommeren. Om Vinteren ere nu Frænderne Sigmund og Thorer hos Jarlen, og nogle af deres Mænd med dem; men deres Følge opholdt sig andensteds; nu var ei Mangel paa Penge.

17. Da det vaaredes, spurgte Hakon Jarl Sigmund, hvor han agtede at hærje om Sommeren. Sigmund svarte, det skulde komme an paa Jarlens Willie. Ikke vil jeg ægge dig at drage ud at drille de svenske, sagde Hakon; jeg vil nu, at du skal seile vestpaa ad Drkensørne. Der er sædvanlig en Mand, ved Navn Harald Jernhoved; han er landlyst af

mig, og min stærste Fiende, og har giort mangen Opstand i Norge. Han er en anseelig Mand: ham, vil jeg, du skal dræbe, hvis du kan see Leilighed dertil. Sigmund sagde, han skulde søge ham op, hvis han kunde faae Spor paa ham.

Nu seiler Sigmund fra Norge med otte Skibe, og styrer Thorer nu Vandils Drage og Sigmund Randvers. De seile nu vesten om, og var der slet Fangst den Sommer; og da Sommeren var henderunden, komme de med deres Skibe under Anglesey, der ligger i det engelske Hav. Der see de ti Skibe ligge, og deriblandt et stort Drageskib. Sigmund faaer snart at vide, at disse Skibe ere Harald Jernhoveds. De aftale at strides om Morgenens. Natten gaaer nu hen. Om Morgenens ved Solens Opgang gribe de deres Baaben, og kæmpe den hele Dag indtil Natten; nu skiller Mørket dem, og de sige hinanden til Kamp næste Morgen.

Følgende Morgen raaber Harald til Sigmunds Skib, og spørger, om han endnu vilde strides; Sigmund svarer, han havde ikke andet ifinde. Det vil jeg sige nu, sagde Harald, som jeg ikke før har sagt, at jeg ønskede, vi blev Staldbrødre, og ikke streedes længer. Begges Mænd raadede meget dertil, og sagde, at det var nødvendigt, de gjorde Forlig, og bleve samtlige enige, da vilde faa staae dem imod. Sigmund sagde, der var en Ting i

Beien for, at de kunde giøre Forlig. Hvad er det da? spurgde Harald. Hakon Jarl har sendt mig efter dit Hoved; svarte Sigmund. Dndt havde jeg af ham at vente, sagde Harald! og ere I ulige; thi du er en herlig Mand, og Harald er een af de værste. Ikke er vi af eens Tanke heri, svarte Sigmund. Nu tage deres Folk Deel i at faae dem forligte, og blev Forliget da sluttet, og de lægge deres Bytte i Fællig, og hærje nu vide om den Sommer, og kunde Gaa bestaae sig imod dem.

Om Høsten sagde Sigmund, at han vilde gaae til Norge. Saa maa vi skilles, svarte Harald. Ikke skal vi det, sagde Sigmund: nu vil jeg, vi skal gaae til Norge begge; thi har jeg da udrettet noget af det, jeg lovede Hakon Jarl; ifald jeg forer dig til ham. Hvorfor skulde jeg tage til min værste Fiende? sagde Harald. Lad mig raade for det, svarte Sigmund. Begge Dele er vist, sagde Harald, at jeg troer dig vel, og at det lægger Pligt paa dig; og skal du derfor raade for dette, sagde Harald.

18. De seile nu til Norge, og komme til Hordeland, der siges dem, at Hakon Jarl var paa Nordmør paa Borgund; de seile da did, og lægge deres Skibe i Stenvog. Nu tager Sigmund ud til Borgund med tolv Mand paa en Robaad, og vil tale først med Hakon Jarl; Harald ligger i

Stenvog imidlertid. Sigmund kommer nu til Jarlen, som han sidder ved Drikkebord. Sigmund gaaer strax ind, og hilser ham venlig. Jarlen tager blidelig imod ham, og spørger om Nytt, og lader sætte ham en Stool.

De tale nu en Tid sammen, og fortæller Sigmund ham om sine Tog, men siger ham ikke, han havde truffet Harald Jernhoved. Men da Hakon synes, at han ikke vil til at tale derom, spørger han ham: om han havde truffet Harald? Visselig har jeg det, sagde Sigmund, og fortæller ham, som det var gaaet, at de havde gjort Forlig. Jarlen blev taug, og syntes at rødme. Kort efter sagde han: ofte Sigmund! har du røgtet mit Vrende bedre end nu. Nu er Manden bragt i Eders Bold, svarte Sigmund, og mener jeg, at I paa mit Forord vil gjøre Forlig med Harald, give ham Fred paa Liv og Lemmer, og Landsfred. Ikke skal saa være, svarte Jarlen, jeg vil strax lade ham dræbe, naar jeg faaer ham fat. Jeg vil tilbyde Haandfæste for ham, og saamange Penge, som I vil have, sagde Sigmund. Intet Forlig skal han have af mig, svarte Jarlen. Lidet har jeg da tient dig for, og ikke til det Gode, naar jeg ikke kan skaffe en Mand Forlig og Fred, sagde Sigmund; og vil jeg ud af Landet, og ikke tiene dig længer, og vilde jeg det

ønske, at det maatte koste dig noget at faae ham dræbt.

Nu springer Sigmund op, og gaaer ud af Stuen; Jarlen sidder efter, og tier, og ingen tør bede for Sigmund. Da tager Jarlen til Orde. Bred var Sigmund nu, siger han, og Skade var det for mit Land, drog han bort; og ikke tør det være hans Alvor. Hans Alvor var det vist, sagde hans Mænd. Gaaer da nu efter ham, siger Jarlen, og skulle vi gjøre Forlig paa de Vilkaar, han tilbød.

Nu gaae Jarlens Mænd til Sigmund, og sige ham dette; Sigmund kommer til Jarlen, og hilser Jarlen ham først, og siger, at de skulde forliges paa de Vilkaar, han før havde tilbudet; thi jeg vil ikke have dig bort fra mig. Nu modtog Sigmund denne Fred og Fersoning af Hakon Jarl for Harald, drog saa hen til denne, og sagde ham, hvad skeet var. End er han at troe, sagde Harald; midlertid tog de til Hakon Jarl, og gjorde saaledes Forlig. Om Vinteren blev Sigmund hos Jarlen i stor Yndest, og hans Frænde Thorer og mange af hans Mænd med ham. Sigmund holdt sine Folk vel baade i Vaaben og Klæder.

19. Midlertid var Ossur Hafgrims Søn voret op hos Thrand i Gøtu; han var nu kommen til Skielsalber, og var rask af Udseende. Thrand skaffede

ham et godt Giftermaal der paa Nerne, en Datter af en af de bedste Bønder. Nu sagde Thrand, at de vilde dese Nerne, saa hver fik sin Halvdeel i Magt og Raadighed, og skulde Dffur have den Halvdeel, hans Fader Hafgrim havde havt, og Thrand den, der havde været Brødrene Brestirs og Beinirs.

Thrand sagde og til Dffur, at han fandt det billigt, at han tog det Jord og Gods, Brødrene havde havt, til Bod for sin Fader. Og gik det nu Alt, som Thrand raadede, og havde Dffur nu tree Gaarde, en paa hans Fædres Arvdeel i Eudersø, den anden i Skufsø, og den tredie paa Dymon, paa Sigmunds og Thoreris Fædreearv.

Det var spurgt til Færøerne, at Sigmund var en anseelig Mand, og gjorde de store Tilberedelser; Dffur lod gjøre et Virke om Gaarden i Skufsø, og var der for det meste. Skufsø er saaledes beskaffen: den ligger saa høit, at den er overmaade god at forsvare; der er een smal Dpgang, og de sige, at aldrig kan Den vindes, naar der er tyve til tredive Karle til dens Forsvar, om der end kom aldrig saamange imod. Dffur foer mellem sine Gaarde med tyve Mand, men hiemme hos ham var der bestandig tredive med Arbeidsfolkene. Ingen Mand var saariig paa Færøerne; undtagen Thrand, thi det meget Søl, han fik i Haløve, gik aldrig til Grunde,

og var han den rigeste af Alle, og styrede ene Alting paa Færøerne, thi Døttur var ikke hans Lige i Snedighed.

Sigmund talede nu med Hakon Jarl, at han vil holde op med disse Hærtog, og tage til Færø. Han sagde, han vilde ikke længer høre, at han ikke hævnede sin Fader, og at det lagdes ham til Last; og bad han Jarlen staae sig bi hermed, og give ham Raad, hvorledes han skulde bære sig ad. Hakon svarede, og sagde, at Søen var vanskelig ved Derne, og svære Brændinger, og der kunde Langskibe ikke due; og derfor vil jeg lade dig bygge to Knarrer, og give dig Folk dertil, saa de tykkes os vel besatte.

Sigmund takkede ham for hans Velgierning, og nu blev lavet til hans Færd om Vinteren, og hans Skibe vare seilklare om Vaaren, og Folk udtagne dertil. Harald Jernhoved kom hen til ham om Vaaren, og lavede sig til at gjøre Toget med ham; og siges der, at der var halvtredstindstyve Mand paa hvert af deres Skibe.

20. Da Sigmund næsten var seilklar, siger Hakon Jarl engang til ham: hvad siger du mig om, hvad Tro du har? Sigmund svarer: jeg troer paa min Styrke og Magt. Jarlen siger: ikke maa det saaledes være, og maa du hente Trost derfra, hvortil jeg haver al Min Lid, det er Thorgerd Hørga-

brud. Vi skulle nu tage hen til hende, at søge der om Lykke for dig. Sigmund bad ham raade selv. Da sagde Jarlen, den skal man følge ud, som, man vil, skal komme tilbage.

Nu gik de begge til Skoven ad en Kiorevei, og derpaa ad en smal Sti inde i Skoven, og kom de der til et røddet Sted, der stod et Huus med et Træhegn om. Huset var overmaade smukt, og stærkt prydet med Sølv og Guld. De gaae ind i Huset, og nogle saa Mænd med dem. Der var en Mængde Afgudsbilleder; paa Huset var der saa mange Glasvinduer, at der var ingensteds Skygge. Midt i Huset var der et Qvindebilled kostelig udsmykket. Jarlen kastede sig ned for hendes Fødder, og laae længe. Derpaa stod han op, og sagde til Sigmund, at han maatte bringe hende noget Dffer, og lægge noget Sølv paa Stolen hos hende; men det skulle vi have til Tegn, sagde Hakon, om hun vil modtage det, hvis hun giver Slip paa den Ring, hun har paa sin Haand; thi af den Ring skal du have Lykke.

Nu tager han fat paa Ringen, og syntes Sigmund, at hun bødiede Haanden imod, og fik Jarlen ei Ringen. Jarlen kaster sig anden Gang ned for hende, og nu syntes Sigmund, at Jarlen græd. Derpaa staaer han op, og tager Ringen fat, og

er den nu løs. Hakan giver da Sigmund Ringen og siger saa, at denne Ring maatte han ei lade komme fra sig, og det lovede han.

Derpaa skiltes de, og gik Sigmund til sine Skibe; og de gik nu tilsøes, og havde Medbor, indtil de saae en Fugl fra Verne, og holdt begge Skibe sig samlede. Harald Tjernhoved var paa Sigmunds Skib, og Thorer styrede det andet. Nu reiste sig en Storm for dem, og skiltes da Skibene ad, og foer de nu saa i nogle Dage.

21. Siden saae Sigmund og hans Folk Bør, og seile nu ad Verne, og see de nu, at de ere komne østpaa; og sagde de Landkyndige, at de vare komne Østeroen meget nær. Sigmund siger, at han allerhelst vilde faae Ehrand i sin Vold; men da de komme hen mod Den, kommer Storm og Uveir saaledes imod dem, at det ikke var dem muligt at oplægge Den.

De landede da ved Evinø, thi Folkene vare kyndige og flinke; de kom did i Dagry, og løb strax op til Gaarden med fyrgetyve Mand; men ti blev at vogte Skibet. De bryde Gaarden op, og tage Bonden Biarne i hans Seng, og føre ham ud. Biarne spørger, hvo Anføreren var i det Togt; Sigmund siger, det var ham. Da tør du være grum mod dem, der ikke viste dig uden Dødt ved den Træfning, hvor din Fader blev dræbt; og ikke

maa jeg dolge, at jeg var der. Men mindes du noget af, hvad jeg sagde i din Sag, da det blev omtalt, at I skulde dræbes, du og Thorer din Frænde; men jeg sagde, at I ikke skulde mere dræbes end jeg; naar skal jeg lønnes for det? spurgde Biarne. Nu! svarte Sigmund: du skal have Fred; men jeg vil ene raade for det øvrige. Det skal du; svarte Biarne. Du skal tage med os til Østerø, sagde Sigmund: du kan ligesaa let komme op i Himlen som derhen, saalænge dette Veir staaer, svarte Biarne. Saa skal nu tage med os til Skuse, hvis Øssur er hjemme, sagde Sigmund. Som det vil, svarte Biarne: og mener jeg, at Øssur er der.

22. Uden Nat tage de til Skuse, og komme i Daggry til Den, og var det Sigmunds Lykke, at der ingen var paa Bagt ved Dpgangen til Den. De gik strax derop halvhundrede Mand, Biarne var med dem. De komme til Birket, da var Øssur og hans Mænd alt komne op derpaa. Øssur spørger, hvo det var, som kom der? Sigmund nævner sig. Du mon tykkes, du har Grende til os, siger Øssur, jeg vil byde dig Forlig, saa at de bedste Mænd paa Færøerne skal dømme os imellem. Ikke bliver der af vor Forlig, svarer Sigmund, uden jeg maa raade ene. Ikke vil jeg gøre saa Forlig, siger Øssur, at jeg skulde give dig Selvdom; ikke veed

jeg, at enten vi eller vor Sag ere saa ulige, at jeg haver det behov.

Sigmund sagde til sine Folk, at de skulde søge at drille dem paa Birket; men jeg vil see mig om Raad, hvad jeg griber til. Harald Jernhoved var haard i Raad, og fraraadde alt Forlig. Dffur havde tredive Mand paa Birket, og var det vanskeligt at tage. Sigmunds Mænd søge nu ind derpaa; de andre værge det. Sigmund gaaer omkring Birket, og beseer det. Han havde Hielm paa Hovedet, og Sværd i Beltet; en sølvbeslagen krumhaget Dre i Haanden, et kosteligt Vaaben, beklædt paa Skafstet. Han var i en rød Kiortel med Bryniekaabe oven over; og sagde Venner og Uvenner, at aldrig var til Færøerne kommet en Mand, som han.

Sigmund seer nu et Sted, at Birkevæggen var sunken, og der noget lettere at bestige end andensteds. Han gaaer tilbage fra Birket, tager saa Fart derad, og render saa høit op, at han hugger sin Dre fast i Birkevæggen, og nu haler han sig ved Drefkastet, og kommer op paa Birket. En Mand kom strax imod ham, og hug til ham med Sværd, Sigmund afsøder Hugget med Dren, og hugger nu til ham med Drehornet, saa Dren stod i hans Bryst, og han var strax død.

Det seer Dffur, og springer mod Sigmund, og hugger til ham; men Sigmund afsøder atter

Hugget, hugger til Dffur med Dren, saa han hugger Høirehaand af, og Sværdet falder; nu hugger Sigmund anden Gang til Dffur i Bryftet, saa Dren gik ind i Brysthuulheden; da faldt Dffur. Nu styrte hans Mænd ind paa Sigmund, men han springer baglænds ned af Birket, og kommer staaende ned. Folkene stimle om Dffur, indtil han var død. Da siger Sigmund til dem, som vare tilbage paa Birket, at to Vilkaar vare forhaande: han vilde bringe dem til det Yderste, eller brænde dem paa Birket, eller og skulde de gaae til Forlig, men lade ham raade ene. De overlade ham Selvdom, og overgive dem.

Midlertid var Thorer kommen til Suders, og kom nu Sigmund imøde, da disse Begivenheder alt vare skeete.

23. Nu gik der Budskab mellem Sigmund og Thrand til Forlig, og blev Forliget tilveiebragt, og et Møde sat mellem dem paa Strømsø i Thorshavn, der er Færøingernes Thingsted. Der kom da Sigmund og Thrand og mange Folk, og var Thrand meget lystig. Da der nu handlede om Forliget, siger Thrand: jeg var uretfærdig paa det Møde, hvor din Fader blev dræbt, Sigmund Frænde! og vil jeg tilstaae dig det Forlig, som du har meest Høder af; jeg vil, at du skal afgjøre det hele Forlig mellem os. Det vil jeg ikke, siger Sigmund:

jeg vil, at Hakon Jarl skal afgjøre alt Forliget, ellers blive vi uforligte; og anseer jeg det for det billigste; men skulle vi forliges, da skulle vi begge tage til Hakon Jarl. Willigst var jeg, Frænde! siger Thrand, til, at du skulde dømme; og vil jeg kun betinge mig, at jeg beholder min Landsfred, og min Deel i Landsstyrelsen, jeg har. Der bliver intet Forlig, svarer Sigmund, uden som jeg byder. Da Thrand nu saae, den anden var mere haardnakket, forligedes de paa denne Maade, at de skulde begge tage til Norge næste Sommer.

Om Høsten gik det ene af Sigmunds Skibe strax did, og mange af de Mænd, der havde fulgt ham. Om Vintren var Sigmund paa Skufs med Thorer sin Frænde, og Harald Jernhoved, og mange Mænd med dem. Sigmund førte stor Pragt, og havde en stor Huusholdning paa sin Gaard.

Nu gaaer Vintren hen, og Sigmund gior sit Skib seilklart; Thrand udruster en Byrding, han havde, og vare de begge underrettede om hinandens Færd. Sigmund seiler, saasnart han var klar, og var med ham Thorer og Harald Jernhoved, og henved tyve Mand paa Skibet. De kom til Sundmør i Norge, erfare, at Hakon Jarl er ikke langt derfra, og komme hurtig til ham. Hakon tager vel mod Sigmund og hans Følge. Sigmund siger ham nu Forliget med Thrand. Ikke er du Thrands

Lige i Snedighed, sagde Jarlen; og tykkes det mig uvist, at han vil snart komme hid. Sommeren gaaer hen, og Thrand kommer ikke. Nu komme Skibe fra Færøer, og sige, at Thrand var drevet tilbage, og hans Skib saa beskadiget, at det ikke kunde holde Søen.

24. Da siger Sigmund til Jarlen, han ønskede Jarlen vilde kiende ham og Thrand imellem, skøndt denne ikke var kommen. Jarlen affiger da Rixendelsen saa; der skal bødes dobbelt Mandebod for hver af de to Brødre, og det tredie for at have staaet Eder efter Livet, da Thrand vilde have eder dræbte, efter at han havde ladet eders Fædre dræbe. Det fjerde Mandebod skal være, fordi Thrand solgte eder til Trælle. Men til den Fierdedeel, du har i Landsbestyrelsen af Færøerne, skal tages begge Thrands Dele, og Ossurs Arvedeel, saa at du skal have Halvdelen af Verne, men Halvdelen skal falde i min Vold, fordi Hafgrim og Thrand dræbte mine Hirdmænd Brestir og Veinir. Hafgrim skal være ubødet for Brestirs Drab og Dverfald paa sagesløse Mænd. Ossur skal ikke bødes med Penge, da han uretfærdig sad i din Eiendom, og blev der dræbt. For Pengebøderne skal du og din Frænde Thorer raade, som I synes selv. Thrand skal have sin Landefred, hvis han holder dette Forlig. Alle Verne skal du have til Læn af mig, og svare mig

Skat af min Deel. Sigmund takkede Jarlen for denne Kiændelse, og var hos ham om Vintren.

Om Vaaren drog han ud til Færø, og med ham Thorer hans Frænde, Harald blev tilbage. Sigmund havde en lykkelig Reise, og kom til Færø, og stævner Thrand til Thinge i Thorshavn paa Strømsø. Thrand kom nu did, og mange med ham. Sigmund siger, at Thrand holdt lidet deres Forlig, mælder ham nu Jarlens Kiændelse, og beder ham giøre, hvilket han vilde, holde Forligene eller bryde dem. Thrand bad Sigmund afgiøre Sagen, og sagde, han ønskede helst, at han var Manden derfor. Sigmund svarede, han stod ikke det ringeste derfra, og bad ham snart bestemme, enten han sagde ja eller nei; han saae helst, de blev uforligte. Thrand vilde heller indgaae Forliget, men udbad sig Frist med Pengebøderne, som Jarlen havde bestemt, at skulle være betalte inden et Halv-aar. Men paa Folks Forbøn, tillod Sigmund, at disse Penge maatte betales paa tree Aar.

Thrand sagde, det var ham meget kjær, at Sigmund hans Frænde nu skulde have Landsstyrelsen ligesaalænge, som han havde havt den, og var det billigt, at det blev saa. Sigmund svarede, Thrand behøvede ikke at komme med sine favre Ord; han lod sig aldrig røre deraf.

Nu skiltes de, og vare alle forligte. Siffur havde efterladt sig en Søn ved Navn Leif; han var et lidet Barn, da Faderen blev dræbt. Ham tilbød nu Thrand at opfostre hos sig paa Gotu, og der vorte han op.

Om Sommeren gjorde Sigmund sit Skib klart til at gaae til Norge; da betalte Thrand ham en Deel af Pengene, og gav sig dog meget derved. Sigmund indsamlede Hakon Jarls Skatte, inden han seilede fra Verne. Han kommer til Norge, opsøger Jarlen, og bringer ham Skatten. Jarlen tager vel mod Sigmund, Thorer, og hele deres Følge, og vare de hos ham om Vintren.

25. Den Sommer, da han var bleven Jarlens Hirdmand, drog Sigmund med Jarlen til Frostething, og talte han der sin Maag Thorkel Tørefrosts Sag, at Jarlen vilde give ham Tryghed, og skænke ham sin Landsfred og Frelse. Dette tilstod Hakon Jarl Sigmund strax, og lod da sende efter Thorkel og hans Folk, og var Thorkel den Winter hos Hakon Jarl med sin Hustru, og sin Datter Thurid. Hun havde født et Pigebarn den Sommer, da Sigmund tog fra dem, og hedde Pigebarnet Thora.

Naaren efter gav Hakon Jarl Thorkel Tørefrost Syssel i Orkedalen, og havde Thorkel der sin Bopæl, og var der indtil den Tid, der i Fortællingen omtales nu, da Sigmund havde bragt Jarlen

Færøernes Skat. Nu rider Sigmund til Thorer i Orkedal, og bliver vel modtaget der, og beiler da Sigmund, og begiærer Thurid. Thorkel modtog Begiæringen vel, og fandt, det for ham og hans Datter og dem alle var stor Ære og Hæder. Sigmund drifter nu sit Bryllup paa Glade med Thurid, og lader Jarl Hakon det Bryllup staae i syv Nætter, og blev da Thorkel Tørrerfrost Hakon Jarls Hirdmand, og kæreste Ven. Nu drog han hjem, men Sigmund blev hos Jarlen med sin Hustru, og var der, til han om Høsten drog til Færøerne med sin Hustru Thurid og sin Datter Thora.

Den Vinter var der roligt paa Derne; om Vaaren drog Folk til Thing paa Strømsø; der kom en talrig Forsamling; Thrand var der og, og fordrer nu Sigmund den anden Trediedeel af sine Penge af Thrand, men sagde dog, han burde have det Alt, hvis han ikke gjorde det for Folks Forbøn. Thrand svarer, Tingen staaer saaledes, Frænde! at hos mig er Leif Dffurson, og bød jeg ham hjem til mig, da vi blev forligte. Nu vil jeg bede dig, Frænde! at du under Leif nogen Bød for sin Fader, som du dræbte, og at jeg maa betale ham med de Penge, du skal have hos mig. Ikke gjør jeg det, siger Sigmund, og skal du betale mig mine Penge. Det tør synes dig billigt, svarte Thrand. Betal

du Pengene, sagde Sigmund, ellers gaaer det værre.

Thrand betaler da Hælvten af den Trediedeel, og sagde, han var ikke bered paa at betale mere. Sigmund gik da mod Thrand med den solvbeslagne Dre i Haanden, han fældte Dffur med; han satte Thrand Drehiørnet for Brystet, og sagde, han skulde trykke til, saa Thrand skulde sole det tilgavns, hvis han ikke betalte Pengene strax. En vanskelig Mand er du, siger Thrand, og beder en af sine Folk gaae ind i Teltet efter den Pung, der laae, og see, om der var meer Solv deri. Han gik, og bragte Sigmund Pungen, og blev Pengene veiede, og var det netop saameget, som Sigmund skulde have; og skiltes Folk derpaa ad.

26. Om Sommeren gik Sigmund til Norge med Hakon Jarls Skatte, og blev en kort Tid hos Jarlen, tager saa hjem til Færø, og bliver der om Vinteren. Hans Frænde Thorer var jævnlig hos ham; Sigmund var vennetsæl paa Derne. Svinsbiarne holdt trolig sit Forliig. Han kom jævnlig sammen med Sigmund og Thrand, eller vilde det gaaet værre mellem dem.

Om Vaaren fare Folk til Strømsøthing; der var en talrig Forsamling; Sigmund kræver sine Penge af Thrand; men Thrand kræver Faderbod til Leif Dffursen; lagde nu mange et Ord i, at

de fredelig skulde forliges. Sigmund svarer: ikke betaler Thrand Leif Pengene mere end mig; dog paa gode Mænds Forord skal de Penge blive staaende; men ikke giver jeg dem op, eller betaler Bod.

Nu skilles de, og drage hiena fra Thinge; Sigmund gjør sig færdig at gaae til Norge med Hakon Jarls Skat, og bliver silde klar; han gaaer i Søen; hans Hustru Thurid blev hjemme, men hans Frænde Thorer tog med ham. De gjorde en lykkelig Reise, og kom nordpaa til Throndhiem seent paa Høst. Sigmund drog nu til Hakon Jarl, og blev vel modtaget af ham. Da var Sigmund syv og tyve Aar gammel, og blev han siden hos Hakon Jarl.

27. Medens Sigmund var hos Jarlen, kom Somsvingernes Høvding Sigvald Jarl med en stor Magt til Norge, og hærjede grueligen i Landet. Hakon samlede nu en stor Hær imod dem, og var der i hans Følge mange tappre Mænd, blandt dem Sigmund Bresteson, der førte et Skib, og var en af Høvdingene. De traf hinanden ved Hjorringsvog, og begyndte Striden ved Daggry, og fulde der mange Nordmænd. En Mand var der blandt Somsvingerne, ved Navn Bue, der blev kaldet den Digre. Han hug saa stærkt, at ingen kunde modstaae ham, og Nordmændene begyndte at vige, men Hakon Jarl paakaldte Thorgerd Horgabrud, som han havde offret sin liden Søn Erling til, og

hendes Søster Yrpa, og da kom et Uvæir med Hagl og Storm lige mod Jomsvikingerne. Da saae de tvende Troldekvinder i Forstavnene paa Hakons Skib; fra hver af deres Fingre floi Pile, og hver Pilt blev en Mands Fald: thi sagde Sigvald Jarl: nu vil jeg flygte, da vi have med Trolde at stride, og ei med Mennesker mere.

Men mellem Hakons Mænd var Thorkel Midlaug, en Viking, som nys havde giort sin Fred med Hakons Søn Erik; han sprang over paa Bues Skib, og hug til ham, saa han afhug hans Læber og Hage. Da sagde Bue, neppe ville nu de danske mere kysse mig paa Borgunderholm, om vi end komme did. Nu hug han efter Thorkel igien; der var glat af Blodet, da Thorkel vilde undvige, faldt han, og hug nu Bue ham tvertover. Da greb Bue en uhyre stor Stridshammer, og hug til begge Sider saa haardt og hæftigt, at alt veeg, som kom ham imøde.

Da Hakon Jarl seer dette, kalder han paa alle sine Hovdinge, at de skulle gaae imod Bue, og skaffe ham denne Viking af Veien; men de vare de fleste, der vare trætte af det lange Angreb, og fandt det bedre langt fra Bue, end nær ham, og holdt det ubehageligt at faae Natteleie under Stridshamren, Bue foer med. Hakon Jarl seer da, at ingen vil til denne Heltkamp mod Bue, men at han gif haardelig

frem, og gjorde stort Nedlag paa Jarlens Folk, han kalder da paa Sigmund Bresteson, og beder ham lægge sit Skib mod Bues, og dræbe denne Røver. Vel er det saa, sagde Sigmund, at jeg haver eder meget at takke, og I har viist mig megen Hæder; men nu vil I og have mig i den største Fare, da jeg skal gaae imod Bue. Hakon Jarl udsøger nu sine bedste og tappreste Folk til Sigmunds Skib, og beder ham at gaae mandigen frem.

Sigmund lægger da sit Skib mod Bues Skib, og blev der nu en meget haard Kamp mellem dem og deres Folk. Bue hug svære Hug, thi han var stærk, og faldt mangen Mand for ham, og lod sit Liv. Sigmund ægger nu meget sit Mandskab at bestige Bues Skib, og gif tredive Mand frem i Forstavnen. Bue og hans Mænd satte dem drabelig til Modværge, og blev der haardt Angreb, og skarp Kamp. Der mødtes snart Bue og Sigmund, og kom det til Vaabensliste imellem dem. Bue var stærkere, men Sigmund behændigere, og mere vaabendygtig. Sigmund bytter Vaaben mellem Hænderne, thi han havde lært sig til at kunde bruge begge Hænder lige godt i Kamp, som saa eller ingen have kunnet; og i denne Vending hugger Sigmund først den ene, og slur derpaa den anden Haand af Bue i Haandlebet; og da Bue havde

mistet begge Hænder, stak han Armstumperne i Ringene paa sine Guldkister, der vare fulde af Penge, og raabte med hoi Røst: overbord! overbord! alle Bues Mænd; sprang saa over Bord, og kom aldrig op mere; og vandt Sigmund denne Seir til Hakon Jarl, og baade han og hans Søner takkede Sigmund, som havde tilvundet dem den.

Og var Sigmund den Vinter hos Hakon Jarl, efter at denne Tildragelse havde været; men Sommeren derpaa drog han hjem til Færø, med gode Gaver, som han fik af Faderen og Sønerne; og sidder nu Sigmund om Vintren rolig paa Færø; og kom han ikke mere til Norge, medens Hakon Jarl havde Herredømmet der i Landet.

28. Da Kong Oluf havde to Vintre været Konge i Norge, og om Vintren christnet hele Trondhiem, sendte han Bud til Færø til Sigmund Bresteson, og bad ham komme til sig, og lod ham tilige sige, at han skulde nyde megen Hæder, og blive den mægtigste Mand paa Færø, naar han vilde blive hans Mand. Som nu Kongen mod Slutningen af Sommeren kom til Sundmør, da kom efter hans Budskab Sigmund Bresteson fra Færø, og Thorer hans Frænde. Da Sigmund kom til Kongen, blev han meget venlig modtaget, og kom de snart i Tale sammen.

Du gjorde vel, sagde Kongen, at du ikke undrog dig denne Reise, og bad jeg dig især komme til mig, fordi mig meget er sagt om din Tapperhed og Hændighed; og vil jeg gjerne fuldkommen være din Ven, hvis du vil adlyde mig i det, som ligger mig meest paa Hierte; og sige Somme, at vor Forening ikke vilde være upassende, da vi begge ei kaldes umandige, og længe have taalt Elendighed og Nøie, før vi naaede den Hæder, der egnede os; og have ikke ulige Stikæbner truffet os, saasom Landsflygtighed og Trældom. Du var Barn, og saae paa, at din Fader blev sagesløs dræbt, og jeg laae endnu i Moders Liv, da min Fader blev lumskelig myrdet uden al Sag, sine Frænders Dndskab og Giærrighed undtagen. Saa er mig og sagt, at det var saalangt fra, at dig blev budt Faderbod, at dine Frændere vilde, du skulde dræbes ligesom din Fader, og blev du siden solgt til Træl, eller rettere blev der givet Penge til, at du maatte blive kuet, plaget og trælbundet; og blev du saaledes forjaget, og bortstæbt fra din Ejendom og Odelsjord, uden anden Bistand i ukjænt Land, end fremmedes Barmhiertighed, næst dens Hielp, der formaaer Alt.

Og er det ikke ulige med, hvad jeg har at sige om mig selv. Saa snart jeg blev fød, blev jeg efterskræbt og forfulgt, og tænkte mine Landsmænd paa at dræbe mig, saa at min Moder i Fattigdom

maatte flygte med mig, sin Fader, Frænder og Eje; saa var min Skiebne mine første tre Aar. Derpaa bleve vi begge tagne af Vikinger, og skiltes jeg da fra min Moder, saa jeg aldrig saa hende siden; derpaa solgtes jeg tre Gange til Trældom, og var i Esthland mellem idel ubekjendte Folk, til jeg var ti Aar. Da kom en Frænde af mig, vedkjendtes min Uet, løste mig af Trældom, og tog mig med sig østpaa til Garderige; og var jeg der ni Aar til i Landsflygtighed, skøndt jeg da blev anseet igien som en fri Mand.

Nu vorte jeg noget til, og kom til mere Hæder og Anseelse hos Kong Baldemar, end venteligt kunde synes for en Udlænding, og omtrent saa, som det skede dig af Hakon Jarl. Nu er saa kommet omsider, at hver af os har faaet sin Fædrearv og Fædrejord i Besiddelse efter langt Savn af Lykke og Vre.

Men især, fordi jeg har hørt, at du aldrig har ofret til Afguder efter andre Hedninges Viis, da har jeg godt Haab om, at den høie Himmels Konge, alle Ting's Skaber, vil lede dig til Kundskab om sit hellige Navn, og sin hellige Tro ved min Tale, og gjøre dig til min Medbroder i den rette Tro, ligesom han har gjort dig lige med mig i Kræfter og alle Færdigheder, og andre hans Misfundheds Ga-

der, dem han har skænket dig som mig, længe før vi kunde erkjænde hans Priis.

Nu give dig den samme alværdige Gud, at jeg maa faae dig ledet til den sande Tro, og til hans Tjeneste, saa at du herefter kan ved Guds Misskandhed og mit Exempel og min Opmuntring lede alle dine Underhavende til hans Pris, hvilket, jeg haaber, skal skee.

Dg skal du, hvis du vil lyde mine Ord, som jeg nu har sagt, og troligen tiene Gud med Bestændighed, nyde Venfkab og Hæder af mig, som dog er af ingen Værdi mod den Gæde og Lykke, Gud den almægtige vil skænke dig, som enhver, der bevarer hans Bud, med den Helligaands Kiærlighed; thi du skal med hans Tjenestearbejd, alle Kongers Konge regiere evindeligt i al Himmerigs Herlighed!

29. Da Kongen havde sluttet sin Tale, sagde Sigmund: Det er Eder bekjendt, Herre! som I alt have nævnt i Eders Tale, at jeg var i Hakon Karls Tjeneste; han viiste mig megen Hæder, og var jeg da vel tilfreds med mine Kaar, thi Hakon var trofast og redelig, og huld mod sine Venner, skøndt han var grusom og svigefuld mod sine Tjenestere.

Men stor Forskiel er der paa Eders Tro, og som jeg kan skionne af Eders smukke Tale, at den Tro, I have, er i alle Stykker skionnere end Hed-

ningenes, da er jeg rede at følge eders Raad, og derfor vilde jeg ei ofre Afguderne, at jeg længe selv saae, at den Skik intet nyttede, skiondt jeg ingen bedre fikændte.

Kong Oluf blev glad ved Sigmunds Ord, at han saa skionsom besvarte hans Tale, og blev Sigmund nu døbt med hele sit Følge, og lod Kongen ham undervise i den hellige Lære, og var Sigmund da om Vintren hos Kongen i megen Anseelse.

30. Da Vaaren kom, talte Kongen engang til Sigmund om, at han vilde sende ham til Færø, at christne Indbyggerne der. Sigmund undslog sig meget for det Arbeide, men samtykkede dog omsider i Kongens Villie. Da indsatte Kongen ham til Befalingsmand over alle Derne, og gav ham Præster med at døbe Folket, og undervise dem i den tilhørende Lære.

Sigmund reiste, saasnart han var klar, og gik hans Fart lykkelig, og da han kom til Færø, stevnedede han Bønderne til Thing paa Strømsø. Did kom en talrig Forsamling. Men da Thinget var sat, stod Sigmund op, og holdt en lang Tale, og deriblandt, at han havde været østpaa til Norge hos Kong Oluf Tryggesson, og at Kongen havde sat ham over alle Derne, og optogede de fleste Thingmænd det vel. Da sagde Sigmund: det vil jeg og kund-

giøre Eder, at jeg har forandret min Tro, og er blevet en Christen; og haver jeg et Brev fra Kong Oluf og Budskab at omvende alt Folket her paa Nerne til den rette Tro.

Thrand svarte paa hans Tale, og sagde, det var vedbørligt, at Bønderne raadslog indbyrdes om denne Sag. Bønderne sagde, det var vel talt, og gik de da hen paa den anden Side af Marken. Thrand taler nu for Bønderne, at det var passende at aflaae dette Budskab, og blev det Enden paa Taleren, at de alle enedes derom.

Men da Sigmund seer, at alt Folket har flokket sig til Thrand, saa at ingen var tilbage hos ham, uden hans egne Mænd, der vare Christne, da sagde han: Formegen Magt har jeg nu indtræmet med Thrand.

Nu strømmede Folket hen, hvor Sigmund og hans Mænd sad, og havde alt deres Vaaben tilrede, og lod ikke fredelige. Sigmund og hans Mænd sprang op imod dem. Da sagde Thrand: Sætter eder ned, Mænd, og lader ikke saa utaalmodige. Men det er at sige dig, Sigmund Frænde! at vi Bønder ere alle enige om det Brev, du nys bragte frem, at vi ville det paa ingen Maade; og her paa Thinget ville vi angribe, og dræbe dig, hvis du ikke afstaaer derfra, og fast lover, aldrig mere at fremsøre det Budskab her paa Nerne.

Men da Sigmund seer, at han denne Gang ingen Veie kommer, angaaende Troen, og at han havde ikke Styrke til, at binde an med alt det Folk, som der var samlet, da lovede han det vidnesfast og med Haandslag, og hævedes da Thinget.

Om Vinteren sad Sigmund hjemme paa Skuse, og kunde meget ilde finde sig i, at Bønderne havde kuet ham, midlertid lod han sig ikke mærke dermed.

31. Engang om Vaaren, da Strømmene vare paa det stærkeste, og man holdt det for ufremkommeligt til Søes, og mellem Nerne, tog Sigmund hjemme fra Skuse, med tredive Mand paa to Skibe, og sagde, han vilde gjøre et Forsøg at fremme Kongens Vrende, eller døe. De gik ad Østers, og landede paa Den, kom nu mod Daggry aldeles uventet, og slog Ring om Gaarden paa Gøtu, stødte saa med en Træstok paa Døren af det Huus, Thrand sov i, brød den op, tog saa Thrand, og førte ham ud. Da sagde Sigmund, end er det saa, at hver har sin Tid at vælge; du kuede mig i Høst, og satte mig haarde Kaar, nu vil jeg sætte dig to ulige, et godt, at du antager Troen, og lader dig døbe; men det andet er, at du skal dræbes paa Stædet, som er meget ondt for dig, thi du mister da flux din Rigdom og denne Verdens Herlighed, og faaer Elendighed, og Helvedes evige Pine i den

anden Verden istæden. Thrand svarede: ikke vil jeg svige mine gamle Venner.

Sigmund satte da en Mand til at afflive Thrand, og gav ham en stor Dye i Haanden. Men da han gik med Dyen hævet mod Thrand, saae Thrand paa ham, og sagde: hug mig ikke saa hurtig, jeg har noget at tale først; hvor er min Frænde Sigmund? Her er jeg, svarte Sigmund. Nu skal du ene raade os imellem, sagde Thrand, og jeg vil antage den Tro, du vil have. Hug til, Mand! siger da Thorer. Ikke skal han dræbes dengang, sagde Sigmund. Det bliver din og dine Venners Bane, hvis Thrand undkommer nu, svarte Thorer. Det vil jeg vove paa, sagde Sigmund.

Nu blev Thrand og hans Huusfolk døbt; da han var døbt, tog Sigmund ham med sig, og reiste da alle Færøerne rundt, og holdt ikke op, før alt Folket var kristnet. Siden gior han sit Skib seilskært om Sommeren, og agter sig til Norge at bringe Kong Dlaf sin Skat, og tage Thrand fra Gotu med. Dog da Thrand mærkede, at Sigmund vilde bringe ham til Kongen, bad han om at være færdig for den Reise. Men Sigmund lod sig ikke overtale, og gik i Søen, saasnart han fik Bør; men de vare ikke komne langt ud i Havet, da fik de baade stærk Strøm og Storm imod dem, og bleve drevne til

bage til Færø, og leed Skibbrud, og mistede alt deres Gods; men de fleste af Folkene biergedes.

Sigmund bød atter Thrand og mange andre at tage med til Norge. Thrand svarede, at Reisen ikke vilde gaae vel af, hvis de lode ham tage med mod sin Villie. Sigmund sagde, han skulde med, om han end aldrig syntes saa ilde derom. Sigmund tog nu et andet Skib og Penge at bringe Kongen for Skatten, thi han havde ingen Mangel paa rede Penge. De gaae nu anden Gang i Søen, og komme længere paa Bei end første Gang, faae dog stærk Modvind, og drive tilbage til Færø, og kom Skibet til Skade.

Sigmund sagde, at han syntes, der var meget i Veien for den Reise, Thrand svarte: det vilde gaae saa, hvortit de prøvede derpaa, naar han tog med dem imod sin Villie. Sigmund lod nu Thrand være fri, paa de Vilkaar, at han svoer Troskabs Eed, at han skulde have og beholde den christelige Tro, være Kong Oluf og Sigmund huld og trofast, ikke hindre eller afholde nogen Mand derpaa Derne fra at holde dem Huldskab og Troskab, fremme og fuldbyrde Kong Olufs Befalinger, og hvad andet han paalagte ham at forrette paa Færøerne; og besvor Thrand dette saa meget, som det nogensinde var Sigmund muligt at fordrø.

Nu drog da Thrand hjem til Gøtu, og sad Sigmund paa sin Gaard paa Skufø den Vinter; thi det var da langt ud paa Efterhøsten, da de anden Gang drev tilbage. Løb Sigmund da istandsfætte det Skib, som mindst var kommet til Skade; den Vinter var roligt, og aldeles intet Nyt forefaldt paa Færserne.

32. Næste Aar gjorde Sigmund sig atter seilklar, og havde han da en heldig Reise, kom til Norge, og traf Kong Oluf i Throndhjem, og bragte ham Penge, som han selv lagde til for Skatten fra Færø, der forgik for dem sidste Sommer, tilligemed den Skat, der da skulde ydes.

Kongen modtog ham vel, og opholdt Sigmund sig længe hos Kongen om Aaren. Sigmund siger Kongen tydelig alt, hvad som foresaldet var med Thrand og de andre Døer. Kongen svarede: det var ilde, at Thrand ikke kom til mig, og skader det meget Ederø Bygd, at han ikke fordrives; thi efter min Mening er der ikke værre Mand i Nordens Riger, end han er.

Oluf Konge var den ypperste Mand til Legemsøvelser i Norge, af alle dem, man har hørt omtale, og det i alle Dele. Han var stærkere og hænderigere end alle andre, og ere mange Fortællinger optegnede om ham, at han gik paa Aarerne udenborde, naar hans Mænd roede et Langskib, at han legede med tree

Haandsfare paa eengang, saa at altid en var i Luf-
ten, og han greb dem alle ved Spidsen, at hans
var alles Mester, som Bueskytte, og svømmede be-
dre end nogen anden. Han førte ligegodt Baaben
med begge Hænder, kunde kaste med to Spyd paa
eengang, havde det skarpeste Syn, og ikke sin
Lige i at klavre til Fiends.

Kong Oluf var den muntreste af alle, og me-
get beleven, blid og nedladende, og gavmild, en
meget ivrig Mand i mange Dele, stadselig og pragt-
fuld. Fremfor alle Mænd var han fæet i Slag,
men overmaade grusom, naar han blev vred, og
pinte meget sine Venner, nogle brændte han i Ild,
andre lod han glubende Hunde sønderrive, andre
lemlæste, eller kaste ned af Bierge. Herudover var
han meget elsket af sine Venner, og frygtet af sine
Fiender; derfor fremmedes baade Christendom og
andre Ting meget ved ham saa vel inden som uden-
lands, da nogle gjorde hans Villie med Godhed og
Venfkab, og andre af Frygt.

En Dag om Vaaren sagde Kong Oluf til
Sigmund. I Dag skulle vi more os, og prøve
hinandens Duelighed. Det er jeg meget for udyg-
tig til, Herre! sagde Sigmund; dog skal det være
som I vil, ligesom Alt andet, hvor jeg maa raa-
de. Siden prøvede de med at svømme, og flyde,
og andre Legemsøvelser, og siges der: at Sigmund

i mange Dvelfer kom Kong Oluf nærmest, men dog var noget under ham i Alt, skiondt mindre end nogen Anden, som da var i Norge.

33. En Gang sad Kong Oluf ved sin Drik, og beværtede sine Mænd, og havde mange Folk ved sit Gilde, da var Sigmund i megen Yndest hos Kongen, og der sad kun to mellem Kongen og ham. Sigmund lagde sine Hænder paa Bordet. Kongen saae paa dem, og blev vaer, at Sigmund havde en tyk Guldring paa Haanden. Kongen sagde: lad mig see den Ring! Sigmund tog den af, og rakte ham. Kongen spurgde: vil du give mig den Ring? Min Agt var, Herre! ikke at skille mig ved denne Ring, svarte Sigmund. Jeg vil give dig en anden derfor, sagde Kongen, og den skal hverken være mindre eller slettere. Ikke vil jeg skille mig ved denne, sagde Sigmund, thi jeg lovede Hakon Jarl, da han gav mig den med megen Rierlighed, at jeg ikke vilde lade den komme fra mig, og det skal jeg og holde; thi en god Giver tykkes mig Jarlen at være, og gjorde han vel mod mig i mange Dele.

Da sagde Kongen: lad dig tykkes saavel, du vil, baade om Ringen, og ham, som gav dig den; men liden Lykke bliver dig nu; thi denne Ring vorder din Bane; dette veed jeg ligesaa noie, som hvorledes du har faaet den, eller hvor den er fra; og gjorde jeg dig mere denne Begiæring, fordi jeg

vilbe frie en Ven fra Ulykke, end fordi jeg var i Lyst efter at eie denne Ring. Og var Kongen da saa rød som Blod i sit Ansigt.

Denne Tale faldt hen, og var Kongen siden aldrig saa blid mod Sigmund, som før. Dog var Sigmund nogen Tid hos Kongen endnu, og tog siden tidlig om Sommeren til Færø. Midlertid skiltes han og Kong Oluf i Venskab, og saae Sigmund ham aldrig siden, men var paa sin Gaard paa Skufø, Kong Olufs øvrige Levedage. Efter Kong Oluf var blevet borte i Slaget ved Svolder, sandedes det, som han havde sagt, at Ringen skulde blive Sigmunds Død, som vi i det følgende vilde erfare.

34. Efter at Oluf var borte, kom Jarlerne Erik og Svend igien til Magten i Norge; de sendte da Bud til Færøerne til Sigmund Bresteson, at han skulde komme til dem. Han undslog sig ikke for dette Færd, men gaaer til Norge, og træffer Jarlerne paa Glade; de toge vel imod ham, og med megen Oprigtighed mindedes fordums Venskab. Sigmund blev nu deres Hirdmand, de give ham Færøerne i Læn, og skilles ad i største Godhed og Venskab. Sigmund drog nu til Færø om Høsten.

Nu gik det med Christendommen paa Færø, som andensteds i Jarlernes Lande, at hver levede, som han vilde, skiondt de blev selv ved deres Tro.

Sigmund og alle hans Folk holdt fast ved Christendommen, og lod han bygge en Kirke paa sin Gaard; men om Thrand siges det, at han meget forsagede Troen, ligesom alle hans Mænd. Hos ham opfostrede den Tid foruden Leif Dffurson, tree andre unge Mænd, der vare Leifs jævnaldrende, de to var Søner af Thrands Broder Thorklak. Den ene hedde Sigurd, en ster og stærk anseelig Mand, bleg og lokket af Haar, han var en Mester i Legemsøvelser, og sagde man, at han deri kom Sigmund Brestefson nærmest. Hans Broder hedde Thord, og blev kaldet den lave, han var en meget tapper Mand, og stærk af Kræfter, den tredie hedde Gaute røde, han var en Søstersøn af Thrand.

Nu stævne de Færsingerne Thing, der kom Sigmund, og Thrand fra Gøtu, med deres Mænd. Thrand sagde: saa staaer det, Sigmund Frænde, at jeg vil kræve Bod af dig til Leif Dffurson for hans Fader. Sigmund svarte, han vilde holde sig til den Dom, Hakon Jarl havde affagt mellem dem om alle deres Tvistigheder. Thrand paastod, det torde synes billigt, at unde Leif den Faderbod, som de bedste Mænd paa Verne vilde tilkiende ham. Sigmund svarte, Thrand skulde ikke umage sig dermed; der blev saa ikke af. Thrand sagde da, sandt er det, at du er haard at brydes med, kan og være, at mine Frænder, som opvoxe hos mig, tykkes, du er lidet

retfærdig, da du ikke vil dele Landsstyrelsen med os, skiondt vi eie mere end Halvdelen tillige med dig, og er det uvist, at de taale det længe. Du har gjort mig mangen Skam, og allermeest, da du kuede mig til at forandre Tro, og jeg er altid meest utilfreds med, at jeg maatte underkaste mig det; og kan du lide paa, at Mænd ei altid vil taale saadan Undertrykkelse af dig. Sigmund svarte: at han vilde sove lige godt for hans Trudser, og skilttes de derpaa ad.

35. Engang om Sommeren tog Sigmund paa en Baad til Den lille Dymun med Thorer; Einar fra Sudersø var med dem, thi Sigmund vilde hente Slagtesfaar, som gik der paa Græs. Sigmund og hans vare paa Dymun, da saae de, der kom Folk som blinkede med smukke Skjolde, de talte dem, og da var tolv Mand komne i Land. Sigmund spørger, hvad det kunde være for Folk? Thorer sagde, han kunde kiende, at det var Gøtustkæggene Thrand og hans Frænder. Hvad Raad er der nu? spørger Thorer. Det er ligefrem, svarer Sigmund. Vi skulle gaae mod dem alle bevæbnede, og hvis de angribe os, skulle vi undløbe hver vor Wei, og dog alle komme ned paa eet Sted, hvor Dpgangen er til Den.

Thrand og hans Mænd aftale indbyrdes: at Leif skulle gaae mod Sigmund med begge Thorlaks-

sønnerne og en fjerde Mand til. Sigmunds hore dette, og gaae strax imod dem, Thrand angriber dem da strax. Men Sigmunds undløb nu hver sin Dei, men komme ned paa et Sted, og løbe til Dpgangen; og der stod en Mand Bagt. Sigmund kom først til ham, og gjorde snart af med ham. Nu forsvarte Sigmund Dpgangen, og Einar og Thorer løb til Thrands Skib. Der var een Mand ved Landtouget, og en anden paa Skibet. Thorer løb til ham, som holdt Landtouget, og dræbte ham. Einar løb til Sigmunds Skib, og fik det fra Land. Sigmund forsvarede Dpgangen, og drog sig tilbage til Strandbredden, thi han vilde til Thrands Skib, og dræbte en af Thrands Mænd paa Strandbredden. Nu løb Sigmund ud paa Skibet, og Thorer med, og kastede Sigmund hurtig den Mand overbord, der var paa Skibet, og roede de da bort med begge Skibene; men den, som Sigmund havde kastet overbord, svømmede i Land.

Sigmund samlede nu Folk til sig, og tænkte at fange Thrand der paa Den, da han ikke troede, de kunde komme bort. Men Thrand havde tændt Barild der paa Den, og man var roet ud til ham, og havde hentet ham derfra.

36. Noget Tid efter, samme Sommer, tog Sigmund og de to andre ud at indkræve deres Landfkyld; de roede i et trangt Sund mellem nogle Der,

men som de kom ud af Sundet, seilede dem et Skib imøde, og var dem meget nær. De kjendte dem da, og var det Thrands, tolv tilsammen Gøtusseggere; Thorer sagde da: for nær ere de os, hvad Raad er der nu, Sigmund Frænde! Lidet behoves, svarte Sigmund: vort Raad skal være, at roe imod dem, og vil de da nok tage Seglet ind, og i det da vort Skib gaaer forbi, skulle I drage Eders Sværde, og fikere Mastetovenene over paa den Side, hvor Seilet ikke er taget ind, og jeg gjør, hvad jeg finder bedst. Nu roe de imod dem, og da Sigmunds Skib er paa Siden af den, fikere Thorer og Einar alle Mastetovenene over, paa den Side, hvor de havde Seil oppe, og Sigmund griber en Fork, som laae i hans Fartsøi, og støder paa Skroget af Skibet saa stærkt, at det kantroede, thi Skibet hældede til den Side, og han stødte af al Magt; da druknede fem Mand af Thrands. Thorer vilde, de skulde dræbe alle dem, de kunde faae fat paa, men Sigmund sagde, det vilde han ikke, men heller drille dem det meste, han kunde.

Da sagde Sigurd Thorlaks Søn; saa vil det altid gaae os med Sigmund; han fik Skibet reist igien, og mange biergedes. Da Thrand kom op i Skibet, sagde han: nu har Lykken vendt sig med os og Sigmund; thi ilde har han seet sig for, at han ikke dræbte os, da han havde os i sin Magt.

Vi skulle nu og herefter være dristige, og ikke lade af, før vi faae Sigmund til Hæl. De sagde, det vilde de gierne, og toge nu hjem til Gøtu. Sommeren gaaer hen, og have de intet videre med hinanden at gjøre den Gang.

37. En Dag, da Vintren var forhaanden, samler Thrand Folk til sig, og bleve de tredsindstyve Mand; nu siger Thrand, at de skulde drage hen at opsoege Sigmund, han havde drømt, de denne Gang vilde faae ham i Knibe. De havde to Skibe, og udsøgte Folk; med Thrand var Leif Dsursøn, Sigurd Thorlaksøn, Thord Lave, Gaute Røde, Steingrim Bonde, og Elbjarn Kamhat, som da havde længe været med Thrand. Svins Biarne havde siddet rolig ved disse Tvistigheder, siden han indgik Forlig med Sigmund.

Thrand seilede nu med sine Mænd, til de naaede Skuse; de drage deres Skib paa Land, og gaae alle samlede, til de naae Dpgangen. Skuse er saa godt et Forsvarssted, at man siger, Den kan ikke tages, naar der er ti Mand til Bærn ved Dpgangen, om der aldrig kom saa mange at angribe den. Elbjarn Kamhat gik først op, og traf Sigmunds Skildvagt ved Dpgangen; de kom strax i Kamp, og endtes det saa, at de begge styrtede ned af Klipperne, og fik deres Død.

Nu gik Thrand op med alle de øvrige, slog Ring om Gaarden, og kom saa uventede dertil, at de var ikke Nys om i Forveien. De brøde nu Dørene op. Sigmund og hans Mænd grebe strax til Værge, og alle de, som der vare. Huusmoderen Thurid greb og til Vaaben, og det ikke flettere, end nogen Mand. Thrand og hans Mænd bære nu Ild mod Husene, og agte at bestorme Gaarden med Ild og Sværd, blev der nu et haardt Angreb; da de havde stormet en Tid, gaaer Huusmoderen Thurid ud i Døren, og siger: hvor længe agter du, Thrand, at stride mod høvdingløse Mænd? Det mon være tydeligt, siger Thrand, at Sigmund mon være borte.

Nu gaaer Thrand fra Vesten til Østen rundt om Gaarden, og sloiter; han kommer da til Nabningen af et Jordhuus tæt ved Gaarden. Han lægger nu den ene Haand ned paa Jorden, og holder saa nogle Gange op til Næsen, og siger: her er de tree gaaet ad, Sigmund, Thorer, og Einar. Nu gaaer Thrand nogen Tid, og snuser som en Hund, der søger Spor, han befaler de andre ikke komme sig nær, og gaaer han saa, til han kom til en Fjeldklov, og den Klov gik tvert igiennem Skufse. Da sagde Thrand, her er de kommet ad, og mon Sigmund her være sprunget over, hvad saa de

andre have gjort, og ville vi nu dele vore Folk, og skal Leif Dffurson, og Sigurd Thorlaksen gaae til den ene Ende af Kloven og nogle med dem, og vi til den anden Ende, og mødes vi da paa den anden Side af Kloven.

De giøre nu saa; da siger Thrand: nu er det til dig, Sigmund at lade spore til dig, hvis du er ved dit gamle Mod, og vil tykkes at være den kiække Mand, du saalænge har havt Drd for. Det var da bœlmerkt. Kort efter springer en Mand over Fjeldkloften til Thrand og hans Mænd, og hugger med Sværd til Thrands Nabo Steingrim, og kløver ham ned til Skuldrene. Det var Sigmund! siger Thrand, og skulle vi nu forfølge dem til Enden af Kloven; og saa giøre de, og mødes nu Leifs og Thrands Hobe.

Sigmund og hans Følge staae nu paa en Klippe ved Søen, og høre Folk tale rundt om sig. Da sagde Thorer, nu maa vi værge os, saa godt vi kan; ikke er jeg i Bærgestand, siger Sigmund; thi jeg tabte mit Sværd, da jeg baglænds sprang tilbage over Kloven; lad os nu springe ned af Klippen, og svømme. Som du vil, svarte Thorer. De giøre da saa, springe ned af Klippen og svømme. Da sagde Thrand, i det han hørte Lyden i Vandet: der tog de nu Bei; nu maa vi tage, hvad Fartsøi vi kan faae, og forfølge dem, nogle til Vands og

nogle til Lands. De giøre saa men finde dem ikke.

38. Sigmund og hans Fæller svømme en Tid, og agte dem til Syderø; derhen var kortest, og var det dog en Sømiil; og da de havde svømmet Halvveien, sagde Einar: her skilles vi. Ikke skal det saa være, siger Sigmund: læg du dig mellem mine Skuldre, Einar! det giørde han; og svømmede da Sigmund en Tid. Da sagde Thorer, thi han svømmede noget bagud, hvor længe vil du føre død Mand med dig, Sigmund Frænde? Ikke troer jeg, jeg har det behov, sagde Sigmund.

Nu svømme de, til der var en Fierdepart af Veien tilbage, da sagde Thorer: alle vore Dage have vi været tilsammen, Sigmund Frænde! og megen Huldskab have vi ydet hinanden; men er det nu at vente, at vort Samliv brister; har jeg nu stræbt frem, alt hvad jeg formaaer, og vil jeg, at du frelser dig og dit Liv, og ikke agter paa mig, thi du giver dit Liv hen, Frænde! hvis du sinker dig med mig. Aldrig skal det skee, Thorer Frænde! at vi skilles saa, siger Sigmund, enten skulle vi begge komme til Land, eller ingen af os.

Sigmund tager da Thorer paa sine Skuldre, og var Thorer saa mat, at han næsten slet ikke kunde hielpe sig selv; og svømmer da Sigmund, indtil

han naaer Euders. Der gik Huulfsø ved Den. Sigmund var saa mat, at han undertiden drev fra Land, men undertiden op derpaa. Da fylledes Thorer bort af Skuldrene paa ham, og druknede. Sigmund fik sig dog tilsidst ffudt op paa Land; men var da saa mat, at han ei magtede at gaae, men krøb op paa Strandbredden, og lagde sig ned i en Dynge Tang.

Det var i Dagningen. Han laae der, til det blev Dag; der var en liben Gaard strax oppe paa Den, der hedde Sandvig, der boede en Mand, som hedde Thorgrim Unde; en stor og stærk Mand, Fæstebonde af Thrand paa Gøtu, han havde to Sønner, den ene hedde Drmstein, den anden Thorstein, det var dygtige Karle.

Om Morgenen gik Thorgrim Unde til Stranden, og havde en Buløse i Haanden; han kom hen, og saae rødt Klæde stikke frem af Tangdynge, tager Tangen til Side, og seer, der ligger en Mand. Han spørger, hvem det er? Sigmund nævner sig. Lavt ligger vor Høvding nu, siger han, men hvad er her foregaaet? Sigmund siger ham Alt, som det var gaaet. Da kom Thorgrims Sønner. Sigmund beder dem hielpe sig. Thorgrim svarer ikke strax derpaa, og taler nu sagte med sine Sønner.

Sigmund har saa megen Rigdom hos sig, siger han, at det er mig tydeligt, at vi aldrig kunde faae saameget i vor Eie. Hans Guldring er overmaade tyk. Mig synes, det er bedst, at vi dræbe ham, og jorde ham hemmelig siden; og vil dette aldrig blive bekændt. Hans Søner talte en Tid derimod, men samtykkede omsider, og gaae de nu hen, hvor Sigmund laae, tage ham i Haaret, og Thorgrim Unde hugger Hovedet af ham med en Buløse.

Dg lader Sigmund saaledes sit Liv, den ypperste Mand, der været har i de allerfleste Ting. De plyndre nu hans Klæder og Kostbarheder, og slæbe ham siden op under en Muldbakke, og jorde ham der. Thorer's Liig var drevet i Land, og jorde de ham ved Siden af Sigmund, begge i Løndom.

39. Nu tager Thrand og hans Følge hjem til Gotu. Gaarden paa Skufs blev reddet, da Folk kom til, og der brændte kun lidt. Saa Folk kom der og af Dage. Huusmoderen Thurid, der siden blev kaldet den rige Enke, blev paa sin Gaard i Skufs efter sin Mand Sigmund. Disse vare deres Børn. Thora var deres ældste Datter, hun var fød paa Fiældet hos Thorkel Torrefrost, var stor af Væxt, og rask, ikke just smuk, men havde tidlig megen Forstand; den ældste Søn hedde Thoralf,

den anden Steingrim, den tredie Brand, og den fjerde Heri, alle haabefulde Karle.

Thrand og Leif Dffurson tog nu alle Færøerne under sig, og styrede dem. Thrand lod byde den rige Enke og hendes Sønner Forlig; men de agtede ikke meget derpaa, heller ikke søgte Sigmunds Sønner Bistand hos Norges Høvdinge, da de vare saa unge.

Det gif nu saa nogle Aar, at det var roligt paa Færø; Thrand kom til at tale med Leif Dffurson om, at han vil søge et Giftermaal op til ham. Hvor skal vi søge det? siger Leif. Der er Thora Sigmunds Datter, saarer Thrand. Ikke synes mig rimeligt, det vil lykkes, siger Leif. Ikke bliver hun givet dig til Hustru, naar du ikke beiler, svarer Thrand.

De tage nu til Skufø med nogle Mænd; og blev de der koldfindig modtagne. Thrand og Leif byde Thurid og hendes Sønner Forlig, at de bedste Mænd paa Verne skulde kiænde dem imellem. De svarede ikke derpaa. Da friede Thrand Bonde paa Leifs Vegne, og begiærede Thora Sigmunds datter til ham, da det syntes bedst at love fuldt Forlig, og tilbød han sig, at forøge Leifs Formue med mange Penge.

De svarte alle koldfindig derpaa; men Thora sagde saa: Giftesyg tør jeg synes eder at handle;

men jeg vil sætte dette Vilkaar for min Haand, hvis Leif kan gjøre Eed paa, han ikke er min Faders Banemand, og ikke har tinget andre til at dræbe ham, skal han opdage, hvo der er blevet min Faders Bane, eller hvad der har voldt hans Død. Naar alt dette er skeet, da kan der blive Forlig mellem os med min Moders, mine Brøders og andre Frænders og Venners Samtykke. Dette fandt de alle vel talt, og klogelig tænkt, og gjorde saaledes Fred mellem sig, at Thrand og Leif lovede dette, og skiltes de derpaa.

40. Kort derpaa tog Thrand hjemme fra Gotu, og Leif med ham, og fare tolv Mand paa et Skib til Sudersø, og komme paa Sandvig til Thorgrim Unde. Det var nogle Aar efter Sigmunds og hans Føllers Død. De kom sidde til Ven, og gik op til Gaarden. Thorgrim tager vel imod dem. De gaae ind; Thrand gaaer op i Stuen med Thorgrim Bønde; men Leif og de andre sidde forrest i Huset ved Ilden, der var gjort til dem.

Thrand og Thorgrim talte mange Ting sammen. Hvad mene Folk, der er blevet Sigmund Brestesøns Bane? spurgde Thrand. Man synes ikke at vide det bestemt, svarte Thorgrim, nogle mene, at I maa have fundet dem paa Strandbredden, eller svømmende, og dræbt dem. Det er ilde tænkt, og urimeligt; sagde Thrand: thi det vide alle-

at vi vilde Sigmunds Bane, men hvorfor skulde vi kulet dem hemmelig, og er slikt fiendtligt talt. Mogle mene, siger Thorgrim, at de have svømmet dem ihjel, eller at Sigmund er etsteds kommet i Land, og siden lønlig kulet. Det er meget rimelig talt, siger Thrand, og er min Tanke, at det har været saa; men hvor nu, Fælle! er det ikke, som jeg har Mistanke om, at du har volbet Sigmunds Død? Thorgrim nægtede det, alt hvad han kunde. Ikke tør du ved at fragaae det, sagde Thrand, thi mig tykkes at vide, at du er den sandskyldige i denne Gierning.

Thrand lader da kalbe paa Leif og Sigurd, og befaler, at Thorgrim og hans Sønnen skulde lækkes, og skeete det saa, og bleve de lagte i Lænker, og fast bundne.

41. Thrand havde ladet giøre en stor Ild paa i Ildstuen, og fire Tralværker med fire Hjørner om Ilden, og ristede han nu ni Runer paa hver Side ud fra Tralværket, og befalte da, at ingen maatte tale til ham. De giøre saa.

Thrand sidder en Tid, og noget efter kommer en Mand ind i Ildstuen, og han var gandske giennemvaad; de kiænde Manden; thi det var Einar Sydersing; han gaaer til Ilden, og rækker Hænderne ud mod den en kort Tid; og derpaa vender han om. En Stund efter kommer en anden Mand ind

i Ildstuen, gaaer til Ilden, rækker sine Hænder ud en kort Tid, og gaaer saa ud. De kiænde, det var Thorer. Kort efter kom en tredie Mand ind i Ildstuen, det er en stor Mand, og meget blodig; han havde sit Hoved i Haanden; denne Mand kiænde te alle, at det var Sigmund Brestesøn. Han stod nogen Tid paa Gulvet, derpaa gik han ud.

Nu reiste Thrand sig op af Stolen, sukkede forrigfuld, og sagde: nu seer jeg, hvad der er blevet disse Mænds Bane; Einar har faaet sin Hælsot af Mathed, eller er druknet, da han havde mindst Kræfter af dem; Thorer maa dernæst være død, og har Sigmund vel baaret ham, og blevet udmattet derved; men Sigmund maa være kommet i Land, og maa disse Mænd have dræbt ham, da han har ladet sig see for os blodig og hovedløs.

Thrands Folge sandede dette med ham, at det saa maatte være gaaet.

Nu siger Thrand, at de skulle ransage Alt; det gjøre de, og finde der ingen Anklage. Thorgrim og hans Sønner fragaae Alt, og sige, de havde ei gjort den Gierning. Thrand sagde, de torde ikke ved at nægte det, han bad sine Mænd ransage noie; de gjorde saa. En stor og gammel Kiste stod i Ildhuset; Thrand spurgte, om de havde ransaget den; de sagde, det havde de ikke, brød den op, og syntes ikke, der var uden Uryd deri, og søgte en

Tid. Thrand sagde; vælt Kisten om! det gjorde de; her fandt de en Bunt Klude, der havde været i Kisten, og flyede Thrand den; han løste op, og var der mange Pialter sammenbrevlede; omsider fandt Thrand der en stor Gulbring, og kiændte, at den Ring havde Sigmund Brestesøn eiet, og Hakon Jarl givet ham den.

Da Thorgrim hørte dette, tilstod han Sigmund Brestesøns Mord, og sagde Alt, som det tilgaaet var; han viste dem og hen, hvor Sigmund og Thorer vare jordede; og bragte de da deres Liig derfra. Og bleve Sigmund og Thorer jordede i Skufø Kirke, som Sigmund havde ladet bygge.

Thorgrim og hans Søner tog Thrand med sig, og stævne de et talrigt Thing sammen til Thorshavn paa Strømsø. Der tilstod Thorgrim og hans Søner i alle Folks Paahør Sigmunds Drab og Død, og sagde, de havde dræbt ham, og siden jorde det ham lønlig. Da de havde afslagt denne Bekiændelse, bleve de ophængte strax der paa Thinget, og endtes saaledes deres Liv.

42. Nu friede Leif ved sin Fosterfader Thrand atter til Thora, og blev Forlig, som hun bedst kunde være tilfreds med, og blev da Enden paa Sagen, at Leif faaer Thora Sigmunds Datter, og Alt blev fuldkommen forligt. Leif bosatte sig nu paa sin Fædrearv i Suderø paa Hof, og var der nu

stille i Færø nogen Tid. Thoralf Sigmundson tog sig en Hustru, og bosatte sig paa Dymon, og var en anseet Mand.

Thrand og Leif Dffurson havde vel deelt Landsstyrelsen imellem sig; dog var Magten ganske hos Thrand; men da Kong Oluf Haraldson havde underlagt sig Norges Rige, christnet Folket i de store Bygdelag, og skikket Love over alt Landet, skikkede han og Sendemænd til Island, Grønland og Færø, for at vinde sig Venner, og faae Landene under sig, og bød han de bedste Mænd fra disse Der ned til sig til Norge.

Efter dette hans Bud kom da fra Færø Gille Lagmand, Leif Dffurson, Thoralf fra Dymon, og mange andre Bondesønner. Thrand fra Gøtu laa vede sig til at drage did, men da han næsten var seilklar, fik han den faldende Syge, saa han ingensteds kunde drage, men blev hjemme.

Da Færøingerne kom til Kong Oluf, kaldte han dem til sig og holdt Stævne med dem, og sagde han dem da, hvi han havde sendt efter dem, at han vilde have Skat af Færøerne, og at de skulde have de Love, han satte dem. Og mærkede man da paa hans Tale, at han vilde have Sikkerhed for Sagen af dem, som vare didkomne, og at de skulde stadfæste disse Vilkaar med Eed. Ogsaa bød han de ypperste iblandt dem, at de skulde gaae ham til-

haande, og modtage Gæ og Venfkab af ham derfor.

Kongens Ord forekom Færoingerne faa, som det torde være usikkert, hvad deres Kaar vilde blive, hvis de ikke underkastede sig Alt, hvad Kongen fordrede. Ginge da Gille, Leif og Thoralf Kongen tilhaande, og bleve hans Hirdmænd. Og svore alle deres Medfølgere Kongen, at holde paa Færs den Lov og den Landsret, han satte, og yde den Skat, han æffede. Derpaa gjorde de dem færdige til Hiemreisen; men da de skillede, gav Kongen Bønegaver til dem, der var gaaet ham tilhaande. Da de vare færdige, drog de deres Wei.

Kongen lod nu udruste et Skib, bemandede det, og sendte Mænd til Færs, at modtage den Skat, Færoingerne ſkulde yde ham. De bleve ſeent ſeilklare, og gik da bort; men ikke kom de tilbage, og ingen Skat kom næſte Sommer; thi ikke vare de komne til Færs, og ingen havde krævet Skat der; og hedde det, Skibet var forliſt paa Weien. Da ſendte Kongen et andet Skib, men der blev heller aldrig ſiden det mindſte ſpurgt enten til det eller Folkenene derpaa. Og tænkte mange underlig derom, hvor de Skibe kunde være blevne.

43. Følgende Vaar kom et Skib fra Norge til Færs, og medbragte Budſkab fra Kong Oluf, at nogle af hans Hirdmænd ſkulde komme til ham fra

Færs, enten Leif Dffurson, eller Gille Lagmand, eller Thoralf fra Dymon. De holdt nu Raad indbyrdes, hvad der under vel maatte være, og blev de enige i den Tanke, at Kongen vilde spørge om det, som man havde ymtet om, at være hændet der paa Verne, om Kongens Sendemænds ulykkelige Reise, og Mandskabet paa de to Skibe, hvorfra ingen Mand var kommet tilbage.

De afgjorde da nu, at Thoralf skulde reise. Han lavede sig da til, gjorde en Byrding seilklar, han eiede, og bemandede den med ti eller tolv Mand. Da de vare seilklar, men biede paa Bør, traf det sig paa Østers hos Thrand paa Gøtu, at han en Dag, det var godt Veir, gik ind i Stuen, hvor hans Brodersønner, Sigurd og Thord den lave laae paa Tværbænken, og deres Frænde, Gaute hin røde hos dem.

Da sagde Thrand: meget omstiftes i en Mand's Levetid; sieldent var det i min Ungdom, at unge Mænd, der vare karske og duelige til Alt, laae eller sad inde en Godtvæirsdag; og havde vore Forfædre neppe fundet det rimeligt, at Thoralf fra Dymon skulde blevet raskere Mand end J. Min Byrding, der staaer i Nøstet, troer jeg, bliver nu saa gammel, at den raadner under Tæren, hvert Huus er fuldt af Uld, der hverken forarbeides, eller falholdes; ikke skulde saa være, hvis jeg var nogle

Nar yngre. Sigurd sprang op, kaldte paa Thord og Gaute, og sagde: han taalte ikke Thrands Haan.

De gaae nu hen, hvor Gaardens Folk vare, og med dem at flyde Byrdingen ud; lode nu Ladningen bringe i Skibet, og var der Ladning nok; og saa var alt, hvad der til Skibet selv behøvedes, paa rede Haand, og fik de det seilklart paa faa Dage. Der var ligeledes ti eller tolv Mand ombord.

De og Thoralf seilede af med god Vind, og vare bestandig hinanden i Sigte paa Søen. De landede en Aften ved Huns, og laae Sigurd yderligere, dog var der ikke langt mellem dem. Det traf sig om Aftenen, da det blev mørkt, og Thoralfs Mænd vilde gaae til Sengs, at Thoralf gik et Vrende i Land med en Mand. Da de vilde gaae til Skibet igien, sagde den, der havde været med ham, at der var kastet ham et Klæde over Hovedet, og han var bleven lettet fra Jorden, i det samme havde han hørt et stort Brag; og var tillige kastet hovedfulds i Vandet, hvor han var gaaet tilbunds; men da han var kommet op igien, og gaaet hen, hvor han og Thoralf var skilte, havde han fundet ham fløvet ned til Skuldrene, og død. Da Skibsfolkene hørte dette; bar de hans Liig ud paa Skibet, og lod det staae der om Natten.

Kong Oluf var da til Gæst paa Lygro, og blev did sendt Bud. Blev da stævnet Pilsstævne eller Thing, og var Kongen selv paa Thinget; og havde han ladet Færoingerne stævne did fra begge Skibene, og vare de komne.

Da Thinget var sat, stod Kongen op, og sagde: det har her tildraget sig, som til Lykke siælden hænder; en retscaffen Mand er taget af Dage, og som vi troe, uden Sag. Er her nogen tilstæde, som kan sige, hvorledes dette er skeet? Men ingen vedkiendtes det. Da sagde Kongen: ikke at lægge Dølgmaal paa min Mening om den Sag, da troer jeg Færoingerne den til; og synes den mig saaledes tilgaaet, at Sigurd Thorlaksen har dræbt Thoralf, og Thord lave kastet den Anden i Vandet. Og giætter jeg tillige, at Aarsagen er denne, at de ikke vilde, at Thoralf skulde sige dem deres Udaad paa, som han torde vide forsande, og vi have havt Mistanke om, med det Mord, og den Ugierning, at mine Sendemænd did vare dræbte.

44. Da Kongen sluttede sin Tale, stod Sigurd Thorlaksen op, og sagde: ikke har jeg før talet paa Thinge, og mener jeg, man vil finde mig uveltalende; dog troer jeg det fornødent at svare noget. Dette synes mig og, at den Tale, Kongen har ført, maa være kommet fra de Nænds Tunger, der ere mere uvise og onde end han; men er det ikke utydeligt,

at de ville være vore affagte Fiender. Urimeligt er det sagt, at jeg skulde ville været Thoralfs Banesmand, da han var min Fostbroder og gode Ven. Men hvis der var noget andet under, og Thoralf og mig havde været noget imellem, da er jeg dog saa floget, at jeg heller havde iværksat dette hjemme paa Færø, end her under Eders Haand, Konge! thi vil jeg fralægge mig denne Gierning for mig og alle os paa Skibet; og tilbyder jeg Ed, saaledes som Eders Lov fastsætter; eller hvis I ansee det mere forfulde, vil jeg byde Jærnbyrd; og ønsker jeg, Konge, I er selv hos ved Renselsen.

Da han havde udtalt, vare mange hans Talsmænd, og bad Kongen, at Sigurd maatte faae Lov at fralægge sig denne Sag, og syntes, han havde talet vel, og sagde, han torde være fri for, hvad ham paasagdes. Kongen sagde, om den Mand er der meget ulige Meninger; er han løiet denne Sag paa, maa han være en god Mand; men ellers maa han være diærvere, end man har seet Mage til; og er det sidste min Formodning; og venter jeg, han snart selv vil vidne derom.

Paa Folks Forbøn, lod Kongen ham dog fæste sig til Jærnbyrd, og skulde han anden Dagen komme til Lygro og Biskoppen der berede Prøven for ham, og skiltes dermed Thinget. Kongen drog til-

bage til Lygro, men Sigurd og hans Mænd til deres Skib.

Det begyndte nu i Hast at mørkne ad Natten, da sagde Sigurd til sine Mænd: med Sandhed kan siges, at vi ere komne i stor Vaande, og lagte for megen Løgn, og er Kongen træff og svigefuld, og er vor Lod let at see, hvis han skal raade; thi han lod først myrde Thoralf, og vil nu giøre os til Ubodsmænd. Og er det ham let at forvanske denne Jernbyrd; thi troer jeg, den vil ilde fare, som prøver fligt med ham. Der luster nu en liden Fjalandsvind ud ad Sundet; thi er mit Raad, at vi hidse Seil og gaae i Søen. En anden Sommer lad Thrand selv fare med sin Uld, hvis han vil have den solgt; men hvis jeg nu slipper bort, er det neppe at vente, jeg kommer mere til Norge. Skibsfolkene fandt det et klogt Raad, satte da Seil til, og lode staae ud ad Havet om Natten det bedste, de kunde, og lod ikke af, før de naaede Færø og kom hjem til Gotu. Thrand lod ilde over deres Færd; de svarede ikke vel, men dog blev de hjemme hos Thrand.

Morgenen derpaa spurgte Kong Oluf, at Sigurd og hans Folk var seilet bort, og kom da deres Sag i meget ondt Ord; og vare der Mange, der fandt det troligt, at Sigurd og hans Mænd vare

rettelig beskylbte, endskiøndt de havde fralagt dem det for Kongen, og talt derimod. Kong Oluf var faatalende derom, men tyktes nu at vide, at det var Sandhed, hvad han havde havt Mistanke om tilforn.

45. Næste Vaar, som Kong Oluf laae med sin Flaade ved Hærøerne, og ventede paa sine Krigsfolk, holdt han ofte Huusthing med sine Mænd; thi der kom ham meget for Dre, som vel synes ham at trænge til Overlæg. Paa et saadant Huusthing kom han til at tale om det Mandetab, han havde lidt ved Færøingerne, og Skatten, de tilfagde mig, foiede han til, kommer ikke. Nu agter jeg at sende nogle deryp efter Skatten. Han foreslog da adskillige af de Nærværende, at paatage sig dette Urend; men Alles Svar gik ud paa, at de undflog sig derfor.

Da reiste sig en stor og meget anseelig Mand; han havde en rød Kiortel, Hielm paa Hovedet, Sværd i Beltet, og et stort Hugspeyd i Hænderne. Sandt er det, tog han til Ord: at der er stor Forffiel paa Folk; I have en god Konge, men han har flette Dienere, at I tør undslaae eder for den Sending, han byder eder, da I have taget Bennega-ver, megen Ure, og mangen Belgierning af ham. Jeg har hidtil ingen Ven været af Kongen, han har og været min Uven, og vil siige, han har havt Føie

vertil. Nu vil jeg tilbyde dig, Konge, at drage denne Færd, hvis ikke bedre Raad er.

Kongen sagde: hvo er denne kække Mand, der besvarer min Tale? meget mandigere viser du dig, end andre, her ere tilstæde, at du byder dig til denne Færd, da de undslaae dem, som jeg troede, vel maatte paataget sig den. Men jeg kender dig aldeles ikke, og veed ikke dit Navn. Mit Navn er ikke vanskeligt Konge! og troer jeg, du maa have hørt mig nævnet tilforn; jeg hedder Mørekarl. Vel er det saa, svarte Kongen, at jeg har hørt dig nævne før, og sandt at sige, har den Tid været, at, hvis vi havde fundet hinanden, og det var gaaet af efter min Villie, skulde du ikke bragt Tidende derfra. Men nu, da du tilbyder mig din Tjeneste, vil jeg ikke, du skal være bedre end jeg, at jeg ikke skulde giengælde dig med Tak og Belvillie. Og skal du komme til mig, og i Dag være min Gæst, at vi kunne overlægge den Sag. Karl sagde: saa skulde skee.

46. Mørekarl havde været en Viking, og en stor Ransmand, og havde Kongen tit udsendt sine Mænd at dræbe ham; men Karl var af stor Slægt, meget duelig, hændig, og udmærket i mange Dele. Da han var redebon til denne Reise, tog Kongen ham til Raade, og siden i Yndest, og lod Kongen

Altting lave til hans Reise paa det bedste; paa Skibet var henved tyve Mand. Kongen sendte Budskab til sine Venner paa Færø, Leif Dffurson og Gille Lagmand, at staae Karl bi med Raad og Daad.

Saa snart Karl var klar, gik han bort; de havde god Vær, kom til Færø, og lagde ind i Thorshavn paa Strømsø. Der blev da stævnet Thing, og kom did mange Folk; der kom Thrand fra Gøtu med en stor Skare; der kom og Leif og Gille med stort Følge.

Da de havde tielbet, og alt i Lave, gik de til Mørekarl, og hilsede de hverandre venlig. Karl bragte dem Kongens Ord og venlige Helsen til Leif og Gille; de toge vel derimod, og bad Karl til sig, og lovede at fremme hans Vrende, og staae ham bi af yderste Vorne; han modtog det med Tak.

Kort efter kom Thrand fra Gøtu, og tog vel mod Karl; og er jeg glad, sagde han, at flig en Mand er kommet til vort Land fra vor Konge, som vi alle ere skyldige at staae under; og vil jeg ei vide af andet, end at du i Vinter er tilhuse hos mig med saamange af dine Folk, som du holder det sømmeligt at have med dig. Karl sagde, han havde alt aftalt at komme til Leif, ellers skulde han gierne taget mod dette Tilbud. Altsaa skal Leif nyde den Vre, svarte Thrand: er der da ikke noget andet, jeg kan være dig til Tjeneste i? Karl svarede, han vilde ansee

det for en stor Billighed, hvis Thrand vilde ind-
drive Skatten af Østersø, og alle Nordøerne. Thrand
sagde: det var hans Pligt og Skyldighed at giøre
det, og røgte Kongens Vrende. Nu gif Thrand
til sit Telt, og foresaldt der ikke videre paa det
Thing. Karl tog hjem til Leif Dffursen, og var
der den Vinter; Leif samlede Skatten fra Strømsø,
og alle Verne sydpaa.

47. Vaaren efter blev Thrand paa Gotu syges-
lig, og havde Ondt i Dinene foruden anden Svags-
hed; men dog lavede han sig til at drage til Things,
som sædvanlig. Men da han kom paa Thinget,
og hans Bod var tielbet, lod han tielde indvendig
med sorte Tieldinger under de andre, at Lysset kunde
holdes ude.

Da Thinget havde varet nogle Dage, gif Karl
og Leif til Thrands Bod med stort Følge; da de
komme til Boden, stode nogle Mænd udenfor. Leif
spurgde, om Thrand var i Boden; de svarte, han
var der. Leif sagde, de skulde bede Thrand komme
ud, da han og Karl havde at tale med ham. Men
de kom tilbage og sagde, at Thrand havde Ondt i
Dinene, og ikke kunde komme ud, og bad han dig
at gaae ind. Leif sagde til sit Følge, at de skulde
gaae varlig frem, naar de kom ind i Boden, ikke
trænges; men den, der kom sidst ind, gaae først

ud. Først gik Leif, saa Karl, saa deres Følge, og alle fuldvæbne, som de skulde gaae i Strid.

Leif gik ind til den sorte Dielding, og spurgte, hvor Thrand var? Thrand svarte, og hilsede paa Leif, der tog mod hans Hilsen, og spurgte, om han havde indkrævet nogen Skat paa Nordserne, og hvad Rigtighed da var for Pengene? Thrand svarte, det var ei gaaet ham af Hu, hvad han havde lovet Karl, og at der skulde blive gjort Rigtighed for Skatten. Her er, sagde han, en Pung, du skal modtage, Leif! den er fuld af Sølv. Leif saae sig om, der var saa Folk i Boden; nogle laae paa Bænkene, men saa sad oppe. Han gik da hen til Thrand, og tog imod Pungen, og gik frem med i Boden, hvor der var lyst, og slog Sølvet ud i sit Skjold, rørte deri med Haanden, og bad Karl komme hen at see det.

De saae noget derpaa, da spurgte Karl, hvad Leif syntes om Sølvet? han svarte: jeg synes, at hver Slet Pending, der var paa Nordserne, er kommet hid. Thrand hørte det, og spurgte: synes dig ikke godt om Sølvet, Leif? Nei! svarte han. Ikke ere da vore Frænder maadelige Riddinger, sagde Thrand, som man aldeles ei kan troe. Jeg sendte dem ud i Vaar, da jeg ingenvegne kunde komme, at kræve Skatten ind paa Nordserne, men de have taget Stikpenge af Bønderne, for at modtage sligt,

som ingen finder gangbart; og er det bedst, Leif, du seer paa dette Sølv, som mig er ydet i Landskyld. Leif bar det andet Sølv tilbage, og tog mod en anden Pung, som han bragte Karl; nu eftersee de disse Penge. Karl spurgde Leif, hvad han syntes om dem? han svarte, han tyktes, disse Penge vare daarlige, og ikke saadanne, at han vilde tage dem i Kongens Skat.

En Mand, som laae paa Bænken, kastede da det Skind bort, han havde over Hovedet, og sagde: vel er det gammelt Ord, saa arges hver som han æltes: saa er det og med dig, Thrand! som lader Mørekarl vrage Penge for dig den hele Dag. Og var det Gaute den røde, der talte saa. Thrand sprang op ved Gantes Ord, snakkede meget hurtig, og satte sine Frænder haardt tilrette. Men til Slutning sagde han, at Leif skulde give ham Sølvet tilbage, og tag her mod denne Pung, som mine Landboer have bragt mig i Vaar. Og skiondt jeg seer flet, er dog egen Haand huldest.

48. En Mand laae i Dverbænken, det var Thord den Lave; han reiste sig paa Albuen, og sagde: ikke taale vi maadelig Fornærmelse af den Mørekarl, og var han vel Løn derfor værd. Leif tog Pungen, og bar den til Karl; de saae paa Pengene, da sagde Leif: ikke behøve vi længe at see paa dette Sølv; her er den ene Pending bedre end den anden!

og ville vi have disse Penge; faae du en Mand til at have Tilsyn, Thrand, naar det veies. Thrand svarer, at han syntes, den bedste, han kunde faae dertil, var, naar Leif vilde see til paa hans Vegne.

Nu gik Leif og Karl ud og noget fra Boden, satte dem der ned, og veiede Sølv. Karl tog Hielmen af sit Hoved, og heldte det Sølv deri, der var veiet. Da saae de en Mand gaae hen til dem, han havde en Stav med en Dre paa i Haanden, en dyb Hat paa Hovedet, en kort grøn Kappe og bare Been, og linnede Buxer knyttede om Benene; han stødte Stokken ned i Marken, gik til Karl, og sagde: tag dig vare, Karl! at du ikke faaer en Ulykke af min Stok.

Kort derpaa kom en løbende, og kaldte stærkt paa Leif Ossurson, og bad ham komme som snarest til Gille Lagmands Bod; Sigurd Thorlaksen var løbet ind af Teltgabet, og havde givet en af Gilles Mænd Ulivs Saar. Leif stod strax op, og gik bort til Gilles Bod med alle sine Folk; men Karl blev siddende, og Nordmændene stode om ham. Da løb Gaute røde op, og hug med en Haandsøxe over Folkenes Skuldre, og ramte Hugget Karl i Hovedet, og var det ikke noget stort Saar. Thord lave greb Stokken, som stod i Marken hos ham, og slog ned paa Drehamren, saa Dren stod Karl i

Hiernen. Da stormede der mange Folk ud af Thrands Bod. Karl blev baaret død bort.

Thrand lastede meget denne Gierning, dog bød han Pengebøder for sine Frænder. Leif og Gille forfulgte Sagen, og blev der ingen Pengebøder antagne. Sigurd blev gjort fredløs for det Saar, han havde givet Gilles Mand, og Gaute og Thord for Karls Drab. Nordmændene gjorde det Skib klart som Karl havde havt derhen, drog østpaa til Kong Oluf, og sagde ham, hvad der havde tilbraget sig. Han blev meget vred derover, og truede strax med Hævn; men det var ikke Kong Oluf beskiæret, at hævne dette paa Thrand eller hans Frænder, for medelst den Ufred, der da var begyndt i Norge. Men i Færs reiste sig lang Strid over Mørekarls Drab mellem Frænderne Thrand fra Gotu og Leif.

49. Da Thrands Frænder vare landlyste, gav han dem et Skib, som var stort nok til at bringe dem til et af Nabolandene, men kun libet Reispenge, og Levnetsmidler; thi klagede de, at det baade var langt under, hvad de behøvede, og hvad han skyldte dem for deres Arv, som han forholdt dem. Han svarte, at foruden det, han havde født dem saalænge, havde han givet dem langt mere, end de kunde fordre, og aldrig saaet nogen Tak derfor; og viltes de saaledes ad i Uvenskab.

De gik i rum Sø, og syntes at gaae til Is-land. Kort efter reiste sig en uhyre Storm, som varede hele otte Dage, og om Høsten fandtes Brag af deres Skib paa Østerø. Alle vidste, hvor nødige de vare dragne i Landflygtighed, og Indbyggerne troede for vist, at denne Reise havde været deres Ulykke og Undergang. Dertil kom, at om Vintren mange plagedes af Spøgeri paa Gøtu og rundt om paa Østerø; og man saa ibelig Thrand's Frænder snart hiemsøge een og snart en anden, hvoraf nogle blev plagede med Saar, andre kom til Ulykke, og blev lemlæstede, og saaledes til deres egen Skade overbevistes om, hine vare døde. Thrand blev meest hiemsøgt af de Rædselslyner, saa han aldrig troede sig sikker, eller vovede at sætte Foden udenfor Døren, uden han havde nogen med.

Mod Enden af Vintren sendte han Bud til Leif, at de vilde samles paa et bestemt Sted. Da de mødtes der, foreskille Thrand, i hvilken Fare hele Landet sidste Sommer havde været, da de alle havde været samlede paa Thinget, og med væbnet Haand vendt dem mod hinanden. Disse Partistridigheder vilde snart blive det Heles Undergang, dersom paa saadanne Møder, der vare bestemte til at afgjøre Tvistigheder, enhver havde Lov at bære Vaaben; for at afvende saa stor en Ulykke maatte der gives

en Lov, der forbyd alle at komme væbnede i Folkeforsamlingen.

Leif svarte, at han vel fandt det et gavnligt Forflag, med at Gille Lagmand dog først maatte raadspørges derom. Det var en Frænde af Leif. De overlagde nu Thrands Forflag, og Gille erindrede, det var farligt at troe ham, men at han dog vilde give sit Minde til, at, Kongens Mænd, og nogle af deres Følge undtagne, de øvrige, eller Almuen i Almindelighed, ikke skulde bære Vaaben. Da dette var afgjort, tog hver hjem til sit.

50. Da Vintren var til Ende, og alle Dboer samlede til Althinget, gik Gille og Leif ud en deilig Soelstins Dag; de saae da, der fra den østlige Side af Den op ad Forbierget kom tredive Mand med Vaaben, Skjolde og Hjelme, Dyr og Spyd, alle vare vel udrustede og saae ud til raske Krigsmænd. For ved dem gik en Mand med et Spyd til Angreb i Haanden, i en rød Troie, med et gult og blaastribet Skjold. Alle kiændte strax Sigurd Thorlakson. Næst efter ham kom en hoi Mand i en rød Troie og med et hvidt Skjold, som de kiændte for Thord Lave. Saa kom en med et rødt Skjold med en Mand i det var Gaute røde, frygtelig at see til ved sin store Dre. Gille og Leif blev forstrækkede ved at see dem, og gik hjem til deres Telte. Thrand gik med sit hele Følge Sigurd imøde, der nærmede

fig hastig. Leif og Gille vare de svageste, forbi
 Thrand havde flere Folk i sit Følge, og da de fleste
 af deres ingen Vaaben havde. I disse Omstændig-
 heber kom Thrand hen til dem med sine, og talte
 Leif saaledes til. Her er mine Frænder, Fostersøn
 der sidste Sommer over Hals og Hoved bleve jagede
 af Landet; men nu vil vi ikke længer taale din og
 Gilles Overvold, og hvis I ikke overlade Alting til
 min Raadighed, vil jeg ikke hindre dem, i hvad
 de foretage.

Da Leif og Gille saae, de for nærværende ingen
 Magt havde at modsætte, lovede de, at lade det
 blive ved Thrands Rædelse, og var han da strax
 tilrede med sin Dom. Landlysningen og den hele
 Pengebøder, sagde han, skal eftergives mine Fræn-
 der, saa de kan være frit og trygt paa Færs, hvor
 de vil. Men Landsstyrelsen her, som der længe
 har været Strid og Tvist om, og der giver Anled-
 ning til Uvindskiold og Drab, skal deles i tre Dele,
 een til mig, den anden til Leif, den tredie til Sig-
 munds Søner. Men at du skal see mit Sindelag
 imod dig, min Fostersøn Leif, vil jeg for din Skyld
 opfostre din Søn Sigmund. Leif svarte, at det
 raadde Moderen for, om hun vilde have Drengen
 opdraget hjemme hos sig eller hos Thrand, og saa-
 ledes endtes deres Møde.

Men da Thora horte, Thrand havde tilbudet at opfostre deres Søn, sagde hun, det var ikke noget at forsmaae; og ikke vil jeg berøve min Søn de Fordele, thi der er meget ved Thrand, som de fleste mangle. Hun sendte ham da Drengen, som da var tree Aar gammel, og et overmaade haabesfuldt Barn.

51. Thrands trende Frænder toge nu hjem til ham igien; selv var han ugift. Da de havde været der nogentid, blev han ked af dem, og lod dem vide, han ikke vilde have saadanne uduelige og ørkesløse Mennecker meer i sit Huus. Sigurd svarede, at han undte ingen af sine Frænder noget Godt, men sad inde med deres Arv. Efter at de saaledes havde været haardt i Ord sammen, tog de tree Frænder bort til Strømsø, den meest bebyggede af Færøerne.

Der boede en Mand, kaldet Thorhall rige, han havde en Hustru kaldet Strømsø Byrna, hun var meget snaksom. Thorhall var gammel, og havde faaet Byrna for sine Penges Skyld; hun var smuk, og styrede hele Huset. Thorhall havde næsten tilgode hos alle Folk der, men de betalte ham kun lidt; thi de brød dem ikke stort om ham.

Brødrene Sigurd og Thord kom til Strømsø til Thorhall, Sigurd tilbød ham at drive hans Tilgodegavende ind hos hans Gieldnere, endog de aller-

vrangvilligste, imod selv at faae det Halve; men hvor han maatte tage Netten til Hielp, vilde han have noget til for sin Umag, dog Thorhalls Halvdeel uskadt. Thorhall fandt det haardt, dog blev de enige derom. Sigurd tog rundt om paa Færserne, og inddrev Thorhalls Penge, og tog Loven til Hielp, hvor han fandt det behov, og kom snart til stor Rigdom.

Sigurd og begge hans Frænder var nu hos Thorhall. Han og Byrna talte tilsammen; og mange sagde, der var utilladelig Forstaaelse imellem dem. De var der alle tree om Vintren; i Vaaren sagde Sigurd: han vilde være i Fællig med Thorhall; det var Thorhall ikke meget for; men Byrna fik ham dertil, han lod hende faae sin Villie; nu drog de Myndigheden til dem, Bonden havde intet at sige, og Sigurd og Byrna gjorde, hvad de vilde.

Om Sommeren strandede et Skib ved Suderø. Der var tolv Mand ombord, fem druknede, syv blev reddet og kom i Land, deriblandt var tree Brødre, Hafgrim, Hergrim og Biarngrim; de leed Mangel baade paa Levnetsmidler og alle andre Nødvendigheder.

Brødrene Sigurd og Thord tog dem imøde med Gaute, beklagede deres Vanheld, og Sigurd bod dem alle hjem til sig. Thorhall talte derom til Byrna, og fandt det uoverlagt, at han ikke var

spurgt. Sigurd svarte, han skulde selv sørge for dem. De blev der da og blev vel beværtede, og bedre end Bonden selv; han blev vranten, og var tit i Ord med Biarngrim.

Thorhall sad paa Bænken, og havde en liben Kæp i Haanden, som han viftede frem og tilbage med, og gav ondt af sig. Da han var svagsynet, kom Enden af Kæppen op i Næsen paa Biarngrim; han blev forbittret, greb en Dre, og vilde sætte den i Hovedet paa Bonden. Sigurd løb strax til, greb fat paa Biarngrim, og sagde, han vilde forlige dem. De kom da ogsaa til Forlig, og de var der om Vintren, og trættes ikke mere.

52. Om Vaaren sagde Sigurd, at han vilde hjælpe Brødrene med, hvad de behøvede, og lod dem faae en større Byrding, som han havde i Fællig med Thorhall. Dette leed Thorhall ilde, indtil Byrna talte ham tilrette.

Sigurd forsynede dem til Reisen; de gik nu ombord, og vare der om Natten. Da de vare seilklare, gik de en Morgen til Thorhalls Gaard. Sigurd var ikke hjemme, men havde noget ude at bestille. Da han kom hjem til Spisetid, vare Kjøbmændene tagne ombord igien. Da han kom tilbords, spurgde han, hvor Thorhall Bonde var? Der blev svart, at han sov. Det er en unaturlig Søvn,

figer Sigurd: men er han i Klæderne eller ikke? vi vil dog bie, til vi har seet ham.

De gik nu til Sengkammeret, der laae Thorhall i Sengen, som han sov. Det blev sagt Sigurd; han sprang op, og gik til Sengen. Der saae han da snart, at Thorhall var død. Sigurd trak Klæderne af ham, og saae, at et smalt Jern var stødt giennem Hjertet paa ham, og at Sengen var blodig. Sigurd sagde, det var en ugudelig Gierning; og det maatte Biarngrim have giort, og tør han nu troe, han har taget Hævnen for Stavs-hugget, lad os nu drage ned til Skibet, og hævne det paa dem, om vi kan!

Frænderne toge nu deres Vaaben, og bar Sigmund en stor Dxe i Haanden, og løbe de til Stranden. Og var Sigurd som rasende, og fløi strax op paa Skibet. Da de der hørte de kommende Bulber og Gny, sprang de ud; Sigurd løber ind paa Biarngrim, griber Dxen med begge Hænder, og hugger til ham, saa Dxen stod i Brystet paa ham til Skafstet, og blev det hans Død. Thord hug til Havgrim med Sværd i Skulderen, og hug siden og Haanden af ham, og faldt han død ned. Gaute hug Hovedet af Hergrim, og vare nu alle de Brødre døde. Da sagde Sigurd, han ikke vilde gjøre de Dverblevne noget, men blot tage, hvad Brødrenes var.

Derpaa fare de hjem, og tykkes nu vel at have hæbnet Thorhall Bonde; men dog var Sigurd og alle de Frænder bestandig i ondt Ord for Thorhalls Død. Nu ægtede Sigurd Byrna, og fik da hele hendes Formue.

53. Paa Eubers boede en Mand ved Navn Thorvald, hans Hustru hedde Thorbera. Til ham kom Gaute hin Røde, og tilbød sig at inddrive hans udestaaende Gield paa samme Vilkaar, som havde været mellem Sigurd og Thorhall. Snart sagde man, at Gaute holdt til med Bondens Kone.

En Gang kom en Fisker, der var i Thorvalds Gield. Om Aftenen, da det var mørkt, og Solene sad i Stuen, krævede Bonden sine Penge af ham. Fiskeren svarte ilde, og ravede hen ad Gulvet. Da man mindst ventede det, raabte Thorvald Bonde, sætter du Usling Sværd for en gammel Mands Bryst? hældede sig nu til Væggen, og var død.

Da Gaute hørte det, løb han strax ind paa Fiskeren, og hug ham Banehug, og sagde, han skulde ei gjøre mere Ondt. Gaute gif nu i Fællig med Enken, og ægtede hende.

54. Leif Thorerson var en Mand, der bestandig foer Rishmandsfærd enten paa Færøerne eller i Norge, og var meget riig. Naar han var paa Færø,

var han meest hos Leif Dffurson, eller hos Thurid den rige Enke, og hendes Sonner. Nu hendte det engang, da Leif Thoreren kom til Færs, at Sigurd Thortakson bød han til sig til Strømsø, og han tog derimod. Leif Dffurson kom ud til Skibet, og var utilfreds med, at hans Navne havde søgt Huus hos Sigurd, og Sigurd lovet ham det. Men han saae nu, det var saaledes afgjort, og blev da Leif Thoreren hos Sigurd. Om Vaaren, fortælles der, at Sigurd en Dag skulde hen at kræve Gield ind hos en Nabo, som hedde Biørn, og bad Leif Thoreren gjøre Folgeskab, og staae ham bi, da Biørn, lagde han til, var meget ilfindet, og han længe havde villet have sine Penge af ham.

Leif lovede at være med, og de toge sammen til Biørn; Sigurd kræver sit Tilgodehavende, Biørn svarer ilde, og blev der en stor Tummel. Biørn vilde hugge til Sigurd, men Leif løb imellem, saa Hjørnet af Dren kom ham i Hovedet, og stød ham ind i Hiernen. Sigurd løb ind paa Biørn, og hug ham Banehug. Denne Udaad blev siden tillagt Sigurd, og hørte han endnu mere ilde derfor end før.

Den rige Enke Thurid, og hendes Datter Thorra lastede meget Leif Dffurson, som en Mand, der aldrig vilde løfte Haanden til Hævn, hvad Skam man saa gjorde dem. Begge bar meget Nag og Uvenskab til ham, men han bar det taalmodig,

ffiondt de holdt ham for en feig og ubuelig Mand, Moder og Datter vare saa forbittrede for Leif Thorrersons Død, fordi de troede, Sigurd havde dræbt ham.

Der fortælles, at den rige Enke Thurid, drømte en Drøm, at hendes Huusbonde Sigmund Bresteson kom til hende, som han havde været, da han levede. Han sagde: det er, som dig synes, at jeg er hidkommen, og er mig dette forundt; og maa du ikke have haardt eller ondt Sind mod Leif din Maag, thi ham tør det blive givet at hævne vor Harm. Derpaa vaagnede Thurid, sagde sin Datter Thora sin Drøm, og fra den Tid vare de Leif bedre end før.

55. Nu kom et Skib til Færø paa Strømsø, ikke langt fra Sigurd Thorlaksens Gaard. Det var Normænd, Skipperen heed Arnliot; der var atten Mand ombord. Ved Loffestædet boede en Mand ved Navn Skapte, han gif Kisebmændene tilhaande, og de leed ham vel. Styrmanden var i god Forstaaelse med Skapte, og sagde til ham: jeg vil sige dig Sandheden, at de trende Brødre, Biarngrim og de to andre, Thorlaks Sonner dræbte, vare mine Sonner, og vilde jeg da saa, du skulde være paa Raad med mig, at jeg kunde hævne Drabet paa deres Banemænd.

Skapte sagde, at Sigurd ikke havde forskyldt meget godt af ham, og lovede at lade Arnliot vide, naar han bedst kunde angribe dem. Engang seile de tree Frænder Sigurd, Thord og Gaute ud paa et Skib. De roe til en D at hente Slagteqvæg; thi det er Færøingernes Skik at have frisk Kiød hele Aaret om.

Saa snart de vare affted, underretter Skapte Arnliot derom. Kiøbsfarerne giøre dem strax rede, og var de i Alt tolv, og sex blev paa Skibet. Sigurd saae disse Mænd komme op paa Den, og sagde: hvem kan det være? Han saae, de vare i farvede Klæder, og væbnede. Maaskee, sagde han, er her kommet Kiøbsfarere, der have ligget her i Sommer, maaskee og de har et andet Vrende, end at drive Kiøbsmandskab, og muligt giælder det os. I det mindste maa vi være beredde derpaa. Nu ville vi gaae dem imøde, og bruge Sigmund Brethesøns Raad, at hver løber til sin Side, og vi mødes nede ved Skibet.

Nu gaae de Arnliot imøde; han ægger sine Mænd til at hævne hans Sønners Død; thi aldrig faae vi bedre Leilighed. Brødrene løbe hver sin Wei, og samles alle paa Strandbredden ved Skibet. Nu komme Arnliots, og angribe dem. Sigurd hugger til den, der søger ind paa ham, og afhugger begge hans Been under Knæet, og blev det hans Bane.

Thord dræber den anden, og Gaute den tredie, derpaa løb de paa deres Skib, seilede langs Den, og fandt Riobmændenes Baad med tree Mand i. Sigurd springer i Baaden; dræber en af dem, kaster to over Bord, tager saa Baaden, og de roe bort med begge Fartøier.

Nu drager Sigurd flere Folk til sig, seiler til Nerne, og gaaer i Land; Nordmændene samles, og vil værge sig. Da sagde Thord: mit Raad er, Sigurd Frænde! at skænke disse Mænd Fred; thi de ere i vor Bold, og vi have alt tilføiet Arnliot megen Skade. Det er vel talt, sagde Sigurd; dog vil jeg, at de skal give Alt i min Magt, hvis de ville have Fred. Det blev nu saa, at de overlod Sigurd Selvdom, men han paalagde Arnliot treefold Mandebod for hver af de Brødre, og maatte Arnliot betale det Alt, uden at faae nogen Bod for sine Sønner, og reiste saa, og var glad, at han beholdt Liv og Lemmer.

Sigurd havde ondt Die til Skapte, at han havde været paa Raad med Arnliot, og sagde: det skulde koste hans Liv, hvis han ikke drog bort fra Færø. Det gjorde han da, og blev landsflygtig.

56. Nu æggede Sigurd Thorlaksen sin Brøder Thord, til at han skulde tage sig en Hustru. Thord spurgde, hvor han vidste en Kone til ham. Ikke vil jeg delge, sagde Sigurd, at det bedste Valg,

jeg veed her paa Færø, er Thurid den rige Enke. Ikke tragter jeg saa høit, svarte Thord. Ikke faaer du hende, uden vi friel sagde Sigurd. Ikke tager hun mig, svarte Thord: dog maa du friste det, om du vil.

Sigurd tager nu en Dag til Skufø, og foreslaaer Thurid den Sag; hun tager koldt derimod; men han staaer meget ivrig derpaa. Det kommer da saavidt, at hun siger, hun maa raadfore sig med sine Venner og Sønnen og skulde da sende ham Bud. Sigurd tog nu hjem, og gav Besked om hendes Svar. Det undrer mig, siger Thord, og frygter jeg, der er Ewig under.

Thurid gaaer til sin Maag Leif, og sin Datter Thora, og siger dem Thords Frieri. Thora spørger: hvorledes hun havde optaget det? Hun svarer hun havde viist det af; men hvad raader du min Datter? Ikke skal du sige Ja, maa jeg raade, svarte Thora, hvis I agte at tage Hævn over de Ildgierningsmænd; dog kunde du maaffee udsætte dig for deres Rænker, hvis du har svart dem snildelig, og du siger, du ansaae det fornødent at gaae selv i Snaren. Ikke behøver jeg at lægge Ord i Munden paa min Moder; thi paa mange Maader kan hun bære sig ad dermed, saa de ikke faae deres Villie frem. Leif samtykker heri, og lover at giøre Alt sit til, de skulde faae Len, som forskyldt. Fruens

timmerne sagde, det blev en vanskelig Ting, naar de kom at giøre Sagen af. Da sagde Leif, langt saae Thrand forud, Thora! da han tilbød sig at opofstre vor Søn, og synes mig, det var din Skyld, og bliver det vor Søn Sigmunds Død, er han hos Thrand, naar det bryder ud mellem os og hans Frænder. Ikke agter jeg, han skal være der længer, sagde Thora, og er mit Raad, vi tage nu til Østersø til din Fosterfader Thrand. Heri bleve de alle enige.

57. De tage nu alle bort, og var syv Mand paa Skibet, og kom til Østersø; det var stærk Regn den Aften; Leif var vaad, men Thora tør; de gik til Gaarden paa Gotu. Thrand tager vel imod dem, og lader giøre Sid for Leif og hans Mænd; Thora blev fulgt ind i Stuen, og var Drengen Sigmund hos Moderen, han var ni Aar, og en meget rask Dreng.

Hans Moder spurgte ham, hvad Thrand havde lært ham af hans Christendom? Sigmund sagde, han kunde Paternoster og Credo; dem vilde hun høre, det gjorde han da, og syntes hun, han kunde Pater ret godt; men Thrands Credo var saaledes: Naar jeg gaaer af Døren frem, følge mig Guds Engle fem; beer jeg Bøn for mig, Bøn for Christ; synger jeg de Psalmer syv, Gud see til mit Aaar i Liv!

I det samme kom Thrand ind i Stuen, og spurgte, hvad de snakkede om! Thora svarte, at hendes Søn Sigmund havde læst for hende, hvad han havde lært af sin Christendom; og syntes hun, hans Credo var saa lang. Det er, som du veed, siger Thrand, Kristus havde tolv Apostle, og fleer, og havde hver sin Credo; nu har jeg min, og der er fleer; og sligt kan læses ret paa mere end een Maade; og endtes dermed Samtalen.

De blev nu vel beværteede, og der blev drukket tæt om Aftenen. Thrand var meget lystig, og sagde, der skulde rebes til dem i Bærelset, og blev da redt dem en Gladseng paa Gulvet. Leif var vel tilfreds dermed, men Thora vilde have sin Søn Sigmund hos sig, for at høre mere om, hvordan det gik ham. Det vil jeg ikke have, sagde Thrand, saa faaer jeg ikke sovet i Nat. Det maa du sœie mig i, kære Thrand! sagde hun: og fik da Drengen Lov at ligge hos dem.

Thrand havde et libet Sengkammer, der sov han bestandig, og Drengen hos ham, og nogle faa Andre; nu gik han paa sit Kammer, og var det langt ude paa Natten.

Leif vilde sove, lagde sig, og vendte sig fra Thora, hun slog ham mellem Skuldrene med begge Hænder, og bad ham ikke sove: staaer op Alle, sagde hun, og gaaer Østers rundt i Nat, og beskadiger

alle Fartøier, saa de ikke kan holde Søen. Det gjorde de; og da Leif kiendte hver Biig, blev der ikke et Fartøi, der kunde gaae tilføes. De sov ikke den Nat, og stod op tidlig om Morgenens. Thora gaaer med sine ned til Skibet; men Leif gif til Thrands Sengkammer, og bød ham Farvel, og sagde Tak for god Modtagelse, og at Thora endelig vilde have Sigmund med. Thrand havde ikke sovet stort den Nat, og sagde, Sigmund maatte ikke tage med hende. Leif skyndte sig ombord, og nu syntes Thrand, Alt blev ham klart men for seent, og lod sine Folk tage hans Skude, og bemandede den stærk. Det gjorde de, men den sorte Sø vældede ind, og de var glade, de slap fra det med Livet, og der var ikke et Fartøi, der kunde holde Søen paa Østero, saa Thrand maatte blive, enten han vilde eller ikke. Leif seilede hjem til Skufs, der sankede han Folk til sig, og kom han hjem Dagen, forand Sigurd skulde komme derhen.

58. Sigurds lavede dem nu til at drage hjemme fra. Thord sagde, han var ikke meget for den Rejse, og troer jeg, lagde han til, det bliver din Død, at du er saa ivrig derpaa. Stil dig ikke saa urimelig an, svarte Sigurd, og vær ikke saa ræd for ingen Ting. Som du vil, sagde Thord, men ikke kommer det mig uventet, hvis vi ikke komme alle hjem i Aften.

De tog nu tolv Mand tilfammen paa eet Skib, vel væbnede, de fik stærk Storm, og farlig Strøm, men holdt det godt ud, og kom til Skufø. Thord sagde, han tog ikke længer. Sigurd svarte, han vilde til Gaarden, om han saa skulde gaae ene; Thord spaaede, det blev hans Død.

Sigurd gaaer op paa Den, han havde en rød Skarlagens Kaabe paa, og en Riortel, der var trukket sammen med Remmer over Skuldrene, Sværd i Beltet, og Hjelm paa Hovedet; da han kom henimod Gaarden, saae han, Dørene vare lukkede. Paa Tøften stod en Kirke, som den afdøde Sigmund Bonde havde ladt bygge; da han kom mellem Baasningshuset og Kirken, saae han, at Kirkedørren var aaben, og at der kom et Fruentimmer ud af i rød Riortel, og med blaa Kaabe over Skuldrene.

Sigurd fik endte nu, at det var Thurid, den rige Enke, gaaer hen til hende, og hilser hende venlig, og gaaer nu til noget Tømmer, der laae paa Tøften. De sætte dem derpaa; og vilde Thurid vende sig mod Kirken, men han fra Kirken op mod Huusdørren; men det blev, som hun vilde, og de vendte dem begge ad Kirken til.

Sigmund spurgde, om der var mange Folk; kun faa! svarte hun; om Leif var der? Nei! om hendes Søner var hjemme? det svarte hun tvetydig paa. Hvad har I siden aftalt om vor Sag!

spurgte han. Det har vi talt, svarte hun, at vi Fruentimmer lide dig bedst, og vilde der ikke være stor Vanskelighed fra min Side, naar du var ubunden. Ild faldt da det Frieri ud, sagde Sigurd. Men det kunde jo snart skee, at jeg blev det quit, som her er i Veien, sagde hun. Nu vilde han trække hende op til sig, og slaae Armen om hende, men hun trak hans hæftede Kiortel til sig.

I det samme aabnedes Døren, og en Mand sprang ud med draget Sværd; det var Heri Sigmundsen. Da Sigurd seer det, smyger han sig ned ud af Raaben, og Thurid beholdt den i Haanden. Nu kom der flere Folk, og Sigurd løb ned ad Marken. Heri griber et Spyd og render ned ad Marken efter ham, thi han var meget hurtig tilføds; han kaster Spydet efter Sigurd; Sigurd seer, at Spydet sigter efter hans Skuldre, han kaster sig ned, og Spydet farer over ham. Sigurd reiser sig hurtigt, griber Spydet, og sender tilbage, det ramte Heri midt paa, og blev det strax hans Død.

Nu løber Sigurd ned ad en Sti, der kun var til eet Menneske. Leif kommer hen, hvor Heri laae død, vender sig hurtig derfra, løber frem ad Klinten, og sprang nu ned; og siger man, der var femten Favne ned til Strandbredden, hvor han sprang; og kom han ned paa sine Fodder.

59. Nu løb Leif til Brødrene's Skib, og var da Sigurd kommet til Skibet, og vilde ud derpaa; men Leif hug ham med Sværdet efter Siden; Sigurd dreiede sig fra ham; men Leif troede dog, at han fik Hugget i Hulingen under Brystet. Sigurd sprang ud paa Skibet, lagde fra Land, og slap saa fra dem.

Leif gik nu op paa Den til sine Folk, og bad dem gaae hurtig ombord, og sætte efter dem; de spurgde, om han havde hørt Heris Død, eller været derved. Han sagde: nu var ikke Tid at tale derom. De gik da bort paa to Skibe, og havde Leif firfindstyre Mand, og var der ikke liden Forskiel paa de tvende Skibes Seilads.

Sigurds kom i Land paa Strømsø, og havde Sigurd styret Skibet; han var ordknap, men som han gik af Skibet, spurgte Thord, om han var haardt qvæstet; han sagde, han vidste det ikke vist. Han gaaer nu til Nøstvæggen, og lægger Hænderne derpaa; de sætte Skibet op, og see nu, hvor Sigurd staaer stiv og død.

De bringe hans Liig hjem, sige ingen noget derom, og gaae til Nadvere. Nu komme Leifs til Gaarden, angribe den, og sætte Ild derpaa. De værge dem vel; skiondt de var kun ni Mand, og Angriberne tredive. Men da der kommer Ild i Huset, løber Gaute røbe ud, og kan ikke længer ud-

holde det inde; Steingrim Sigmundson, og to andre gaae imod ham, han forsvarer sig vel. Gaute hug Steingrim i Knæet, og Knæskallen af; det var et stort Saar, og halte de han bestandig siden; dog dræbte han en af Gantes Mænd.

Nu kom Leif Ossurson, og kæmpedes han og Gaute, og Gaute faldt; da løber Thord lave ud, Brand Sigmundson, og to andre gik mod ham; men Thord dræbte Brand, og begge hans Mænd; da kom Leif, og stødte sit Sværd igiennem Thord, og lod Thord da sit Liv.

Derefter tog Leif hjem, og var navnkundig af disse Bedrifter, men da Thrand spurgte denne Tidende, gik den ham saa nær, at han døde af Sorg over de faldne.

Nu raadde Leif ene over alle Færøerne, og var det i Kong Magnus den godes Dage, og var Leif da meget gammel. Thurid den rige Enke, og Leif døde begge under denne Konge. Efter Leifs Død boede hans Søn Sigmund paa Suderø, og blev holdt for en anseelig Mand.

Egil Bendelbo.

En Fortælling.

I. Egil, Broder til Asbiorn Prude, boede i Bendsyssel i Jylland. Han var en meget fiæk Mand, men der var Maade med hans Godhed. Kong Knud den rige satte ham til Landværge i den nordlige Deel af Jylland, der var meest udsat for Nordmændenes Dverfald. Kongerne vare uenige, og mange rige Mænds Sønner laae om Sommeren paa Viking, saa der blev hærjet allevegne langs Søkysten. Christendommen for det meeste nylig indført og svag i Nordens Lande, og almindelig kunde man kalde Almuen halvbedensf; Afguderne og deres Templer vare nedbrudte; men mange af de Andre bragte dog deres Gud Blodoffer i Lødom. De Geistlige vare overmaade uvennesælle og fattige; da de fleste tyktes deres Skriftemaal og Paalæg tunge at bære, da man ikke havde noget godt deraf; thi deres Løfter om Lyksalighed i det andet Liv forekom Mængden usikre. For disse og andre Uleiligheders Skyld havde de Geistlige trange Kaar, og Kongernes mange Udgifter gjorde dem det vanffeligt at hielpe Geistligheden, og vedligeholde Kirkerne; og bleve Præsterne derudover lagte for megen Estertale og Modstand af Landsfolket, som kiændte deres Nød og Elendighed i et fremmed Land.

2. I Vendsyssel boede den Tid 'onde og troløse Folk, der var værre end alle Andre hertillands. Egil var længe deres Høvding.

Da Magnus den gode, Konge i Norge, kom paa Thronen i Danmark, var Syderne de første, der tilsagde ham Lydighed og Huldskab. Egil Bændelbo tilbød sig at følge Kong Magnus til Norge, og blive hans Mand. Kongen kiændte Egil tilfulde, at han var af stor Vt, og selv en kiæk Mand, og modtog ham altsaa gierne, og gav ham Befalingen over tree Skibe. Evend, en Son af Ulf Jarl, sem Kong Knud den rige lod dræbe, var da i Kong Magnusses Hird og i megen Yndest hos ham. Kong Magnus gav ham Jarlenavn, og satte ham over hele Danmark. Egil blev hos Magnus og var meget yndet af ham. Kort efter kom den Ky, at Evend Ulsson havde ladet sig give Kongenavn, og laae paa Sjyllands Kyst med en Flaade, at holde Nordmændene borte, hvis de vilde giøre Angreb der.

3 Om Stridighederne mellem Kongerne Magnus, Evend og Harald, er at læse i Krønikkerne, og vilde blive her for vidtløftigt at omhandle, vedkommer ei heller dette Wemne. Udfaldet paa Magnus og Evends Handeler blev, at Magnus nogle Gange vandt Seir, og Evend rømte Riget. Da udeelte Magnus Herrederne til sine Mænd, og satte Høvdinge over Systerne.

Kong Harald, en Halvbroder af Kong Oluf den hellige paa modrene Side, førte den norske Flaade, men Kong Magnus laae med hele Landhæren ved Sorø i Siælland. Med Magnus vare paa den Tid disse Krigshøvdinge, Einar Tambeskælver Kongens Fosterfader og Raadgiver; Einar Nummedals Herse, Orm Jarl, Hakon Ivarson, Svend fra Lyrgia, og Sighvat Skiald. Med Kong Harald vare paa Skibene, Find Arnesen, der havde været med Oluf den hellige paa Stiklestad, Svend og Einar Fluge, Sønner af Harek paa Tjotts, Haldor Snorresøn fra Island, Ulf Staller og Egil Bændelbo.

4. Da nu Folkene vare rede, sendte Kongen sin Hirdmand, Asmund Graakelsøn til Kong Harald, og bød ham med alle Krigshøvdingerne i Land til et kosteligt Gæstebud. Manges Mening var, at Kong Magnus vilde fratage sin Frænde Kong Harald det Rige, han havde givet ham i Norge, og sætte ham over Danmark paa Vilkaar, at han skulde være hans Underkonge, og yde ham Skat.

Asmund Graakelsøn frembar frimodig Budskabet fra Kong Magnus for Kong Harald. Harald tog koldfindig derimod, og sagde, at Flaaden laae uden Anforsel, naar han og alle Høvdingerne vare borte, medens Folk strømmede til Fiendens Hær fra alle Der og Næs, og Thronbeileren Svend var paa

den anden Side af Vandet med en udsøgt Magt af Danmarks bedste Folk, under den svenske Konges Beskyttelse rede til Angreb, naar Leilighed gaves og vi dem aldeles ikke vorne, i fremmed Land, uden Skibe, og ikke saa samdrægtige, som vi være kunde. Einar Flugas sagde, der er saa klart som Dagen, at her maa være Svig under; thi Kong Magnus er trædsk, og hans Ordfører ond og løgnagtig. Mindes du ei, Konge! At Asmund dræbte Harek paa Diotts min Fader og din Frænde under Fred? samme Lod tør vente dig, Herre! eller i det mindste saa trange Raar, at I forvinde dem aldrig.

Da sagde Find Urnesen: aldrig mon Kong Magnus svige sin Frænde; meget Godt er der ved Asmund, og hverken er det Falskhed eller Løgn, han farer med; og ikke var det ganske sagesløs, Harek dræbtes af Asmund, heller ikke havde han gjort sin Fred med Kong Magnus. Mit Raad er, at du modtager din Frændes Indbydelse, og giver efter for den mægtigere; vil da Eders Venskab blive bedre og bedre, og ved Kong Magnusses Afgang du blive Konge baade her og i Norge; og er Svend Jarl ei saa rap til at angribe os paa et Døgn. Egil Bendelbo sagde: dine Ord, Find, ere gode, men lidet klogelig har du denne Gang talt; raadeligere vil det være at aflaae Indbydelsen denne Gang, og see, hvor det bærer hen.

Da sagde Kong Harald med tungt Sind: nu har jeg nogen Tid hørt paa Ebers Tale, og ere Meningerne deelte. Einar Harekssøn mener, at Kong Magnus ingen Forskiel vil giøre paa mig og hans Fader. Være det langt fra, at jeg skulde troe, Kong Magnus skulde have Niddingsdaad for mod mig. Sind Arnesøn lader her som andensteds sin gode Villie see, at han vil forlige os Frænder, og forekomme Ulæmpe; men eet er, at troe alle vel, og et andet, at Middelveien er ond at finde. Vel veed jeg, hvor Alt det kommer fra; det er Einar Tambeskiælver, Kong Magnusses Fosterfader, thi han vil være den ypperste Mand i Norge, og mere end jeg. Men at du, Egil, ægger mig til at prøve Styrke med Kong Magnus, er hoist uraadeligt, saalænge jeg har ei mere Magt og Styrke end Trediedelen af Landet, som er Dpland, og Sønderviggen. Giv du mig et bedre Raad, at jeg kan bevare min Anseelse uskad for Kong Magnus, og kue Tambeskiælvers Dvermod, men dog ikke nødsages til at stride med Dvermagt.

Egil taug længe, da tog han saaledes tilorde:

5. Min Fader Bisil var Jarl i Vestjylland i Harald Gormssøns, og Svend Saumæsøns Dage. Asbiørn Prude, der blev dræbt af Letten Bruse, og jeg, vare hans Sønner. Min Fader døde for en rum Tid siden i Kong Knud den riges

Dage; jeg modtog da min Fædrearv og Befalingen over dette Herred. Jeg var med Kong Knud paa alle hans Hærfærd, og ligesaa med hans Søn Hareknud, var yndet af begge Konger, fik store Løn af dem, og sad længe paa min store Eiendom i Jylland.

Evend, Ulf Jarl Thorgilssens Søn kom til Danmarks Rige; han var mig ikke god, da jeg havde længe sagt Kong Knud den rige, at han skulde vogte sig for hans Faders Ulf Jarls Vold, og blev det tilsidst Ulfs Død. Efter den Tid havde mine Anslag været Evend selv til Skade. Paa mit Raad blev han bortviist fra Kong Knuds Hof. Han blev da en stor Viking, og havde Tilhold i Sverrig.

Nu traf det, at Magnus Dlaf den helliges Søn fik Danmarks Rige, da fulgte Evend Ulfson hans Hær, og blev hans Mand. Siden fik han hele Dannerriget i Løn af sin Konge, og Navn af Jarl. Striden med Venderne paa Leerskov Hede fik ende paa alle. Der fulgte Evend Jarl med Dboerne Kong Magnusses Bannere, men jeg og Thorkel Geyfir, Søn af Thorkel Jarl den høie, anførte Syderne. Evend Jarl og hans Mænd skaante dem den Dag, men Nordmænd og Syder kæmpede mandeligen. Der faldt paa een Dag femten tusend Hedninge, men vi savnede i Alt tolv hundrede

Mand. Dog vare de fleste, der af Kong Magnus's Hær vare tilbage, saarede og trætte; og drog han derfor, da det gik hen ad Høsten, hjem fra Danmark.

Svend Jarl blev tilbage at bestyre Riget. Det tyktes mig ei raadeligt at boe under hans Vinger, og udsættes for hans Naboskab. Af den Aarsag fulgte jeg Kong Magnus til Norge. Kort efter blev Svends Afsærd aabenbart, og at han havde ranet min Eiendom for vort gamle Fiendskab. Jeg fulgte da paa ny Kong Magnus til Danmark, og anførte nogen Tid de Folk, der havde fulgt Kongen fra Sjælland.

Der var to Brødre, Geistlige begge, den ene hedde Rupertus, den anden Adalbert; han var Svends Hirdbiskop. De vare fra de sydlige Lande komne til Danmark, og havde sat meget Ondt for mig hos Svend, og talt meget ilde om mig. Jeg anfaldt da deres Huus, lod dem føre ud og hænge i en Galge, og Kirken brænde til Kul, og tog deres Gods. Det syntes Kong Magnus, var en stor og mageløs Udaad; men jeg mente, jeg havde taget, hvad mit var, og saae mindre paa Kongens Brede, end, hvad der sømmede mig.

Siden var det ikke synderligt imellem os, og da jeg blev feet af Kongens Ugunst, begiærte jeg Læn i Norge, da jeg ikke kunde sidde i Fred i min Arve-

beel for Svends Bøld. I Førstningen lod Kongen godt derom; men siden kom det til, at han sagde: de danske vare ikke ætbaarne til Befalinger i Norge, og yttrede, at jeg havde faaet formegen Magt ihændede til at undertrykke Christendommen. Det fandt jeg ilde talt, og ikke scm jeg havde forskyldt. Saa gav jeg mig i dit Følge, Konge, og er du mig vel-sindet, og tør du selv bedst indsee, hvilket der er bedst, den saa kaldte hellige Tro, eller Manddom og Høimodighed.

6. Kong Harald svarte paa hans Tale, og sagde: Vidtløftig har du været i at fortælle dit Levnet. En overmaade fiæk Mand er du, og jeg lider dig vel; men andet gøres nu behov, end at forlyste Folk med morsomme Fortællinger; jeg begjærte dit Raad om det, som nu Fornødenhed kræver.

Egil svarte: vanskelig kan jeg give dig fuldgode Raad, da du selv kaldes en høiforstandig Mand; men høre kan du dog mine Ord. Ikke langt herfra paa et Skovrød boer en Mand ved Navn Tøke; det er Svend Ulffsens Fosterfader; han har en meget stor og prægtig Hest i Forbaring, den hedder Høifod. Denne Hest gav Hedningen Kol Jarl til Sverrigs Konge; og han gav siden sin Frænde Svend den til Seiersgave. Det tørde somme sig vel mellem Eder Frænder, hvis du med Magt tager den kostelige Hest, og sender din Frænde Kong Magt

nus den. Noget tør derved hans Sindelag imod dig formilbes; men ikke skal du vove dig denne Gang inden hans Dørre, saa at du er aldeles i hans Magt; det er bedst, altid at være sin egen.

7. Alle Haralds Mænd, Find Arnesen undtagen, istemmede Egils Ord. Kong Harald lod da en hurtig Seiler giøre klar, og bemandede den med tredive af sin Hird. Egil Wendelbo var deres Anfører. De gik i Land langt fra Havn, og ad en Giensti til Skoven. Egil kjændte Veien, og traf Tofe. Talen blev ikke lang mellem dem; thi Tofe afflog haardnakket at lade Hesten Hoifod komme fra sig, med mindre der kom Bud fra Kong Svend. Egil lod da Tofe føre ud, og hals hugge, og gik han kiæk i sin Død. Derpaa tog Haralds Mænd Hesten, og hvad der ellers fandtes, vendte da tilbage til deres Konge, og bragte ham Hesten. Han takkede dem, som de fortiente.

Derpaa sagde han til Asmund Grankelsen. Da skal bringe Kong Magnus min Frænde min Helsen, og denne Hest, som jeg sender ham til Vennegave. Siig ham tillige fra mig, at jeg denne Gang ei kan komme til ham, da vi hver Time maa vente Ufred, og Thronbeileren Svend er i Skoven med en talrig Hær. Ikke vil jeg unddrage mig den Reise, Kongen indbyder mig til, naar der bliver bedre Leilighed, og ingen selvst Konge er mere i

Landene. Helst ønskede jeg, at vi Frænder i god Mag kunde samles, og hædre hinanden. Etlig Kong Magnus, at saalænge han er paa Kongesædet, vil jeg med Oprigtighed yde ham den Ærbødighed, der sømmer os begge; men ikke vil jeg lystre Bønsbesønner, skøndt de have faaet Løn, eller andre Værdigheder i Norge. Saa endte Kongen sin Tale.

8. Asmund blev bragt i Land, tog strax til Kong Magnus, og bragte ham Hesten Høisod og Kong Haralds Helsen, han berettede og om Haralds Mænds Raad, især Egil Wendelbos, og om Find Arnesøns velsindede Erindringer.

Længe har jeg sikkerlig kiændt Find Arnesøns Retsfærdighed og Godhed, svarede Kong Magnus: og vilde det staae bedre til, hvis der var flere slige om Harald; men ikke bliver han bedre ved slige Mænd, som Egil er. Lidet behager mig og den Gave, som Harald sender mig; thi den var Svends, ikke Haralds; jeg kiænder før de to Benners Sind mig til liden Vaade. Det er Røver, Uflak at fare med Man, og dræbe Didinge; men Høvdingsviis er at faa- ne enhver i det Land, de agte at eie; og ikke vil det gives Harald at faae Herredømmet over Danmark ene med Riv, eller Overmod mod anseelige Mænd. Dg synes jeg at mærke, at jeg og mine Mænd ere vrangelig besørte for Harald, og seer jeg, hvad

Raad tiener os alle bedst, og sømmer meest vor Venfskab.

Jeg vil sætte mig paa Hesten Høifod, og ride til min Frænde Harald, og byde ham Bod, hvis ham af mig eller mine Venner er skeet noget for nær; da vil ingen komme os imellem, naar vi to tales ved; og er Harald Frænde saa ædel en Mand, at han aldrig vil være Ribbing mod mig, eller dem, mig følge. Og vælger jeg til at drage mig Einar Tambeskiælver, og Asmund Grankelson.

Einar svarte: ulysten er jeg, Herre! til at følge dig paa denne Færd; thi jeg veed, at Kong Harald din Frænde har ond Hu til mig, fordi jeg ikke liber, at en Underkonge vil giøre sig til en stor Overherre; men dog maa det gaae her som oftere efter det gamle Sagn: at vægtigt er Herrens Ord.

9. Nu stod Kongen og hans Mænd paa deres Heste, og reed længe langs med Stranden. Deres Bei faldt giennem en stor lang Skov. Som de ride berad, rendte en Hiort tvertover Beien forbi Kongens Hest. I det samme klang en Buckkrenge høit i Skoven. En Piiil foer i Siden paa Kongens Hest. Hesten følte sig smertelig saaret, blev som rasende, og løb, som en Fugl kan flyve, og var det, som der brændte Ild ud af Næsen paa den. Kongen kunde ikke faae Magt med Hesten, og vilde

springe bag af, men hans Fod blev hængende i Stigboilen; han kunde nu ikke hjælpe sig, og Hesten flæbte Kongen ynkelig giennem Skoven.

Det varte langt op paa Dagen, at Kongens Mænd stræbte, at gienfskyde Hesten, men kunde ikke naae den. Endelig kastede Asmund Grankelsøn sig i Veien for den, og traf den i Brystet med et Kastespyd. Da faldt Hesten død ned i en lang og dyb Grav, og Kongen under den. Følget kom da strax til, og trak Hesten op fra Kongen. Kongen var dødelig kvæstet, og maaløs, og havde faaet meget dybe Saar. Nu var gode Raad dyre. Følget greb da til, at føre Kongen tilbage til Leiren. Da de kom derhen, var en tredie Deel af Natten tilbage. Kongen blev paa det omhyggeligste pleiet, og kom sig da saavidt, at han fik sit Mæle, og forlangte han da strax en Præst i sine Benneres Dverværelse. Der gik da strax Bud efter Ossur, Kongens Hofpræst. Ved hans Komme samlede strax alle Kongens Raad.

10. Da sagde Kongen: nu er saa kommet, som jeg ventede, at ondt Udfald fik onde Mænds Raad; jeg seer det var Egil Wendelboes Paafund, men ikke min Frænde Haralds, at bringe mig den Hest, hvis Eier var tilkøbtet Geir. Ikke havde jeg forskyldt det Fiendskab af Egil, hvem jeg har efter:

givet mangen Overvold; thi dette vil worde min Død.

Er det nu min Willie, at Harald Frænde efter mig tages til Konge over hele Norge; han er af dem, som dertillands ere arvebaarne til Riget, vor nærmeste Frænde; og har han Wvner til at styre Land og Folk, og under jeg ham alt Godt at nyde.

Men hvad Svend Ulfson angaaer, du vider, at jeg med Landets Hovdinges Samtykke var faaret til Danneriget's Konge ved Hardeknuds Afgang; da blev Svend min Mand, og sandt jeg det ikke sommeligt, at byde ham mindre end Jarlenavn i det Land, han var rette Arving til. Nu er saa kommet, at Gud synes at have tiltænkt ham og hans Afkom Herredømme over dette Rige indtil fierne Tid; og ikke maa Harald Frænde tænke at modsætte sig Skiebnen, eller underkaste sig kongebaarne Hovdinges Arvebeel, der intet have brudt imod ham. Svend Jarl vil jeg da sende Bud, at jeg efter min Død giver ham hele Danmark; tillige beder jeg ham, at han vil hædre mine Venner og Paarørende; thi neppe vil Harald min Frænde skaane dem, der hidtil have været ham imod: denne Færd overdrager jeg min Halvbroder Thorer fra Stige i Gudbrandsdal.

Saa sluttede Kong Magnus sin Tale, fik nu al præstelig Bistand, og opgav kort efter sin Aand.

Det er alles Sigende, at ingen Norges Konge er død sine Mænd til saamegen Sorg, som Magnus den Gode.

II. Saasnart Kong Magnusses Død spurgtes paa Flaaden, gif Kong Harald i Land med opstillet Hær. Ginge da alle Kong Magnusses Mænd under Kong Haralds Mærke, og svore ham Trofskab. Nu vilde Harald hiemsøge Svend, og hærje paa Everrig, men de fleste Nordmænd talte hans Forhavende imod, og var Einar Tambesklæver, som sædvanlig, Bøndernes Drdfører. Da saae Kong Harald skiondt høist ugierne sig nødsaget at drage hele Hæren fra Danmark hjem til Norge. Kong Magnusses Liig blev bragt til Nidaros, og jordet der med megen Hæder.

Samme Dag som Kong Harald seilede fra Danmark, var Svend, Son af Harek fra Tiotto, Egil Bendelbo, og tree andre paa en rødde Tomt i Skoven. Asmund Grankelson gif imod dem. De hilstes ikke, thi Svend mindedes fordums Fiendskab, da Asmund havde dræbt Harek. Først kom de i Drd sammen; derpaa angreb de Asmund. Det løb saa af, at Asmund blev alle deres Banemand. Derpaa drog han til Kong Svend, der gav Asmund alle de Eiendomme i Jylland, Egil Bendelbo havde havt.

Odd Sveigsons Thatter.

En Fortælling.

1. I Kong Harald Haardraades Dage kom en Sommer Odd Sveigson fra Island. De havde Modbør, og bleve forslagne Nord paa til Finmarken, og var der om Vinteren. Om Vaaren seilede de nordfra. Da sagde Odd til sine Skibsfolk; denne Seilads er med megen Fare, thi ingen Mand tør kiøbslaae med Finnerne her nordpaa, uden med Kongens eller Syffelmandens Minde, og har nu en Mand Syflet og Tilsynet her i Finmarken, der ansees ikke for skaansom, det er Einar Fluge. Thi vil jeg nu vide, hvormeget I have vundet ved at kiøbslaae ved Finnerne? De fragik, at de havde handlet med dem.

2. Men da de komme nordpaa til Liotts, roede der et Langskib under Den, og styrede hen imod dem. Det var Einar Fluge med mange Mænd; da sagde Odd: værer nu rede, og tager Eder vare, at der ei findes finske Vare hos Eder, og hvis det ikke er saa ganske sikkert, som jeg er bange for, at I jo have kiøbslaaet med Finnerne, da lad os nu faae alt det Gods paa eet Sted, hvis Skibet bliver randsaget. Nu erfoer de, det var, som Odd havde giæet.

tet, og kom da frem med, hvad hver havde kiøbt, og fielede det, paa den Maade, som Odd fandt rimeligst, og vare de færdige med dette Arbeid, da Einar kom til dem. Han lagde Langskibet ved Snareren, og gif ombord. Odd helste paa Einar, thi de kiendte hinanden, og havde talt sammen tilforn. Einar sagde: det er vel bekiaendt, at du er en hørdelig Mand; men I have været i Vinter hos Finernerne, og kunde det være, at dine Folk ikke havde været saa forsigtige med ikke at kiøbslaae med Finernerne, som du; men os er Opsynet overdraget af Kongen, og ville vi randsage eders Skib. Odd sagde, det skulde staae dem frit, at eftersee deres Føring. Folkene aabnede da deres Kister, og fandtes ingen finste Vare der. Veiret var blidt, men liben Medbor; nu begyndte en Storm at reise sig. Da sagde Einar: bedre have disse Folk vogtet dem for at drive Handel, end jeg troede; og mener jeg nu, vi ikke skulde bringe Lasten i Ulave; men det er os raadeligst at gaae paa vort Skib, thi der reiser sig et Veir. Da sagde en Mand, som stod over Lasten: først maa du see paa denne Bylt, jeg har her, og eftersee, hvad der er i. Han gav sig da til at løse op, for at sinke Einar. Der var en lang Rem om, og var den seen at løse. Einar bad ham være snar. Han sagde, det skulde han, og tog nu en anden Bylt frem, der var end stærkere indbunden, og

varede det længe, inden han fik den løst. Da sagde Einar: seent faaer du det fra Haanden; dog biede han, om der skulde findes noget, som han kunde saggive dem for. Nu kom den tredie Bylt frem, og da de fik den opløst, var der ikke andet i end; Pjalter, og Ting der buede til Intet.

Da sagde Einar, du Usling har havt os til Nar, og sinket os, saa vor D er os næsten af Sigte. Einar og hans Mænd gik til deres Skib, thi Veiret tog alt mere til, og skiltes de saa, at Einars maatte roe dygtig imod Vinden, inden de naaede Djotts.

3. Da sagde Odd: nu have vi sluppet Einar Fluges Overfald, og synes mig nu, at vi ere ude af den Sag, hvis vi ikke træffe paa Kong Harald. Einar sendte strax Bud til Kong Harald, og lod ham Odds Færd vide. Men da Odd kom sydpaa til Miosl, lagde de i Havn, thi de havde ikke Bør til at seile længer syd.

Under Den laae Kong Harald med nogle Skibe. Men da de saae Riobmandsskibet, sagde Kongen til sine Mænd: kan være, at mig nu bæres Lykke til; dette tør være Odd Dfeigssøns Skib, som jeg har noget at afgjøre med; ikke veed jeg, at Einar Flugenogensinde er blevet saa skuffet af nogen, som af denne Odd. Kongen roede nu med mange Folk til Riobskibet, og gik ombord der. Odd tog vel imod

Kongen. Han sagde vredelig: usømmelig har du opført dig mod mig, Odd; jeg har altid holdt dig i Gæde, men du er seilet hen, og har kiøbslaet med Finnerne uden mit Minde." Odd svarer: gierne havde vi i Høstens Tid landet sybligere end i Finmarken, naar vi havde havt Bør dertil; Herre! alt, hvad der stod til mig var, ikke at drive Handel med dem, uden Eders Minde." Kongen sagde: det mener jeg, at der tør være Sag nok til, at lade Eder alle hænge; og skiondt du maaskee ikke har Deel deri, synes mig alle dine Folk at være saadanne Karle, at de ikke have forsomt at drive ulovlig Handel, og ville vi randsage Eder. "Det skee, som I vil, Herre!" sagde Odd. De randsage da; men finde Intet.

4. Thorstein hebb en ung og smuk Mand, en Frænde af Thore Hund. Han var en Ven af Odd, og var da med Kongen; han blev efter paa Odds Skib, da Kongen tog derfra. Han fik Odd i Tale i Centrum, og spurgde, om de vare skyldige i denne Brøde, og sagde, at Kongen var vred, og vilde randsage stærkt. Odd sagde: det er Sandhed, Ven! at vi ere ei rene derfor, først gav de dem af egen Drift til at handle med Finnerne, siden gav jeg dem Raad, til at faae det i Skiul. Hvor er nu Baresne henne? spurgte Thorstein. Odd svarer, at Alt er i en Pose. Kongen tør komme hid igien, siger

Thorstein, og lade randsage. Men den Pose, som de finste Vare er i, skal du tage, og lægge under Kongen, og rede der et Høisæde oven paa, og spaaer jeg, at han ikke falder paa, at Varene ere under ham selv; dog er der nogen Fare ved, hvorledes det vil gaae af.

Thorstein tog nu bort, og Odd gjorde, som han havde raadet. Kongen kom did, og satte sig i det Sæde, som var berebt ham, medens hans Mænd ledte i Kister, og overalt; og blev Alt opbrudt, hvor der var noget at vente, og der fandtes ikke, hvad de søgte. Kongen sagde: ikke kan jeg begribe, hvorledes det gaaer til; thi jeg troer, at vide med Visshed, at her er finst Gods i Skibet.

5. Kongen tog da bort med sine Mænd; men Thorstein biede noget efter og sagde: ikke tør dette Raad længer være tienligt, thi ikke vil Kongen snart opgive at eftersøge, og vil han, naar han næste Gang kommer, blive dette Puds vaer. Lad nu Godsæt komme i Seilet, og hæft det op om Raaen; alt vil nu blive randsaget baade Lasten, og det øvrige. Odd gjorde, som Thorstein sagde; Thorstein tog derfra, og da han kom for Kongen, spørger denne, hvad han dvælede efter. Thorstein svarede, det var af Nødvendighed Herre, jeg maatte binde noget om min Brog. Kongen svarte libet dertil;

Fort efter kom han paa Odd's Skib." Kan være at
 I redde mig et Sæde med de finste Vare; thi ville
 vi først randsage det, og derpaa hele Skibet; og jo
 mere Umage vi have dermed, jo haardere skal det
 komme Eder at faae. Det blev da ledet paa alle de
 Steder, der faldt dem ind, og fandtes intet. Kon-
 gen gik i Land, men Thorstein blev endnu noget
 efter, og sagde til Odd: nu tiener Eder intet Andet
 end at bringe de finste Vare ud af Skibet, og fiæle
 dem i Land. Thi Kongen tør komme her i Morgen,
 og kan da faae Snu paa Eders Fiælested. Men jeg
 vil gaae i Land en anden Vei end Kongen; og vil
 han ikke saasnart blive vaer, at jeg er blevet efter.
 Og giver jeg Eder det Raad, at I gaae i Søen,
 saasnart I kan, og I synes, der er Haab om Bør,
 og bringer ikke de finste Vare ombord i Skibet, in-
 den I vil til at seile; saaledes vil Kongen gribe
 sig an, at I ikke slippe derfra, med mindre I tage
 Eder vare paa alle mulige Maader; thi hvad han vil
 have frem, er han snedig og stivsindet.

6. Odd sagde, at han ikke let kunde giælde
 Thorstein den Hielp, han viiste ham. Thorstein
 tog bort, og Odd og hans Mænd bragte Varene i
 Land om Aftenen, og forstak dem. Om Morgenen
 kom Kongen, og lod lede i Seilene, og andensteds
 omkring i Skibet, thi han havde idelig grundet paa,

hvor de maatte have deres Fjælested. Men da de end intet funde, sagde Odd: Herre! nu kan du ikke have Mistanke til os, hver Pialt er randtaget paa vort Skib. Kongen svarer: Andet skal du erfare, naar du faaer dette betalt; thi ingen har saaledes spottet mig. Og var Kongen saa vred, at ingen torde tale til ham. Saa gik Dagen hen; men da det nattedes, og de fik Bør, tog Odd og hans Mænd i Land, og bragte de finste Vare ombord. De gjorde dem da klar som snarest, og fik vendt, og var gaaet i Søen inden Morgen. Kongen vaagnede pludselig, og sagde til Sine: nu troer jeg, jeg veed og seer alle Odds Raad, og tør flere have Deel deri end een; dog venter jeg, at vi nu paa deres Skib finde, hvad vi have søgt efter; og ikke kunde jeg faggive dem paa Livet, medens det blot var en Mistanke, men nu ville vi tage did og leede. Men da de kom af Teltene, og saae dem om, øinede de Odds Seil yderst ude ved Verne. Da sagde Kongen: nu slipper Odd fra os denne Gang; men du Thorstein veed vel at tjene dine Venner, thi mere agter du Odd end mig; kan være, du vil ligne din Æt i Sviig. Thorstein svarer: det torde heller være Trofasthed og god Villie med Eder end Sviig, at frie Eder for den Vanhæder at dræbe Odd, som havde været Eders Ven, med mange andre brave Mænd paa blot Gisning, og som ikke engang med rette var Ulivs-

sag, om det var beviist. Ddd havde god Bør, kom til Island, og tog til sin Gaard.

7. Der var da en Mand i Farten ved Navn Harek, han var Thorsteins Frænde. Han kom en Sommer med sit Skib til Midfiords Munding. Ddd indbød Harek at være hos sig Vinteren, og gjorde ham vel tilgode. Om Sommeren sendte han gode Heste med ham, som han forærede Thorstein, og vedgik, at han og alle hans Skibsfolk skyldte Thorstein deres Liv. Harek kom til Norge, og traf sin Frænde Thorstein, som endnu var hos Kongen; han bragte ham Hestene, og den Helsen, Ddd havde sendt. Thorstein sagde: dette er mig saare uvelkomment; thi vel torde ellers Ddds Sag, og den Hielp, jeg havde ydet ham, være i Glemme; men nu kan det ikke følges, og er her nu ondt at raade.

Thorstein bragte da Kongen Hestene, og sagde, at Ddd havde sendt Kongen dem til Foræring. Ikke har jeg fortient Foræring af Ddd, sagde Kongen; og har han undt dig Hestene og mig ikke; og skal du derfor lade dit Liv; han besøel da at dræbe ham; men Kongens Mænd vare ikke hurtige til denne Gierning, thi Thorstein var overmaade venesæl. Og skeedte det paa disse Mænds Forbøn, at Thorstein beholdt sit Liv og sin Landefred, dog

tog han bort fra Kongens Gaard, og var siden aldrig i Kongens Venſkab. Og ender her Fortællingen om Odd.

Den Døvstumme

eller

Kongedatteren og hendes Æt.

I. Havskuld Dalakols Søn var ung af Alder, da hans Fader døde. Han tog strax ſin Faders Gaard; thi han var alt i aarle Aar meget forſtanbig. Han var en meget vakker og rafſe Mand; den Gaard, Koll havde boet paa, blev nu kaldet Havskuldſtab. Havskuld blev ſnart venneljel der, thi hans Frænder og Venner tyede til ham mangesteds fra. Hans Moder Thørgerd Thørſteins Datter var endnu en ung og meget vakker Kone. Hun holdt ikke af Island, efter hendes Mand var død; men lyſte til for ſin Søn, at hun vilde drage bort med, hvad der faldt paa hendes Deel: Havskuld ſagde, det var ham ikke kiært, de ſkulde ſkilles; dog vilde han hverken i det eller andet være hende imod. Han købte da ſin Moder Halvparten i et Skib, ſom ſtod paa Dagværhæns, og derpaa gik hun til Norge med

megen Rigdom. Der giftede hun sig siden med en anseelig Mand, ved Navn Herjolf og fik med ham en Søn ved Navn Rut *).

Nogle Aar efter døde Herjolf; Thorgerd længtes da efter Island igien at besøge sin Søn Havskuld, som hun holdt meest af mellem alle Sine. Han tog vel imod hende; hun havde stor Formue, og blev siden stedse hos ham. Fem Vintre derpaa blev hun syg, og døde, og Havskuld tog al hendes Formue, skiondt Rut, der var blevet tilbage i Norge, tilkom det Halve.

2. Den Tid var Kong Hagen Udelsteen Konge i Norge. Havskuld blev hans Hirdmand, og var navnkundig baade i Norge og Island.

Der boede i Biornesfiord en riig og anseelig Mand, der hedde Biorn, han havde taget Landet der i Besiddelse. Han havde en Datter ved Navn Torun, et smukt og raff Fruentimmer, hun havde megen Forstand, og ansaaes for det bedste Giftermaal langs hele Vestfiorden. Havskuld havde hørt om denne Pige, og tillige, at Biorn var den bedste Bonde ved alle Strandene. Havskuld reed hjemme fra med 10 Mand, og gjæstede Biorn paa Biornesfiord. Han fandt god Modtagelse: thi Biorn

---

*) Om Havskuld og hans Broder Rut, see Fortællingen de ulige Sustruer, første Bind S. 1 og fl.

vidste vel, hvad Mand han var. Siden fremkom Havskuld med sit Frieri; Biørn svarer vel, og siger, han tykkedes, hans Datter ikke kunde blive bedre gift; han vilde imidlertid lade hende selv raade.

Da denne Sag nu bragdes for Torun, svarede hun: saaledes have vi hørt om dig, Havskuld, at vi ville besvare det vel; thi godt tykkes det sørget for den Kone, der bliver gift med dig; dog skal min Fader raade fremfor Alt, da jeg samtykker, hvad han vil. Og blev det da saa afgjort, at Torun blev fæstet til Havskuld med megen Medgift, og Brylluppet skulde staae paa Havskuldstad.

Da denne Sag nu var i Rigtighed, drog Havskuld hjem med sine Mænd, indtil Brylluppet skulde være. Biørn drager da til Bryllup med et vakert Følge, Havskuld havde indbudet mange fiere Frænder og Venner, og var det et anseeligt Gæstebud. Havskuld op slog et stort Tield i Tosten, og siges det, at der ikke have været færre til Gæstebudet end 400. Men da Bryllupsgildet var til Ende, foer hver hjem til sit i godt Vennskab, og med anseelige Gaver.

Torun Biørnsdatter sidder nu paa Havskuldstad, og antager sig Gaarden og Huusholdningen, og var det snart at see paa hendes Udsærd, at hun var forstandig, og flink, og kyndig i mange Ting; men noget iisfindet. Havskuld og hun levede meget

vel sammen, det varede ikke længe, før de havde to Sønner og to Døttre. Han blev nu en stor Høvding, forstandig og duelig, syntes i ingen Henseende ringere, end hans Fader Roll havde været, og levede i stor Velmagt og Anseelse.

Det ene syntes Havskuld at fattes i sin Velstand, at han ikke fandt sine Huse saa gode, som han vilde. Han kjøbte da et Skib af en Hjaltslandsmand ved Blandnes; dette takler han til, og tillyser sin Reise. Torun blev ved Huset og Børnene. Havskuld gaaer nu i Søen, har god Bør, og naaer Norge sydpaa. De kom til Hordaland, hvor Kjøbstæden Viargrim siden var, der sætter Havskuld sit Skib op, han havde der mange Frænder, som dog her ikke ere nævne. Kong Hagen sad da i Bigen; Havskuld tog ikke hen til ham; thi hans Venner modtog ham alt for vel, og var det nu roligt den Winter.

3. Det rygtebøl tidlig den Sommer, at Kongen drog i Stævnefærd øster til Brennø, og holdt over Fred i sit Land, efter som Loven tilfagde, at dette Stævne skulde holdes hver tredie Sommer, for at mæggle Høvdingene imellem, og afgjøre de Sager, Kongen selv havde at dømme. Det syntes morsomt at drage til dette Møde, thi der kom Folk fra hele Norge, og videre fra andre Lande. Havskuld gik

i Søen med sit Skib, at tage til dette Stævne, da han ikke havde været hos Kongen endnu.

Det var tillige et Kiøbestævne at besøge, hvor der var mange Folk, megen Lystighed og Drik, og Lege, og alffens Glæde; vigtige Tidender var der ikke. Havskuld traf der af sine Frænder fra Danmark; en Dag da han gik ud for Morsskab med nogle Mænd, saae han et pynteligt Telt langt fra de andre Boder. Han gik ind i Teltet; der sad en Mand i indvævet Klædemon, med en russisk Hat paa Hovedet. Havskuld spurgde om hans Navn. Han hedde Gille; og kiendes mange ved mig, naar de høre mit Navn, eller mit Tilnavn, og kaldes jeg Gille den Russer.

Havskuld sagde: det Navn havde han ofte hørt, som den rigeste Mand, der da havde været i Kiømandsfærd; og tør du have de Varer at sælge os, som vi vilde kiøbe. Gille spurgde, hvad de vilde da kiøbe? Havskulds Følge sagde, at han vilde kiøbe en Draelqvinde, hvis han havde nogle tilfals. Gille svarer: det synes, I ville min Skade, da I forlange tilfals, hvad I troe, jeg har ikke at sælge, men ei er det afgjort, hvad det bliver til.

Havskuld saae nu, der var tiælbet tvertover Boder; Gille løftede Tiælbingen op; og Havskuld saae, at der sad tolv Fruentimmer inden for. Gille sagde da, at Havskuld skulde gaar ind, at see, om

Han vilde købe nogen af dem. Han gjorde saa. De sad alle tv rtover Teltet; han tog dem nøie i Diesyn, og blev nu vaer, at der yderst ved Teltvæggen sad en Pige ildekl dt; han saae, at hun var smuk, naar der blev k stet noget paa hende. Da spurgde han: hvor dyr denne Pige var, hvis han vilde købe hende? Gille svarte: for hende skal du give tree Mark Sølv. Du holder da denne Pige noget dyr, sagde Havskuld; thi det er treedobbelt Priis." "Net siger du, svarte Gille: at jeg holder hende dyrere end nogen anden; vælg du en af de  lleve, til een Mark Sølv, og lad mig beholde hende!" Vide vil jeg først, siger Havskuld, hvormegit Sølv der er i denne Pung, jeg har her i mit Belte. Han beder nu Gille hente Vægten, og tager selv efter Pungen. Evgilos skal denne Sag komme fra min Haand, svarer Gille; thi der er stor Lyde ved denne Pige, maa du vide, Havskuld! inden vi slutte dette Kiob. Havskuld spørger, hvad det var? Hun er stum, svarer Gille: ofte har jeg villet tale med hende, men har af hende endnu aldrig kunnet faae eet Ord; derfor troer jeg vist, hun er maallos. Lad os faae Vægten frem, siger Havskuld, og see, hvad den Pung veier, jeg har her. Gille g r saa, veier Sølvet, og det var tree Marks Vægt. Det falder nu saa ud, siger Havskuld, at der kan blive Kiobmandskab mellem os, tag du nu dette Sølv, og

jeg vil modtage denne Pige; og det siger jeg, Gille! at du haver handlet hæderligen med mig i denne Sag; thi visseligen du vilde ei bedrage mig.

Havskuld gik nu hjem med hende til sin Telt, og var hun hos ham den Nat. Om Morgenen, da hun iforte sig sine Klæder, sagde Havskuld: liden Pragt er der at see paa de Klæder, Gille hin rige gav dig; men sandt er det, at der skal mere til at klæde tolv end een. Han aabnede nu en Kiste, tog gode Qvindeklæder ud deraf, og gav hende, og var det da alles Ord, at kostelige Klæder stod hende vel.

4. Da Hovdingerne havde afgjort de Sager, som stode for Retten, hævedes Stævnet; derpaa gik Havskuld hen til Kong Hakon, og hilsende ham ærbødig, som sømmeligt var. Kongen svarede: jeg vilde have modtaget dig og din Helsen, Havskuld, om du end var kommet til os noget før; dog skal end være saa nu. Han modtog da Havskuld med al Hyldest, bad ham gaae paa sit Skib og være med Kongen, saa længe han vilde blive i Norge. Havskuld svarede: I have Tak for Eders Tilbud, Herre! men mangt har jeg denne Sommer at skaffe; og var det meget Skyld i, at jeg saa seent er kommet til Eder, at jeg agtede at see mig om Huuskommer.

Kongen bad ham nu gaae med sit Skib til Bi-
gen; der var han hos Kongen nogen Tid, Kongen
gav ham Huustømmer, og lod Skibet lade. Da
sagde han til Havskuld: ikke skal du dvæle hos os
længer, end dig tykkes selv, thi endt det synes os
vanskeligt at faae en Mand i dit Sted. Derpaa
fulgte Kongen Havskuld tilskibs, og sagde: som en
Hædersmand har jeg fundet dig, og bæres mig for,
at du seiler sidste Gang fra Norge, medens jeg er
den Øverste her; han drog da en Gulbring af sin
Haand, der veiede en Mark, og gav Havskuld,
med nok en kostelig Gave et Sværd, af en halv
Mark Gulds Værdi.

Havskuld takker Kongen meget for Gaverne,
og hvad anden Hæder, han havde viist ham, gaaer
saa tilskibs og i Søen, har god Bør, og naaer Land
sydpaa Island; seiler nu vestpaa ad Reikianæs,
derfra til Sneefjeldsnæs, og saa til Breidefjord, lant-
der ved Laxaens Udløb, lader der sit Skib losse,
sætter det op paa Land indenfor Laxaen, og lader
der giøre et Skibhuus, hvoraf Tomten nu sees.
Siden tæltede han Boden der, og hedder end siden
Boddalen; saa lod han sit Huustømmer hiemflytte,
som ikke var vanskeligt, da Veien ikke var lang.

5. Siden rider Havskuld hjem med sine Mænd,
og bliver vel modtagen, som rimeligt var; han fandt
sin Eiendom i god Behold. Torun spørger, hvad

det var for et Truentimmer, der var med ham. Havskuld svarer, det vil tykkes dig, som jeg svarer dig utilbørlig, naar jeg siger: jeg veed ikke hendes Navn. Torun siger: eet af to; enten lyver det Ny, der er kommet til mig; eller du har talt heel meget med hende, og vel spurgt om hendes Navn. Havskuld svarer, ikke vilde han trættes derom, siger hende nu Sandhed, og beder hende være god ved Nigen, da det var hans Agt, hun skulde være der hjemme paa Gaarden. Torun svarer: ikke vil jeg have med din Fridle at skaffe, som du har medbragt fra Norge, og tykkes det mig tungest, at hun er baade døv og stum. Havskuld holdt sig siden ene til sin Hustru, efter han var kommen hjem, og gav sig lidet af med Fridlen. Alle fandt snart et æbelt Bæsen hos hende, saa at hun ikke var til Giel for dem.

Mod Enden af Vintren fødte hun Havskuld en Søn; han blev da kaldet did, Barnet blev ham viist, og tyktes ham som andre, at de aldrig havde seet vakrere Barn eller af æblere Udseende. Havskuld blev spurgt, hvad Drengen skulde hedde; han bød at kalde ham Olaf, thi Olaf Feitan, Havskulds Morbroder var død kort tilforn. Drengen opfores vel, og var meget udmærket for andre Børn; Havskuld holdt meget af Barnet.

Sommeren derpaa sagde Torun til Fridlen, hun maatte tage sig noget for, eller drage derfra.

Havskuld bad hende gaae Tjendet tilhaande, og passe Drengen. Da han var to Vintre gammel, kunde han tale reent, og løbe allene, som en fire Aars Dreng.

Det hændte sig en Morgen, at Havskuld var gaaet ud at see til sin Jord; Veiret var godt, Solen skinnede, og var ikke høit oppe endnu; han hørte nogen snakke ikke langt fra sig; han gik hen, hvor Bækken løber ud tæt ved Tostebakken; der saa han to staae, og kjændte sin Søn Olaf og hans Moder. Han mærkede da, hun ikke var maaløs; thi hun talte meget med Drengen.

Nu gik Havskuld til dem, og spurgde hende om hendes Navn, og sagde, det hjalp hende ikke, at følge det længere. Hun svarte: saa skulde det være; de satte dem ned paa Bakken; da sagde hun: vil du vide mit Navn, da hedder jeg Melkorka. Havskuld bad hende end videre sige ham sin Æt. Hun svarer: Myrkiartan hedder min Fader; han er Konge i Irland; jeg blev bortranet derfra, da jeg var 15 Vintre gammel, og nu er jeg tyve. Havskuld sagde, hun havde taugt forlænge med saa god en Æt.

Han gik nu ind, og sagde Tørun, hvad Nytt han havde spurgt, medens han var ude. Tørun svarte, hun vidste ikke, om hun havde sagt sandt eller ei; heller ikke bekymrede hun sig om alle Folks

Slægt. Dermed endtes deres Samtale; Torun var ikke bedre mod Melkorka nu end tilforn; men Havskuld gjorde noget mere af hende.

6. Kort efter, da Torun vilde gaae til Sengs, tog Melkorka af Fødderne paa hende, og lagde Fodtsiet paa Gulvet. Torun tager Sofferne op, og kaster hende i Hovedet. Melkorka blev vreed, og slog Torun i Næsen, saa Blodet løb ud. Havskuld kom til, og skilte dem ad, siden lod han Melkorka drage derfra, og fik hende en Gaard i Laxadal, der kom siden til at hedde Melkorkastad, og laae sønden for Laxasen, men veed man nu ikke mere, hvor den har været.

Melkorka bosatte sig nu der, og Havskuld forsynede hende med alt, hvad fornødent var. Olaf hendes Søn drog did med hende, og lærte hun ham at tale sit irske Modersmaal, og saaes det snart, at Olaf vilde blive en meget udmærket Mand.

Thord Godde hedde en Mand, som boede i Laxedalen, en meget riig Mand, og havde ingen Børn. Havskuld havde ofte staaet ham bi mod hans Nabo Hrap, af hvem han ofte leed Overlast. Thords Hustru hedde Vigdys, hun var af Havskulds Slægt, en Sønnedatter af Olaf Feilan. Der kom Uvenskab mellem hende og hendes Mand; hun skilte sig fra ham, men tog ikke andet med end sine Koftbarheder. Hendes Frænder lod nogle Ord falde,

at de vilde fordre Thord Goddes halve Eiendom. Han drog da til Havskuld, at kære ham sin Nød; og kom det saa, at Thord tilbød at tage Olaf Havskuldsen til sin Fostre, efterlade ham alt sit Gods, og sætte ham til sin Arving, naar Havskuld vilde staae ham bi i hans Vaande.

Havskuld bifaldt dette, og Sagen blev haandfæstet. Melkorfa tyktes ilde derom, og fandt denne Opfostring uanstændig. Havskuld sagde: seer du ei, at Thord er en gammel Mand og barnløs? thi agter jeg Olaf alt Thords Gods efter hans Død, og kan du altid besøge ham der, naar du vil.

Thord tog nu Olaf til sig, da han var syv Vintre gammel, og fik megen Kierlighed til ham; han vorte op hos Thord, og blev stor og stærk, og saa vakker, at hans Jævning ikke fandtes. Da han var elleve Vintre gammel, reed han til Thinge, og undredes Folk da, hvor ypperlig han var skabt. Og holdt han sig saa i Vaaben og Klæder, at han var udmærket for andre. Havskuld gav ham et Tilnavn, og kaldte ham Olaf Paa; og meget bedredes Thord Goddes Kaar, siden Olaf kom til ham.

7. Det siges om Hrap, at han blev saa ond at omgaaes, og gjorde sine Naboer saa megen Uæmpe, at de havde Ondt ved at have deres Eiendele i Fred for ham; dog fik han ikke Dag i Thord Godde, efterat Olaf var kommet paa Benene.

Hrap var tilfjnds som forhen, men Kræfterne slog ham feil; thi Elden faldt ham paa, saa han blev sengeliggende. Han kaldte nu sin Hustru Thordys til sig, og sagde: ikke har jeg været nogen Skramting, og dog tykkes mig, at denne Sot vil vorde vor Skilsmisse. Men naar jeg er død, vil jeg have min Grav gjort i Ildhuusdøren; der skal I ned sætte mig staaende, at jeg kan have Tilsyn med min Gaard.

Thordys lader nu Graven grave, og Hrap dør, og bliver i Alt gjort, som han havde sagt; thi hun torde ikke andet. Men saa ond, han havde været at skaffe med, medens han levede, blev han nu meget værre, da han var død; thi han gif stærkt igien. Der siges, at han dræbte de fleste af sine Tyende paa sin Giengang, og gjorde Naboerne megen Ulempe. Der over rømtes Hrapstad. Hraps Hustru drog vestpaa til Thorstein Surt, hendes Broder, der modtog hende og hendes Giensbete. Nu tye Folk til Havskuld, og kiære ham deres Nød, og den Overlast, Hrap gjorde dem, og bede ham gjøre noget derved. Havskuld lovede, saa skulde see, drog med mange Mænd til Hrapstad, lod Hrap opgrave, og føre dib, hvor mindst Færsel var af Folk og Fæ. Derpaa astog Hraps Giengang.

8. Havskuld sidder nu paa sin Gaard, er en stor Høvding, og aldres; hans Søner vore til. Dlaf er nu og i Fremvært, var den smukkeste Mand, nogen havde seet, og holdt sig vel i Baaben og Klæder. Melkorka hans Moder sad paa Melkorkastad, som før er sagt. Havskuld bekymrede sig mindre om hende, end før, og sagde, det før tilkom hendes Søn Dlaf; Dlaf sagde, at han skulde yde hende alt det Tilsyn, han formaade. Melkorka syntes, at Havskuld ikke handlede hæderligen mod hende, og kom det hende i Hu, at giøre noget, der ikke skulde være ham tilmaade.

Thorbiörn hedde en Mand, der boede i Laredal, næste Gaard ved Thords; hans Tilnavn var Skriupu, han var riig især paa Guld og Sølv; en stor Mand af Vært og haandfast; men ikke i Ord for at være gavmild mod Almuen. Han havde taget sig meest af Melkorkas Huusholdning, og beilet til hende, da hun en kort Tid havde boet paa Melkorkastad, men hun havde da viist det af.

Et Skib stod paa Land paa Bordsøre i Redfiord; Styrmanden hedde Drn, han var Kong Harald Gunhildsøns Hirdmand. Melkorka taler til sin Søn Dlaf, da de næste Gang samles, at hun vilde, han skulde drage ud at giæste sine ædle Frændes: thi jeg siger dig i Sandhed, at Myrkiartan

visselig er din Moders Fader, og han er Konge over
 Græne, og er det dig let at komme til et Skib ved
 Bordere.

Olaf sagde: talt har jeg herom med min Fa-
 der, og har han kun svaret lidet dertil, og er det
 saa med min Fostersfaders Cie, at han har mere
 Jord og Læg, end rorligt Guds. Melkorka svarer,
 ikke nænder jeg, at du længer skal kaldes Trælqvin-
 dens Søn, og hvis det er til Hinder for din Reise,
 at du troer at have for liden Føring, da vil jeg
 heller overvinde mig til, at ægte Thorbiørn, hvis du
 saa bedre troer, at kunne reise; thi jeg mener, at
 han lægger de Vare til, som du maatte behøve,
 naar han faaer mig til Hustru. Og er det at for-
 mode, at Hovskuld vil tykkes ilde om begge Dele,
 baade naar han hører, at du er draget af Landet,
 og jeg gift.

Olaf bad sin Moder raade ene; siden talede
 han med Thorbiørn om, at han ønskede Vare til
 Laans af ham, mod god Betaling. Thorbiørn saa-
 rede, det skeer paa ingen Maade, med mindre jeg
 naaer mit Dnsse, at giftes med Melkorka, da raade
 du for mit Guds, som det var dit eget!

Olaf sagde, det skulde være derved, og af-
 talte de det da videre med hinanden, dog skulde det
 Alt fare i Løndom.

Havskuld talte til Olaf, at han skulde ride til Thinge med ham. Olaf svarte, han kunde ikke formelst Huusfyster; og sagde, han vilde lade gjøre en Lammehauge ved Laxaa. Havskuld tyktes vel om, at han vilde tage sig af Huusholdningen; derpaa reed han til Thinge.

Nu blev der lavet til Bryllup paa Lambstad, og raadde Olaf nu for Overenskomsten. Olaf tog tredive hundrede i Varer forlods, hvorimod intet skulde regnes.

Baard, Havskulds Søn, var til Brylluppet, og vidste dette Raadslag. Da Gæstebudet var til Ende, reed Olaf til Skibet, søgte Drn Styrmand, og indgik Forening med ham.

Men inden han og Melkorka skiltes, gav hun Olaf en stor Guldring ihænde, og sagde: denne Kostbarhed gav min Fader mig til Tandsæ, og ventter jeg, at han vil kende det, naar han seer det. Endvidere gav hun ham Kniv og Belte ihænde, og bad ham give hendes Fostermoder dem: og troer jeg, at hun ikke fragaaer disse Terteign. Fremdeles sagde Melkorka: hiemmefra har jeg udstyret dig det bedste, jeg har kunnet, og jeg har lært dig at tale irsk, saa du ei kan blive forlegen, hvad dig saa møder i Irland.

Nu fillés de ad; saasnart Olaf var ombord paa Skibet, fik de Bør, og gik strax i Søen. Da Havskuld kom hjem fra Thinge, hørte han disse Tidender; han tog uklad derimod; men da han spurgte, hans Egne havde Deel deri, formildedes han, og lod det blive derved.

9. Olaf og hans Mænd havde god Bør, og landede ved Norge. Dn opmuntret Olaf at tage til Kong Haralds Hird; og sagde, han viiste Mænd megen Hæder, der ei vare anseeligere end Olaf. Olaf var villig dertil; de drage da did, og modtages vel; og Kongen giver sig strax i Tale med Olaf for hans Frænders Skyld, og bad ham blive hos sig. Gunhild Kongemoder fattede stor Godhed for Olaf, da hun fik at vide, hvo han var; thi der havde været megen Forstaaelse mellem hende og hans Farbroder Rut, da han var i Norge; og nogle sagde, hun syntes ikke mindre om Olaf, men han lagde ikke Mærke dertil.

Da det leed hen ad Vintren, blev Olaf uklad. Dn spørger, hvad han var misnøiet over. Olaf svarer: min Hu staaer til at fare vestpaa, og der ligger mig megen Magt paa, at du gjør dit til, denne Reise skeer til Sommer. Dn bad Olaf staae fra den Lyst, og sagde, han kiendte ei Seiladsen vestpaa. Gunhild kom til, som de talte derom, og sagde: nu hører jeg Eder tale anderledes end før;

hver vil sin Dei. Olaf modtog Dronningen vel, og lod Samtalen fare. Drn gik bort.

Nu tale Gunhild og Olaf med hinanden; Olaf sagde hende da sin Agt, og hvor megen Magt der laae ham derpaa, da Kongen af Island var hans Morfader. Da sagde Gunhild: jeg skal understøtte dig til din Færd, at du kan drage saa prægtig affted, som du vil.

Olaf takkede hende for disse Ord. Derpaa lod hun et Skib udruste, fik Folk dertil, og bad Olaf sige, hvormange Mand han vilde have med sig over Besterhavet. Olaf sagde 60 Mand; men at der laae ham megen Magt paa, de mere maatte ligne Hærmænd end Riismænd. Hun sagde, det skulde skee. Drn og Olaf bleve beskikkede til denne Færd, og Folket var vel udrustet.

Kong Harald og Gunhild fulgte Olaf til Skibs; han bad, de vilde give ham deres Lykke med paa Reisen, til alt det Venffab, de havde viist ham. Kong Harald svarte, det var let; thi de sagde, ingen vakrere Mand at være kommen fra Island i deres Dage. Da spurgte Harald, hvor gammel han var; han sagde: nu er jeg atten Vintre. Harald svarede: en saare giæv Mand er du af din Alder; kom du strax igien til os, naar du kommer atter til Norge. Nu bad de Olaf farvel. Han gik strax ombord, og i Søen.

De havde flet Bør den Sommer, megen Taage og liben Vind, og det Modvind. De drev vidt om paa Havet, og de fleste derombord bleve vildfarende, og tog feil af den rigtige Raas.

10. Omfider tog Taagen af, og Binden reiste sig. De fik nu Seil op, og begyndte at raadflaae, hvor de skulde stevne ad Irland; derom kunne de ikke enes. Den var imod de fleste af de andre, der sagde, han foer vild, og de vilde raade, som fleest var; derpaa spurgde man Olaf til Raads. Han svarede: det vil jeg, at de raade, som hæderligere er; ikke tykkes mig, taabeliges Raad at gavne, om der end komme flere sammen.

Sagen syntes nu afgjort, da Olaf saa havde talt, og raadde nu Den dem at styre en anden Raas. De seilede Nætter og Dage, og havde jævnligen liden Bør. En Nat traf det, at de, der holdt Vagt, løb op, og bød alle Mand vaagne som snarest, og sagde, de saae Land saa nær, at Stavnen næsten tørnede derpaa; men Seilet var oppe, og Beiret ganske stille.

Folkene løb da strax op, og bad Den styre fra Land, om de kunde. Olaf svarte: ikke staaer det i vor Magt; thi jeg seer, at der er Skier paa begge Sider af Bagstavnen; men lader Seilene falde som snarest, og lader os tage Beslutning, naar det er lys Dag, og vi kunne kiende Landet. Nu kaste

de Anker, og det fæster strax. Om Matten tale de meget om, hvor de kunde være komne hen; men da det blev lys Dag, kiendte de, det var Irland.

Drn sagde nu, ikke troer jeg, at vi faae god Velkomst her; thi det er langt fra de Havne og Riobsstæder, hvor Ublændinge skulle have Fred, vi ere drevne paa Grund her, som Hundesteiler, og mener jeg, at efter deres Lov de vil kalde det Gods, vi have at fare med, deres, thi de kalde det Skib et Brag, som staaer paa Grund til midt fra Bagstavnen.

Olaf sagde: det havde ingen Fare; men seet har jeg, efter det dagedes, at der samlede mange Folk paa Landet, og tyktes det mig, som Irerne gierne see vort Skibs Komme; og lagde jeg Mærke til, da Ebben var, at der ved Næsset, var Indløb til en Flod, og havde Vandet der en stærk Udfart, og hvis vort Skib ikke er beskadiget, vil vi flyde vor Baad ud, og hielpe Skibet bort herfra.

Det var Leergrund, de stod paa, saa Skroget ingen Skade havde taget, de hialp dem da derfra, og kastede Anker. Men da det gik op ad Dagen, drev der en stor Mængde Mennesker ned til Strandbredden, derpaa tog to Mand i en Baad ud til Skibet, at spørge, hvis Skibet var. Olaf svarte paa itist, og sagde, Skibet hørte Normænd til. Men da Irerne hørte dette, befalede de dem, at gaae fra

Skib og Gods, da skulde dem intet Ondt skee. Irens
 nes Konge skulde domme i deres Sag.

Olaf sagde: saa var Loven, naar ingen Tolt
 var med Riobfarere: men jeg kan sige eder for sande,
 at dette er fredsomme Mænd, dog give vi os ikke
 uprovede.

Irene raabe nu Hærraab, og vade ud i Søen,
 og agte, at trække Skibet til dem. Der var ei dybe
 re, end at det gik dem under Armene, eller dem
 f. m. hoist var, til Braaglinningen; men hvor Skibet
 laae, var det saa dybt, at de ikke kunde bunde.

II. Olaf bød nu sine at væbne sig, og stille
 sig til Strid paa Skibet imellem Stevnene; de stod
 saa tæt, at Alt var dækket med Skiolde; og en
 Spydsodd stod frem, hvor hvert Skiolde slap. Olaf
 gik frem i Stavnen, saaledes rustet, at han var i
 Brynie, havde guldbeslagen Hjelm paa Hovedet,
 et Sværd i Beltet, beslaaet paa Hialtet med Guldsom,
 et Krogspyd i Haanden, og et rødt Skiolde
 for ved sig, hvori var malet en Guldløve.

Da Irene saae deres Rustning, kom der en
 stor Skræk over dem, og syntes dem nu Byttet ikke
 saa let, som de havde meent; de vende nu om, og
 løbe samtlig til Byen. Nu kom der megen Rnur
 deres Hær, og det syntes dem nu let at indsee, at
 det var et Hærskib, og mange flere var at vente.

De faae da ffyndelig Bud til deres Konge, som let var; thi Kongen var ikke langt derfra til Giæstebud.

Han rider strax did med stort Følge, hvor Skibet var, og var der ikke længere mellem Landet, og hvor Skibet laae, end man godt kunde høre hverandre tale; ofte havde Irerne giort Angreb med Klub; men Olaf og hans Folk til ingen Meen. Han stod i den Rustning, som før er sagt, og taltes der meget om, hvilken anseelig Mand det var. Men da Olafs Skibsværger saae den store Ridders hob ride saa diærvelig imod dem, bleve de tause; thi de syntes, der var stor Ulighed af Folk paa begge Sider. Da Olaf hørte dette mumle blandt sine Folk, bød han dem være ved godt Mod, thi nu stod det vel med deres Sag.

Nu helse de Myrkiartan Konge, og rider han Skibet saa nær, at enhver kunde forstaae, hvad den anden talte. Kongen spørger, hvo der førte Skibet! Olaf sagde sit Navn, og spørger igien, hvem han taler med? Jeg hedder Myrkiartan; siger Kongen. Olaf spørger: er du Irernes Konge? Kongen svarte: saa var han. Nu spørger Kongen om almindeligt Nytt; Olaf besvarte vel Kongens Spørgsmaal. Nu spørger Kongen noiere, hvad Et de var af? og da Kongen mærker, at Manden var stolt, og ikke vilde svare mere, end han blev spurgt om, vilde han ikke spørge meer, end denne Gang.

Da sagde Olaf: det skal jeg kundgiøre Eder, at vi ere fra Norge, og af Kong Haralds og Dronning Gunhilds Hird, vi, som ere her indenborde. Men om min Æt er at sige, Herre! at min Fader boer i Irland, og hedder Havskuld; han er en Mand af stor Stægt; men af min Moders Æt, venter jeg, I har seet flere end jeg; thi min Moder hedder Melkorfa, og mig er sagt for Sande, at hun er Eders Datter. Det har bragt mig til at drage saa lang en Vej, og ligger mig nu stort Lag paa at vide, hvad Svar I vil give mig paa min Tale.

12. Kongen taler nu med sine Mænd, og siden omtale de, hvad her rigtigst maatte være at svare. Kongen siger: let sees det paa denne Olaf, at han er af stor Æt, enten han er vor Frænde eller ei; og han taler godt irsk. Derpaa staaer han op, og siger: nu skal jeg vide dig Svar paa din Tale, at jeg vil give Eder alle Fred; men det Frændskab, du taler om til mig, ville vi tale mere om, inden jeg giver dig Svar derpaa.

Derpaa giøre de Brygge til Land; og gaaer Olaf fraborde med sine Mænd. Irerne giörde nu meget, af hvilke anseelige Mænd de vare, men Olaf for Alle.

Olaf gaaer nu til Kongen, tager Hielmen af, og hjælper. Kongen modtager ham med al Hyldest,

og de tale med hinanden. Olaf rygter da sit Vren-
de paa ny, og taler længe og snildt; og endtes det
saa, at han flyede Kongen den Guldring, som hans
Moder Melforka gav ham i Irland ved Uffeden, og
sagde: at du Konge havde givet hende den i Landfæ.
Kongen tog den, besaae den, og blev meget rød.
Siden siger han: sande ere dine Tæertegn; men in-
genlunde er det utydeligere, at du haver saamegen
Slægtslighed med din Moder, at jeg vel kan kiænde
dig derpaa; og for den Sags Skyld vil jeg visselig
vedkiændes dit Frændskab, i de Vidners Nærværelse,
som nu er om os, og høre min Tale; og i Følge
heraf vil jeg indbyde dig til min Hird med hele dit
Følge, og skal du have Værelse af det Kiøb, jeg troer
at have gjort i dig, naar jeg faaer prøvet dig
mere.

Nu lod Kongen dem faae Rideheste, og satte
Folk til at bringe Skibet op paa Land, og hvad der-
paa var, og hvad andre Vare, de havde.

13. Kongen reed nu til Dublin, og tyktes Folk,
det var en stor Nyhed, at Kongens Datterson var
med ham, da hans Datter længe var hørtagen med
flere Møer, dengang hun var 15 Aar gammel; og
vare nu eet og tyve Aar hengangne siden.

Dg dog bevægedes Melforkas Føstermoder meest
ved denne Tidende, hun laae da paa sit Sygeleie,
og det baade af Sygdom og Ælde; men dog humpede

nu uden Stav hen at see Olaf. Da sagde Kongen: her er nu Melforkas Fostermoder kommen, og vil vide Tidende af dig, hvorledes det gaaer hende.

Olaf tog med aabne Arme imod hende, satte hende paa sit Knæ, og sagde hende, at hendes Fosterdatter sad i gode Kaar paa Island; og gav hende Kniv og Velte. Hun kiendte Gaven, og græd af Glæde, og sagde, at Melforkas Søn var en kostelig Mand. Og var Kongen rask hele den Vinter.

Kongen sad lidet rolig; thi der blev hyppig hærjet paa Vestlandet. Han drev Vikinger og Oprørere fra sig. Det Aar var Olaf med sit Følge paa Kongens Skib, og ansaaes af deres Modstridere dette Følge, som urokkeligt i Kamp. Kongen tog Olaf paa Raad med i alle Ting; thi han blev befunden baade forstandig og diærv til al Manddom.

Da Vintren var til Ende, stævnedes Kongen et talrigt Thing, stod op, og talte saa: Det er eder vitterligt, at hid kom i Høst en Mand, der er min Datter søn, og tillige hoibyrdig af Fædreæt. Mig synes Olaf en saa udmærket og hyppelig Mand, at vi ikke her ere hans Lige; thi vil jeg byde ham Kongedømmet efter mine Dage, da Olaf er bedre skicket til Overmand, med mine Søner.

Olaf takkede Kongen med mange snilke og fagre Ord for dette Tilbud, men sagde, han vilde dog ei prøve, hvorledes Myrkiartans Sønner vilde optage det, hvis Kongen faldt fra, og at det var bedre at nyde kort Hæder, end langvarig Skam; han vilde drage til Norge, saasnart Farten mellem begge Lande blev aaben; da hans Moder kun vilde have liden Glæde, hvis han ei kom tilbage.

Kongen bad Olaf raade selv. Derpaa hørvedes Thinget, og da Olafs Skib var seilklart, fulgte Kongen ham tilskibs, gav ham et guldbeslaget Spyd, et godt Sværd, og meget andet Gods. Olaf tilbød sig at tage Melforkas Fostermoder med; men Kongen sagde, det tiende hende ikke; thi blev der intet af Reisen. Olaf gaaer ombord, og han og Kongen stilles med meget Venskab. De gaae i Søen, faae god Bør, og lande i Norge. Nu blev Olaf navnkundig overalt; og tog hen til Kong Harald.

14. Kong Harald tog vel mod Olaf, og Dronning Gunhild endnu langt bedre. Olaf og Dru drage til Kongens Hird, og gjorde Kongen og Dronningen saamegen Hæder af Olaf, at ingen Udlænding havde nydt Mægen af dem. Olaf gav Kongen og Dronningen mange Kostbarheder, han havde medbragt fra Irland. Kongen gav Olaf til Juleen en heel Skarlagens Klædning.

Daaren derpaa bad Olaf Kongen om Orlov at drage til Irland; thi jeg har der, siger han, giæve Frænder at besøge. Kongen svarer: helst saae jeg, at du slog dig til No hos os, og valgte dig her saadant Giftermaal, som du selv vil. Olaf takker Kongen for den Hæder, han bød ham, men sagde dog, han vilde helst drage til Irland, naar det ikke var mod Kongens Villie.

Ei skal dette giøre noget Uvenskab mellem os, sagde Kongen; du skal i Sommer tage til Irland; thi jeg seer, din Hu staaer stædet dertil; og intet skal du savne til din Reise; det skal jeg Alt sørge for. Dermed endtes deres Samtale.

Om Daaren lader Harald et Skib sætte i Søen, det var en baade stor og god Knar; den lod Kongen lade med Tommer, og giøre fuldkommen seilklar. Da det var aldeles færdigt, lod Kongen kalde paa Olaf, og sagde: dette Skib skal tilhøre dig, Olaf! og vil jeg, at du ikke tager fra Norge denne Sommer paa noget andet Fartoi. Olaf takkede Kongen med mange favre Ord for hans Gavnildhed.

Derpaa giør Olaf sig seilklar, og da han faaer Bør, gaaer han i Søen; Kongen og han skilles med meget Venskab.

Han havde god Bør underveis, og kom med sit Skib i Rutasfiord til Bordinge. Havskuld spurgte snart sin Søns Ankomst, og blev meget glad, og

rider nordpaa til Rutasfiord med nogle Mænd. Der blev en meget kiærlig Modtagelse mellem Fader og Søn. Havskuld bød sin Søn hjem til sig, og han tog derimod.

Dlaf lod sit Skib sætte op paa Land, og sit Gods flytte nordpaa; og da det er giort, rider han med 12 Mand til Havskuldstad. Havskuld modtager ham vel, hans Brødre og alle hans Frænder toge og kiærlig imod ham, dog var der meest Benskab mellem ham og Baard.

Dlaf blev meget navnkundig af dette Tog, da blev og Dlaf's Slægtskab vitterligt, at han var en Datterføn af Myrkiartan, Irernes Konge. Dette spurgdes nu om hele Landet, som og den Ære, ham var viist af de Hovdinger, han havde besøgt. Dlaf havde og bragt meget Gods med sig til Island. Han er nu om Vinteren hos sin Fader.

15. Melkorka kom snart at besøge sin Søn. Han modtog hende kiærlig. Hun spørger nu om mange Ting fra Island, men først om sin Fader, og andre sine Frænder. Dlaf sagde hende om Alt, hvad hun omspurgte.

Hun spørger nu, om hendes Fostermoder lever. Dlaf svarede Ja dertil. Melkorka spurgde, hvorfor han ei havde giort hende den Willighed at tage hende med til Island? Dlaf svarte, man synes ikke om, at jeg skulde føre din Fostermoder bort

fra Island. Kan saa være, sagde hun; men det faaes paa hende, at det var hende meget inod.

Da Olaf havde været en Vinter paa Island, raadslog Fader og Søn om Olafs Giftermaal. Det vilde jeg, Frænde! sagde Havskuld, at du skulde tænke paa at gifte dig, og siden tage din Fostersfaders Gaard paa Goddastad. Det var megen Forsøgelse af din Formue, og kan du siden styre din Gaard under mit Tilsyn.

Olaf svarte: lidet har jeg fæstet min Hu dertil; ei heller veed jeg, hvor den Pige er, som det blev til min Lykke at eie, dog er det nu din Ugt, at jeg, om Leilighed gives, skal tage mig en Kone; men dette veed jeg nøie, at du ikke har foreslaaet mig det, inden du har betænkt, hvordan denne Sag kan komme i Rigtighed.

Havskuld siger: ret giætter du. En Mand hedder Eigil, Skalagrins Søn, han boer paa Borg i Borgafjord. Eigil har en Datter, der hedder Thorgerd; denne Kone agter jeg at begiære til dig; thi det er det bedste Valg i hele Borgafjord og vide omkring; og er det at vente, at din Anseelse forøges, ved at besvogres med Myremændene.

Olaf siger: din Omsorg for mig vil jeg følge, og er dette Valg efter mit Sind, om det maa faae Fremme; men det maa du agte, Fader, hvis dette Giftermaal bringes i Forslag, og jeg ikke faaer

Pigen, vil det gjøre mig Dndt. Havskuld svarer: det maa vi prøve, at bringe denne Sag i Forflag. Dlaf bad ham raade derfor.

Det lider nu ad Thingtid. Havskuld laver sig til at drage hjemme fra med et stort Følge, og hans Søn Dlaf er med ham. De telte deres Boder. Egil Skalagrimsøn var paa Thinge. Alle, der saae Dlaf, talte om, hvor skøn en Karl han var, hvor udmærket fremfor Alle øvrige, baade i Henseende til Vaaben og Klæder.

16. Der fortælles, at engang gik Fader og Søn fra deres Bod hen til Egil. Egil tog vel imod dem, thi Havskuld talte vel for sig. Han fremfører nu Frieriet paa Dlafs Begne, og begiærer Thorgerd; hun var ogsaa paa Thinget. Egil tog vel mod Forslaget, og sagde, de havde godt Rygte, baade Fader og Søn. Jeg veed, Havskuld! sagde Egil, at du er en Mand af stor Æt og megen Fortieneste, men Dlaf er bleven navnkundig ved sine Reiser; ikke heller er det underligt, om flige Mænd sætte Priis paa dem selv; thi ham fattes hverken Æt eller Smukhed; men herom skal jeg tale med Thorgerd; thi hende faaer ingen Mand mod hendes Villie. Havskuld sagde: det vil jeg, Egil, at du taler om denne Sag med din Datter. Egil svarede; han skulde saa.

Han gif nu hen til Thorgerd, og de talte sammen. Egil sagde: der er en Mand ved Navn Olaf, Havskulds Søn; han er en meget navnkundig Mand; Havskuld har begiæret dig paa Olafs Begne; og haver jeg henskudt det under din egen Billie, og vil jeg nu vide dit Svar; og det synes mig, som det er vanskeligt at sige Nei til; thi dette Taord synes mig giævt.

Thorgerd svarer: jeg har hørt dig sige, at du havde mig kæreft af alle dine Børn; men nu tykkes mig det ikke saa, naar du vil gifte mig med Trælqvindens Søn, om han endog er ellers en vakker og anseelig Mand.

Egil sagde: ikke er du her saa kyndig, som ellers, naar du ikke har spurgt, at Olaf er en Datter-son af Myrkiartan Konge i Irland, og er han af meget høiere Byrd paa Moders end paa Faders Side; thi synes det os dog et fuldkommen godt Tilbud. Thorgerd lod sig ikke overtale til at troe dette, og gif de saaledes fra hinanden, hver ved sin Mening.

Anden Dag gaaer Egil til Havskulds Telt, Havskuld modtager ham venlig. De tale nu sammen, og Havskuld spørger, hvorledes det gif med Friet. Egil lod uglad derved, og sagde Alt, hvorledes det var gaaet. Havskuld svarede: godt

tykkes mig ikke dette at være gaaet, men dog troer jeg stadig, det vil vende sig.

17. Olaf var ikke tilstæde. Siden gaaer Egil bort. Olaf spørger, hvorledes det gik med Frieriet. Havskuld sagde: Pigen vil ikke ret til at samtykke. Olaf siger: nu er det, som jeg sagde dig, Fader! at jeg ikke vilde synes godt om, hvis jeg her fik nogen haanligt Svar; det var dit Raad, at denne Sag kom paa Bane, nu skal jeg raade, at vi ikke skal lade den falde. Sandt er, hvad man siger: en Ulv fremmer den andens Vrende; vi vil da gaae strax til Egils Telt. Havskuld sagde: det skulde skee, som han vilde.

Olaf var i den Skarlagens Klædning, som Kong Harald gav ham, havde en guldbeslagen Hielm paa Hovedet, og det gode Sværd ihænde, som Trernes Konge havde givet ham. Havskuld og han gaae til Egils Telt. Egil tager vel imod dem. Havskuld satte sig ned hos ham; men Olaf stod, og saae sig om; han saae, der sad et Fruentimmer paa en Bænk i Teltet, hun var smuk, anseelig og velklæd. Olaf troede at vide, det maatte være Thorgerd Egils Datter. Han gaaer hen, og sætter sig hos hende paa Bænken.

Thorgerd hjælper ham, og spørger om hans Navn. Olaf nævner sig og sin Fader; det tør tyk-

Fes dig dristigt, Thorgerd! siger han, af Trælqvindens Søn, at han tør sidde dig næst, og tale til dig. Mene tør du, svarer Thorgird! at du har gjort dristigere før, end at tale til Piger.

Nu begyndte de at tale sammen, og hørte ingen, hvad de talte; derpaa blev Egil og Havskuld bidkaldte, og toges da Frieries op paa ny, og gjorde da Thorgerd efter sin Faders Villie. Sagen blev let afgjort, og hun fæstedes strax. Lærdølingerne vare glade ved, at de skulde føre Pigen hjem; og blev nu Bryllupsstevnet bestemt, at det skulde staae paa Havskuldstad syv Uger efter Sommerdag.

Nu skilles Egil og Havskuld; Fader og Søn ride hjem, det gaaer hen ad Sommeren; da bydes til Bryllup hos Havskulds; der blev ikke spart, da der var Ævne dertil. Paa benævnte Dag kom Giesterne; der var Egil, og hans Søn Thorstein med stort Følge, Havskuld havde indbudet mange; blev da det store Telt opslaaet paa Tøften. Ved Giestebudet gik det prægtig til; det varede i sex Dage, og siges, der ikke var budet færre end fem hundrede; og bleve da mange Gaver uddeelte; da gav Olaf Egil Sværdet Myrkiartans Gave; Egil blev saare glad derved, og sagde, han aldrig havde eiet større Klenodie. Ellers hændtes der intet; og drog saa Folkene hjem.

18. Olaf og Thorgerd bleve tilbage, og fattede megen Kiærlighed for hinanden. Thorgerd var meget driftig; hun gav sig lidet af med hverdags Ting; men hvad hun tog Deel i, gik rask frem. Olaf bosatte sig paa Goddastad om Vaaren; samme Vaar blev Thord Godda syg, og det blev hans Død. Olaf lod kaste Gravhøi op for ham paa Drasnarnæs ved Høngaarden, tæt ved Larasen. Nu samlede Folk til Olaf, og han blev en stor Høvding. Havskuld misundte ham det ikke, han vilde bestandig, at Olaf skulde kaldes til alle vigtige Sager.

Det var en prægtig Gaard, Olaf havde i Laxadalen. Den Jord, Hrap havde eiet, laae endnu stedsøde. Olaf fandt, at den laae godt for ham, og talte med sin Fader, at de vilde tage hen til en Mand, ved Navn Trefil, som eiede den, for at kjoobe Hrapstad, med hvad dertil hørte. Det var let afgjort, thi Trefil saae, at een Fugl i Haanden var bedre end to i Skoven. Og blev da sluttet Kjoob mellem dem, at Olaf skulde give tree Mark Golv for Jorden; og det var dog ikke lige Kjoob; thi der var megen og god Jord, og meget indbringende; megen Lare- og Sælhundefangst, der var og megen Skov.

Noget forbi Havskuldskad, norden for Laxaa, var der et Skovrød, hvor der var saa nemt at græsse, at Olafs Dvæg samlede der, enten det var

godt eller ondt Veir. En Høst lod Olaf reise en Gaard der i Holtten, deels af Træ, han havde hugget i sin Skov, deels af Driptommer fra Stranden. Gaarden var anseelig, men Husene stod øde om Vintren.

Vaaren derpaa tog Olaf ud til sin nye Gaard, og lod alt sit Fæmon drive sammen; og det var saare meget, thi ingen Mand i Breidestord var den Tid rigere paa Bofkab. Olaf sender nu Bud til sin Fader, at han maatte komme, og see ham tage ud paa sin nye Gaard, og ønske ham God Lykke! Havskuld lovede det; Olaf ordnede det nu saa: han lod først drive sine Faar, som de hurtigste til at løbe, saa kom Kærne, saa Studene, og Kløvhestene tilsidst. Dette var saaledes ordnet, paa det de ingensteds skulde flaae Bugter paa Veien, og var Spidsen af denne Drift netop kommen til den ny Gaard, da Olaf reed ud af Goddastad.

Der var en Li paa hver af Siderne; Havskuld stod uden for med sine Huusfolk, og ønskede sin Søn velkommen, og til Lykke i sin nye Bopæl. Og bæres det mig nu fore, at det vil gaae i Opfyldelse, at længe vil hans Navn være i Folkeminde. Havskulds Hustru Torun svarer: har Trælqvindens Søn sliq Lykke, at hans Navn skal være i Minde?

Neppe havde Karlene taget Kløvene af Hestene, da reed Olaf ind i Gaarden, og sagde: nu skulle Folk være nyfigne efter at vide, hvad der saa meget er bleven omtalt i Vinter, hvad vel denne Gaard skal hedde; og skal den hedde Hiardarholt.

Da fatte Olaf der sin Bo, som han vel havde Raad til; og sandt man dette rigtig valgt, efter hvad skeet var, at Gaarden hedde Hiardarholt. Olaf havde en anseelig Gaard der, og vandt han nu meget Agtelse, og bidrog Meget dertil; og var Olaf en meget venesæl Mand, og hjalp mange tilrette i deres Anliggender, og alle vare vel tilfreds med, som det blev, og hans Fader holdt ham i megen Ære. Han var i saadan Anseelse blandt Myremændene, at han blev holdt for den giæveste imellem alle Havskulds Sønner.

19. Olaf havde mange Tyende den første Vinter, han boede paa Hiardarholt, og mange Arbeidsfolk om sig. Og var Gierningen deelt mellem Huusfolket, saa at en passede Køerne, en anden Studene. Fæhuset var ude i Skoven, ikke ganske tæt ved Gaarden.

En Aften kom Studersgtereren til Olaf, og bad ham tage en anden til at passe Studene, og give ham andet Arbeid. Olaf svarer, jeg vil, at du skal blive ved din Gierning. Karlen sagde, saa

vilde han heller bort. Du synes da vel, at du ffeer Overlast, sagde Dlaf; thi vil jeg følge med dig i Aften, naar du binder Dvæget, og finder jeg da, der er nogen Undskyldning for dig, skal jeg ikke sige noget imod; men ellers maa du finde dig i din Lod.

Dlaf tager nu det Spyd i Haand, Trernes Konge havde givet ham, og gaaer ud, og Karlen med ham. Der var noget Sne paa Jorden. Da de kom til Fæhuset, var det aabent. Dlaf sagde til Karlen, at han skulde gaae ind, og skal jeg drive Dvæget ind til dig, og du binde det. Karlen gaaer ind ad Fæhuusdørrer, Dlaf mærker ingen Ting, før Karlen flyver tilbage i Armene paa ham. Dlaf spørger, hvorfor han kommer saa hurtig farende. Karlen svarer: Hrap staaer i Fæhuusdørrer, og vil tage fat paa mig, og jeg er nu feet af at brydes med ham.

Dlaf gaaer nu til Dørrer, og lægger Spydet mod Hrap. Hrap tager med begge Hænder fat om Spydet, og dreier det om, saa at Skafteet strax bræktes. Dlaf vil nu løbe ind paa Hrap, men Hrap foer ned, hvor han var kommen fra, og saaledes skiltes de; Dlaf havde Skafteet, og Hrap Spydet. Derpaa binde de Dvæget, og gaae saa hjem; og sagde Dlaf til Karlen, at han ikke vilde tiltale ham for den Sag.

Morgenen derpaa tager Olaf hjemmefra til det Sted, hvor Hrap var høisat; og lod der grave; Hrap var endnu uforraadnet; Olaf fandt der sit Spyd. Høien var længe græsgroet, han lod nu gjøre et stort Baal, og Hrap derpaa brænde til Aske, og siden Asken kastes paa Havet, og havde ingen siden Uleilighed af Hraps Giengang.

20. Egil havde en Søn ved Navn Bodvar, en meget haabefuld ung Mand, smuk, stor og stærk, som Egil selv paa hans Alder havde været. Egil havde ham meget kjær, og Bodvar Faderen ligeledes igien. Det hændtes en Sommer, at der var et Skib i Hvitaa, og et stort Kiøbestævne, der havde Egil kiøbt megen Trælafst, og vilde have den hjem tilføes. Egils Karle toge derud paa en otte Karers Baad, Egil havde. Det traf engang, at Bodvar bad om, at maatte tage med, og de samtykkede deri, og fulgte han da til Hvitavall med dem, de var sex i Alt paa otte Karers Baaden.

Da de skulde seile hjem, blev det Høivande sild paa Dagen, og det maatte de oppebie. De tog da bort seent paa Aftenen, der reiste sig en paaffiærs Sydvestvind; da nu Udfaldsstrømmen gik lige derimod, blev Havet meget oprørt, som tit kan høende. Det gik da saa, at Fartøiet forgik med dem, og de omkom alle; Dagen efter drev Eigene op. Bodvars Liig drev ind ved Einarsnæs, og andre kom op spyd

for Fiorden, tilligemed Baaden, der blev fundet inde ved Reikiahammer.

Om Dagen spurgte Egil denne Tidende, og reed strax hen at opsege Ligene. Han fandt Bodvars Liig udstrakt, tog det op, lagde det paa sine Knæ, og reed med det til Digranæs til Skala-grimshoi. Han lod da Høien aabne, og lagde Bodvar ned hos Skalagrim, og derpaa Høien lukke, som først skede ved Dagens Ende.

Derpaa reed Egil hjem til Borg, og da han kom hjem, gik han strax ind i Sengkamret, han var vant at sove i, lagde sig, og slog Slaaen for. Ingen torde tale til ham. Men der siges, at da han hvilelagde Bodvar, havde han Hoserne fast snørte om Benet, og en rød Trøie, der var trang for oven, og hægtet paa Siden; men da svulmede han saa, at Trøien og Hoserne brast.

Han aabnede heller ikke Sengkamret næste Dag, og nød hverken Mad eller Drikke, men laae den Dag, og næste Nat; og torde ingen snakke til ham. Men tredie Morgen, saasnart det gryede af Dag, lod Asgerd hans Hustru en Mand sætte sig til Hest, og ride som snarest vestpaa til Hiardarholt, at møde Thorgerd denne Tidende. Det var omtrent tree Timer efter Middag, da han kom did. Han sagde da og, at Asgerd sendte hende Bud, at komme som snarest sydpaa til Borg. Thorgerd lod strax sadle

en Hest, og fulgte hende tvende Mænd, de ride Aftenen og Natten, indtil de kom til Borg.

21. Thorgerd gik strax ind i Ildhuset. Usgerd helste hende, og spurgde, om de havde spist til Aften. Thorgerd svarte med høi Røst: hverken har jeg faaet Madvere, heller ikke vil jeg, førend hos Freya. Ikke kan jeg have bedre Raad end min Faders; ikke vil jeg overleve ham og min Broder.

Hun gik nu hen til Sengkammeret, og sagde, Fader! luk op! Jeg vil, vi begge skal fare een Vej. Egil slog Slaaen fra, Thorgerd gik op i Sengkammeret, slog Slaaen for, og lagde sig i den anden Seng, der stod. Da sagde Egil: vel gjør du, Datter! at du vil følge din Fader. Megen Kiærlighed har du ladet see til mig. Hvor er det at vente, at jeg kunne ville overleve denne Harm?

Derpaa taug de nogen Tid; da sagde Egil: hvad er det min Datter! spiser du noget? Jeg spiser Søl, svarte hun: thi deraf troer jeg, jeg bliver værre end før; ellers frygter jeg, at leve alt for længe. Har man Dndt af det? spurgde Egil. Meget Dndt? vil du spise med!" Hvorfor ikke? noget efter kaldte hun, og bad dem give sig Vand at drikke. Hun fik Drikke. Da sagde Egil: det kommer af den Søl, du spiser; desmere tørster du. Vil du drikke, Fader! spurgte hun. Han tog, og

svælgede store Svælg, og var Driften i et Dyres horn.

Da sagde Thorgerd: nu ere vi bebragne, det er Melk. Da beed Egil et Skaar ud af Hornet, saa langt hans Tænder kunde række, og fastede saa Hornet bort. Da sagde Thorgerd: hvad skalde vi nu gribe til? nu er dette Forehavende tilintetgjort. Nu vilde jeg, Fader, vi skalde leve saa længe, at du kunde giøre et Arveqvæde over Bodvar, og jeg riste det paa Kieule, og da først døe, hvis os saa tykkes; thi seynt, mener jeg, vil din Søn Thorstein giøre Qvæde over Bodvar, men Skade var det, om han ikke fik Eftermæle; heller ikke troer jeg, at vi kom til at sidde hos, hvor hans Arvesøl blev drukket.

Egil sagde, det var ikke at vente, han skalde være istand dertil, som han var tilmode; men forsøge det kan jeg, sagde han. Han havde havt en Søn, ved Navn Gunnar, der var død kort tilforn. Han gjorde da et Qvæde over begge disse, Sønnetabet kaldet, og alt som han kom videre dermed, fik han sine Kræfter igien. Da det var færdigt, læste han det for Asgerd og Thorgerd og sine Huusfolk; stod da op af Sengen, og satte sig i sit Høisæde. Siden lod Egil sine Sønner drikke Arvesøl efter gammel Skik; men da Thorgerd drog hjem, gav han hende gode Gaver.

22. Havskuld Dalakols Søn blev sottesyg paa sin Alderdom; han sendte efter sine Sønner, og Frøender. Da de kom, talte han saa til Brødrene Baard og Thorleik: det ligger mig noget tungt paa Hierte; jeg har været en karst Mand; men nu ligger jeg af en Sot, der bliver min Død. Men det er velbekændt, at I ere ægtebaarne til at tage Arv efter mig; men da min tredie Søn ei er odelbaaren, saa vil jeg bede Eder Brødre, at Olaf maa gaae i Arv med Eder, og tage sin Trediedeel.

Baard svarer, at han heri vilde giøre, som hans Fader vilde; thi jeg venter mig Hæder af Olaf i alle Dele, saameget mere, som han er giævere, end jeg. Da sagde Thorleik: det er langt fra mine Tanker, at Olaf skal gaae i Arv med os. Olaf har i Forveien stor Formue, og har du, Fader, givet ham meget af dit dertil, og ere vi Brødre længe blevne satte til Side; ikke vil jeg selvvilig opgive den Ære, hvortil jeg er fød og baaren. Havskuld svarede: ikke skulle I røve mig den Ret, at give min Søn 12 Dre Sølv, saa høibyrdig som han er paa Moderens Side. Det samtykkede Thorleik.

Siden lod Havskuld tage Ringen, Hakongsgave, der var en Mark, og Sværdet Kongensgave, der var til en halv Mark Guld, og gav sin Søn Olaf, og dertil gav han ham sine Frænders Lykke,

og sagde, at han ikke sagde dette, fordi han ikke vidste, at den vilde fæste Sæde mellem dem.

Olaf tog mod disse Klenodier, og sagde, han vilde prøve, hvad Thorleik tyktes. Thorleik var utilfreds, og meente, Havskuld og Olaf havde lønlig aftalt det med hinanden. Olaf svarer: ikke opgiver jeg Klenodierne, Thorleik; thi du har i Bidners Paahør samtykket i denne Gave, og vil jeg see til, jeg beholder den. Baard sagde, han samtykkede sin Faders Billie.

Derefter døde Havskuld, og syntes det et stort Tab først for hans Sønner, og siden for alle hans Frønder og Venner. Hans Sønner lode opkaste en meget anseelig Gravhøi for ham; og blev da baaret adskilligt Gode ind i Høien til ham.

Da Høien var lukket, begyndte Brødrene at tale om, at der maatte holdes et Arveol efter ham; thi saa var Skik paa den Tid. Olaf sagde: mig tyktes, at det Gæstebud ikke kan være saasnart, naar det skal gøres saa anstændigt, som os synes at somme; det er nu langt ud paa Høsten, og ikke let at faae, hvad der behøves; og vil de fleste finde det besværligt, naar de havde langt at reise om Høsten; og det er at vente, at mange ikke kom, som vi helst vilde have tilstæde. Thi foreslaaer jeg ved Thinget i Sommer at indbyde Gæsterne, og

giver jeg den tredie Deel af, hvad Giæstebudet koster. Deri samtykke Brødrene.

23. Derpaa tager Olaf hiem. Thorleik og Baard fikste Arven imellem dem. Baard faaer Faderens Gaard paa sin Lod; det raadde mange Mænd til; da han var vennesæl. Thorleik fik mere rørligt Gods paa sin Deel. Det stod vel mellem Brødrene Olaf og Baard; men snarere uventligt mellem Olaf og Thorleik.

Nu gik næste Vinter saaledes hen; Sommeren kom, og det liden ad Thinge. Brødrene lavede sig at drage did; det var let at see, at Olaf var den ypperste mellem Brødrene. Da de kom til Thinge, telte de deres Boder, og indrette dem vel og pynselig.

Der siges, at en Dag, da de gik til Lovbierget, fremstod Olaf, og bad om Lyd. Da fortæller han først sin Faders Afgang; der var mange hans Frænder og Venner. Og nu ville mine Brødre, at jeg indbyder Eder til Arveot efter Havskuld, vor Fader, først alle Godords Mænd, thi de fleste af vore giæveste Mænd er ham beslægtede, og skal jeg tilluse, at ingen skal drage bort uden Gave, af de bedre Mænd; saa ville vi byde Bønderne, og hver, som vil tage derimod, rige og ringe, til en halv Maanedes Giæstebud paa Havskuldstad, naar 15 Uger ere til Vinter.

Da Olaf sluttede sin Tale, gik der godt Ry deraf, og syntes Vrendet høimodigen røgtet. Og da Olaf kom hjem til sin Bod, sagde han sine Brødre sit Forehavende; de syntes ikke meget derom, men fandt det alt for overdaadigt. Efter Thinget rede Brødrene hjem.

24. Sommeren lider nu hen; Brødrene lave til Gæstebudet, Olaf lægger rundelig sin Trediedeel til; og er nu Gæstebudet beredt med de allerbedste Levnetsmidler, thi det var ventendes, at mange Mennesker vilde komme. Olaf gav dertil halvhundrede Nød, hundrede Faar, og meget andet til Mad og Drikke, foruden sin Trediepart. Da blev der optomret og tieldet med Vadmel en Stue paa Tøften. Og da de kom til Gæstebudet, blev der sagt, at de fleste Hædersmænd kom, som havde lovet det; og var det saadan en Mængde, at der ikke fattedes i ni hundrede. Og var dette Gæstebud det næsttalrigeste i Island; det største var det Urveel, Hjaltesønnerne holdt efter deres Fader, thi der var 1200 til.

Dette Gæstebud var overmaade prægtigt i alle Dele, og havde Brødrene stor Hæder deraf. Dog var Olaf for det meeste Formand. Han gik begge sine Brødre meget tilhaande med de Gaver, som blev givne alle de anseelige Mænd.

Da de fleste vare borte, siger Olaf til sin Broder Thorleik: saa er det, Broder, som dig er be-

Kiændt, at der ikke har været megen Forstaaelse imellem os, nu vil jeg sige dette, for at faae bedre Venfkab os imellem. Jeg veed, du tyktes ilde om, at jeg modtog de Klenodier, som min Fader gav mig paa sin Dødsdag. Nu, hvis du troer, du er derved skeet for nær, saa vil jeg for at tilfredsstille dig, opfostre din Søn; thi stedse ansees den for en ringere Mand, der opfostrer en anden Mands Barn.

Thorleik optog dette vel, og sagde, som sandt var, at det var et hæderligt Tilbud. Tog Olaf da mod Bolle Thorleiks Søn, som var tree Vintre gammel; han og Thorleik skiltes nu ad i meget Venfkab. Olaf bragte Bolle hjem med til Hiardarholt; Thorgerd tog meget vel imod ham; han blev nu opfodt der, og havde de ham begge saa kjær, som deres egne Børn.

Olaf og Thorgerd havde en Søn, der var kaldet Kiartan efter sin Morfader; han og Bolle vare næsten eensgamle; og de vorte op sammen paa Hiardarholt. Kiartan Olafson var den væneste mellem alle dem, der ere fødte paa Irland, han havde et smukt og udtrykfuldt Ansigt, deilige Dine, og var lysladen. Han havde et stort Haar, saa fagert som Silke, og som faldt i Lokker.

Da han vorte til, blev han stor og stærk, som hans Morfader Egil havde været. Han fikkede sig bedre end alle andre, saa at alle undredes derpaa, som saae ham. Som han vorte til, blev han mere vaabendygtig end de fleste; han var konstmær, og en ypperlig Svømmer; i alle Legemsøvelser var han over alle andre. Han var beskeden imod alle, og saa venneseel, at hvert et Barn yndede ham. Han var munter, og god med, hvad han havde. Olaf holdt mest af Riartan af alle sine Børn, skiondt han havde fire Sønner Steinthor, Halbor, Helge og Havskuld, og to Døttre Bergthora og Thuryd, der alle blev vakre, som de vorte til.

Bolle, Riartans Fosterbroder, blev ogsaa stor. Han kom Riartan nærmest i alle Legemsøvelser. Han var stærk, beleven, men meget krigerisk, og meget for at klæde sig prægtig. Fosterbrødrene holdt meget af hinanden.

Olaf sidder nu paa sin Gaard til Vinterstifte, og er Alt roligt.

25. En Sommer sagde Olaf til Thorgerd, at han agtede sig udenlands; og vil jeg, at du skal sørge for vor Gaard og vore Børn. Thorgerd sagde, hun var ikke meget derfor; men Olaf svarte, dette maatte blive, som han vilde. Han købte da et Skib, som stod vestpaa i Bdale, drog ud om Sommeren, og landede paa Hordaland, der boede

en Mand ved Navn Geirmund, der var meget riig, og en stor Viking. Han var en meget uskyldig Mand, men havde nu sat sig til Ro, og var Hakon Jarl den riges Hirdmand.

Geirmund gaaer ombord, og bliver strax kiendt med Olaf, thi han havde hørt tale om ham; han byder Olaf til sig med saa mange Mand, han vilde; Olaf tager derimod, og giestet ham med sex Mand. Olafs Skibsfolk søge Huus rundt om paa Hordaland. Olaf var vel der, det var en anseelig Gaard, og mange Folk; der var meget muntert den Vinter.

Da Vinteren var henleden, sagde Olaf Geirmund sit Vrende, at han vilde skaffe sig Huustømmer, og at det var ham meget om at giøre, at faae det godt. Geirmund sagde: Hakon Jarl har de største og bedste Skove, og veed jeg vist, at, naar du tager til ham, de er dig til Tieneste, thi Jarlen tager vel mod Mænd, som ikke ere dine Lige.

Om Vaaren giver Olaf sig paa Veien til Jarlen; han modtog Olaf vel, og bad ham blive hos sig, saalænge han vilde. Olaf sagde Jarlen, hvad han reiste om: og vil jeg bede Eder, Herre! at I vil give os Lov at hugge Huustømmer i Eders Skove. Jarlen svarte: det skal være dig uspart, om du end lader hele Skibet med det Tømmer, vi give

dig; thi ikke tykkes mig, der giæste os hver Dag saadanne Mænd fra Irland, som du. Ved Skitsmissen gav Jarlen ham en guldbeslagen Dre, som var et stort Klenodie, og skiltes de meget kærlig fra hinanden.

Geirmund faaer hemmelig sine Forde istand; han agter sig den Sommer med Olaf til Irland. Han havde holdt det hemmeligt for Alle, og Olaf vidste det ikke, før Geirmund bragte sit Gods ombord paa hans Skib, og var der megen Rigdom. Olaf sagde: ikke var du kommet paa mit Skib, havde jeg vidst det i Forveien; thi jeg mener, der er de paa Island, som det vilde være gavnligere aldrig at see dig; nu du er kommen hid, nænder jeg ikke at jage dig bort som en Hyrehund. Geirmund sagde: ikke vil jeg staae tilbage, saa storordet du end er; jeg agter at giøre Reisen med dig.

De gaae da ombord paa Olafs Skib, og i Søen; de have god Bør, og lande ved Breidessfiord, kaste nu Brygge i Land ved Mundingen af Laxaaen. Olaf lader Sommeret bære i Land, og sætte Skibet i et Skibhuus, som hans Fader havde ladet bygge.

26. Olaf bød Geirmund til sig den Winter. Han tager derimod.

Den Sommer lod Olaf bygge et Skibhuus i Hiardarholt, der var større og bedre end nogen

havde seet tilforn, og var skionne Sagn afbildede paa Bordklædningen og Loftet, og saa vel giort, at det saae bedre ud, end Tapeter.

Geirmund var lidet omgiængelig dagligdags, og tvær mod de fleste, gjerne var han klæd i en Skarlagens Kiortel, med en Pels over, Børneskindshue paa Hovedet, og et Sværd i Haanden; det var et ypperligt Børge, skiondt ikke beslaget med Sølv, men Bladet var bredt og hvast, og tveegget; han kaldte det Fodbider, og lod det aldrig komme sig afhænde.

Han havde ikke været der længe, før han fik Tanker til Olafs Datter Thurid, og begiærede hende af Olaf; men han gav ham Afslag. Siden fik han ved Gaver Thorgerd paa sin Side, for at naae sin Hensigt. Hun tog mod Gaverne; thi de var ikke ringe eller knappe, og bragte Sagen for Olaf. Hun sagde, efter hendes Tanker kunde deres Datter ei blive bedre gift; Geirmund var en raff Mand, meget riig og gavmild. Olaf sagde: ikke vil jeg gjøre dig imod heri, saalidet som i noget Andet; skiondt jeg vilde være villigere til at give hende en anden Mand.

Thorgerd gaaer nu, og synes, hun har vel rygtet sit Vrende; hun siger da Geirmund, hvordan det var gaaet; han takker hende for hendes Forord, og Bistand; begiærer nu anden Gang Thurid

af Olaf, og blev det nu let afgjort. Geirmund fæster da Thurid, og skal Brylluppet staae, naar Vintren er tilende, paa Hiardarholt.

Der var mange til det Bryllup; thi Ildhuset var nu færdigt. Blandt Gæsterne var Ulf Uggeson, og havde digtet et Dvæde om Olaf Havskulds-son, og om de Sagn, der vare afbildede paa Ildhuset; dette Dvæde forte han frem ved Brylluppet, og kaldes det Huusdrapa, og er vel digtet. Olaf lønnede ham vel for Dvædet; han gav og anseelige Gaver til alle Mænd af Anseelse, der havde været der til Gæst; og Olafs Anseelse forøgedes meget ved dette Bryllupsgilde.

27. Det var ikke paa nogen af Siderne meget kjærligt mellem Geirmund og Thurid. Tre Vintre var Geirmund hos Olaf, da han vilde bort, og gav tilkiænde, at Thurid skulde blive efter. De havde en Datter, der hedde Groa; hun var da aatgammel. Formue vilde Geirmund ikke efterlade. Det syntes Fruentimmerne meget ilde om, og sagde det til Olaf. Hvad nu? Thorgerd! sagde han da: er Nordmanden nu saa heimodig, som i Høst, da han beilede til Thurid?

De kom ingen Bei med Olaf, thi han var i alle Dele en fredsom Mand, og sagde, Pigen skulde blive tilbage, til der fandtes anden Leilighed.

Ved Afskeden gav Olaf Geirmund et Søskib med alt Tilbehør, Geirmund takkede ham, og sagde, det var en ædelmodig Gave. Han gjorde sig nu seilklar, og seiler ud af Laxaaens Munding med en slap Nordostvind, og da de kom til Nerne, lagde Vinden sig, og han bliver liggende ved Drøen en halv Maaned, og kom ikke bort.

Paa samme Tid reiste Olaf bort at see til sit Døeg. Thurid kaldte nu sine Huuskarle til sig, og bad dem følge med sig; hun tager Barnet med, og var de ti tilsammen.

Hun lader en Færge, Olaf eiede, sætte ud, og bad dem roe eller seile til Hvamsfiord; da de kom ud til Nerne, bad hun dem sætte den Baad i Søen, som stod paa Færgeren. Hun gik i Baaden med to Mand, og bad de andre vogte Fartøiet, til hun kom igien, tog Barnet i sin Favn, og bad dem roe op ad Strømmen, til de naaede Skibet. Nu tog Thurid et Bribbor af Baaden, gav det til sin Følgesvend, og bad ham gaae til Geirmunds Skibsbaad, saasnart han kunde, og bore Hul deri, saa den ikke kunde seile. Derpaa lod hun sig sætte i Land med Barnet paa Skibet.

28. Det var i det, Solen skulde staae op. Hun gik ud paa Bryggen; alle Folk sov; hun kom nu til en Læderseng, Geirmund sov i, med Sværdet Fodbider under sit Hoved. Hun sætter nu Bar-

net i Lædersengen, griber Sværdet Fodbider, og tager med sig, og gaaer derpaa fra Skibet til sit Følge.

Nu giver Barnet sig til at græde, derved vaagner Geirmund, reiser sig, kiænder Barnet, og synes at vide, hvor hun kom fra. Han springer op, og vil gribe sit Sværd, men savner det, som naturligt var, han gaaer nu paa Dækket, og seer dem roe fra Skibet. Han kalder paa sine Folk, og beder dem springe i Baaden, og roe efter. De giøre saa, men vare ikke komne langt, før de finde, at den sorte Sø styrter ind i Baaden til dem, og maa vende om til Skibet.

Nu raaber Geirmund til Thurid, og beder hende vende om, og give ham Fodbider, og tage imod sit Barn, og med det saameget Gods, hun selv vilde. Thurid svarer: synes dig, der ligger saameget Magt paa det Sværd? Ja! siger han: meget andet Gods afftaaer jeg dig heller, end Sværdet. Det skal du aldrig faae, svarer Thurid; i mange Dele har du opført dig umandig imod os, og ere vi nu skilte. Ingen Lykke skal det blive dig til, sagde Geirmund, at tage det Sværd med. Hun svarte, hun vilde prøve derpaa. Det vil jeg da ikke dolge, sagde han, at det skal worde den Mands Bane i Eders Æt, som I nødigt vil miste.

Thurid drager nu hjem til Hiardarholt, og var Olaf da ogsaa kommen hjem; han syntes ikke vel om hendes Foretagende; men dog blev Alt roligt.

Thurid gav sin Frøende Bolle dette Sværd Fod-bider, thi hun havde ham ei mindre kjær end hendes egne Brødre. Bolle bar dette Sværd længe efter.

Geirmund faaer kort efter Bør, og gaaer i rum Sø, og lander ved Norge om Høsten; men feiler om Natten paa et blindt Skær, uden for Stad, og druknede Geirmund der med alle sine Skibsfolk, og er da om Geirmund intet mere at sige.

29. Olaf Havskuldsøn sad paa sin Gaard med megen Hæder, som sagt er. Han havde meget kosteligt Bostab af Livvare, og deriblandt en stor Dre, der hedde Harre, abildgraa af Farve, og større end andre Nød. Den havde fire Horn, to vare store, og sad smukt, det tredie gik rag op i Bæiret; det fjerde stod udaf Panden neden for Dinene, det var hans Bægger*). Den sparkede Græs frem under Sneen, som en Hest. Engang faldt en haard Winter paa, da gik den fra Hiardarholts Torde, og til det Sted, som nu hedder Harrestad, der gik den om Vintren med 16 Nød,

---

*) At støde Hul paa Isen med.

og bragte dem alle paa Græs; om Vaaren gif den hjem i Kohaven, som nu hedder Harrebol, paa Hiardarholt.

Da Harre var 18 Aar, faldt Bæggeren af Hovedet paa ham; samme Høst lod Dlaf ham slagte. Næste Nat drømte han, at der kom en stor Kone til ham, og var meget vred. Sover du? spurgde hun; han svarte, han var vaagen. Konen sagde: om du og sover, skal du dog vide: min Søn har du ladet dræbe, og handlet udædige mod mig; og for den Sags Skyld skal du see din Søn i sit Blod ved mit Værk, og skal jeg vælge den, som jeg veed, er dig dyrebarest.

Derpaa forsvandt hun, Dlaf vaagne, og syntes, han saae et Glimt af Konen. Han lagde meget Mærke til den Drom, og sagde den til sine Venner, men den raadedes ikke, som han tykkedes om, og syntes de ham at raade den bedst, der sagde, at det var et Dromdigt, der bares ham fore.

30. En Mand hedde Dsvif, var meget viis, han boede paa Lauge i Sælingdal lige over for Lunge. Han havde fem Sønner, alle stridbare Mænd, og en Datter ved Navn Gudrun, den vakreste Pige, der var opvoxt paa Island, baade af Udseende og Forstand. Hun var saa behageligt et Fruentimmer, at Alt, hvad Andre havde paa, syntes

Barnestads ved Siden af hende; hun var overmaade
 Eyndig, talte vel for sig, og var meget gavmild.

Vester paa Bardastrand i Haga boede Gest
 Oddleifsen, han var en stor og forstandig Hov-
 ding, fremsynet i mange Dele, og meget vennesal
 blandt Mænd af Anseelse; mange søgte Raad hos
 ham. Hver Sommer tog han til Thinge, og gic-
 stede da gierne tree Svogre, der boede paa Hole.
 Engang, som han saaledes var der til Giest paa sin
 Thingvei, gjorde han sig reiseferdig tidlig om Mor-
 genen, thi Veien var lang, og han vilde være om
 Qvælden hos sin Søster Thorun paa Tykkeflov.
 Han kommer nu paa Veien til Lunge, og dvæler
 der noget. Gudrun kom did fra Lange, og helste
 venligen paa sin Frænde Gest. Han modtog hende
 vel, og de gave dem i Tale sammen, de vare begge
 forstandige, og talte vel for dem.

Da det leed hen ad Dagen, siger Gudrun;
 det vilde jeg, Frænde, at du reed til os i Qveld
 med alle dine Folk; saa er min Faders Willie, skiondt
 han under mig den Ære at bringe dig Indbydelsen,
 og tillige at bede dig, at gicste os, hvergang du
 rider vestpaa. Gest tog vel derimod, og sagde, det
 var et hæderligt Tilbud; men at han dog maatte
 ride, som han havde bestemt.

31. Gudrun sagde: drømt har jeg meget i
 Vinter; men der er fire Drømme, der ligge mig

faare paa Hierte; og ingen har raadet mig dem efter mit Tykke, skiondt jeg vel seer, at de neppe nogensinde udtydes mig til Behag. Gest svarte: siig du mig Drømmene! kan være, at vi faae noget ud deraf.

Gudrun sagde, mig tyktes, at jeg stod ved en Bæk, og havde et Hovedtøi paa, der var lagt i Læg, som jeg syntes, klædte mig ilde, jeg havde Lyst til at glatte Lægene ud; men mange sagde, det skulde jeg ikke; men jeg løb dem ikke, rev Hovedtøiet af, og kastede det i Bækken; og var den Drøm ikke længere.

Min anden Drøm var, at jeg syntes, jeg stod ved et Band, og havde en Solvring paa min Haand, som hørte mig til, og klæbde mig vel; jeg fandt, det var et stort Klenodie, og agtede at beholde det længe, men da jeg mindst ventede det, løb Ringen af min Haand og ned i Bandet, og saae jeg den aldrig siden. Jeg syntes, det var større Skade, end jeg rimeligviis kunde troe, om jeg ogsaa havde mistet et Klenodie. Derpaa vaagnede jeg! Ikke er denne Drøm mindre, sagde Gest.

Gudrun sagde: saa er min tredie Drøm, at jeg syntes, jeg havde en Guldring, og den tyktes mig Bod for min Skade, og var mig ihu, at jeg skulde nyde den længere end den anden; men ikke tyktes mig dog dette Klenodie at klæde mig saameget

bedre, som Guld er bedre end Sølv. Saa, syntes jeg, jeg faldt, og tog for mig med Hænderne, og derved kom Ringen mod en Steen, og gik i Stykker i to Dele, og det kom mig for, som der flød Blod udaf hvert Stykke. Det forekom mig at være mere Harm end Skade, da det tyktes at bæres mig for, at der havde været en Bræk ved Ringen, og da jeg saae efter Stykkerne, syntes jeg at opdage flere Bræk, dog tyktes mig, den kunde blevet heel, om jeg havde taget den bedre vare. Og længere er den Drøm ikke. Gest sagde, ikke formindskes dine Drømme.

Da sagde Gudrun: saa var min fjerde Drøm, at jeg syntes, jeg havde en Guldhjelm paa mit Hoved, meget besat med Edelstene, og tyktes jeg, det var min, men det forekom mig, som den var noget tung, saa jeg havde Dndt ved at bære den, og holdt jeg derfor Hovedet skraat, dog regnede jeg ikke Hjelmten til Dnde, og agtede ikke at stille mig ved den; men da styrtede den af Hovedet paa mig og ud i Hvamsfiorden. Da vaagnede jeg, og ere mine Drømme ikke længere.

32. Gest sagde: Grant seer jeg, hvad dine Drømme betyde, og ville de tyktes dig alle eensstemmende, thi jeg udtyder dem alle eens.

Tire Mænd faaer du til Ægte, og venter jeg, at du bliver gift første Gang ei efter dit Sind, da

du syntes at have et stort Hovedtøi lagt i Læg, der klædte dig ilde; thi vil du have ham lidet kjær; og da du tog Hovedtøiet af dig, og kastede det i Vandet, skiller du dig fra din Husbond; thi det kalde vi at kaste i Vandet, naar man forlader, hvad man eier, eller ikke tager derimod.

Nu sagde Gest: saa er din anden Drom, at du syntes at have en Sølvring paa Haanden; thi bliver du gift med en anden given Mand, som du holder meget af, men kun har en kort Tid, og ikke kommer det mig uventet, hvis du mister ham ved at drukne; nu er den Drom raadet.

Saa var den tredie Drom, at du syntes at have en Guldring paa din Haand; thi vil du faae en tredie Mand, og ikke vil han staae saa meget høiere i Værdi hos dig, som dette Metal er bedre; og bæres det mig saa for, at der paa den Tid vil være en Forandring i vor Tro, og vil din Mand have antaget den Tro, som forekommer os meget bedre. Men da du tyktes, at denne Ring sprang i Stykker, tildeels ved din Forseelse, og at du saae Blod komme ud af Enderne, da vil din Husbond blive dræbt, og du vil da synes grant at see de Bræk, der have været.

Gest sagde: saa er din fjerde Drom: at du tyktes at have en Guldhjelm besat med Edelstene paa dit Hoved, og den faldt dig tung at bære; thi

skal du ægte den fjerde Mand, der skal være en stor Hovding, og vil blive en ypperlig Hielm over dig; men da dig syntes, at Hielmen styrtede ud i Svamsfiorden, saa vil han i denne Fiord finde sin Død; og gier jeg nu ikke denne Drøm længer.

Gubrun sad blodrød i Ansigtet, medens Drømmene raadedes, men hun sagde ikke eet Ord, før Gest sluttede sin Tale. Skionnere Spaadom kunde du ubleedt af denne Sag, sagde hun, hvis jeg havde lavet det saa for dig; men hav dog Tak, at du har raadet mine Drømme; endskiøndt meget er at tage vare, hvis alt dette skal paafølge.

Gubrun bad nu Gest indstændig, at han skulde dvæle der den Dag, og sagde, at Døvis havde meget at tale forstandigen om med ham. Gest sagde: ride maa jeg, som jeg har bestemt, men du maa bringe din Fader min Helsen, og sige ham fra mig, at den Tid tør komme, da der bliver kortere mellem vore Bopæle, og da vil det blive os let at komme hinanden i Tale, naar vi have noget at sige hverandre.

Derpaa tog Gubrun hjem, men Gest reed bort, og mødte Dlaf's Karl ved Toftegiærdet; han indbød efter Dlaf's Befaling Gest til Hiardarholt.

Gest svarte, at han skulde komme til Dlaf samme Dag, men vilde tage Natteleie paa Lykke-

Kov. Karlen vendte da strax om, at bringe Olaf Besked.

Olaf tog vel mod Gest's Svar, lod bringe Heste frem, og reed Gest imøde med nogle Mænd. De mødes ved Vandet; Olaf helseer Gest ventlig, og indbyder ham til sig med alle Sine. Gest takker ham for Tilbudet, og siger: han vil ride hjem med ham, og bese hans Gaard, men tage Herberge hos sin Søster paa TykkeKov.

33. Gest dvælede hos Olaf en stakket Tid, saae sig om paa Gaarden, syntes vel om den, og sagde, der ei var sparet paa Penge. Olaf fulgte Gest paa Veien til Laxaaen. Fostbrødrene Kiartan og Bolle havde været ude at svømme den Dag med flere unge Mænd. Olafs Søner var de ypperste i Legen; der var og mange fra de andre Gaarde. Da Skarren kom ridende, løb Kiartan og Bolle op af Vandet, og vare næsten i Klæderne, da Gest og Olaf kom. Gest saae en Stund paa de unge Mænd; da spurgte Olaf, hvor Kiartan sad og Bolle? Nu rakte Gest sit Spydkast hen, hvor Olafs Søner sad, og nævnde dem alle, som der vare. Men der var mange andre, der vare komne op af Vandet, og sad paa Bakken hos Kiartan og Bolle. Gest sagde, han kunde ikke kiende Olafs Slægtstræk paa dem. Da sagde Olaf: ikke gøres der formeget af, hvad der siges om din Klogskab, Gest! da du kiender

Folk, du aldrig saae. Men vil du sige mig: hvilken af disse unge Mænd bliver der meest af? Gest svarte: det vil meget gaae efter dit Hierte, at der bliver mest af Kiartan, saalænge han lever.

Derpaa vendte Gest sin Hest, og reed bort; noget efter reed Thord den lave, hans Søn til ham, og sagde: hvad er der nu Fader, at dine Taarerinde. Gest sagde: ufornodent er det at sige dig; men dog nænder jeg ikke at tie med, hvad i eders Dage vil hændes; men ikke vil det komme mig uforvarende, om Volle staaer over Kiartans Hoved, og viander sig saa Navn af hans Banemand; og er det ilde at vide fligt om ypperlige Mænd. Siden ride de videre, og komme til Tykfove om Nvalden.

34. Thorvald, en Søn af Hallbor Garpdals Gode, boede paa Garpdal i Giltfiord, en riig Mand, men ingen Helt. Han beilede paa Thinget til Gudrun Dsvifs Datter; hun var da femten Aar gammel. Den Sag blev ikke afviist, dog sagde Dsvif, at Thorvald kunde finde bedre Kaar, da Gudrun ikke var hans Lige af Formue; Thorvald svarede mildelig derpaa, og sagde, han begjærede en Kone og ikke Formue. Derpaa blev Gudrun fæstet til Thorvald og Dsvif afgjorde Vilkaarene, og var det saa bestemt, at Gudrun ene skulde raade for Mide

lerne, fra den Tid, de kom sammen; og have Hælden af Alt, enten de blev sammen længere eller kortere; ogsaa skulde han kiøbe hende saadanne Klendier, saa ingen hendes Lige havde dem bedre; men ligesom holde sin Huusholdning.

Mænd ride nu af Thinge; Gudrun var ikke spurgt; det var hun utilfreds med, men dog gif det i Stilhed. Brylluppet holdtes paa Garpsdal to Maanedes efter. Liden Lær havde Gudrun sin Mand, og var der til Strid om Klendiekiøb, og var intet saa kostbart ved Vestfiorden, at Gudrun jo vilde eie det; og blev der Uvenskab med Thorvald, kiøbte han det ikke.

Thord Ingunnarson holdt megen Omgang med Thorvald og Gudrun, og taltes der meget om Thords og Gudruns Forstaaelse. Det var en Gang, at Gudrun bad Thorvald kiøbe sig et Klendie, han sagde, hun kunde ikke faae det, og gav hende en Kindhest. Da sagde Gudrun, nu gav du mig det, som vi Fruentimmer ansee for en stor Sag, og er det et daarlige Arbeid, du her har foretaget dig mod mig.

Samme Aften kom Thord der, Gudrun sagde ham sin Fornærmelse, og spurgde, hvorledes hun skulde giengielde det, og bad ham raade selv, Thord smilte, og raadde hende til Skitsmisse. Gudrun modsagde ham ikke, og talte de ikke videre derom.

Samme Aar lyste Gudrun sin Skilsmisse til fra Thorvald, og hørte den halve Formue hende til. Der blev skiftet imellem dem, og hun drog hjem til Lauga. De havde været to Aar tilsammen.

35. Sommeren derpaa drog Gest til Thinge som han pleiede, tog Natteleie paa Høla i Serbei, og Svogrene laante ham Heste som sædvanlig. Thord Ingunnarson var i Følge med Gest, og kom til Lauga. Gudrun Dsvifs Datter reed til Thinge, og Thord fulgte hende. Som de reed over Blaaskovhede, bragte Gudrun Talen hen paa Thords Hustru Audur, og lod et Ord falde om, at hun klædte sig, som det ikke anstod en Kvinde. Thord tog dette til Eftertanke, indtil de kom paa Thinge. Da talte han til Gudrun derom, og hun raadde ham at skilles fra Audur. Han forlangte da hendes Mening, om han skulde lyse Skilsmissen til paa Thinge, eller oppebie, at han kom hjem til Herredet, og da tage flere Mænd paa Raad, da her vare stolte Mænd, der ville ansee det som Misbud. Til Aften bier skamsfuld Sag, svarte Gudrun noget derpaa. Thord sprang op, gik til Lovbierget, skled til Vidne paa, at han skilte sig ved Audur, og gav til Grund, at hun gik i Braag, som ikke sømmede en Kvinde. Audurs Brødre tykkedes ilde derom; dog gik Alt i Stilhed.

Thord reed hjem fra Thing med Dvifs Søner. Da Audur spurgte, hvad skeet var, sagde hun: vel, at jeg veed det, ikke skal jeg være ubereedt. Derpaa reed Thord til Sorbey med tolv Mand at stifte, og gik det let; thi Thord var det ligegodt, hvordan der stiftedes.

Thord drev mangt et Stykke Dvæg derfra sydpaa til Lauga, siden begiærede han Gudrun; og blev den Sag snart afgjort med Dvif, da Gudrun ikke sagde imod. Brylluppet skulde være paa Lauga ti Uger efter Sommermaal. Det var et prægtigt Giestebud. Gudrun og Thord levede meget vel sammen; og Audurs Brødre forfulgte ei Sagen mod Thord, da de ei havde Magt nok dertil, thi han var overmaade vennesæl hos hele Almuen.

36. Sommeren derpaa drog Holafolkene til Sæters i Hvamsdalen. Audur var til Sæters. Laugaboerne havde Sæter i Lamsdalen, der gaaer vidt ind i Fjeldene ad Sælsdalen. Audur spørger en Faaredreng, om han tit traf Faaredrivere fra Lauga. Han sagde, det skeede let, som rimeligt var; thi der var en Dal mellem Sæterne. Da sagde Audur: nu skal du træffe mig i Dag Faarehyren fra Lauga, og saae mig at vide, hvormange Folk, der er paa Winterhusene, og hvor mange paa Sæter, men tal saa venstkabelig om Thord, som du bør. Drengen lovede at gjøre, hvad ham blev paa-

lagt. Om Aftenen, da Faarehyren kom hjem, spørger Audur om Nyt; han svarer: det Nyt har jeg hørt, som du vil tykkes vel om, at der er nu vidt imellem Gudrun og Thord; thi hun er til Sæters, og han er hjemme, at bygge en Stuebygning, og Døvis og han er i Vinterhusene. Godt har du spurgt Nyt! sagde Audur, hav nu to Heste sadlede til Sengetid. Faarehyren gjør, som Audur havde sagt.

Noget før Soel gaaer ned, staaer Audur til Hest, og vel var hun da i Braag; Faarehyren reed den anden Hest, og havde ondt ved at følge, saa stærkt reed hun. Hun reed nu Syd over Sæterdalsheide, og standsede ei før ved Lauga; der stod hun af, og bad Karlen passe Hestene, medens hun gik ind i Huset.

Audur treen nu til Dørren; der var aabent; hun gik ind i Huset, og til Sengkamret; Døren var faldet til, men ingen Slaa for. Hun gik ind i Kamret; der laae Thord, og sov, med Ansigtet i Bæivet. Nu vækkede Audur ham, men han vendte sig til Siden, da han saae, der kom en hen til Sengen. Hun drog da sit korte Sværd, og hug til Thord, og gav ham et stort Saar i høire Haand, og tvert over Brystet; hun hug saa haardt til, at Sværdet stod i Benet, og i Sengen.

Derpaa gik Audur til sin Hest, sprang op paa den, og reed bort med velforrettet Sag. Thord vilde springe op, da han fik Saaret, men maagtede det ikke for Blodløb. Derved vaagner Dsvif, og spoger, hvad det er. Thord svarer: han er blevet saaret af et Hug. Dsvif spurgde, om han vidste, hvo der havde givet ham det, og stod op, og forbandt hans Saar. Thord sagde, han troede, Audur maatte have gjort det. Dsvif tilbød sig at ride efter hende, og sagde: hun maatte været redet med faa Folk i sit Følge, og det var let at straffe hende. Thord sagde; det maatte ikke flee, og hun havde ikke gjort andet, end hvad hende tilkom.

Audur kom hjem, som Soel stod op. Brødrene spurgde, hvor hun havde været, hun svarte, hun havde været paa Lauga, og sagde dem nu, hvad der havde tildraget sig paa hendes Færd. De vare vel tilfreds dermed; men sagde dog: at forlidet var blevet deraf.

Thord laae længe af sine Saar, og lægedes vel Brystsaaret, men Haanden blev ham mere ubrugelig siden den Tid, end den anden.

37. Kottel hedde en Mand, som nylig var kommet til Island, hans Hustru hedde Grimma, deres Søner var Hallstein Olibesteensøie, og Stigandi. De vare Syderøinger, alle vare de meget trolldyndige, og store Seidmænd. Hallstein Gode

mødte dem, og gav dem Bøpæl paa Skælmernæs, og vare de ikke meget venneløse der i Bygden.

Baaren derpaa kom Ingunna Thorkels Moder vester fra Skælmernæs. Han tog vel imod hende. Hun sagde, hun vilde overtale Thord til at roe hjem med hende; da Kottel og hans Kone gjorde hende megen Overlast ved at rane af hendes Eieendom, og ved Trolldomskunster, og havde Medhold af Hallstein Gode; Thord var strax redebon til denne Sag, og sagde, han skulde nok faae Ret over Tyven, skiondt Hallstein var derimod, og lavede sig i en Hast til at tage bid med ti Mand. Ingunna tog med ham. Hun havde en Førgesaa fra Tjeldnæs. Derpaa styre de vespaa ad Skælmernæs. Thord lod bringe ombord, alt hvad værdigt Guds, hans Moder eiede; men Gaarene skulde drives langs indensfjords.

De var i Alt 12 paa Skibet; der var Ingunna, og nok et Fruentimmer. Thord kom til Kottels Gaard; der var Grimma med 5 Mand. Kottels Sonner var ikke hjemme. Derpaa stævnedes han Kottel, og Grimma og deres Sonner for Tyveri og Trolldom, og gjorde deraf Fredløsheds Sag; Sagen indstævnedes han til Althing, og drog saa bort.

Halbiorn og Stigandi kom hjem, da Thord var kommet lidet fra Land. Kottel sagde da sine

Sønner, hvad skeet var. Brødrene bleve rasende
 herover, og sagde, ingen havde viist dem saa aas-
 benbar Ufred. Nu gjør Kotkel en stor Trolds-
 høi, der begav de dem alle op paa, og sang der
 deres Trolddomsang; thi det er forhen sagt, at de
 vare Troldmænd. Derpaa udbrød et stort Uvæir,
 og mærkede Thord og hans Mænd, at Uvæiret
 gieldt dem. Skibet drev vest for Skælmernæs.
 Thord lod see megen Riækhed i sin Søfærd; det
 saae de Folk, som vare paa Landet, at han kastede
 over Bord, Alt hvad der var til Tyngge paa Skibet,
 uden Folkene, og ventede man paa Bredden, at han
 skulde naae Land, da han var sluppet forbi, hvor det
 var værst med Skiær. Men kort fra Land reiste sig
 et blindt Skiær, som ingen før kunde mindes at
 have været, derpaa stødte Skibet, saa det vendte
 Kielen op; og druknede der Thord og hele hans
 Følge; men Skibet sønderfloges, og Kielen drev i
 Land paa et Sted, som siden blev kaldet Kiols.
 Thords Skiold drev op et Sted, der kaldes Skiolds.
 Hans Liig og hans Mænds Liig drev op i Land,
 og blev oplasket en Høi over Ligene paa det Sted,
 som siden er kaldet Hoinæs.

38. Den Tidende spørges vide om, og omtales
 ilde, og syntes det Ullivs Mænd, der slikt havde
 fremmet, som Kotkel. Gudrun sørgebe meget over
 Thords Død. Den Tid boede Snorro Gode paa

Helgafjeld, han var Frænde og Ven af Døvis, og til ham havde Gudrun og alle hendes megen Tillid. Snorro drog til Gæst hos Døvis, da klagede Gudrun ham sin Nød. Han sagde, at han vilde tage sig af Sagen, og tilbød sig at opfostre Gudruns Søn til Trøst for hende. Gudrun modtog det, og sagde, hun vilde adlyde hans Klogskab. Gudruns Søn hedde Thord efter sin Fader.

Derpaa drog Gest Oddleiffson til Halkjeld Gode, og forelagde ham to Kaar, at enten skulde han forjage disse Troldmænd, eller maatte Gest dræbe dem, som han dog ugierne gjorde. Halkstein valgte snart, og bød dem heller drage derfra, og ikke tage Bopæl før vesten for Dalheden, da de ellers vilde blive dræbte. Derpaa droge Kottkels bort, og havde ikke mere Dvæg med sig end fire Hingster; en af dem var en sort Hest, stor, smuk, og dygtig i Hestekamp. Da de kom til Kampnæs til Thorleik Havskuldson, byder han dem paa Hesten, da han saae, det var et kosteligt Mon. Kottkel sagde: jeg vil vel give dig det Kaar: tag du mod Hesten, og giv mig Bopæl her et Sted i dit Nabolag! Thorleik sagde: holder du ikke nu din Hest for dyr? jeg har spurgt, at du har Sag her i Herredet. Kottkel svarer: Det kan du tale til Laugemænd om. Thorleik sagde: det var sandt. Noget anderledes hænger Tingen sammen, svarer Kottkel, med Gu-

drun og hendes Brødre, end dig sagt er; Folk have ilde bagtalt os uden Sag. Tag du derfor mod Hesten; thi saa siges om dig, at ikke ville vi have nogen Nød her i Herredet, naar vi have dig at lide paa.

Thorleif gjorde nu Sagen af, thi han fandt Hingsten smuk, og Kotkel fik listet Sagen i Rigtighed; Thorleif tog mod Hesten, og gav dem Bospæl paa Leido'sstad i Laxadal, og borgede dem ogsaa Dvæg.

38. Det fik Laugamænd at vide, og vilde Dsvifs Søner strax ud imod dem. Da sagde Dsvif: lad os nu raadspørge Snorro Gode, og spare dette til en anden Tid; thi kort vil det vare, inden Kotkels Naboer saae Sag med ham, og saa mon være, at Thorleif faaer meest Meen af dem, som velforskyldt er; og monne mange herefter blive hans Uvenner, hvem han har hayt til Venner forhen. Men ikke vil jeg formene Eder, at gjøre Kotkels al den Afbræk, I lyste, saafremt ei andre jage dem af Herredet, eller aflive dem, inden tree Vintre ere forbi.

Gudrun og hendes Brødre sagde: det skulde saa være. Ikke gjorde Kotkels meget af deres Avling, og dog behøvede de hverken at kiøbe Hø eller Levnetsmidler. De vare ikke vennetsælle i Bygden, men ingen driste sig at angribe dem for Thorleifs Skyld.

En Sommer sad Thorleik i sit Telt paa Thinge, da en Mand kom ind til ham, og helsede ham. Manden hedde Eldgrim, og boede paa Eldgrimstadb i Borgasfiord. Mit Vrende til dig er, sagde Manden, at jeg vil kiope den dyre Hingst af dig, som Kottek gav dig forrige Sommer. Den er ikke fat, svarte Thorleik. Jeg byder dig ligesaa stor en Hingst, sagde Eldgrim, og noget i Risbet, og ville mange sige, at jeg byder dig dobbelt Hestens Værd. Ikke er jeg Hestehandler, svarte Thorleik, og Hingsten faaer du ikke, om du end byder mig dens Værd tree Gange. Ikke er det usandt om dig, tog Eldgrim til Gienmæle, at du er stolt og egenfindig; og onsker jeg nu, at du maatte faae langt ringere for den, end nu mit Bud er, og dog miste din Hingst.

Thorleik blev meget rød ved disse Ord, og sagde: nær skal du gaae mig, Eldgrim, om du vil koe mig Hesten fra. Urimeligt synes det dig, svarte Eldgrim, at du skalde blive overvundet af mig, men denne Sommer kommer jeg hen, at see, hvem af os Hesten skal hore til herefter. Gior, som du lover, sagde Thorleik: men kom ei til mig med ulige Styrke. De skiltes nu ad, og de, der horte deres Samtale, sagde, det var gaaet, som det burde. Siden tog Folk fra Thinge, og alt var roligt.

40. Rut Herjolffsen, Olaf og Thorleifs Farbroder boede paa Rutstad. Det hændtes en Morgen, at en af hans Karle gik udenfor paa hans Gaard; da han kom ind igien, spurgte Rut ham: hvad Nyt? Han svarte, han kunde ikke sige Andet, end at han saae en Mand ride paa den anden Side Baddet, hvor Thorleifs Heste stod, og staae af, for at tage fat paa hans Hingst. Rut spurgte, hvor Hestene var? Karlen sagde: endnu er de ikke kommet langt bort; de stod i den Eng nedenfor Giærdet. Rut sagde, sandt er det, at Thorleik min Frænde er undertiden uforsigtig med sin Græsning, men dog holder jeg for, at hans Heste ikke drives bort uden hans Minde.

Rut sprang nu op, kastede et graat Skindfeld over sig, og tog en guldbeslagen Stridsbære i Haanden, som Kong Harald havde givet ham. Han gik ud, og saae, en Mand reed til Hestene nedenfor Giærdet. Rut gik ham imøde, og saae, han greb fat paa Hesten. Rut hælser ham, Eldgrim tog vel, men noget seent mod hans Helsen. Rut spørger, hvor han vil drive Hesten hen? Eldgrim svarer: ikke vil jeg følge dig, skiondt jeg veed dit Frændskab med Thorleik, at jeg nu er kommet efter Hesten, saa at jeg agter, han aldrig skal saae den mere; og har jeg holdt, hvad jeg lovede ham paa Thinge, at jeg ikke skulde komme efter den med mange Folk.

Ikke er det Heltedaad, siger Rut, om du tager Hesten bort, da Thorleik ligger i sin Seng, og sover; bedre er det, at du søger at komme overeens med ham, inden du rider af Herredet med Hesten. Hør du ham ad, om du vil! svarer Eldgrim, thi du kan see, at jeg har belavet mig saa, inden jeg reed hjemme fra, at jeg ikke synes ilde om at møde Thorleik. Han svingede nu Krogs spydet, han havde i Haanden, og havde han Hielm paa Hovedet, Sværd i Bæltet, Skjold ved Siden, og Brynie paa.

Rut siger: heller prøver jeg Andet, end drage til Kampsnæs, thi jeg er tung tilføds; men ei vil jeg lade Thorleik rane, om jeg maa raade, skiondt der ikke er saameget Venskab imellem os. Eldgrim siger: ikke er det saa, at du agter at tage Hesten fra mig? Jeg vil give dig en anden Hest, svarer Rut, at du skal lade denne gaae; om min ogsaa ei er fuldt saa god som denne. Meget smukt taler du, siger Eldgrim, men da jeg har lagt Haand paa Hesten, løfter du den ikke fra mig, hverken med Gaver eller Løfter. Nu synes mig, siger Rut, at du kaarer den Løb, der ilde tør gavne os begge. Eldgrim vil nu bort, og trækker i Hesten, men da Rut seer det, løfter han Stridsøren, og hugger ham mellem Skuldrene, saa han falder død af Hesten. Siden begrov

han ham synden for Kampsnæs, paa det Sted, som kaldes Eldgrimsholt.

41. Derpaa rider Rut til Kampsnæs, og siger Thorleik denne Tidende. Thorleik vreddees derover, og syntes, at han havde stor Skam af denne Tildragelse, fiendt Rut troede at have viist ham meget Benfækt derved. Thorleik sagde, baade var det gaaet ilde, og det vilde intet Godt komme deraf. Rut svarte, han kunde giøre, som han vilde; og skiltes de ikke blidelig ad. Rut var da 80 Aar, da han dræbte Eldgrim, og syntes hans Unseelse meget at tiltage ved denne Daad; men ikke tyktes Thorleik desbedre derom, jo mere navnkundig Rut blev derved. Thorleik tog nu til sine Indsiddere Koffel og Grimma, og bad dem giøre noget, som kunde være Rut til Harm. De sagde, det vare de villige til.

Derpaa reiser Thorleik hjem; kort efter drog Koffel, Grima og deres Søner hjemmefra om Natten til Ruts Gaard, og gjorde megen Trolddom; men da Troldsangene kom, tyktes de, der vare inde, ikke at skielne, hvad det betydde; thi Nøvedet var smukt at høre paa. Rut ene forstod Trolddommen, og bad ingen Mand gaae ud den Nat, og enhver holde sig vaagen, om han kunde; og mon det da ei skæde os, naar vi saa giøre. Men dog sov alle ind; Rut vaagede længst, men faldt dog i Sovn tilsidst.

Kaare hebb en Søn af Rut, som da var tolv Aar gammel; det var den sminkeste af Ruts Søner, Rut havde ham meget kjær. Kaare faldt ikke i Sovn, thi for ham var Spillet giort; ham undtes ingen No; Kaare sprang op, og gif ud, og til Troldskabet, og faldt strax død ned. Rut vaagner om Morgen en med sine Folk, da savner han sin Søn, han fandtes nu død tæt udenfor Døren. Og var det Rut en stor Sorg, og han lod kaste Høi op over ham.

Siden rider Rut til Olaf Havskuldsøn og siger ham denne Tidende. Olaf blev ilde tilmode derved, og sagde, det var meget uklogt, og meget usorgtig, at han havde ladet flige Ildgierningsmænd som Kottkels var, flytte ind i Nabolaget, og sidde sig saa nær. Han meente og, at Thorleik havde ilde skilt sig ved Sagen med Rut, men troede dog derhos, at der torde være blevet mere Dndt deraf, end Thorleik vel havde villet, og sagde han, de strax skulde dræbe Kottkel og hans Kone, og hans Søner, skiondt det nu var for sildt.

42. Olaf og Rut droge ud med 12 Mænd, men da Kottkels saae dem komme ridende mod deres Bolig, flygtede de derfra optiifieldt. Der blev Halstein Slibesteensøne grebet, et Skind draget over hans Hoved, og Mænd satte til at holde Vagt over ham, men andre satte efter Kottkel og Grimma op i

Fjeldene. De bleve grebne paa Fjeldknabben mellem Haukedal og Laxedal, og strax stenede tilbøde, og en Steendyffe opkasket over dem, hvoraf endnu er Spor, og der kaldes Skrattavarde.

Stigandi flygtede sydfra Knabben til Haukedal, og undslap der fra dem. De droge nu bort med Halstein, satte et Fartsøi i Søen, og roede fra Land. Saa toge de Skindet af Hovedet paa ham, og bandt ham en Steen om Halsen. Han kastede da sine blaagraa Dine til Landet, og havde han et fælt Diekast. Da sagde han: ikke var det i en lykkelig Dag, vi Frænder kom hid til Kampsnæs, at møde Thorleik; men det siger jeg nu, at Thorleik vil have faa glade Dage efter denne, og tungt Sæde vil blive for alle, der sætte dem ned i hans Plads. Dg synes denne Forbandelse siden meget at have sandet sig siden. Derpaa druknede de Halbiørn.

Noget efter drog Rut til sin Frænde Olaf, og sagde ham, at han ikke vilde have det saaledes hestaaende med Thorleik, og bad Olaf at give sig Mænd at angribe Thorleik med. Olaf svarer, det sømmer sig ikke, at 3 Frænder lægge Haand paa hinanden; det synes og uheldigt for Thorleik. Heller ville vi søge at stifte Forliig mellem Eder; ofte har du vel og længe ventet paa, hvad dig tilkom. Rut svarte: ikke er slikt at forsøge; og aldrig bliver det godt mellem os; og er det min Villie, at vi ikke

længer skulle boe begge i Laxedal. Olaf svarer: ikke vil det være dig til Gavn, at drage til Angreb mod Thorleik; men hvis du gjør det, er det ei uventet, at Huulbakkens møder Dalen.

Nut syntes nu at mærke, at Olaf var fast bestemt, og drog han da heel utilfreds hjem, dog blev det stille at kalde, og Folk sad rolige det Halvaar.

43. Nu er at fortælle om Stigandi, at han blev en ond Røver, der var ond at have at gjøre med. To Vintre vare nu gangne. Thord hedde en Mand, som boede i Hundadal; han var riig, men ikke nogen anseelig Mand. Det rygtedes den Sommer i Hundadal, at Dvæget vantrivedes; der var et Dvindfolk, som vogtede det; Folk mærkede, at hun blev meget riig; og hun forsvandt længe, saa ingen vidste, hvor hun var. Thord Bonde nødde hende til at bekjænde; hun blev bange, og sagde, at der kom en Mand til hende: han er stor, sagde hun, og tykkes mig vakker. Da spørger Thord, hvor snart han kom til hende igien? Hun svarte, hun meente, det vilde snart skee.

Derpaa tager Thord hen til Oluf Paa, og siger ham, at Stigandi ikke torde være langt borte, og bad ham drage med sig, og gribe ham. Olaf drager til Hundadal; did er Tienesteqvinden kommen at tale med ham. Olaf spørger, hvor Stigandis

Røverhule var? hun svarer, hun vidste det ikke. Dlaf tilbød sig at købe hende til, at hun skulde kaffe dem Stigandi ihænde. De slutte den Handel.

Dagen derpaa, da hun drog til sit Dvæg, kommer Stigandi hende imøde. Hun tager vel imod ham, og er meget venlig. Han lægger sit Hoved i hendes Skød, og falder i Søvn. Da lister hun sig bort under hans Hoved, gaaer til Dlaf Paa, og siger, hvo der var kommet.

De drage nu ud mod Stigandi, og aftale sammen, at det ikke skulde gaae med ham, som med hans Broder, at han skulde see meget, der blev dem til Meen. De drage da et Skind over hans Hoved. Stigandi vaagner ved dette, slaaer sine Dine op, og seer, der var mange om ham. Der var en Rist paa Skindet; og Stigandi faaer kastet Dinene til den anden Side af Lien. Der var smukt, og græsgroet; men det var, i det Stigandi kastede sine Dine over Lien, som en Hvirvel med eet kom, og foer hen over Jorden, saa der aldrig kom Græs siden, og hedder det fra den Tid af Brenna. Derpaa stene de Stigandi tilbøde, og kaste en Dysse op over ham. Dlaf lønede Tjenesteqvinden vel, han gav hende Frihed, og drog hun hjem med til Hiardarholt. Halbiorn Slibesteensøye drev op fra Brændingen, kort efter han var druknet. Knarara.

næs hedder det Sted, hvor der blev kastet Dyffe
over ham; der gik han siden igien.

Thorbiørn Skriupu var død inden dette; og
saa Melforka; de ligge begge i Melforkashauge ved
Lararos, og deres Søn Lambi boede der efter dem.
Han var en meget anseet Mand, havde megen For-
mue, og var i større Agt end hans Fader, for sine
møderne Frænder, og var der godt Venfkab mellem
ham og Olaf.

44. Saaledes lider næste Vinter. Baaren
derpaa mødtes Brødrene Olaf og Thorleik. Olaf
spurgde, om Thorleik agtede at beholde sin Gaard.
Thorleik svarte, det vilde han. Olaf sagde: det
vilde jeg raade dig, Frænde, at du forandrer din
Beslutning, og drager udenrigs; der vil du blive
anseet for en Hædersmand, og tykkes jeg, at vor
Frænde Rut er kommet i Uvenfkap med dig, siden
eders Tvist; og er det mig ikke med, at I længe
boe hinanden nær. Rut er en mægtig Mand, og
ere hans Sønner hidfige og anseete Mænd; og for
vort Frændfscaps Skyld vilde det være mig ukært,
hvis I fik en ond Trætte, Frænde! Ikke frygter
jeg derfor, svarte Thorleik, at jeg ei skal faae min
Ret for Rut og hans Sønner, og vil jeg ikke derfor
af Landet drage; men hvis dig tykkes saa, Frænde,
om denne Sag, at du troer dig at være i Baande

derfor, da vil jeg giøre det paa dit Ord; thi da bestom mig bedst dine Raad, da jeg var udenlands; og veed jeg, du ikke vil være min Søn mindre god, skiondt jeg ei er nær, thi ham har jeg kæreft blandt alle.

Slaf svarte, da farer du vel i den Sag, naar du handler efter mit Raad, og agter jeg fra nu af at handle end bedre end før imod Volle, og ikke være ham mindre god end mine egne Sønner. Derpaa endte Brødrene deres Samtale i meget Venfkab.

Thorleik sælger nu sine Jorde, og laver sig til at drage udenlands, og kjober et Skib til Rejsen, der stod paa Land ved Dagverdsnæs; og da han var klar, gik han ombord med sin Hustru, og alle sine Huusfolk. Skibet havde en lykkelig Reise, og landede om Høsten i Norge. Derefter drager han sydpaa til Danmark, da hans Frænder og Venner i Norge vare døde, og nogle fordrevne af Landet, saa det ei anstod ham der.

Thorleik styrede derpaa til Gothland, og er det de flestes Sigende, at Thorleik opholdt sig der, blev ikke nogen megen gammel Mand, men var dog i megen Anseelse, saalænge han levede, og endes hermed vor Fortælling om Thorleik.

Der taltes da jævnt i Breidafjordsdalen, om Ruts og Thorleiks Strid, og at Rut havde lidt Troldskab af Kottefs. Da sagde Dsvif til Gudrun

og hendes Brødre, de maatte mindes, at de ikke havde været bedre farne, da de selv skulde bestaae i Strid med saadanne grumme Mænd, som Kotskels vare. Ikke er den raadløs, Fader! som lyder dine Raad: gav ham Gudrun til Svar.

Dlaf sidder nu hjemme paa sin Gaard med megen Hæder; alle hans Sønner var hjemme, og deres Frænde Bolle. Kiartan var meget forud for sine Brødre; han og Bolle havde hinanden kiærest; thi kom Kiartan ingensteds, at Bolle jo fulgte ham.

Kiartan foer ofte til Sælingsdals Lauga; og ibelig traf det saa, at Gudrun var der. Kiartan talte gierne med hende; thi hun var baade forstaaelig, og snild i sin Tale; og var det alles Ord, at Kiartan og Gudrun vare meest hinandens Lige af alle dem, der da voxte op. Der var meget Venskab mellem Dlaf og Dsvif, og de bød hinanden jævnlig til Gæst, og ikke mindre var der mellem Kiartan og de yngre. Engang sagde Dlaf til Kiartan: ikke veed jeg, hvorfor jeg altid er saa ilde tilmode, hvergang du tager til Lauga, og taler med Gudrun. Men ikke er det, fordi jeg jo tykkes om Gudrun fremfor alle Fruentimmer her, og det er en Kone, som jeg synes, var et godt Valg for dig; men det bæres mig for, skiondt jeg ikke vil spaae ilde, at vi Frænder og Langamændene ikke faae ret Lykke til.

den Sag. Kiartan sagde, han vilde ikke giøre mod sin Faders Willie, saa vidt det stod til ham; men han troede, det torde gaae bedre, end han ventede. Kiartan blev ved sin begyndte Skif, og sine Besøg.

45. Usgeir hedde en Mand, som kaldes Edekol; han boede paa Usgeirsaas i Videdal. Han havde fem Børn, tree Sønner og to Døttre. En af hans Søn hedde Kalf Usgeirson, han var den Tid i Farten, og ansaaes for en meget raff Mand; alle Usgeirs Sønner var flinke Folk. Hans ene Datter Thurid var gift med Thorkel Rugesøn; den anden, Hrefna, var ugift, og den vakreste af alle Piger nord i Herredet og meget vennefæl. Usgeir var en meget anseet Mand.

Kiartan Olafson foretog sig engang en Reise til Borgarfjord, hvor hans Morbroder Thorstein Egilson boede. Bolle var med ham, thi der var saamegen Kiærlighed mellem de Fostbrødre, at ingen af dem syntes tilfreds, naar de ikke vare sammen. Thorstein tog overmaade kiærlig mod Kiartan, og sagde, han vilde vide ham Tak, jo længere han blev hos ham. Kiartan blev der en Tid.

Den Sommer stod et Skib i Land ved Udløbet af Gufaraa, det hørte Kalf Usgeirson til; han havde den Vinter været i Besøg hos Thorstein Egilson. Kiartan sagde Thorstein i Fortrolighed, at

hans meeste Vrende der i Egnen var, at han vilde købe det halve Skib af Kalf: han skal være en k  el Mand, og mit Sind staaer til at fare udenlands; dog spørger han først, hvordan Thorstein syntes om Kalf? Thorstein sagde, han saa ham an for en meget brav Mand. Det er meget at undskyldes, sagde han, Frænde! at du har Lyst til at reise ud, og k  ende flere Folks Skikke; og vil din Færd blive mærkelig, hvis jeg kan skionne ret, dog ville dine Frænder være meget i Uro for, hvorledes den vil falde ud for dig. Kiartan meente, den vilde falde vel ud. Derpaa købte han det halve Skib af Kalf, og de gik i Fællig derom.

Kiartan skulde komme til Skibet ti Uger efter Sommerdag. Han blev hæderlig forløvet fra Borg, og reed derpaa hiem med Bolle.

Da Olaf spørger denne Forandring i Kiartans Beslutning, syntes han, den var kommet noget hurtig; men sagde dog, han ikke vilde forandre den.

46. Noget derpaa rider Kiartan til Lauga, og siger Gudrun sin Udenlandsreise. Gudrun svarte: hurtig har du nu betænkt dig, Kiartan! og taledes hun da nogle Ord, hvoraf han kunde skionne, at hun ikke syntes om hans Bortreise. Kiartan sagde: lad dette ikke mishage dig; jeg skal i andre Ting handle, saa du skal tykkes vel derom. Gudrun

svarte: gjør du det! thi jeg skal snart forklare mig. Kiartan bad hende gjøre saa. Gudrun sagde: da vil jeg drage ud med dig i Sommer, og har du da gjort mig Bod for din hastige Beslutning; thi ikke holder jeg af Island, naar du drager herfra. Det maa ikke saa være: svarte Kiartan: thi dine Brødre ere ugifte, og din Fader gammel, og de have intet Tilsyn, naar du drager af Landet; men bi mig to Vintre. Gudrun sagde, ikke at ville love dette, og syntes nu hver af dem at ville sin Wei, og skiltes de da, og Kiartan rider hiem.

Olaf rider til Thinge om Sommeren, og Kiartan rider med ham vesten fra Hiardarholt, og de skillede sig i Norderaadal. Derfra reed Kiartan til Skibet. Hans Frønde Bolle var med ham. De vare i Alt ti islandske Mænd, hvoraf ingen vilde forlade Kiartan, saameget holdt de af ham. Han rider nu med sit Følge til Skibet. Ralf Asgeirson tog vel imod Kiartan. Han og Bolle havde stor Formue med. De gjorde dem nu seilklare, og saasnart de fik Bør, seilede de ud af Borgfiord. Vinden var løi men god, siden gaae de i rum Sø, faae god Bør, og naae Norge Nordenfields, løbe ind i Trondhiem, og søge at faae der Folk i Tale, der kunde sige dem Tidender.

47. Dem blev sagt, at der havde været Hovdingsliste i Norge, at Hakon Jarlen var omkom-

met, og Olaf Tryggesson kommet til Landet, og hele Riget faldet i hans Magt. Kong Olaf Tryggesson havde befalet Trofæste i Landet.

Paa den Tid var der mange Islændere, anseelige Mænd; der laae ved Bryggen trende Skibe, som alle hørte Islændere til; eet eiede Brand Bermundsen; det andet Halfred Banrædaskald, det tredie havde to Brødre, Biarne og Thorhall, Søner af Breidur Skiegge østen for Flotshlid. De havde alle agtet dem til Island den Sommer, men Kongen havde lagt Beslag paa alle Skibene, fordi de ikke vilde antage den Tro, han bød dem. Alle Islændinge tog vel imod Kiartan, men Brand fremfor Alle, thi de kiændte hinanden tilforn. Dplagde nu Islænderne Raad tilsammen, og bleve de alle enige om at afflaae den Tro, Kongen besøel dem, og vare de ovennævnte siden i Samfund. Kiartan og hans Mænd lagde deres Skib til Bryggen, og lossede det, og sørgede for deres Gods. Kong Olaf er i Byen, og faaer Skibets Komme at vide, og at mange Mænd ere paa Skibet, som der var Mandsmød i.

Da var det en Godtvæirsdag om Høsten, at Folk drog ud af Byen til Nidelv at svømme, og at Kiartan kom til at prøve Styrke med Kong Olaf Tryggesson uden at kiænde ham, som Christnisaga fortæller; og stod han da Kongen saa vel an, at han gav ham sin egen gode Kappe til Foræring.

Dette syntes de andre Hedninge ikke vel om, da de tyktes, at Riartan havde givet sig i Kongens Bold. Dog gik det hen i Stillehed.

48. Ud ad Høsten blev Veiret ondt med megen Frost og Kulde. Hedningene sagde, det var intet Under, at Veiret var saa ondt; det gjældte Kongens Graftald, og den ny Dro, der havde fortornet Guberne. Alle Islændingene vare i Byen om Vintren; Riartan var den ypperste iblandt dem. Siden blev Veiret bedre, og mange Folk kom til Byen efter Indbydelse fra Kongen.

Mange havde antaget Christendommen i Trondhjem, men der var dog mange flere, som vare derimod. En Dag holdt Kongen Thing i Byen, og talde Troens Sag for Folket vidtloftig og smilbelig. Thronderne havde da en stor Hærskare, og tilbode Kongen et Elag. Kongen sagde, at han havde formegen Overmagt til at stride med Pøblen i Trondhjem. Da foer der Skræk i Hjertet paa Bønderne, og de gave Kongen Alting i Bold; og blev der da mange Folk døbt, og derpaa Thinget sluttet. Samme Døld sendte Kongen Folk til Islændernes Herberg, og bad dem vogte paa, hvad der taltes.

Islænderne sad ved deres Drif, og vare lystige, og var der da megen Larm at høre. De talte om Thinget,

der den Dag havde været, og det Budskab, Kongen havde fremført. Da sagde Kiartan til Bolle: er du tilfunds, Frænde! at antage den Tro, Kongen byder. Ikke er jeg meget villig dertil, svarer Bolle; thi det synes mig en meget blødagtig Tro. Ikke ere vi her af een Mening; siger Kiartan; thi mig synes, som Kongens Villie faaer Fremgang, saa at mange Folk underkaste dem hans Bud paa hvert Ting, eller troe I, at han intet Had bærer til de Mænd, der i Dag ikke vilde underkaste sig disse? Tilviffes tyktes os, svarte Bolle, at han intet Skiul lagde paa, at de vilde møde megen voldsom Behandling af ham, der ikke vilde lyde ham angaaende Troen. Ingen Mands Træl vil jeg være, sagde Kiartan, saalænge jeg Vaaben kan holde; og tyktes det mig uværdigt for en kiæl Mand, at blive dræbt sagesløs, og uden Paaskud, som et Lam fra Faarestien, eller en Ræv i Fælben; det syntes mig da bedre, naar jeg vidste min viffe Død, at vinde noget til Hæder, der maatte længe være i Folkeminde. Bolle sagde: vil du foretage noget stort Anslag? Kiartan svarer: det vil jeg fortelig sige dig: at dersom Kongen vil paabyde os Islændinge Tro, som han har gjort ved andre Mænd; da synes mig to Kaar for Haanden, det ene at underkaste os alle hans Bud, og lade ingen Pinsler gøres behov; det andet Kaar er, naar

Kongen vil bruge Volb mod os, at brænde ham inde. Volle svarer: ikke er dette umandigt; men ei tør det faae Fremgang; thi er jeg af den Mening, at Kongen tør kunne stole paa sin Lykke, og megen Held; og haver han over sig stærkt Bagthold baade Nat og Dag. Kiartan svarer: saa seer jeg det gaae som oftest, at Driftighed svigter, skiondt Folk ere kiække; jeg sagde dette mere for at prøve Eder, end jeg vil forsøge det for Alvor. Volle sagde: det er vanskeligt at see, hvis Mod meest behøver at omtvibles. Da udlod sig mange, at det var meget unyttig Tale.

49. Speiderne vendte nu tilbage til Kongen, og sagde ham hele denne Samtale. Om Morgener derpaa siges, at Kong Olaf lod holde Thing og alle Islændingerne indbyde dertil. Men da Thinget var sat, stod Kongen op og talte, og takkede alle dem, did vare komne, og vilde være hans Benner, og tage mod den rette Tro; derpaa vendte han sin Tale til Islændingene, og spurgte, om de vilde troe paa den sande Gud, og lade dem døbe. De toge ikke hurtig derimod; da sagde Kongen: de tør de vælge det Naar, som dem mindst tiente; eller hvo af Eder sandt det raadeligt at brænde mig inde? Da svarede Kiartan: det monne du mene, at han tør ikke vedstaae det; men her seer du ham. Vel seer jeg dig, sagde Kongen, og ikke er du smaaraas

dig; men ikke tør det blive dig besfiæret, at staae som min Banemand over mit Hoved; og Sag nok har du over dig, om du end ikke lover at indebrænde flere Konger; men da du vedgik det saa mandelig, og da jeg veed, det ikke var din Tanke, skøndt du sagde slikt, da vil jeg ikke tage Livet af dig; thi lidet er det at lide Hadingsord af Eders Lige, mod det, at vor Herre Jesus Christus, alle Kongers Konge, taalte Døden af sine Fiender. Kan og være, som jeg venter, at du holder desbedre ved den hellige Tro, jo senere du er til at modtage den, og taler mere imod den end Andre. Det kan jeg og skionne, at det er dit Skibsmandskabs Tanke, at de antage Troen den Dag, du frivillig lader dig døbe; og synes mig rimeligt, at Frænder og Venner i Island ville agte paa dig, hvad du taler for dem, naar du kommer hjem til Island, og bæres det mig for, Kiartan, at du har en bedre Tro, naar du drager fra Norge, end da du kom did. Farer nu alle i Fred og Sikkerhed, hvorhen I vil, fra dette Møde; ikke skal jeg pine Eder til at antage Tro denne Gang.

50. Der blev megen Ry om denne Kongens Tale meest blandt de Christne; men Islændingene sagde til Kiartan, han maatte svare, som ham godt syntes.

Da sagde Kiartan: megen Tak vide vi Islændinge Eder, Konge! at I havde givet os god Fred; og er venteligst, at I saaledes helst faae os til at adlyde Eder, at I omgaaes os med Mildhed og Medlædelse, og eftergive vor store Brøde mod Eder, da vi ere I Eders Bold, saa at I maatte hvert Dieblisk giøre med os, hvad I vilde. Nu er jeg ikke saa taabelig, at jeg ikke skulle vedkiændes, at jeg har talet ilde. Vi islandske Frænder have længe været umilde baade i Ord og Gierning, og er det et gammelt Mundheld hos os, der ofte sandes: at Vi er en anden Mand; har ofte en Mand sagt det ubesindigen druffen, hvad han paa ingen Maade vilde fremføre, naar han var ved sin fulde Forstand; nu maa det her gaae med Eder, som sagt er, at gierne giver den Kloge efter; kan og være, at nogle Nordsmænd sige, at det er os Islændere i Blodet, at vi heller gaae med det gode end med Strid til en Forandring i Tro; thi kun saaledes agter jeg at tage Tro her i Norge, at jeg skal lidet agte Thor næste Vinter, naar jeg kommer til Island.

Da sagde Kongen smilende: det finder jeg klarlig af din Tale og dit Væsen, at du synes at lide mere paa din Styrke og Raffhed, end paa Thor eller Odin.

Derpaa hævedes Thinget. Men da Kongen kom til sit Herberg, æggede Nogle ham at tvinge

Kiartan og de andre Islændinge til at blive Christne; og sagde, det var ham ikke raadeligt, at lade saa mange Hedninge være nær sig, da de havde onde Ord at giengialde ved at lægge Svig op imod ham. Kongen svarede dem vredelig: ikke vil jeg gaae saaledes frem, thi jeg mener, at Mange, der kaldes Christne, var i Lag ikke sødeligere, end Kiartan, og hans Folk, og skal jeg visseligen vente længe paa flige Mænd; og kiænder jeg saa Kiartan, og hans Sindelag, at jeg ikke er ræd for, han skal lægge Svig op imod mig herefter.

51. Kongen lod den Vinter Kiøbstæden meget forøge; han lod en Kirke bygge, som blev færdig til Julen. Da sagde Kiartan til sine Mænd, at de skulde gaae saa nær Kirken, at de kunde see deres Kirkesikke. Mange sagde, de havde Lyst til den Spøg. Kiartan og Bolle gaae da med deres Flok; Halfred Vandrædeskiald og mange Islændere med dem.

Kongen talede Troens Sag for Folket udførlig og snildelig; og gif der meget godt Ry mellem de Christne af hans Tale; men da Kongen og hans Mænd komme til deres Herberge, blev der megen Dmtale blandt Islænderne, hvad de havde syntes om Kongen den Dag, som de Christne kalde deres næststørste Høitid: thi Kongen sagde saa, at vi maatte høre det, at den Høvding var fød den Nat,

hvem vi skulde troe paa, hvis vi ville gjøre, som Kongen byder os.

Kiartan siger: saaledes stod mig Kongen an, da jeg første Gang saae ham, at jeg saa skionnede, at han var en høist udmærket Mand, og dette haver jeg holdet i Hu, saa ofte jeg siden har seet ham i Mandemøde, og allerbedst anstod han mig i Dag; thi derpaa troer jeg, al vor Sag og Lykke beroer, at vi troe paa den sande Gud, som Kongen byder; og ikke tør Kongen være villigere til at byde mig denne Tro, end jeg til at antage den, og det ene hindrer mig fra at gaae nu hen til Kongen, at det er saa høit paa Dagen, og Kongen er nu tilbords, og ville vi oppebie den Dag, da vi Herredsfolk kunne tilsammen blive døbte. Volle optog dette vel, og bad Kiartan raade ene i denne Sag.

Kongen havde spurgt denne Kiartans Samtale, inden Vordene bleve borttagne, thi han havde paalidelige Folk i alle deres Herberger. Kongen blev glad ved denne Tidende og sagde: sandet har Kiartan det Dedsprog: at Høitider have Held med.

Narke om Morgenens, da Kongen gik i Kirke, mødte Kiartan ham paa Gaden med et stort Følge. Kiartan helse Kongen meget venlig, og sagde, han havde et Wrende at udrette til ham. Kongen tog vel mod hans Helsen, og sagde, han havde klarligen erfaret

hans Vrende, og at det vilde være en let Sag. Kiartan bad ham ikke at dvæle med at sende efter Vand, og lagde til, at meget vilde behøves. Kongen svarede Ja! Kiartan! ikke skal her nogen Vandfælighed møde os; om de end skulde falde os noget dyrere.

Derpaa blev Kiartan og Bolle døbt, og bød Kongen dem siden til sit Julegilde; og sigte de fleeste, at Kiartan blev Kongens haandgangne Mand, den Dag, da han og Bolle aflagde Døbeflæderne. Kongen hædrede Kiartan fremfor alle formedelst hans Æt og Duelighed, og er det almeensagt, at han var saa vennet, at han ingen Avindsmand havde mellem alle Hirdmændene; og sagde alle, at aldrig lig en Mand var kommen fra Island. Bolle var og en meget rask Mand, og vel liidt af frække Folk, og vare de begge hos Kongen den øvrige Winter.

52. Nu lider Vintren hen, og da det vaarede, gjorde Folk dem rede til deres Reiser. Ralf Usgeirson gaaer til Kiartan, og spørger, hvad han havde i Sinde den Sommer. Han svarer: helst vilde jeg, at vi skulde gaae med vort Skib til England, thi der er nu et godt Kiobestævne for christne Folk; dog vil jeg gaae til Kongen, førend jeg beslutter noget; thi han syntes lidet om denne Færd, da vi talte sidst derom.

Derpaa gik Kalf bort, og Kiartan til Kongen. Kongen tog blidelig imod ham, og spurgde, hvad han havde aftalt med sine Mænd? Kiartan sagde, hvad de især havde talt om, men lagde til, at det nu var hans Vrende, at bede om Orlov til denne Reise. Kongen svarer: det Kaar vil jeg byde dig, Kiartan! at du drager til Island i Sommer, og byder Folket der at antage Christendommen, enten med Magt, eller med Dvertalelse, men hvis denne Færd forekommer dig vanskelig at foretage, da vil jeg paa ingen Maade lade dig af Hænderne; thi jeg anseer dig det hæderligere at tiene Hædersmænd, end at blive Kiøbmand.

Kiartan valgte heller at være med Kongen, end at drage til Island, og paabyde dem Troen, og sagde, han vilde ikke give sig i Strid med sine Frændes: og er det rimeligere, at min Fader, og alle de Hovdinge, der ere Frænder af mig, ei ere gienstridigere i, at gjøre Eders Villie, naar jeg er i Eders Vold med gode Kaar. Kongen sagde, det var forstandigt og ædelt talt. Han gav da Kiartan en ny Skarlagens Klædning af sine, der klædde ham vel; thi Folk siige, at de vare af lige Størrelse, Kongen og Kiartan, naar de kom under Maal.

Den Sommer sendte Kongen sin Hirdpræst Thangbrand til Island; han forkyndte Troen for Folket baade med blide Ord, og haarde Røvselser,

og vog to Mænd, som meest talte ham imod. Hall paa Diotta, Gissur Hvide, Hjalte Skiæggeson, og mange Høvdinger lode sig døbe; men flere talte imod, der opkom Strid, og de hedenske Høvdinger overlagde, de vilde dræbe Thangbrand, og dem, der stode med ham. Thangbrand flygtede da tilbage til Norge, og klagede haardelig over Islændingene til Kong Oluf. Samme Sommer blev Hjalte Skiæggeson dømt i Landsflygtighed for Gudsbespottelse, og reiste op til Kongen med Gissur Hvide.

Han tog vel imod dem, bød dem blive hos sig den Vinter, men sendte dem næste Sommer tilbage til Island at tale Christendommens Sag paa ny, og beholdt fire af Islænderne hos sig som Gidsler; blandt dem var Kiartan Dlasson. Bolle gjorde sig færdig at drage til Island med Gissur og Hjalte. Han gaaer da til sin Frænde Kiartan og siger: nu er jeg reiseferdig, men vilde dog gierne biev næste Vinter, hvis til Somren din Reise gik lettere for sig; men jeg tykkes at indsee, at Kongen ingensinde vil lade dig løs, og vi troe, at du lidet mindes, hvad Morskab der er i Island, naar du sidder, og taler med Ingeborg, Kongens Søster. Hun var da hos sin Broder Oluf og den smukkeste Qvinde bertillands. Kiartan sagde: tal ikke om slikt, men

fremkære skal du min Helsen til mine Venner og Frænder. Derpaa skiltes de.

53. Gissur og Hjalte seile fra Norge, og havde en god Reise. De kom til Vestmændene inden Thingtid, ride siden til Althinget; hvor de fik alt Folket til at antage Troen, som i Christnisaga fortælles. Bolle reed hjem fra Thinget med Olaf sin Frænde, der tog vel imod ham.

Da Bolle nogen Tid havde været paa Hiardarholt, reed han for Moro til Laugaa. Han blev vel modtaget. Gudrun spurgte omhyggelig om hans Færd, og dernæst til Kiartan. Bolle gav villigen Bessked paa Alt, hvad Gudrun spurgte; og sagde, der var intet at fortælle om hans Reise: men hvad Kiartan min Frænde angaaer, da er der meget hæderligt med Sandhed at sige om hans Kaar, thi han er Kong Olafs Hirdmand, og agtet fremfor nogen anden; og ikke vilde det være mig uventet, om man her til Lands hører lidet til ham endnu næste Vinter. Gudrun spurgte, om der var nogen andet Grund dertil, end det Vennskab mellem Kiartan og Ingeborg, Kongens Søster? Bolle sagde sine Tanker, at Kongen heller vilde give ham Ingeborg til Hustru, end lade ham komme fra sig, der som han havde Valget derimellem. Gudrun sagde: det var en god Tidende, og først da havde Kiartan, hvad han var værd, naar han fik en god Kone.

Derpaa lod hun Samtalen falde, gik bort, og var ganske rød. Andre havde Tvivl om, at den Tidende forekom hende saa god, som hun lod.

Bolle er hjemme om Sommeren paa Hiardars holt, og havde erhvervet sig saamegen Roes ved sin Reise, at Alt syntes hans Venner og Frænder meget værdt. Han havde og medbragt megen Formue udefra.

Han kom ofte til Laugaa, at tale med Gudrun. Engang spurgde han hende, hvorledes hun vilde optage det, hvis han beilede til hende? Da svarede Gudrun hastig: ikke behøver du at tale derom, Bolle! ingen Mand vil jeg ægte, medens Kiartan er i Live. Bolle svarer: saa tænker jeg, at du kommer til at sidde nogle Vintre uden Mand, hvis du vil bie paa Kiartan; Leilighed torde han have havt at give mig noget Vrende med, hvis ham tyktes det magtpaaliggende. De skiftede endnu nogle Ord derom; men hver lod til at ville sin Bei. Derpaa reed Bolle hjem.

54. Noget efter taler Bolle med sin Frænde Olaf, og siger: saa er det kommet, Frænde! at jeg er findet at tage min Beslutning, og gifte mig. Jeg synes nu at være kommen til Skielsaar; og vilde jeg til den Sag have dit Forord, og din Bistand, da de fleste her agte høit dine Ord.

Nlaf svarer: de fleste Piger her, Frænde! ville ansee et Giftermaal med dig for et godt Tilbud; og heller ikke har du bragt dette fore, uden du har i Forveien betænkt, hvorledes det skal ske. Ikke vil jeg ride bort af Herredet, siger Bolle, at søge mig en Kone, saalænge her i Nabolaget ere saa gode Giftermaal. Jeg vil begiære Gudrun Dsvifs Datter; det er en meget anseet Kone. Det er en Sag, jeg ingen Deel vil have i, siger Nlaf; det er dig, Bolle! ingenlunde ubekændt, hvad Aftale var mellem Riartan og Gudrun, og deres Kiærlighed til hinanden; dog hvis du anseer denne Sag saa vigtig, vil jeg ingen Hindring gjøre deri, hvis dette kan afgiores mellem dig og Dsvif; eller har du talt derom til Gudrun? Bolle sagde, han havde omtalt det engang, og hun havde ikke sagt stort dertil; dog venter jeg, at Dsvif mon raade meest i den Sag. Nlaf sagde, Bolle kunde handle deri, som han tykkedes.

Ei længe efter rider Bolle hjemme fra og med ham Nlafs Søønner Haldor og Steinthor; de vare ti tilfammen, og ride til Laugaa. Dsvif og hans Søønner tage vel imod dem. Bolle indbød Dsvif til Samtale, kommer frem med sin Breilen, og begiærer hans Datter Gudrun. Dsvif svarer saaledes: det er, som du veed, Bolle, at Gudrun er

Enke, og har hun selv Svar at give for sig, men opmuntre dertil maa jeg.

Dsvif gaaer da hen til Gudrun, og siger hende, at Bolle Thorleiksen var kommen at begiære hende: har du nu at svare selv i den Sag; mit Dnske skal du snart erfare: at Bolle ikke faaer Nei, naar jeg maa raade. Hurtig afgior du den Sag, svarer Gudrun. Bolle har eengang for talt til mig derom, og undveeg jeg da heller; og det samme har jeg nu ifinde.

Da siger Dsvif: det monne mange sige, at det er mere talt af Hovmod, end af stor Forsigtighed, hvis du afflaaer saadan Mand, som Bolle er; men saa længe jeg er ilive, skal jeg raade for Eder, mine Børn, naar det er Ting, jeg bedre kan indsee, end I.

Da Dsvif tog dette saa tvært, sagde Gudrun intet videre derimod, skiondt hun var hoist uvillig dertil. Dsvifs Søner ønskede meget dette Giftermaal, og syntes, der var megen Hæder i dette Svogerskab med Bolle, og kort sagt, det blev afgjort, at hun blev fæstet bort, og Brylluppet blev stevnet ved Vinternats Tid.

Bolle rider hjem til Hiardarholt, og siger Dlaf dette Udfald; han siger ikke stort dertil. Bolle bliver nu hjemme, til Brylluppet skalde være. Han byder sin Frænde Dlaf dertil. Dlaf var ikke derfor,

men drog dog hid paa Bolles Bøn. Brylluppet stod prægtigt paa Laugaa. Bolle blev der Vintren over. Men der var ikke megen Forstaaelse mellem Bolle og Gudrun.

55. Da Sommeren kom, og Skibe gik mellem Landene, fik man Tidende, at hele Island var christnet. Over denne Tidende blev Olaf overmaade glad, og gav alle de Mænd han havde havt til Gidsler, Orlov, at drage hen, hvor de tyktes. Kiartan svarede: (thi han var ypperst blandt alle Gidslerne): Hav megen Tak, Herre, Konge! og ville vi nytte det til at drage til Island i Sommer. Ikke — gav Kong Olaf til Gien svar — ville vi tage vort Ord tilbage, Kiartan! skiondt vi heller talte det til andre, end til dig; thi vi agte dig saa høit, at du har siddet her mere som Ven, end som Gidsel; og vilde jeg, at din Lyst stod ei saa til Island, skiondt du har der gode Frænder; thi Kaar tør du have til at gjøre det Giftermaal i Norge, at et saadant er ikke i Island. Da svarede Kiartan: Gud lønne eder for al den Hæder, I have viist mig, siden jeg kom i Eders Bold, men det venter jeg, at I ikke mindre ville give mig Orlov, end andre, som I have holdt hos Eder en Tid. Kongen sagde, saa skulde det være, men lagde dertil, at han vanskelig vilde igien faae saadan en Mand, som Kiartan, af ringebaarne Mænd,

Den Vinter havde Kalf Ugeirson været i Norge, og var forrige Høst kommet vesten fra England, med sit og Kiartans Skib, og med Kjøbmandsgods; og da Kiartan havde faaet Drlov til sin Bortreise, gjorde de dem færdige dertil.

Da Skibet er seilklart, gaaer Kiartan hen til Ingeborg Kongens Søster. Hun tager vel imod ham, og stiller ham hos sig til Sæde; og begynde de nu deres Samtale. Kiartan sagde da Ingeborg, at han havde gjort sig færdig til at drage til Island; og lidet taltes derefter imellem dem. Derpaa aabner Ingeborg et Giemme, der stod hende nær, tager ud deraf et hvidt guldvirket Hovedtøi, giver Kiartan, og siger: det vil klæde Gudrun Dsvifsdatter vel, at have om sit Hoved, og mon du give hende det i Bænkegave, thi jeg vil, at de islandske Fruentimmer skulle see, ikke var hun af Trælleæt, med hvem du talte i Norge. Uden om Hovedtøiet var en guldvævet Klæde, og var det et kosteligt Giemon. "Ikke maa jeg ledsage dig, sagde Ingeborg: reis lykkelig og vel!"

Derpaa staaer Kiartan op, og kysser Ingeborg til Afsked, og holdt Folk det for Sandhed, at det var dem tungt at skilles.

Nu gaaer Kiartan bort til Kongen, og siger ham, at han var seilklar. Kong Olaf ledsager Kiartan til Skibet, og fulgte mange med ham, og

da de kom, hvor Skibet laae, var der Brygge i Land. Da tog Kongen tilorde: her er et Sværd, Kiartan! som du skal modtage af mig ved vor Uffkeed; lad dette Bæрге følge dig, da venter jeg, at intet Vaaben bider paa dig, naar du bærer dette Sværd. Det var den kostbareste Skjænk, og ypperlig udarbeidet. Kiartan takker Kongen med mange venlige Ord for al den Hæder og Ære, han havde beviist ham i Norge. Kongen svarte: det vil jeg bede dig, Kiartan! at du holder fast ved din Tro. Derpaa killes Kongen og Kiartan meget kiærligen. Kiartan gaaer paa sit Skib. Kongen seer efter ham, og siger: meget forestaaer Kiartan, og hans Æt, og vanskeligt vil det være, at ændre noget i deres Skjæbne.

56. Nu gaae Kiartan og Kalf i Søen, have god Bør, og varer det ikke længe, før de naae de Borgasfiord. Disse Tidender spurgdes vide om. Olaf Kiartans Fader, og hans Frænder hørte det, og blev meget glade. Olaf rider strax vestpaa Dalen til Skibet, og var der et meget glædeligt Møde mellem Fader og Son. Olaf byder Kiartan hjem til sig, med saamange Mænd, som han vilde selv. Kiartan tog gierne derimod, og sagde, han agtede at være der tilhuse. Olaf reiser nu hjem til Hjarðarholt, og Kiartan bliver ved Skibet om Sommeren. Han spørger nu Gudrun's Giftermaal, men

Han bekymrede sig ikke derom, skiondt mange havde været i Nvide tilforn, hvad han vilde sige dertil.

Gudmund Solmundsøn og hans Hustru Thurid, Kiartans Søster, kom at besøge ham, og han modtog dem vel. Asgeir Edekol kom at besøge sin Søn Kalf, med ham var hans Datter Hrefna, en meget smuk Pige. Kiartan bad sin Søster Thurid at tage af Varene, hvad hun vilde. Det samme sagde Kalf til Hrefna. Kalf lukker da op en stor Kiste, og beder dem gaae til. Været var hvast den Dag, og Kiartan og Kalf løb ud at see til deres Skib; da de havde giort det fast, gif de tilbage til Teltet.

Thord og Hrefna havde taget meget op af Kisterne, nu snapper Hrefna Hovedtøiet, og breder det ud, de tale om, at det var et kosteligt Mon; Hrefna svarer: jeg vil nu tage det paa; Thurid raader hende dertil, og Hrefna gjør det. Kalf seer dette, og siger, han ikke var veltilfreds dermed; thi det var den eneste Kostbarhed, som han og Kiartan ikke eiede i Tøllig.

Som de saa tale, kommer Kiartan ind i Teltet; han havde hørt, hvad de talte, og sagde, det sagde ingen Ting. Hrefna sad end med Hovedtøiet; Kiartan betragtede hende nøie, og sagde nu: vel, tykkes mig, Hovedtøiet klæder Hrefna, og mener jeg, det er bedst, at jeg faaer det tilsammen, Mø og

Smykke. Folk mene, svarte nu Hrefna, at du ikke gifter dig saasnart, men at du vel faaer den Kone, du beiler til. Kiartan sagde: der ikke laae meget Lag paa, hvem han fik; men ikke vilde han længe beile forgiæves. Hrefna tager nu Hovedtøiet af sig, og giver Kiartan, og han giemmer det. Gudmund og Thurid byde nu Kiartan til sig nordpaa til Bennegilde om Vintren; og Kiartan lovede at komme.

Kalf tog nordpaa med sin Fader; han og Kiartan skifte nu deres Fællig, og gif Alt venlig af mellem dem.

Kiartan rider fra Skibet og vestpaa i Dalen; de vare tolv Mand i Alt. Kiartan kom nu hjem til Hiardarholt, og blev modtaget med megen Glæde. Han lader nu alt sit Gods bringe fra Skibet, og vare de alle tolv den Vinter paa Hiardarholt.

57. Olaf og Osvis holdt ved deres gamle Skif, at de skiftedes til at holde Gilde hver sin Høst.

Gudrun talte nu til Bolle, og sagde: hun tyktes, han havde ikke sagt den rene Sandhed om Kiartans Komme. Bolle svarte, at han havde sagt det sandeste, han vidste. Gudrun talte ikke meget derom, men let var at mærke, at hun var ilde til-

freds, og troede de fleeste, at hun meget savnede Kiartan, skøndt hun lagde Dølgemaal derpaa.

Den Høst skulde Gildet staae paa Lauga. Olaf lovede sig til at tage did med Hiardarholtinjerne. Han bad Kiartan at ride med. Kiartan svarte: han vilde blive hjemme og passe Huset. Olaf bad ham ikke gjøre det, og fortørne sine Frændere: Kom heller ihu, Frænde, at du ingen Mand har havt kærere, end Bolle, og er min Willie, at du drager med mig, og vil der da snart blive Forlig med Eder Frænder, naar J mødes selv.

Kiartan gjør det, efter sin Faders Bøn, tager nu den Skarlagens Klædning, Kong Olaf havde givet ham ved Afskeden, og klæder sig pragtfuldt. Han tog Sværdet Kongens Gave om, havde en guldbeslagen Hielm paa Hovedet, ved Siden et Skjold rødmalet med et Guldkors i; og et Spyd i Haanden med guldbeslaget Skaft. Alle hans Mænd vare i affarvede Klæder. De vare i Alt tredive Mand.

De ride nu hjemme fra Hiardarholt til Lauga; der var mangfoldige samlede. Bolle gif Olaf og hans Søner imøde, og modtog dem kærlig. Han gif til Kiartan, og kyskede ham. Kiartan tog vel mod hans Helsen. Derpaa blev de fulgt ind, Bollen var overmaade munter. Gæstebudet gif godt.

Bolle havde en Hingst, der blev anseet for overmaade god. Hingsten var baade stor og smuk, og var aldrig brugt ved Hestekamp; den var hvid af Farve, med røde Dren og Top; med den fulgte tree Hopper af samme Farve, som Hingsten. Disse Heste vilde Bolle give Kiartan; Kiartan sagde, han var ingen Hestekænder, og vilde ikke tage derimod. Olaf bad ham modtage Hestene: thi de var en anseelig Gave. Kiartan sagde tvært nei, og de skiltes derpaa ikke blidelig ad.

Nu tog Folk hjem, og var Kiartan noget taus den Vinter, saa Folk kun fik faa Ord af ham, og ansaae Olaf det for at være meget ilde.

58. Den Vinter efter Juul tog Kiartan hjemmefra; de var 12 Mand i Alt, og agtede dem nordpaa i Herredet. De ride nu deres Bei, indtil de kom til Ussbjørnsnæs i Videdal; Kiartan blev der modtaget med al Venlighed. Der var en prægtig Bolig. Hall Gudmundsen var da i sit tyvende Aar, han var meget nær beslægtet med Lardølerne, og det er Almeensagn, at raskere Mand ei har været i Nordlandsfiordingen. Hall tog meget kiærlig mod sin Frænde Kiartan; og holdtes der Lege, og søgte mange Folk til, vide fra Herredet, fra Midfiord, og Vatnsnæs og Vatnsdal, og alt ude fra Laugadal, saa der var en meget stor Forsamling.

Alle talte om, hvormeget Kiartan overgik alle i Legemsøvelser; Hall gik hen til ham, og bad ham være med i Legen: Vi Frænder ønskede at du viiste os din Godhed deri. Kiartan svarte: lidet har jeg givet mig af med Leeg i senere Tid, thi andet var ved Kong Olaf Hird at tage vare, end være ved Skromtfærd; dog vil jeg ikke heri give dig Afslag. Kiartan lovede sig nu til at tage Deel i Legen; og sattes de Mænd imod ham, der vare stærkest. Nu legedes den Dag, og kom ingen op imod Kiartan, hverken i Styrke eller Behændighed. Da Legen var endt, stod Hall Gudmundsen op, og sagde: saa er min Faders Bud, at det er hans Villie, at alle de Mænd, der langveis fra ere komne hid, blive her samtlig i Nat, og begynde i Morgen paa Legene igien. Dette Tilbud berømtes af alle, og syntes det at være heimodigt budet.

Kalf Usgeirsen var ogsaa kommen hid, og var det meget venffabeligt mellem ham og Kiartan; der var ogsaa hans Søster Hrefna, og var overmaade kostelig klædt. Der var nu kommet over hundrede Mand mere om Natten.

Om Morgenen blev lavet til Leeg. Kiartan sad nu hos, og var ikke med; Thurid hans Søster gik til ham, og sagde: saa er nu sagt, Frænde! at du sidder heller stille i Vinter, og sig Folk, at du længes efter Gudrun, og lægge de til, at intet

Venskab er mellem din Frænde, Bolle og dig, saa megen Kiærlighed der tilforn har alle Tider været mellem Eder. Gjør nu saa vel, at du ikke lader dig anfægte, og und dine Venner en god Beslutning; os synes det raadeligst, at du tager dig en Hustru, efter hvad du sagde forrige Sommer, om hun end ikke i alle Maader er din Lige, hvilket Hrefna ikke er; thi det finder du ikke hertillands. Asgeir hendes Fader er en gild Mand, og af stor Slægt, og han fattes ikke Formue til Udstyr; hans anden Datter er gift med en giæv Mand; du har sagt mig, at Kalf Asgeirson var en overmaade vakker Mand, og er dette Giftermaal overmaade hæderligt. Jeg vilde, du skulde tale til Hrefna, og venter jeg, at du vil tykkes, at Forstand og Skionhed der følges ad. Kiartan optager dette vel, og sagde, hun talte godt. Siden kom han og Hrefna i Tale sammen, og talebes de ved den Dag. Om Aftener spurgde Thurid ham, hvorledes han tyktes om Samtalen med Hrefna? Han syntes godt derom, og sagde, han fandt hende et overmaade vakker Fruentimmer, efter Alt, hvad han kunde skionne.

59. Om Morgenen blev der sendt til Asgeir, og han indbudet til Asbiørnsnæs. Sagen foretoges da igien, og begjærte nu Kiartan Hrefna Asgeirs datter. Han tog vel mod dette Tilbud, thi han var en forstandig Mand, og kunde indsee, hvor

hæderligt det var. Kalf blev og meget paa, at denne Sag maatte faae Fremme, og vilde intet spare derpaa. Hrefna gav intet Afslag paa sin Side, og bad sin Fader raade. Sagen kom nu i Gang, og blev vidnesfast afgjort. Kiartan vilde endelig, at Brylluppet skulde være paa Hiardarholt, og Ugeir og Kalf modsagde ham ikke. Nu blev Bryllupsstævnet sat til fem Uger før Vintren. Kiartan drog hjem med store Gaver.

Olaf syntes vel om disse Tidender. Kiartan var nu meget muntre end før. Kiartan spiste kun tør Mad hele Fasten; hvilken ingen eneste Mand ellers gjorde der i Landet, og siges der, at han var den første dertillands, som holdt Faste. Folk fandt det saa underligt, at Kiartan levede saa længe af Fastemad, at de reiste en lang Vej for at see det. Og saa vare flere af Kiartans Skikke anderledes end Andres. Det leed nu ad Paaske. Efter Paaske lod Olaf og Kiartan indbyde til et stort Bryllupsgilde; der kom nordfra Ugeir og Kalf, og efter Indbydelse Gudmund og Hall, og havde de tilsammen 60 Mand. Kalf havde og et stort Følge. Det var et anseeligt Bryllup; thi var sat en Uge til Gildet.

Kiartan gav Hrefna Hovedstøiet til Brudegave; og det var en kostelig Foræring; thi ingen var saa klog eller riig, at han havde seet eller eiet slikt et

Mon; og er det kyndige Mænds Sigende, at der var otte Dret Gulb vævet i Hovedtoiet.

Kiartan var saa overgiven, at han spøjte med enhver i sin Dmgang; og syntes man meget om hans snilde Tale, og fandt man det meget rimeligt, da han saa længe havde tient saa berømmelig en Herre, som Kong Olaf var.

Men da Giestebudet var tilende, gav Kiartan Gudmund, Hall, og andre anseelige Mænd store Gaver, og havde Fader og Søn megen Berømmelse af dette Gilde, og blev der god Kiærlighed mellem Kiartan og Hrefna.

60. Olaf og Dsvif vedligeholdte deres Venskab, skjøndt det var noget koldt mellem de Yngre. Den Sommer havde Olaf Gilde en halv Maaned før Vinter. Dsvif havde bedet til Gilde til Vinternats Tid. De havde begge indbudet hinanden med saamange Mænd, som hver tyktes hæderligst at være.

Dsvif var først budet hos Olaf, og kom til Hiardarholt til bestemt Tid. I dette Følge var Bolle og Gudrun, og alle Dsvifs Sønner. Om Morgenen spurgde et af Fruentimmerne, i det de gik ud til Storstuen, hvorledes Fruentimmerne skulde stikkes til Sæde? Det traf sig just, at Gudrun var kommet lige over for Kiartans Sengkammer, hvor han var ifærd med at klæde sig paa, og kastede over

fig en rød Skarlagens Kiortel. Da sagde Kiartan til hende, der havde spurgt, hvorledes Fruentimmerne skulde sidde, thi ingen var hurtigere til Svar: Hrefna skal sidde i Høisædet, og i Alt være meest agtet i alle Henseender, saalænge jeg er i Live. Men Gudrun havde hidtil bestandig haft Høisædet paa Hiardarholt, som andensteds. Gudrun hørte dette, saae til Kiartan, flubsede lidet derved, men sagde Intet.

Anden Dag efter sagde Gudrun til Hrefna, at hun skulde tage Hovedtøiet paa, og lade Folk see det kostbare Mon, som var kommet til Island. Kiartan var i Stuen, og ikke ganske tæt derved; dog hørte han, hvad Gudrun sagde, og var hurtigere til at svare, end Hrefna: ikke skal hun tage Hovedtøiet paa til dette Gilde; thi mig tykkes det mere værdt, at Hrefna eier det bedste Mon, end at Gildegæsterne skal have deres Dineslyst af at see derpaa.

En Uge skulde Gæstebudet vare. Anden Dag bad Gudrun i Stilhed Hrefna om, at vise hende Hovedtøiet; hun var villig dertil, og lod hende see den. Gudrun bredde det ud, men sagde Intet, hverken til Roes eller Last. Derpaa giemte Hrefna Hovedtøiet. De to vare ene sammen i Udhuset, der vare Kostbarhederne i Kisten, og det guldvævede

Klæde svøbt uden om. Siden gik de hver til sit Sæde, og gik der nu frem med Lyftighed og Spøg.

61. Den Dag, Gæsterne skulde ride bort, gik Riartan meget ud, at sørge for de Folks Hesteskifte, der vare komne langveis fra, og hielpe dem med, hvad de kunde behøve.

Ikke havde Riartan havt Sværdet Kongens-gave i Hænde, da han gik did, skiondt han sielden pleiede, at lade det komme fra sig. Siden gik han til sit Rum, hvor det pleiede at være, og da var det borte. Han gik da strax hen, og sagde det til sin Fader. Dlaf svarte: her skulle vi nu gaae frem i Stilhed, og skal jeg faae en Mand til at speide i hver Flok, der rider bort.

Saa gjorde han; Ann Svarte skulde ride med Dsvifs Flok, og passe paa, om Noget drog ud af Veien, eller dvælede. De rede ind i Liarskov, og til en Gaard, som laae der i Skoven, dvælede der, og steeg af Hestene. Thorolf Dsvifs Søn tog ad Gaarden, og nogle Mænd med ham, de dreiede af Veien, og hen til en Mose, medens de andre vare i Skoven. Ann fulgte dem til Laxaaen, som falder ud fra Sælingadal, og sagde, der vilde han vende tilbage. Ikke havde det været nogen Skade, sagde Thorolf, om du slet ikke var fulgt med.

Matten i Forveien var der faldet nogen Sne, saa der var Spor. Ann reed tilbage til Skoven,

og traf Thorolfs Spor hen til et Rix eller en Mose. Der griber han ned, og faaer fat paa et Sværdhialte. Ann vilde have Vidne med sig i denne Sag, og reed efter Thorarin i Sölingadalstungu, og han drog med Kiartan at tage Sværdet op. Siden slyede Ann Kiartan Sværdet, han svøbte et Klæde derom, og lagde det ned i Kisten, og hedde det siden Sværdmosen, hvor Thorolf havde forstuffed Sværdet Kongensgave. Der blev nu stille om den Sag, men Sværdets Giord fandtes aldrig.

Kiartan vogtede siden Sværdet bedre end hidtil. Han tog sig denne Sag meget nær, og vilde ikke have ladet den gaae saaledes hen. Men Olaf sagde, lad du dette ikke anfægte dig; de have handlet svigelig imod dig; men det har ikke voldt dig nogen Skade. Lad du andre ikke faae det at lee af, at vi komme i Trætte herom, imod Venners og Frænders Onske. Og paa dette Olafs Forord blev Kiartan rolig.

62. Siden gjorde Olaf sig rede at tage til Gæst paa Lauga til Vinternatten; og sagde til Kiartan, at han skulde tage med. Kiartan var uvillig dertil, men lovede dog at giøre det paa sin Faders Begjæring. Hrefna skulde med, men vilde lade Hovedtøiet ligge hjemme. Thorgerd sagde: naar skal du tage slikt et kostbart Stykke frem, hvis det skal ligge i Kisten, naar du tager til Gæstebud?

Hrefna svarer: mange Folk siger, at jeg vanskeligen skal komme det Sted, hvor jeg ikke har færre Avindsmænd end paa Lauga. Thorgerd siger: ikke fæster jeg nogen Tro til dem, som føre saadan Snak her mellem Husene. Da nu Thorgerd drev saameget derpaa, tog Hrefna Hovedtsøiet med, og Kiartan sagde intet derimod, da han hørte, hans Moder saa vilde.

Derpaa begive de dem paa Veien, og komme til Lauga om Aftenen. De blive vel modtagne. Thorgerd og Hrefna give om Aftenen deres Tøi i Forvaring, men om Morgenens, da Fruentimmerne skulde klæde sig paa, søger Hrefna efter Hovedtsøiet, men det fandtes ei, da det var borte fra det Sted, hvor hun havde forvaret det. Der blev ledet vide om, men det opdagedes ikke. Gudrun sagde, det var rimeligst, at de havde glemt Hovedtsøiet hjemme, eller at hun havde uforsigtig faret dermed, og det var tabt.

Hrefna sagde nu Kiartan, at Hovedtsøiet var borte; han svarede, at det var ingen let Sag at passe paa med de Folk, men bad hende at lade det være roligt. Han sagde sin Fader det; Olaf svarer: endda vil jeg, du lader det være roligt som tilforn, og lider dette Vanheld ved dig selv; jeg vil eftersøge det i Stilhed, thi for Alt i Verden vilde jeg ikke, at du og Bolle blev Uvenner. Kiartan

svarte: let er atj see, Frænde! at du under alle godt Udsald heraf; dog synes jeg ikke om, at have saamegen Uloemp af Laugamændene.

Den Dag, de skulde ride bort fra Gilbet, tager Riartan tilorde, og siger saa: jeg æsker af dig, Frænde Bolle! at du opfører dig sømmeligere imod os, end hidtil; vil jeg ei nu fortie, hvad vel er mangen Mand vitterligt, om hvad jeg ved ube-
kiendte Tyve har mistet hos Eder. I Høst, da vi gjorde Gilde i Hiardarholt, blev mit Sværd taget; det kom igien, men Giorden ikke; og nu have I tyvstiaalet et Mon, som ansaaes for mange Penge værdt. Bolle svarer: ei have vi forskyldt det, Riartan! som du siger os paa; alt andet vente vi af dig, end at du skulde skylde os for Stylt. Riartan siger: vi troe, at de have været paa Raad med i dette, saa du kan raade Gud derpaa, om du vil. Længe have vi undgaaet Fiendskab med Eder; men lyses nu til, at saa ikke skal see herefter. Da svarer Gudrun paa hans Tale: den Aske rorer du nu i, Riartan, som, bedre var, kom ei til at ryge; og om nu end saa skulde være, som du siger, at her ere de, der have raadet til, at Hovedtøiet kom bort, da mener jeg saa, at de er gaaet til deres eget; troer I nu kun, hvad eder bedst tykkes, hvor Hovedtøiet er blevet af; men ikke tykkes mig det ilde,

om saa er skeet dermed, at Hrefna haver liben Pynt af det efter denne Dag.

Derpaa skiltes de, og det ikke paa det bedste. Hiardarholtingerne ride hiem. Gilberne affaffedes, dog blev det roligt. Ikke hortos siden til Hovedtøiet, dog holdt de fleste for Sandhed, at Thorolf mon have brændt det paa Ilden efter sin Søster Gudrun's Raad.

Først paa den Vinter døde Usgeir Edekolz hans Søner toge mod hans Gaard og Formue, og bleve holdte for anseelige Mænd.

63. Efter Juul den Vinter samler Kiartan sine Mænd, og de bleve tilsammen tredsindstyve. Kiartan sagde ikke sin Fader sin Agt; Olaf spurgde og kun libet derom. Kiartan havde med sig Telt og Kost. Han rider, til han kommer til Lauga. Han byder sine Mænd staae af, nogle af dem flulde passe Hestene; andre tiælde.

Den Tid havde Folk Vandhusene ikke ganffe tet ved Gaardene, saa var det paa Lauga. Kiartan lod alle Dørre paa Husene besætte, og alle Folk formene Udgangen; og maatte de blive inde i Husene tree Nætter og Dage. Derpaa rider Kiartan til Hiardarholt med alle sine Folk. Olaf syntes ikke vel derom; Thorgerd sagde, hun kunde ikke dable det; Laugafolkene havde giort berefter, og fortient end større Forhaanelse.

Da sagde Hrefna: talte du med Nogen paa Lauga, Kiartan? Han svarer: det var kun lidet; Bolle og jeg viklede nogle Ord med hinanden. Hrefna sagde, og smilte derved: mig er sagt, at du og Gudrun have talt sammen, og at hun havde Hovedtsiet paa, og det klædde hende overmaade vel. Kiartan svarer: ikke kom mig for Die, hvad du siger, Hrefna! Han blev meget rød derved, og det var let at see, at han blev vred over, at hun kom med denne Squalder. Ikke behøver Gudrun, vedblev Kiartan, at pynte sig med det Hovedtsi, for at være smukkere end alle andre Fruentimmer." Og holdt Hrefna inde med sin Tale, da hun saae, han vredde.

Laugamændene syntes meget ilde derom, og ansaae dette for større Vanhæder, end om Kiartan havde dræbt en Mand for dem. Døvis Søner vare de meest forbittrede over denne Sag, men Bolle neddyssede det hellere. Gudrun talede ikke meget derom, dog fandt Folk af hendes Tale, at det ikke var saa vist, at det laae andre mere paa Hierte end hende.

Der blev nu aabenbart Fiendskab mellem Hjar-darholterne og Laugamændene. Da Vintren var til Ende, fødte Hrefna en Dreng, som blev kaldet Ugeir.

64. Thorarin Bonde paa Tungu lyser nu til, at han vil sælge Tunguland, baade fordi han behøvede rede Penge, og fordi det forekom ham, at Misforstaaelsen mellem Folkens deri Herredet tog til, og han var i Venstrib med begge Parter. Bolle Thorleikson syntes at have behov, at kobe denne Landeiendom; thi Laugamænd havde lidet Jord, men mange rede Midler. Bolle og Gudrun ride da til Tungu efter Dsvifs Raad, som syntes, at det var beqvemt for dem, at faae dette Sted til Cie, der laae dem saa nær, og bad Dsvif dem, ikke at lade Smaating giøre Hinder deri. De talte da med Thorarin om dette Kjob, og blev aftalt, hvad det skulde koste, og hvad Vilkaar videre var; dog blev Kjobet ikke vidnesfast sluttet, da der ikke var saa mange tilstæde, at det kunde blive lovgyldigt. Bolle og Gudrun ride nu hjem.

Kiartan spørger denne Tidende, rider strax hen med tolv Mand, og kommer til Tungu tidlig paa Dagen. Thorarin indbød Kiartan til at blive; men han sagde, han vilde tage bort om Aftenen, men maatte dvæle der noget. Thorarin spurgte om hans Wrende; Kiartan svarte, hans Wrende var at kobe Tungujorde: thi det er mig meget imod, at Bolle og Gudrun faae dem tilkjobt. Thorarin sagde: at han vanskelig kunde forandre det, thi Prisen var baade stor, og lovlig. Kiartan sagde, jeg vil kobe

til samme Pris, og' ikke vil det gavne dig at sige mig imod; thi det vil erfares, at jeg vil meest raade her i Herredet, og skal du rette dig mere efter Andres Sind end Laugamændenes. Thorarin svarer: det er efter mit Sind, at det Kiøb maa være fast, som Bolle og jeg have sluttet. Kiartan siger: ikke kalder jeg det Landkiøb, som ikke er vidnesfast, gjør nu et af to; enten bo selv paa din Gaard, eller sælg mig strax Jorden til samme Priis, som du har bestemt. Thorarin svarer: dyrt er Drottens Ord; jeg vil sælge dig Jorden. Nu blev strax Kiøbet vidnesfæstet, og Kiartan reed hjem.

Landkiøbet spurgdes til Lauga: da sagde Gudrun: mig synes, som Kiartan har her sat dig tvende Raar noget haardere end dem, han gav Thorarin: at du enten med liden Hæder skal forlade dette Herred, eller vise dig, hvor I mødes, noget mindre spagfærdig. Bolle svarte intet, men gik bort efter disse Gudruns Ord. Der blev roligt i Fasten.

65. Tredie Paaaskedag reed Kiartan hjemme fra selv anden; ham fulgte Ann Svarte. De kom til Tungu. Kiartan vil, at Thorarin skal følge med ham til Sorbei; Kiartan havde mange Penge udestaaende der. Thorarin var rebet hen paa en anden Gaard. Kiartan biede da paa ham.

Samme Dag kom did Thorhalla den snævsomme; hun spurgte Kiartan, hvor han agtede at tage

hen? Han sagde, han skulde vestpaa til Sorbei; og agter jeg at ride vest over Sælingsdalsheide, vesten for Svinedal. Vil du røgte mit Vrende? sagde Thorhalla: jeg har en Frænde vestpaa i Hvita-dal i Sorbei; han har lovet mig en halv Mark Bads-mel. Vilde du hente den for mig, og bringe den med dig vestenfra? Kiartan lover det. Siden kom-mer Thorarin hjem, og gjør sig færdig til at tage med dem. De ride vest over Sælingsdalsheide, og komme til Hole, til Brødrene; Kiartan blev vel modtaget der; thi der var stort Ven-skab mellem dem.

Om Aftenen kom Thorhalla den snaksomme til Lauga. Døvis Sønner spørge, om hun havde mødt nogen underveis? hun sagde, hun havde truffet Kiartan Olafson: de spørge, hvor han agtede sig hen? hun sagde, hvad hun vidste: og aldrig havde han været raskere end nu, og er det ei sælsomt, om sli-g en Mand seer de fleste an for at være langt un-der sig, og, lagde hun til, det forekom mig let at mærke, at der var intet, Kiartan heller talte om, end Gaardfisbet mellem ham og Thorarin. Gud-run svarte: vel kan Kiartan gjøre, hvad han lystet, thi det har viist sig, at han ikke kan tage sig noget saa fornærmeligt for, at nogen tør styre sin Harme paa ham.

De fleste af Husets Folk vare tilstæde ved denne Tale. Dspag svarer lidet dertil, og det Kiartan mere til Haan, som han altid pleiede. Bolle lod, som han hørte det ikke, som sædvanlig, naar Kiartan blev ilde omtalt; thi han taug bestandig, eller sagde imod.

66. Kiartan sidder nu fjerde Paaskebag paa Hol; han var meget munter og glad; om Natten lod Ann ilde i Søvn, da han vaagnede, spurgde de ham, hvad han havde drømt? Han svarte: der kom en ubekjendt Kvinde til mig, og trak mig frem paa Sengestokken, hun havde et Spyd i Haanden; det stødte hun i Brystet paa mig, ridsede hele Underlivet op, tog alle Indvoldene ud, og satte et Riis i Steden; og derpaa gik hun.

Kiartan lo meget ad denne Drøm, og sagde: han skulde hedde Ann Riismave; de tog fat paa ham, og sagde, de vilde undersøge, om Riiset var i hans Mave. Da sagde Audun: ikke behøve I at drive Spot hermed; saa er mit Raad, at Kiartan gjør et af to, enten dvæler længere her, eller hvis han vil ride, at han rider herfra med større Følge, end han reed hid. Kiartan sagde: kan være, at Ann Riismave tykkes eder meget mærkelig med, hvad han sidder, og fortæller Eder i Dag, saa at I troe, at det er Aabenbaring, hvad han drømmer; men bort

vil jeg, som jeg selv havde foresat mig, inden han drømte.

Kiartan gjorde sig reiseferdig tidlig den femte Dag i Paaskeugen, og Thorkel Hvalp og Knud hans Broder reed efter Auduns Raad i Følge med ham, tolv Mand i Alt. Kiartan kommer til Hvitadal, og henter Thorhallas Badmel, som han havde lovet; siden rider han sydpaa ad Evinadal.

67. Det begav sig paa Lauga i Selingsdal, at Gudrun var tidlig paa Færde, saasnart Solen var oppe, og gik hun, hvor hendes Brødre laae, og sov. Hun tog i Dspag; han vaagnede, og de andre med, og da Dspag sees sin Søster der, spørger han, hvad hun vilde, siden hun var saa tidlig paa Benene? Gudrun svarte, hun vilde vide, hvad de agtede, at tage sig fore den Dag. Dspak svarte, de vilde flaae dem til Ro, da der nu kun var libet at bestille. Gudrun sagde: godt Sind havde I faaet, hvis I vare blevne en Bondes Døttre, og hverken kunde giøre Ondt eller Godt. Saadan Ekam og Forhaanelse, Kiartan har gjort Eder, sove I ligegodt, medens han rider tæt her forbi Gaarden selv anden. Synes mig flige Mænd at have Svins Hukommelse, og lader det til, at alt Haab er ude om, at I torde søge Kiartan hiemme, da I ikke tør møde ham, naar han rider selv anden. Dspag svarte: hun var meget hæftig, og

ikke god at sige imod. Han sprang strax op, og klædte sig paa; og det samme giøre de andre Brødre. De giøre dem nu færdige til at lægge dem i Baghold for Kiartan. Gudrun bad Bolle, at tage med dem. Bolle svarte, det sømmede ham ikke formedelst hans Frændskab med Kiartan, og talte om, hvor kiærlig Olaf havde opfostret ham. Gudrun siger: sandt er det, du siger, Bolle! men ikke har du Held til at giøre alle tilmaade; og forbi er det med vort Samvære, hvis du undbrager dig fra denne Færd. Paa denne Gudruns Tiltale opflammedes Bolles Fiendskab mod Kiartan, han væbnede sig hurtig, og vare de nu ni i Ledtog, Gudruns fem Brødre, Bolle, Gullaug en Søstersøn af Dsvif, en meget vakker Mand, og Thorhallas tvende Sønner Oddur og Eisten. De ride til Svinedal, og tage Stade ved en Biergkloft, der kaldes Bukkegil; der bandt de deres Heste, og satte dem. Bolle var taus den Dag, og laae oppe paa Kloftebakken.

Da Kiartan, og hans Følge vare komne syb om det smalle Sund, hvor Dalen begynder at udvides, da sagde Kiartan til Thorkels, at de skulde vende tilbage; Thorkel sagde, han vilde ride med, til Dalen slap; men da de kom til en Sæter, som hedder Nordersel, sagde Kiartan til Brødrene, at de ikke skulde ride længere, thi ikke skal Thorolf Tynlee af, at jeg ei tør ride min Vei med saa Mænd.

Thorkef svarede, vi ville føie dig i, ei at ride længere nu; men angre os vil det, om vi ei ere tilstøede, naar du trænger til Mandehielp i Dag. Da sagde Kiartan: ikke vil Bolle min Frænde sidde i Baneraad mod mig; og hvis Døvifs Søner lure paa mig, da er det ei afgjort, hvo af os der skal kunde sige Tidende derfra, skiondt jeg ikke har lige Folketal. Derpaa ride Brødrene vester ad, men Kiartan sydpaa giennem Dalen, og vare de tree i Alt, han, Ann, og Thorarin.

68. Thorleif hedde en Mand, som boede paa Hafratind i Svinedal, hvor er nu øde. Han var taget til sine Heste om Dagen, og hans Faaredreng med ham. De saae, hvorledes Laugamændene laae i Baghold, og Kiartan selv tredie ride henad Dalen. Da sagde Drengen, at de skulde advare Kiartan, og at det vilde være en stor Lykke, ifald de kunde forekomme saa stor en Ulykke, som der var giort Anlæg til. Thorleif svarede: tie du stille! Kan din Taabe give Nogen Liv, naar hans Bane er beskicket! Og er det Sandhed at sige, at jeg har intet derimod, at de giøre hinanden saameget ondt, som dem lyfter; og synes det mig klogere, at vi see os om et Sted, hvor vi kan see til uden Fare, og have bedst Gammen af deres Leeg; thi saa sige alle Folk, at Kiartan er den drabeligste af alle Mænd, og mener jeg, at han nu vil faae det behov, thi os er

det bekjændt, at der er stor Ulighed af Folketal. Det blev da, som Thorleif vilde. Nu rider Kiartan og hans Mænd frem fra Hafragil; paa deres Side fatte Dsvifs Sønner Mistanke, hvorfor Bolle havde udseet sig et saadant Sted, at han derfra kunde see, naar der nogen reed fra Vestkanten; de gaae nu op ad Bakken, og give dem til at brydes, og spøge, og tage Bolle ved Benene, og trække ham ned af Bakken.

Kiartan og hans Mænd kom snart did, da de reed skrapt til, men da de kom syden for Kløften, saae de de Mænd, der laae i Baghold efter dem, og kiændte, hvo det var.

69. Kiartan sprang strax af Hesten, og vendte sig mod Dsvifs Sønner. Der stod en stor Steen. Snden de endnu mødtes, kastede Kiartan sit Spyd; det kom i Thorolf Dsviffens Skiold oven for Haandfandet, og gif Spydet giennem Skioldet og ind i Armen nedten for Albuen, og sønderskar den store Muskel, og slap da Thorolf Skioldet, og var Haanden ham ubrugelig fra den Dag. Derpaa trak Kiartan Sværd, men han havde ikke Kongensgave med; Thorhallas Sønner løb ind paa Thorarin, thi dette Arbeid var dem tildeelt; og var der en haard Strid, thi Thorarin var en stærk Mand, og de vare og fikke, og var det ei let at see, hvo der vilde blive

Overmand. Dsvifs Sønnen og Gullaug søgte nu ind paa Kiartan; de vare sex, men Kiartan og Ann kun to. Ann værgede sig vel, og vilde stedse gaae frem foran Kiartan.

Wolfe sad hos med Fodbider; Kiartan hug stort, men Sværdet buede ikke; og han drog det jævnligen under sin Fod. Der blev da saarede paa begge Sider, Dsvifs Sønnen, og Ann, men Kiartan var endnu ikke saar. Kiartan stred saa stolt og diævelig, at Dsvifs Sønnen veeg, og vendte dem, hvor Ann stod. Da faldt Ann, og havde han saaledes kæmpet en Tid, at Indvoldene laae ude af ham. I det samme hug Kiartan Benet af Gullaug nedem for Knæet, og blev dette Saar hans Bane. Nu søge Dsvifs Sønnen ind paa Kiartan; han værgede sig saa mandelig, at han ikke veeg nogen Fodbred for dem. Nu sagde Kiartan: Wolle, Frænde! hvi drog du hiemme fra, hvis du vilde staae hos, og see til? og er det nu bedst, at du staaer dig til en af Parterne, og prøver, hvad Fodbider duer til. Wolle lod, som han hørte det ikke; men da Dspak seer, at de ei kunde faae Magt med Kiartan, ægger han Wolle paa alle Maader, og siger: at han vist ikke vilde have den Skam paa sig, at have opvæffet os til at gaae ud paa Drab, og ikke nu staae os bi; og bliver Kiartan os da svar at kiste med, naar vi ei havde giort saa store Tilberedel-

fer som nu, og skal Riartan nu undkomme, da vil det komme dig Bolle, som os, dyrt at staae.

Nu drog Bolle Fodbider, og vendte sig mod Riartan; da sagde Riartan til Bolle, vist agter du nu, Frænde! at gjøre et Niddingsværk, men mig tykkes det meget bedre, at faae Banesaar af dig, Frænde! end at give dig det. Derpaa kastede Riartan Sværdet, og vilde nu ikke længer værges sig, hvorvel han endnu kun var lidet saar, skøndt overmaade træt af Kampen. Bolle svarede ikke paa Riartans Ord, men stødte til ham med Sværdet, og gav ham Banesaar. Bolle satte sig strax ned, og tog Riartan i sine Arme, og døde han i Bolles Skød, dog levede han en Stund endnu. Bolle angreb sine Gierninger, og lyste selv Drabet over sig. Han sendte derpaa Dsvifs Sønner til Herredet, men blev selv med Thorarin tilbage ved Liget.

70. Da Dsvifs Sønner kom til Lauga, sagde de denne Tidende. Gudrun lod vel tilfreds dermed. Blev da Thorolfs Haand forbunden; og forvandt han aldrig det Saar. Riartans Liig blev nu bragt til Lungu.

Derpaa reed Bolle hjem til Lauga. Gudrun gik ham imøde, og spurgte: hvad Tid det var paa Dagen. Bolle svarte: det var nær Middag: da sagde Gudrun: her er stort Krigsværk, og ulige

Morgenværk. Jeg har spundet Garn til tolv Alen; men du vogst Kiartan. Da sagde Bolle: seent torde min Ulykke gaae mig af Hu, skiondt du ei mindede mig derom. Ikke tykkes ligt mig Ulykke; svarte Gudrun: mig kommer det for, som du havde mere Anseelse den Vinter, Kiartan var i Norge; men han traadde dig under Fod, da han kom til Island; men det siger jeg dog tilsidst, som tykkes mig meest værdt, at Hrefna ikke vil gaae leende til Sengs i Aften. Da svarte Bolle, og var meget vred: tvivlsomt synes det mig, at hun blegner mere ved denne Tidende end du; og er jeg bange for, at du tog dig det mindre nær, om vi laae alle paa Valen, og Kiartan bragde dig denne Tidende. Gudrun fandt da, at Bolle var vreed, og sagde: hav ei saadan Tanke; jeg veed dig megen Tak for dit Værk; synes det nu let at vide, at du ikke vil giøre mod mit Sind.

Siden gif Dsvifs Sønner i et Jordhuus, som lønlig var indrettet til dem, og Thorhallas Sønner blev udsendte til Helgafall, at sige Snorre Gode, hvad skeet var; og tillige at bede ham snart sende sig Bistand til Hielp mod Olaf og de Mænd, der havde Eftermaal efter Kiartan.

Det begav sig i Sælingsdals Tungu den Nat, da Dræbningen havde været om Dagen, at Ann, hvem alle troede at være død, reiste sig op, bleve da

alle rædde, som vaagede over Liget, og tyktes dem det et stort Vidunder. Da sagde Ann til dem: jeg beder eder i Guds Navn, at I ikke ræddes for mig; jeg har levet, og havt min Samling til den Stund, da en tung Afmagt kom over mig; da drømte jeg, at den samme Qvinde kom til mig, og tyktes jeg, at hun tog Riset ud af min Mave, og lod siden mine Indvolde komme isteden; og blev det godt med mig ved denne Forandring. Derpaa blev hans Saar forbundet og han blev helbredet, og blev siden kaldet Ann Riismave.

Da Olaf Havskuldsen hørte disse Tidender, gik ham Riartans Drab meget nær, dog bar han det mandig; hans Sønner vilde nu strax fare mod Bolle, og dræbe ham; men Olaf svarer: det være langt fra; ei faaer jeg mere min Søn igien, skiondt Bolle bliver dræbt; vel var Riartan mig kjær fremfor alle; men dog vil jeg ikke vide Bolle nogen Meen; eder tiltænker jeg en værbigere Syffel: farer Thorhallas Sønner imøde, der ere sendte til Helgafel, at stevne Folk til at drage mod os; vel er jeg tilfreds, at I fare med dem, som Eder lyst.

Nu drage Olafs Sønner paa denne Færd, og gaae paa en Færge, som tilhørte Olaf; de vare syv i Alt, og roe ud efter Hvamsfiorden, og forfulgte modigen deres Fart; de havde siden men foielig Wind; de roe, til de komme under Skoræerne, der

dvæle de noget, og spørge, om nogen var kommen der forbi; lidt efter see de et Fartsøi røe vestfra om Fiorden; de fikende strax Folkene, at det var Thorhallas Sønner. Halbor og hans Brødre lagde hen til dem; men der blev ingen Striid, thi Dlaf's Sønner løb strax over paa Skibet til dem, tog Steen og hans Broder, og kastede dem over bord. Dlaf's Sønner vende nu med velforrettet Sag tilbage, og syntes deres Færd mandig udført.

71. Dlaf drager sin Søn's Liig imøde; han sender Folk sydpaa til Borgafjord at berette Thorstein Egilsson disse store Tildragelser, og sagde, han vilde have Bistand af ham til Eftermaalet, hvis mægtige Mænd sloge dem sammen imod ham med Dsvifs Sønnerne; tillige mældte han, at han vilde tage hele Efterladenskaben til sig. Samme Budskab sendte han og nordpaa til Bidedal til Gudmund sin Maag og til Asgeir'sønnerne, og at han havde lyst Riartans Drab til mod alle dem, som havde været med deri, undtagen Dspag Dsviffson, der allerede var fredløs for en anden Sag. Han havde lyst Drabsagen til paa Thornæsthing; han lod Riartans Liig flytte hjem, og tielbede over det; thi endnu var ingen Kirke bygget i Breidefjordsdalen.

Men da Dlaf spurgte, at Thorstein havde strax lagt Haand paa Værket, og samlet en stor Hob Folk, og ligesaa Bidedølingerne, da lader han

såmle Folk fra hele Dalen, som blev en anseelig Skare. Olaf sendte nu alt sit Folk mod Lauga, og sagde saa: det er min Villie, at I værge Bolle, hvis han har det behov, ei flattere, end I vilde staae mig bi, og er det min Mening, at I have nogen Grund til at spare Bolle, som de Herredsmænd ikke have, der snart ville komme til os.

Da dette var beskicket, kom Thorstein med Bidedølingerne, og vare de meget forbittrede. Hall Gudmundson, og Kalf Asgeirson æggede til, at de skulde angribe Bolle, og opsøge Døvifs Søner, indtil de fandtes; og sagde, de kunde ikke være komne ud af Herredet. Olaf satte sig meget imod at drage mod Bolle, og blev da stiftet Forlig imellem dem, som var let at gjøre med Bolle, da han hød Olaf ene at raade for Alt, fra hans Side; og Døvif saae sig ikke istand til at sige derimod; thi der kom ingen Bistand fra Snorre Gode.

Og blev da sat et Forligsmøde i Liarfkoben, og kom da hele denne Sag aldeles under Olafs Riendelse, at der skulde bødes for Riartans Drab, saa som Olaf godt syntes, baade med Mandebod og Landlysning. Derpaa sluttedes Mødet. Bolle mødte ikke, og Olaf afgjorde Sagen saa, at den skulde optages ved Thornæsthing. Nu ride Myrsmændene og Bidedølingerne hjem til Hiardarholt.

Thorstein Ruggesen tilbød sig at tage Ugeir Kiartansøn til Fostre, til Drost for Hrefna. Hun drog nordpaa med sine Brødre, og var meget forrigfuld, dog teede hun sig høvisk, og omgiffes ventlig med enhver. Ingen Mand tog Hrefna sig efter Kiartan; men levede ikke længe efter, hun kom nordpaa, og er det Folkesagn, at hun døde af Sorg.

72. Kiartans Liig stod en Uge tilskue paa Hiartbarholt. Thorstein Egilsson havde ladet bygge en Kirke paa Borg; han førte nu Kiartans Liig med sig, og blev det jordet paa Borg i hvide Klæder; og var Kirken nylig viet der.

Dlaf anlagde Sag paa Thornæs Thing mod Kiartans Banemænd, og bleve alle Dsvifs Sønner landlyste; der blev givet dem Tærepænge, og skulde ingen af dem faae Lov at komme hjem, saalænge nogen af Dlaf's Sønner eller Ugeir Kiartans Søn levede; men Gudlaug Dsvifs Søstersøn skulde falde ubødet, som medskyldig, og for Dverfalbet paa Kiartan. Intet Vederlag skulde Thorolf Dsviffson gives for det svare Saar, han havde faaet. Ikke vilde D. af lade Bolle landsforvise, men paalagde ham at bøde for sig med Penge. Det tyktes Halbor og Steinthor, og alle Dlaf's sønnerne meget ilde, og sagde de, det vilde være dem tungt, naar Bolle skulde sidde i samme Herred som de, medens det

saaledes stod imellem dem. Men Dlaf sagde, de maatte lyde ham, medens han levede.

Et Skib stod oppe i Biarnarhafn, som hørte Audun Festrargarm til. Han var paa Thinget og sagde: de Mænd ere fredløse her, som ikke blive det mindre i Norge, saakremt Riartans Venner leve. Da svarte Dsvif: ikke tør du, Festarhund! blive en Sandspaaer heri; thi mine Sønner tør blive meget agtede af anseelige Mænd, men du vil falde i Trolbehaand i denne Sommer. Audur Festrargarm foer udenrigs den Sommer, og leed Skibbrud ved Færoserne, og omkom hver Mand der paa Skibet; og synes det da at være meget indtruffet, som Dsvif havde spaaet ham.

Dsvifs Sønner foer ud af Landet den Sommer, og kom ingen af dem mere tilbage. Saaledes udfaldt dette Eftermaal, at Dlaf's Hæder syntes at være forøget derved, at han hug der til Venet, hvor det var bedst forskyldt, hvor det galdt Dsvifs Sønner, men at han skaanede Bolle for Frændskabs Skyld.

Dlaf takkede Folket for deres Bistand. Bolle købte Gaarden paa Tungu efter Dlaf's Raad. Det er Almeensagn, at Dlaf levede tree Aar, efter Riartan var dræbt. Efter hans Død skiftede hans Sønner Arven imellem sig. Haldor tog Bolig paa Hiardarholt; Thorgerd deres Moder var der hos

ham; hun higede meget efter at faae Hævn over Bolle, og syntes hun, at han havde givet en sølsom Fostreløn.

73. Halbor Dlassøn boede i Hiardarholt. Han var meget over sine øvrige Brødre. Kiartans Søn var hos Thorkel paa Hafstratinde. Han harmedes meget over sin Faders Død, ligesom alle andre; han kunde aldrig tale om ham, naar Thorkel var hos, da denne idelig talte ilde om Kiartan, at han havde været en fiælen og modløs Mand, og abede efter, hvorledes han havde ømmet sig ved sit Saar. Drengen blev ilde tilmode herover, drog til Hiardarholt, fortalte Thorgerd og Halbor det, og bad dem tage ham til dem. Thorgerd bad ham blive, hvor han var, den Vinter. Drengen sagde, han holdt ikke ud at være der længer; Thorgerd røstes da ved hans Klager, og bød ham blive, om han vilde. Halbor sagde: agt ei paa den Dreng, thi hans Tale er ikke at troe. Thorgerd svarte: lidet er Drengen i Agt nu; men ilde har Thorkel handlet i den Færd, thi han vidste Laugamændenes Baghold, og vilde ikke advare Kiartan, men gjorde sig et Morsskab af deres Strid, og har siden brugt mange fornærmelige Ord; og ikke ere 3 Brødre de Mænd, der hævne Overmod, hvis 3 ikke give en saadan Træring, som Thorkel, sin Løn. Halbor

sagde ikke meget dertil, og bad Thorgerd' raade for, hvor Drengen skulde være.

Faa Dage derpaa rider Halbor hjemme fra, og har nogle Mænd med sig; han rider til Hafrafinde, og hiemsøger Thorkel, og lader ham føre ud at aflives; Thorkel bar sig umandig derved; Halbor lod Intet rane, men drog hjem efter fuldført Gierning; Thorgerd var vel tilfreds ved denne Daad, og syntes, denne Admindelse var bedre end ingen.

Den Sommer kunde man kalde det roligt, dog menes der, at der var ond Forstaaelse mellem Riartans Brødre og Bolle; men han undgik stedse Brødrene, skiondt han ellers ikke lod sig gaae paa, da han var en meget stridbar Mand. Bolle havde mange Folk hos sig, og holdt sig kiæk, thi han manglede hverken Formue eller Mod.

74. Steinthor Dlassøn boede paa Donustad i Laxedalen. Han var gift med Thurid Usgeirsdatter, der havde havt Thorkel Kuggesen. Næste Vinter efter Olaf Paas Død sendte Thorgerd Egilsdatter Bud til Steinthor, at han skulde komme til hende; og da de samles, siger hun ham, at hun vilde drage hjemmefra vestpaa til Sørbei, at besøge sin Veninde Audun; og at Halbor skulde tage med. De vare fem i Alt, og da de kom ved Gaarden i Sælingedalstungu, vender hun sin Hest mod Gaar-

den, og siger: hvad hedder den Gaard? Ikke spørger du derom, Moder! svarer Halbor, fordi du jo veed, hvad den hedder; dens Navn er Tungu. Hvo boer der? siger hun. Det veedst du, Moder! var hans Svar. Da siger Thorgerd sukkende: tilviffe veed jeg, at der boer Bolle, eders Broders Banemand, og ubegribelig ulige ere I eders giæve Frænder, naar I ikke ville hævne sliq Broder, som Riartan var; ei vilde han saa have handlet mod Eder, ei heller eders Morfader Egil; ilde er det at have saadanne daadløse Sønner; og sikkert troer jeg, det havde været Eder bedre, I havde været Døttre af Eders Fader, og giftede bort, og sees det her, Halbor, som Sagnet er, at der er een Banflægtning i hver Et; og seer jeg nu klarlig Olafs Banheld, at han tog saameget feil af sine egne Sønner; end taler jeg til dig, fordi du tykkes mig den ypperste blandt dine Brødre. Nu vil vi vende om; dette var mit Ørende at minde Eder om dette, hvis I ellers ikke mindedes det før. Ikke kunne vi give dig Skylb, Moder! hvis det gaaer os af Hu; sagde Halbor. Deres Forbittrelse mod Bolle opæggedes ved hendes Tiltale.

Da Sommer kommer, rider Halbor til Thinge med en stor Skare, og tielder sin Faders Bod. Thinget var roligt. Nordfra vare der Videdølingerne med Gudmund Sofmundsens Søn. Baard var

da atten Vintre gammel; han var stor og stærk. Olafsennerne bød Baard hjem til sig, og gave ham mange gode Drb. Hall Gudmundsen var den Tid ei i Landet. Baard rider da fra Thinge vestpaa, og blev hos dem om Sommeren.

Nu siger Haldor i Løndom til Baard, at Brødrene agtede at drage mod Bolle, og tilføier, de kunde ikke taale deres Moders opæggende Drb; og er det ikke at dølgge dig, Frænde! at meget var det, at vi indbøde dig, fordi vi vilde have din Bistand og dit Følgeffab hertil. Baard svarer: ikke omtales det vel at bryde Fred med sine Frænder, og desuden synes mig Bolle vanskelig at angribe; han har mange Folk om sig, og er en anseelig og fiæll Mand selv, og heller ei vil forstandige Raad fattes, hvor Gudrun og Døvis ere hos; og tykkes det mig efter alt dette et vanskeligt Angreb at gjøre. Haldor svarer: ei syntes det behov, at gjøre denne Sag vanskelig for os, ikke har jeg bragt dette paa Bane, for det skal have sin Fremme, at vi vil søge Hævnen over Bolle, og venter jeg, Frænde, at du ikke undslaaer dig for dette Færd med os. Baard svarer: jeg veed, at I ikke vilde finde sligt rimeligt; og vil jeg dette ei heller gjøre, naar jeg seer, at jeg ei faaer Eder derfra. Deri gjør du vel, Frænde! svarte Haldor. Baard sagde da, at de maatte gjøre dem rede til dette Angreb. Haldor sagde, han havde hørt, at

Bolle havde sendt sine Mænd hjemme fra, nogle til Rutfjord til Skibs, andre til Stranden, og er mig sagt, at Bolle er paa Søter i Selingdal, og at der ikke er flere Mænd hos ham end Gaardens Folk, der arbeide ved Høbjergningen; og tykkes mig, der ikke nogenfinde vil blive bedre Leilighed til at angribe Bolle end nu! Dette stadfæste da Halbor og Baard imellem sig.

75. I Hundadal boede en Mand, ved Navn Thorstein svarte, en klog og riig Mand, der længe havde været Oluf Vaas Ven. Hans Søster Solveg var gift med Helge Hardbeins Søn, en stor Sømand, og stærk; han var nylig kommen udenlands fra, og var da tilhuse hos Thorsteins. Halbor sendte Bud til Thorstein svarte, og Helge, at komme til Hiardarholt. Han indbød dem der at drage med sig. Thorstein syntes ikke om dette Forehavende. Det vilde være stor Skade, sagde han, om I Frænder dræbte saaledes hinanden; ere der nu faa saadanne Mænd i eders Æt, som Bolle. Men det hialp ikke, hvad Thorstein sagde.

Halbor sendte Bud til sin Morbroder Lamb; da han kom did, sagde Halbor ham, hvad han havde fore; Lamb drev meget paa, at det skulde faae Fremme; Thorgerd æggede særdeles til, at dette Særb skulde gaae for sig, og sagde, hun vilde

aldrig anses Kiartan for hævnet, uden det traf Bolle.

De lave dem nu til dette Toget. I Toget vare Blafs fire Sønner, Haldor, Steinthor, Helge og Havskuld; den femte var Baard Gudmundson; den siette Lamb, den syvende Thorstein Svarte, den ottende Helge Hardbeinson, den niende Ann Riismave. Thorgerd sagde, at hun vilde med, og lavede sig til Færdet; de raadede hende derfra, og sagde, det var ikke Qvindefærd; Thorgerd drog dog med dem, og sagde: saa vel kiænder jeg eder, mine Sønner, at I behøve en Hvæssesteen. De svarede, hun maatte raade sig selv.

De drage nu fra Hiardarholt, ni Mand i Alt; Thorgerd var den tiende. De ride ned efter Fiorden, og saa til Liarskov; det var tidlig paa Natten. De standsede ikke, før de kom til Sælingsdals Lungu, da det leed noget ud paa Morgenens. Der var den Tid tyk Skov i Dalen. Bolle var paa Sæteren, som Haldor havde sagt; Sæteren stod ved Naen paa det Sted, der siden kaldes Bolletomt. Nedenfor Sæteren var der en stor Lund, foran Starlagil; mellem Lien og Gaarden var der en Eng, som hedde Barmi. Der arbejdede Bolles Folk. Haldor og hans Følge rede ad Arnagrav, over Tanarvold, og nedenfor Hamareng, ligeover for Sæ-

teren. Der staae de af Hestene, og agte at opholde dem, indtil Folk gik fra Sæteren paa Arbeid.

76. Bolles Faarehyre vilde aarle om Morgen-
nen op til Dvæget, han saae Folk i Skoven, og
Heste, der stod bundne; han fatter Mistanke om,
det ikke maatte være fredelige Folk, der soer saa
i Løn, og skyder strax Gienvei ad Sæteren til,
at sige Bolle om de Folk. Halbor havde et me-
get skarpt Syn, han seer, at en løber ned ad
Lien, og støvner ad Sæteren til, og siger til sit
Følge, at det turde være Bolles Faarehyre, der
havde seet deres Færd: thi skulle vi nu sætte efter ham,
og intet Nys om os lade komme til Bolle. Ann
Niismave var hurtigst, og hentebe Drengen ind;
løfter ham op, og slaaer ham saaledes mod Jorden,
at hans Ryg gaaer tværtover.

Siden reed de ad Sæterhusene; der var to
Huse, et at sove i, og et til Fædebur. Bolle hav-
de været paa Benene tidlig om Morgen, og be-
skikket Folkene til Arbeid; derpaa lagde han sig igien
til at sove, da de tog bort. I Sæteren var to,
Gudrun og Bolle. De vaagnede ved Dønnet, da
Halbors sprang af Hestene, og hørte, at de raad-
flog om, hvo først skulde gaae ind i Sæterne.
Bolle kiendte Halbors og flere af Følgets Maal, og
sagde til Gudrun, at hun skulde gaae ud af Sæte-
ren, da deres Møde vilde blive saa, at hun ikke vilde

have Glæde af at see derpaa. Gudrun sagde, hun mente, at Udfaldet vilde blive saa, at hun vel maatte see derpaa; og at Bolle ikke vilde have Skæde af, at hun var tilstæde. Bolle svarte, at han vilde raade, og det blev da saa, at Gudrun gik ud af Sæteren ned for Bakkerne, og ned til Bækken, som løb forbi, og begyndte der at tvætte sit Lærred.

Bolle var nu ene i Sæteren, han tog da sine Vaaben, satte Hielmen paa sit Hoved, havde sit Skjold for sig, og Sværdet Fodbider i Haanden; Brynie havde han ikke. Halbor holder nu Raad med sine Mænd, hvorledes de skulle gaae tilværks; thi ingen var lysten efter at gaae først ind i Sæteren. Da sagde Ann Riismave: de Mænd ere i dette Færd, der ere nærmere i Slægt med Kiartan end jeg; men ikke er her een Mand, som bedre man mindes den Tildragelse, da Kiartan blev dræbt; og da var det mig i Sind, dengang jeg levende bragtes til Tungu, og Kiartan eene var dræbt, at jeg gierne vilde lade mit Liv for at giøre Bolle Meen, hvis jeg kom i Kamp med ham; og vil jeg gaae først ind. Da svarer Thorstein Svarte: mandelig er det talet; men dog er det raadeligt, at vi ikke rase frem, men fare varligen; thi ikke vil Bolle staae stille, naar man griber ham an; skiondt han nu kun har saa

Folk, maa vi dog vente os en hæftig Mobskand, thi Bolle er baade stærk og stridbar, og har et godt Sværd, som han kan lide paa.

77. Derpaa gaaer Ann raff og haardt ind i Sæteren; han havde sit Skiold over Hovedet; og vendte det smalle fremad; Bolle hug til ham med Fodbider, og hug Spidsen af Skioldet, og med det samme fløvede han Ann ned i Hærderne, og blev det strax hans Bane. Derpaa gif Lamb ind, og havde Skiold for sig, og Sværd i Haand. I det samme drog Bolle Fodbider ud af Anns Saar, men da Skioldet nu ikke dækkede ham, stak Lamb Bolle i Laaret, og blev han meget saar. Bolle hug igien Lamb i Arten, og Sværdet foer langs ned ad Siden, og blev han da strax udgytig til Kamp, og kom hans Haand sig aldrig siden, saa længe han levede.

I samme Dieblik gif Helge Hardbeinson ind, og havde et Spyd i Haanden, hvorpaa Fiedren var en Alen, og Skaftet jernbeslaaet; da Bolle seer ham, tager han Skioldet i begge Hænder, og vender sig frem i Sæterdøren mod Helge. Helge støder efter Bolle med Spydet, det gaaer giennem Skioldet, og rammer Bolle; han hælder sig op til Sætervæggen; nu fare Haldor og hans Brødre ind i Sæteren; Thorgerd gaaer og derind; da sagde Bolle: nu er du Mand for at gaae nærmere end

du gif hidtil, Halbor! thi nu er det at vente, at Bærget bliver fort. Thorgerd svarer paa hans Tale: ikke behøve de at spare paa at gaae aabenlyst mod dig, og bad hun dem gaae mellem Krop og Hoved. Bolle stod endnu op til Væggen, og holdt Kiortelen for sig, at Indvoldene ikke skulde vælte ud; da løb Steinthor mod ham; og hug ham med en stor Dre paa Halsen ved Hårderne, saa Hovedet røg af ham. Thorgerd onskede Steinthor Held til sin Gierning, og sagde, Gudrun vilde nu faae en Stund at syse med Bolles røde Skiæg; derpaa gif de ud af Sæteren.

Gudrun gaaer nu nede fra Aaen, hen at tale med Halbor, og spørge ham, hvorledes det var gaaet i deres Møde med Bolle. De sagde, som det var. Gudrun var i en ny Kiortel, der var vævet og snæver i Midten, og havde et stort Baand om Hovedet; hun havde knyttet for sig et Klæde, sommet med mørkeblaa Fryndser for neden. Helge Hardbeinson gaaer hen til hende, tager Enden af Klædet, og tørrer Blodet af sit Spyd, som var det, han havde fældet Bolle med. Gudrun saae til ham, og smilte. Da sagde Halbor: det er umenneskelig og skændig giort. Helge bad ham ikke lægge det paa Hierte; thi jeg formoder, sagde han, at under den Klædeslig boer min Banemand.

De tage nu deres Heste, og ride bort. Gudrun gaaer hen ad Veien med dem, og taler med dem en Stund; derpaa vender hun om. Da talede Haldors Følge om, at Gudrun lidet tog sig Bolles Drab nær: da hun saaledes gav sig i Følge med os, og talede til os, som om vi ei havde gjort hende noget imod. Da svarer Haldor: ikke er det min Tanke, at Gudrun tager sig Bolles Drab lidet nær; jeg mener, at der heller laae hende Lag paa, at hun nsiagtig vilde vide, hvo de Mænd havde været, der havde været i dette Tog; og er det ikke formeget sagt, at Gudrun er hoisindet fremfor alle Qvinder, og er det venteligt, at hun tager sig Bolles Død meget nær; thi sandt er det at sige, at et stort Tab er en Mand, som Bolle var, skiondt vi Frænder ei havde det Held at leve i Samdrægtighed med ham. Derpaa ride de hjem.

78. Gudrun og Bolle havde en Søn, der blev kaldet Thorleik. Han var fire Aar, da hans Fader blev dræbt, og var tidlig en smuk og raff Dreng.

Bolles Drab spurgdes vide om, og blev anseet for en stor Begivenhed; mange tog sig hans Død meget nær. Gudrun sendte strax efter Snorre Gode; thi ham syntes Døvis at kunne have meest Fortrøstning til. Snorro kom snarlig paa Færde efter Gudruns Bud, og reed ad Tungu med 60 Mand.

Gudrun blev glad ved hans Komme. Han tilbød sig at tilveiebringe Forliig; men Gudrun tyktes lidet om at give sit Minde til at tage Pengebøder paa sin Søn Thorleiks Vegne for Bolles Liv. Helst ønsker jeg, sagde Gudrun, at du viser mig den Tjeneste, at skifte Gaard med mig, saa jeg ikke skal sidde i Naboskab med Hiardarholtingerne. Den Gang havde Snorre Gode nogle Stridigheder med Øhgyggerne. Han sagde, at han vilde gjøre det af Venskab for Gudrun: men dog maa du dette Halv-aar blive paa Tungu ved din Gaard.

Gudrun giver Snorro gode Gaver, derpaa rider han hjem. Alt var roligt at kalde det Halv-aar.

Næste Vinter efter Bolles Drab fik Gudrun en Søn, der blev kaldet Bolle efter sin Fader. Han blev snart stor og smuk, og Gudrun havde ham meget kjær. Da Vinteren gaaer til Ende, kom Gaardskiftet mellem Gudrun og Snorre i Rigtighed. Snorro flyttede til Tungu, og boede der, saalænge han levede, og Gudrun og Døviv drog til Helgafell, og voksede der Gudruns Søner Thorleik og Bolle op hos hende.

78. Der var en Mand, som hedde Thorgils Hollason, han kaldtes saa efter sin Moder, Holla, en Datter af Gest, fordi hun havde overlevet Faderen. Han var stor, vakker og meget stolt, men havde ikke Ord for at være en retsindig Mand, og var

der liben Forstaaelse mellem ham og Snorre Gode, der ansaae Thorgils for at blande sig i, hvad ham ikke vedkom. Han gjorde sig meget Vrende om i Herredet, kom idelig til Helgafell, og bød Gudrun sin Tieneste til, men hun tog ikke meget derimod. Thorgils indbød hendes Søn Thorleik til sig; han var længe hos Thorgils paa Hørdedals Tungu, og lærte Lov af ham; thi han var en stor Lovkyndig.

Paa den Tid drog Thorkel Gjolffson paa Reiser, han var navnkundig og af stor Æt, og en stor Ven af Snorre Gode. Snorre Gode raadde Thorkel til at opgive sine Reiser, bosætte sig paa Island, søge Giftermaal, og vorde en Høvding, som han var af Æt til. Dit har jeg fundet mig vel ved dine Raad, svarer Thorkel; men har du da og betænkt, hvad Hustru jeg skal begiære? Du skal begiære hende, sagde Snorro, som er det bedste Valg her, og det er Gudrun Dsvifsbatter. Thorkel sagde, det var sandt, det var et meget anseeligt Giftermaal; men hun synes mig meget hæftig af Sind, og storraadig; hun mon agte at tage Hævn for sin Husbond Bolles Død; og synes Thorgils Hollason at frie til hende, skiondt saa tør være, at han ikke har noget Held her. Men vel er Gudrun efter mit Sind. Snorro svarer: jeg lover dig for, at ikke skal Thorgils være dig i Veien, og synes det mig rimeligt, at der skeer noget med Bolles Hævn, inden et Halvaar

er gaaet. Kan være, det ikke er tomme Ord, du taler, siger Thorkel; men Bolles Hævn synes mig ikke rimeligere nu end hidtil, med mindre nogle større Mænd ere med. Snorro sagde: jeg seer gierne, du drager ud i Sommer, og faae vi da at see, hvad der hændes. Thorkel bifaldt dette, de skiltes, og Thorkel seilede til Norge. Han var der om Vinteren i stor Anseelse, en meget riig Mand, men noget trættekier. Vi vende os en Stund fra ham til Island, at høre, hvad der begav sig.

79. Gudrun Dsvifsdatter reed den Sommer til Dykkov; hendes Søn Thorleik var da veyelviis paa Dykkov eller i Tungu hos Thorgils.

Samme Aften sendte Gudrun et Bud til Snorro Gode, at han maatte komme til hende. Snorro laver sig strax til, og rider med een Mand til, indtil han kommer til Haukadalsaa. Norden for Aaen staaer et Fjeld, som kaldes Høvde; der havde Gudrun bestemt, de skulde mødes.

De kom did paa eengang, Gudrun havde een Mand i sit Følge. Det var Bolle Bollesøn, han var da tolv Aar, men saa stor og stærk og mandig, at mange ikke vare dygtigere, skiondt de vare fuldvorne. Han bar da alt Fodbider. Snorro og Gudrun gav dem da strax i Tale sammen; men Bolle og den anden sad paa Fjeldet, og saae paa, Folk drog giennem Herredet.

Da nu Snorro og Gudrun havde spurgt hinanden om Nytt, vilde Snorro vide hendes Wren-
de, og hvad der havde tildraget sig, siden hun sendte
saa hastig efter ham. Gudrun sagde: sandt er det,
at det er noget Splinternytt, jeg har at foredrage,
skiondt det er nu tolv Aar gammelt; thi om Bolles
Hævn vil jeg tale, og vil det ikke komme dig uben-
tet, da jeg stundum har mindet dig derom. Og
maa jeg tillige erindre, at du maa give Agt paa
vor Sag; nu har jeg ventet den Stund, jeg fandt
mig findet til, og vil jeg have gavnligt Raad af
dig, hvorledes den Hævn nu skal komme. Snorro
spurgde, hvad hun egentlig havde ifinde? Gudrun
sagde: det er min Willie, at I ikke lade alle Dlags
Sønner sidde i Fred. Men Snorro sagde, han
maatte forbyde at angribe de Mænd, der vare meest
agtede i Herredet, og de nærmeste Frænder, og er
det hoi Tid, at Slægtedrabene aflægges. Gudrun
sagde: da skulle vi drage mod Lamb, og dræbe ham;
han er en af de værste. Snorro sagde: skiellig Sag
er mod Lamb, om han og blev dræbt, men ikke tykkes
mig Bolle hævnnet mere derfor, og ikke faae Bolles
Frænder saa godt Forliig, naar Drabene gaae op
mod hinanden. Gudrun sagde: kan saa være, at
vi ikke faae Lige af Lardølingerne, men undgiælde skal
nu hver af dem i den Dal, hvor han boer; og skulle
vi nu vende os did, hvor Thorstein Svarte er, thi

ingen har havt værre Deel i disse Ting end han. Samme Skjld, siger Snorro, har Thorstein Svarte mod Eder, som de andre Mænd, der vare i Ledtog ved Bolles Drab, men ikke lagde Haand paa ham; men du lader den sidde rolig, som, mig tykkes, meer fortjener Hævn, og som gav Bolle Banesaar, det er Helge Hardbeinson. Sandt er det svarer Gudrun, men ikke kan jeg taale, at alle disse Folk sidde i Fred. Dertil skal jeg give dig et godt Raad, siger Snorro: Lamb og Thorstein Svarte skulle være i Ledtog med dine Søner; de skylde dem ogsaa Erstatning, men ville de ei, da skal jeg ikke sige imod, at I gjøre med dem, hvad I lyste. Gudrun sagde: hvorledes skulle de Mænd sammenbringes til de Færd, du har talt om? Det maa den sørge for, svarer Snorro, der er i Spidsen for Færdene. Det overlade vi din Omsorg, sagde Gudrun, hvo Færdene skal styre. Da smilte Snorro og sagde: det har du udseet Mand til. Der mener du Thorgils Hollasen? svarer Gudrun. Snorro sagde: saa var det. Talt derom har jeg til ham, sagde Gudrun; men nu er det til Ende, thi han satte mig et Vilkaar, som jeg ei vilde indgaae, dog ikke undslog han sig for at hævne Bolle, hvis han kunde faae mig tilægte, men det er ikke at vente, og kan jeg derfor ikke kyde ham til dette Tog. Her kan jeg give dig Raad, svarer Snorro, at Thorgils ei skal

tabe Lyften til dette Tog; vist skal du love ham Giftermaal, dog kun med de Død, at du ikke skal ægte nogen anden Mand her i Landet, end Thorgils; og det skal dog skee; thi Thorkel Gjølffen er ikke nu her i Landet, og ham har jeg tiltænkt dette Ægteffab. Gudrun sagde: han tør see denne Snare. Ikke vil det skee, svatte Snorro: Thorgils staaer bedre Prove i Diærighed end i Klogskab, og du skal gjøre denne Aftale i faa Mænds Paahør, og lad hans Fostbroder Haldor være hos, men ikke Dr-nolf, thi han er klogere; og lad mig da vide, om dette Raad ikke er godt.

Derpaa stilles de, Snorro rider hjem, og Gudrun til Dykkov. Morgenen efter rider Gudrun derfra, og hendes Sønnen med hende, og som de ride langs Skovstranden, see de Folk ride skrap efter dem; de kom snart til dem; det var Thorgils Hollason; de helse hinanden venlig, og ride samtlige til Helgafell.

81. Faa Aftener efter, Gudrun var kommen hjem, henter hun sine Sønnen til Samtale i sin Urtegaard, da de kom der, saae de, der var udbredt et Rinklæde, en Skjorte, og en linned Braag, det var Alt meget blodigt. Da sagde Gudrun: disse Klæder, I see, opægge Eder til at hævne Eders Fader! nu agter jeg ikke her, at bruge megen Tale, thi ei er det at vente, at I fremssyndes af faa

Ord, naar J ikke lægge flige Udvarfser og Paaminsdelfer paa Hierte.

Brødrene kom i megen Bevægelse ved Gudrun's Ord, men svarede dog saa: at de have været for unge til at søge Hævn, og alt for uferstandige, saa de hverken kunde raade sig selv eller andre; dog vidste de vel, hvad de havde tabt. Gudrun sagde: hun troede, deres Hu stod mere til Hestekamp og Leeg. Derpaa gik de bort.

Natten derpaa kunde Brødrene ikke sove. Det blev Thorgils vaer, og spurgde, hvad dem fattedes. De sagde ham deres Moders Tale, og at de ikke længer vilde bære deres Harm, og deres Moders Dpæggelser; og ville vi nu søge Hævn, sagde Bolle, ere nu vi Brødre vorne saaledes til, at Mænd vente, vi skulle lægge Håand paa Bærket.

Dagen derpaa talte Brødrene med Gudrun og Thorgils; hun begyndte saa sin Tale: saa tykkes mig, Thorgils, som mine Søner ei ville sidde rolige længe, og ikke søge at hævne deres Fader; og have de meest dvælet hidtil, da Folk fandt Thorleik og Bolle for unge til, at være med i Manddrab, om der end har været skicellig Grund til at mindes dette noget før. Ikke behøver du at tale til mig herom, svarte Thorgils, da du har afflaaet mit Tilbud; dog er mit Sind endnu som tilforn, hvis jeg maa faae dig til ægte, da betænker jeg mig

ikke paa at fælde een eller to af dem, der nærmest tog Deel i Bolles Drab. Gudrun sagde: saa tykkes mig, som Thorleik ikke anseer nogen saa dygtig som dig til Formand, hvis noget skal foretages, der er vanskeligt, og ikke er det at dølge, at Ungersvendene agte at stævne mod Berserken Helge Hardbeinson i Skoradal, der sidder paa sin Gaard, og frygter intet. Aldrig brød jeg mig om, svarte Thorgils, enten han hedder Helge, eller hvad han hedder; thi jeg troer mig at have meer end Styrke nok til at angribe enten Helge, eller hvilken anden af dem, naar du lover mig vidnesfast, at du vil gifte dig med mig, naar jeg fremmer Hævnen for dine Sønner; Gudrun sagde, hun vilde opfylde alt, hvad aftalt blev, skiondt der kun var saa Vidner ved. Hun bad ham da didkalbe hans Fostbroder Haldor og hans Sønner, Thorgils bad, at Arnolf maatte være med. Gudrun sagde, det gjordes ei behov: og har jeg mere Mistro til Arnolfs Trofasthed end du. Thorgils bad hende raade.

Nu kom Brodrene og Thorgils og Haldor til Gudrun, hun sagde dem da, at Thorgils havde lovet at være Formand ved disse Færd at voldsigste Helge Hardbeinson med mine Sønner, og tage Hævn for Bolle; Thorgils har sat det til Vilkaar for Toget, at han faaer mig tilægte; nu flyder jeg Eder til Vidner, at jeg lover Thorgils, at jeg ikke

skal ægte nogen anden Mand her i Landet, end ham; og ikke skal jeg gifte mig udaf Landet. Thorgils troede nu Sagen i Rigtighed, og mærkede intet. Derpaa endtes Samtalen. Thorgils drog nu fra Helgafell og med ham Gudruns Søner. De tog først hiem til Tungu.

82. Da næste Søndag var gaaet, rider Thorgils ud med sin Hob. Snorro Gode var ikke med dem. Først hiemsøgte de Thorleik Svarte, og gav ham det Raar, at drage med dem mod Helge Hardsbeinson. Ikke sommer det sig, at sidde i svigefuldt Raad mod Helge, min Naag svarte Thorleik; heller vil jeg give Bolles Søner i Mandebod, hvad sømmeligt synes. Ikke troer jeg, det er Brødrene om Penge at giøre, svarte Thorgils; og tør du ikke dølge dig, at du har Valg mellem tvende Raar, enten at beslutte dig til Toget, eller at modtage volde ligt Udførd, naar de kan komme til. Jeg vilde, du modtog det første Raar, skiondt du derved kommer i Vaande med Helge; dog hver maa sørge for sig, naar han er kommen i saadan Knibe. Thorleik spurgde, om dette Raar forelagdes fleer af dem, der havde været i Ledtog med; og tyktes det nu mindre ondt, da han hørte, Lamb skulde forelægges det samme.

Derpaa kalder Thorgils Lamb til sig, og beder Thorstein høre paa deres Samtale. Han forelægger nu Lamb samme Raar; Lamb svarede, at det syntes

ham et slet Forlig og umandigt, og var han ikke villig til dette Tog. Thorstein tog nu Ordet, og foreholdt Lamb, at det i alle Maader var dem begge raadeligst, og at det formedelst hans Svogerskab med Helge vilde lægges ham mere til Last end Lamb. Lamb samtykkede da, dog med det Vilkaar, at hans Frænder, Nafssønnerne, skulde sidde rolige og i Fred, naar Hævn toges over Helge. Aftale blev nu giort, at Thorstein og Lamb skulde være i Ledtog med, og alle mødes aarle den tredie Dags Morgen i Tungu i Hordadal.

Tredie Morgen, før Solens Dpgang, kom de da begge til Tungu, og modtoges der venlig. Thorgils gjorde sig strax særdig, og reed nu selv tiende derfra. I Toget var han, som Anfører, begge Bolles Søner, Thorstein Svarte, Lamb, Thord Rottur, Gudruns Søn med Thord, Haldor og Ornolf fra Dykkov, og Svend og Husbage Søner af Dalealf. Alle vare de stridbare Mænd.

83. De ride, til de naae Skoven i Nærheden af Gaarden Vatnsbavn; der staae de af deres Heste. Thorgils siger til sit Følge, at de skulde blive der om Natten, han vilde drage til Gaarden at speide, for at faae Bished, om Helge var hjemme: mig er sagt, at han oftest har faa Folk om sig, men er meget vagtsom, og ligger i et stærkt Sengkammer. Thorgils Følge bad ham speide. Thorgils forklæder

sig nu, tager sin blaa Kappe af, og en graa Vadmels Hætte paa. Han gaaer til Gaarden; da han var kommen nær til Hegnet, seer han en Mand komme sig imøde; og da de kom til hverandre, sagde Thorgils: du tør ansee det for et taabeligt Spørgsmaal af mig: i hvad Herred er jeg kommet, hvad det er for en Gaard, og hvo der boer! Manden svarte ham: meget taabelig og ukyndig maa du være, har du ikke hørt om Helge Hardbeinsøn, der er saa udmærket og anseelig en Mand. Thorgils spurgde, hvor god Helge var til at modtage fremmede og ubekjendte Mænd, naar de kom til ham, og trængte til hans Bistand. Overmaade god, i Sandhed! svarte Manden, thi Helge er en ypperlig Mand baade til at tage mod Folk, og i al anden Hædersførd. Er Helge nu ikke hiemme? spurgde Thorgils, jeg vilde bede ham modtage mig. Manden spurgde: hvad der da var med ham? Jeg blev giort fredløs paa Thinget i Sommer, sagde Thorgils, og vilde nu see om Bistand hos en Mand, der var i stor Anseelse, og til Siengield yde ham min Tjeneste. Nu maa du følge mig til Gaarden hen til Helge. Vel vil jeg det, sagde Manden, og følge dig hen, hvor du kan faae Huus i Nat; men Helge træffer du ikke, han er ikke hiemme. Thorgils spørger da, hvor han er. Paa sin Søter, der hedder Sarp, svarer Manden. Thorgils spørger, hvor

den Sæter var, og hvo der var hos ham. Den anden sagde, der var hans Søn Hardbein, og to Andre, som var landlyste. Thorgils bad ham, vise sig lige til Sæteren; jeg vil strax til Helge, at rogte mit Vrende. Karlen gjorde saa, og de fliltes ad.

Thorgils vender da tilbage i Skoven til sit Følge, og siger dem, hvad han havde faaet at vide om Helges Tilstand: og ville vi nu dvæle her i Nat, og ikke vende os mod Sæteren før i Morgen. De gjøre, som han sagde. Om Morgenen rider Thorgils og hans Følge op ad Skoven, til de var tæt ved Sæteren; da bad Thorgils dem staae af Hestene, og spise Døvre. Det gjøre de.

84. Nu er at fortælle, hvad der tildrog sig i Sæteren. Helge var der med de Folk, som før er sagt. Om Morgenen siger han til een af sine Folk, at han skulde tage ud i Skoven i Nærheden af Sæteren, og see sig om: thi onde have mine Dørmme været i Nat. Karlen gjorde, som Helge sagde, og da han kom igien, spurgde Helge ham, hvad Nytt han havde seet? Seet har jeg det, svarede Karlen, som dig mon gavne at vide. Helge spurgte, hvad det var. Da svarte han: jeg har seet Mænd, og ikke saa faa, og jeg troer, det var udenherreds Mænd. Helge sagde: hvor var de, som du saae? hvad havde de fore? lagde du noget Mærke til deres

Klæder og Vaaben? Karlen svarte, ikke blev jeg saa betagen af denne Klædsel, at jeg ikke lagde Mærke til fligt, som jeg saae, og vidste jeg vel, at du vilde spørge derom. Han sagde, de vare kort fra Sæteren, og sad ved Davre. Helge spørger, om de sad i Krinds, eller hver for sig? Han sagde, de sad i Krinds paa deres Sadler.

Helge sagde da: siig mig nu deres Udseende, saa vil jeg see, om jeg kan med Rimelighed gætte, hvad Mænd det er.

Da svarte Karlen: først sad en Mand i malet Sattel i blaa Kappe, han var stor og mandig, arret, og havde noget fremstaaende Tænder. Helge sagde, den Mand kender jeg grant, det har du seet Thorsgils Hollasen vest fra Hørradal; hvad mon den Kiæmpe vil os? Næst ham, svarte Karlen: sad en Mand i forgyldt Sattel, han var i rød Skarlagens Kiortel, havde Guldring paa Haanden, og et Guldbaand knyttet om Hovedet; han havde gult Haar, der flød ned over Skuldrene, var lys af Farve, havde en Vorte paa Næsen, og var lidt braknøset, han havde smukke Dine, en bred Pande med trinde Kiæver, Haaret nedskåret til Dienbrynnene, var hærdebred, med en smuk Overkrop, smukke Hænder; hans hele Væsen var tækkeligt, og jeg maa si, jeg saae aldrig vakrere Mand; han lod til at være ung, saa han endnu ikke

havde Skiæg; men han syntes at være ganske op-
hovnet af Sorg. Noie har du agtet paa denne
Mand, siger Helge; og maa det være en meget ud-
mærket Mand; ikke tør jeg have seet ham, dog tør
jeg giette, hvø han er, og mener jeg, det har været
Bolle Bollesøn, thi mig er sagt, han er en haabe-
fuld Mand.

Derpaa, sagde Karlen: sad en Mand i en
indlagt Sæddel; han var i en gulgrøn Kiortel,
og havde mange Ringe paa Haanden; denne Mand
var deilig af Udseende, ung af Alder, rødbrun og stærk
af Haar, og i Alt en meget artig Mand. Da sagde
Helge: mig tykkes at vide, hvø den Mand mon være,
det tør være Thorleif Bollesøn, og kalder jeg dig en
granseende Karl.

Saa sad en Mand i en blaa Kiøle, sagde Kar-
len, og med sort Braag, og opkiltet, denne Mand
var smækker, hvid af Haar, vel ved Magt af Ansigt,
velvoren, og vakker. Da sagde Helge: den Mand
kender jeg; han var ung, da jeg saae ham, det maa
være Thord Thordson, en Fostersøn af Snorre
Gode. De har mange Folk de Bestfiordinger.

Derpaa, sagde Karlen, sad en Mand i en skotsk
Sæddel, havde stort og mørkt Skiæg, sort og kruset
Haar; ikke smuk, men dog raff af Udseende, han
havde en graa Skindkappe over sig. Helge svarer:
grant seer jeg, hvø denne Mand er. Det er Lamb

fra Larebal; men ikke veed jeg, hvor han kommer i dette Færd.

Saa sad en Mand i malet Sæddel, blev Karlen ved: han havde over sig en blaa Kofte, og Sølvring paa Haand; han saae ud som en Bonde, dog temmelig ung af Alder; mørk og meget krøllet af Haar, med Staalhue, men da den var af, saae jeg Ur i hans Ansigt. Meget forværres nu din Fortælling, sagde Helge: thi der har du seet Thorstein Svarte min Maag, og vel tykkes det mig underligt, at han er med i den Færd, og maatte jeg sidst vente sliq Hiemsøgelse af ham.

Derpaa, sagde Karlen, sad to, der lignede hinanden meget af Udseende, midaldrende, raske Mænd, røde af Haar, og fregnede af Ansigt, men saae dog vel ud. Nøie kender jeg dem, svarte Helge, det er Armodssønner Halbor og Arnolf, Thorgils Fostbrødre; du er en god Beskriver; men er de nu ikke alle opregnede? Noget har jeg endnu at tilføie, gav Karlen til Svar. Dernæst sad en Mand, og saae ud af Krindsen, han var i Spangebrynne, havde Staalhue paa Hovedet med haandbred Kant og paa Skulderen en blank Dre, der kunde være en Alen bred fra Eggen; han var mørkladen, snarvæt, og lignede meget en Viking. Den Mand kender jeg af din Fortælling, sagde Helge, det har

været Hunbage den Stærke, Dalealfs Søn; vanskeligt er mig at see, hvad de ville, men meget have de stræbt at faae diærve Mænd i Ledtog deres Færd. Endnu sad en Mand, sagde Karlen: nærmest ved ham, mørkebrun af Haar, rødsladen og før, med stærke Bryn, og middelmaadig høi. Om ham behøver du ikke at sige mere, sagde Helge: den Mand maa have været Svend, Dalealfs Søn, Hunbages Broder; og bedst vil det være os, ikke at være raadvilbe med saadanne Mænd, thi det er min Tanke, at de vil voldgiæste mig, da de Mænd er i Toget, som, jeg vilde have fundet det rimeligt, om de end var kommet tidligere for at have mit Liv. Nu skulle de Fruentimmer, som her ere, lyde mit Raad, tage Mandsklæder paa, sadle de Heste, som her ere ved Sæteren, og ride det skrappeste, de kunne, til Wintershusene, og kan være, at de, som sidde nær os, ikke kiænde, om det er Karle eller Piger, der ride; og behøve de kun at unde os liden Frist, inden der skal komme Folk til os, saa det ei er saa afgjort, hvo der farer bedst." Fruentimmerne reed da afsted, fire i Alt.

85. Thorgils sagde: der torde være kommet Nyd om dem til Helge, de skulde tage Hestene, og ride som snarest til Sæteren; det gjøre de, dog inden de kom paa Hestene, rider en Mand lige hen imod dem, han var liden af Vært, meget raff, havde smukke Dine, og en smuk Hest. Denne Mand hil-

ste paa Thorgils; han tog vel mod hans Hilsen, og spurgte om hans Navn og Slægt, og hveden han kom? Han sagde, han hedde Hrapp, og var en Brei-befordring af møderne Ut, og der er jeg opvoret, jeg kaldes Vigahrap, og sees af Navnet, at jeg ikke er god at binde an med, skiondt jeg er liden af Bært; men paa Faders Side er jeg en Syderlænding, og har nu opholdt mig nogle Aar der. Og overmaade vel er det gaaet, Thorgils, at jeg traf dig, thi jeg agtede at tye til dig for en Baande, jeg er kommet i. Jeg er blevet ueens med min Husbond, der ikke omgikkes mig vel, og har jeg det Ord paa mig, at jeg ikke vil sidde stille til Fornærmelse; jeg talte ham da til; men det hialp lidet eller intet; jeg prøvede det da kun en kort Stund siden; thi jeg syntes, jeg var i min Frelse, da jeg kom paa Ryggen af den Hest, jeg tog fra Bonden.

Hrapp fortalte meget, men spurgte kun lidet; thi han saae snart, at de agtede at stævne mod Helge; og var han dermed vel tilfreds, og sagde, han ikke skulde blive tilbage.

Thorgils og hans Følge reed et stærkt Trav, da de kom paa Hestene; som de ride frem af Skoven, see de fire komme fra Søteren; de reed stærkt. Nu sagde nogle af Thorgils Følge, at de skulde ride efter dem, alt hvad de kunde; da svarte Thorleif Bolleson: vi maa først til Søteren, og see, hvad der er for

Folk; thi ikke troer jeg, at Helge ribér hist med sine Mænd, det seer mig snarere ud til at være Fruentimmer. Der var adskillige, som sagde imod. Thorgils sagde, Thorleik skulde raade, thi han var meget skarpsynet.

De vende dem nu mod Sæteren. Hrap iler foran, og svinger et Spydskaft, han havde i Haanden, og sagde, nu var Tid at prøve sig. Helge og hans Mænd blive dem ei vaer, før Thorgils med sine er ved Sæteren. Helges lukke nu Døren i for dem, og gribe deres Baaben. Hrap løber strax op ad Sæteren, og spørger, om Ræven var inde. Helge svarer: faer du kun saa frem, som om den, her er inde, tør bide fra sig nær Hulén. I det samme støder Helge med sit Spyd ud af Sætergluggen, og giennem Hrap, saa han falder død ned fra Sæteren.

86. Thorgils bad dem nu fare varligen frem, og vogte sig for Skade: thi jeg mener, der kun er faa Mænd inde.

Paa Sæteren var en stor Næs, der laae paa Gavlenderne; og Næsenderne stod ud over dem; der var et enkelt Dag paa Huset, der ei var bevoret. Da sagde Thorgils, at de skulde gaae til Næsenderne, og trække i dem saa fast, at de maatte briste, eller gaae af Rasterne; men nogle skulde vogte Dørren, om de indefra vilde ud.

Fire var i Sæteren med Helge, Hardbein Helges Søn, tolv Aar gammel, Faarehyren, og to andre, der den Sommer vare komne til ham, og var landlyste; den ene hedde Thorvald, den anden Gjolf.

Thorstein Svarte, og Svend Alfson stod for Døren; men de øvrige af Folket brød paa Sæteren, og rev Taget af den, og skiftedes dertil. Hunsbage og Armodssønnerne drog i den ene Ende af Aasfen, og Thorgils og Lamb i den anden, og rykkede de saa stærkt deri, at den brast i Midten. I det samme stødte Hardbein med et Spyd ud af Sæteren, hvor Døren var brudt, Stødet traf Thorstein Svartes Staalhue, og ramte ham i Ansigtet, saa der blev et stort Saar. Da sagde Thorstein, som sandt var, at der var Folk inde.

Nu løb Helge ud af Døren saa diærvelig, at de fløi tilbage, som nærmest stod. Thorgils stod dernæst, og hug efter ham med Sværdet, og traf ham i Skulderen, og blev det et stort Saar. Helge vendte sig imod ham, havde en Stridøxe i Haanden, og sagde: end skal denne Gamle vove at see mod Vaaben; og svingede nu Øxen mod Thorgils; den ramte ham i Benet, og han fik et stort Saar.

Da Bolle seer dette, løber han mod Helge med Fodbider i Hænde, og stikker, og støder ham igjennem, og blev det Helges Banesaar. De der vare

med Helge, løb strax ud af Sæteren, og Hardbein med dem. Thorleik Bollesøn vendte sig strax mod Gjolf, det var en meget stærk Mand. Thorleik hug til ham med Sværdet, og traf ham i Laaret ovenfor Knæet, saa Benet gik af, og han faldt død til Jorden; men Hunkage løb mod Thorvald, og hug til ham med Dren, og ramte ham i Ryggen, saa den gik midt over. Thord Rottur stod nærmest, da Hardbein løb ud, og vilde strax anfælde ham. Bolle løber flux til, da han seer det, og siger, de maatte intet Ondt giøre Hardbein: mod ham skal ingen Mand øve Vold, og giøre Nibingsdaad, og skal Hardbein have Fred.

Derpaa reed Thorgils med sine over Biergaasen til Reikiadal, og lyste der Drabene til, siden reed de sydvestpaa, indtil de naaede Hordadal; der fortælle de nu, hvad de have giort; dette Tog blev meget navnkundigt, og det syntes en stor Bedrift, at en saadan Kæmpe som Helge var falden. Thorgils takker nu Mændene for deres Færd, og Brødrene Bolles Sønner ligesaa.

Lamb rider vestpaa til Laradal, og kommer først til Hiardarholt, og siger sine Frænder omstændeligen disse Tildragelser. De lod ilde om hans Færd, talte meget imod ham, og sagde, han mere havde slægtet Thorbjorn Skriupu, end Myrkiartan Irkonge paa. Lamb blev meget vred over denne Tale, og sagde, de

forstod dem ikke derpaa, der saaledes tiltalede ham: men jeg har friet eder fra Døden. De skiftede siden saa Ord indbyrdes, da hver af dem nu var mere fortrøden end før.

Siden rider Lamb hjem til sin Gaard, og sidder der rolig.

87. Thorgils rider nu hjem til Helgafel, og vareder alle tilfængs. Med ham ride Bolles Søner, og hans Fostbrødre, Haldor og Arnolf. Gudrun staaer op, og beder Folkene reise sig, og gaae dem tilhaande. Hun gaaer til Stuen, hilser paa Thorgils og dem alle, og spørger om, hvad hændet var? Thorgils tager mod Gudruns Hilsen. De havde nu lagt deres Kapper og Vaaben af, og sat dem paa Bænken. Han var i en rødbrun Kiortel, med et Bælte af brændt Sølv om sig. Gudrun satte sig hos ham paa Bænken; da sang Thorgils denne Vise:

Vi voldgiæsteb Helge,

Ræv fik Liig at svælge;

Skionne Straale sluktes;

Ikke Sviig der brugtes,

Tre der monne falde,

Kiække var de alle,

Hielmestøtter bolde,

Hævnet er nu Bolle.

Gudrun spurgte nu nøiagtig om Tilbræggelsen. Thorgils sagde, hvad sandt var. Gudrun sagde: Toget var raff udført, og bad ham have Tak derfor.

Derpaa bleve de beværtede, og da de vare mættede, bleve de fulgte tilfængs, og sov der om Natten. Dagen efter gaaer Thorgils at tale med Gudrun. Han siger: det er nu, som du veed, Gudrun! at jeg har fremmet den Færd, som du bød mig! og mener jeg at have skilt mig fuldvel derved. Nu maa du og komme det ihu, hvad du til Giengjæld lovede mig; jeg synes nu at have giort fyldest derfor. "Ikke er det saalænge siden, sagde Gudrun, at vi taledes ved derom, at det skulde være gaaet mig af Minde, og noie agter jeg at holde, hvad med dig er aftalt; men mindes du, hvad der blev sagt? Thorgils svarte, han mindedes det vel.

Jeg lovede, siger Gudrun, ikke at ægte nogen Mand her i Landet, undtagen dig; eller har du herimod noget at sige? Thorgils svarer, at hun talte ret. Da er det godt, siger Gudrun, at vi begge mindes dette rigtig; thi jeg troer, det ikke er saa besvikket, at jeg skal være din Hustru; og synes jeg endda at holde dig Ord, skiondt jeg ægter Thorkel Gjølfsen, thi han er ikke nu her i Landet. Da sagde Thorgils og blev rød derved: klarlig seer jeg, hveden alt dette kommer, og ere længe kolde Raad komne mig fra den Kant; og veed jeg, det er Snorro Godes Raad!

Thorgils sprang op efter denne Tale, og var overmaade vreed. Han gaaer til sit Følge, og siger, han vil ride bort. Thorleik syntes ilde om, at det saa var skeet, at Thorgils ikke naaede sit Duffe. Volte samtykkede sin Moders Villie heri. Gudrun sagde, at hun vilde give Thorgils hæderlige Gaver, og faae ham god dermed. Thorleik meente, det hialp ikke, da Thorgils var altfor stolt en Mand til, han vilde agte paa saa libet. Gudrun sagde, saa maatte han troste sig hjemme.

Thorgils rider nu fra Helgafield, og kommer til sin Gaard i Tungu, og er meget misfornøiet med sin Glipgang.

Næste Sommer blev Thorgils dræbt paa Thinget, i det han talte Pengebøder ud til Helges Sønnen, af en Mand ved Navn Audgils, fra hvem han havde taget hans Godord; og blev Audgils strax igien dræbt af Thorgils Fostbroder Haldor Armodssøn; om disse Drab blev indgaaet det Forlig, som er at læse i Thorgils Hollasons Saga.

89. Den Vinter blev Dsvif syg, og døde, og blev det anseet for et stort Tab; thi han havde været en overmaade viis Mand. Han blev begravet paa Helgafield, thi Gudrun havde der ladet bygge en Kirke. Samme Vinter fik Gest Dbleifsson Sot, og da Soten blev ham var, kaldte han Thord Lave, sin Søn, og sagde: Saa siger mit Sind mig, at

denne Sot vil giøre Ende paa vort Samvære, jeg vil lade mig føre til Helgafjeld, thi der er det ypperste Sted her i Herredet, og har jeg der oftest seet Lysen. Derpaa opgav Gest sin Mand.

Vinteren havde været kold, og der var megen Sjælgang, og det havde lagt til langt ud paa Breidafjord og Skibene kunde ikke løbe ud fra Bardastrand. Gests Liig stod ovenjorde fire Nætter i Haga; men samme Nat reiste sig saa haardt et Væir, at al Isen drev fra Land. Dagen derpaa blev Væiret godt og stille. Thord tog da et Skib, og satte Gests Liig paa. De foer nu om Dagen syd paa over Breidafjord, og komme om Aftenen til Helgafell. Der modtoges Thord vel, og blev der om Natten. Om Morgen blev Gests Liig jordet, og hvilde da Gest og Dølv i een Grav; og gik nu Gest's Spaadom i Opfyldelse, at der skulde være kortere imellem dem, end da den ene var paa Bardastrand, og den anden i Sælingsdal. Derpaa drog Thord Lave hjem; næste Nat derefter blev det et rasende Uvæir, og drev da al Isen ad Landet igien, og holdt det længe ved den Vinter, at ingen Skibe kunde fare, og syntes det meget mærkværdigt, at Gest's Liig gav det saa, at der var Fart, da det skulde føres.

90. Den Vinter, da Thorgils Hollason blev dræbt, kom der et Skib i Biarnarhavn; det eiede Thorkel Ejolffen. Han var saa riig, at han havde

to Skibe i Farten. Det andet landede i Rutfjord ved Bordsø, og begge vare med Trælaf. Da Snorro Gode høre det, rider han til Skibet. Thorkel modtog ham venligst. Da de havde fortalt hver andre, hvad der var hændet, medens de vare fra hinanden, sagde Snorro: Nu tykkes det mig raadeligt, hvad jeg nævnte for dig, inden du drog ud, at du skaer dig fra Kiøbfarten, sætter dig i Rolighed, og faaer dig den til Hustru, som mit Raad da var. "Jeg seer, hvor du vil hen, siger Thorkel, og er jeg ved samme Hu, som da vi sidst taltes ved; thi ikke vil jeg undslaae mig for det bedste Giftermaal. Snorro svarer: rede skal jeg være at gaae dig tilhaande i denne Sag; nu er og det bortrøddet, som syntes dig det betænkelligste, hvis du skulde ægte Gudrun, da Bolle er hævnet, og Thorgils af Veien. Dybt staae dine Raad, Snorro! siger Thorkel, og visse- lig vil jeg gjøre derefter. Snorro blev nogle Nætter ombord, derpaa toge de en Femradaaring, som laae ved Skibet, gjorde dem reiseferdige, og seilede med fire og tyve Mand til Helgafell.

Gudrun tog overmaade vel mod Snorro Gode, og blev de meget vel beværtede; og da de havde været der en Nat, kalder Snorro Gudrun til en Samtale, og siger: saa staaer det nu, at jeg har lovet min Ven Thorkel Gjølffen min Bistand; og er han kommen hid, som du seer, i det Wrende at beile til dig. Det

er en overmaade giæb Mand; hans Æt er dig vel bekjændt; ham fattes ikke Formue, og synes mig han passeligst til at være Høvding her vestpaa, hvis han vil modtage det. Thorkel var i megen Ægt og Anseelse, da han var her, men endnu mere er han anseet, fra han var i Norge mellem saa anseelige Mænd. Heri, svarer Gudrun, maae mine Sønner meest raade, Bolle og Thorleif; men næst dem er du, Snorro! den, hvis Raad jeg helst vil have i vigtige Ting; thi du har længe været mig en gavnlig Raadgiver. Snorro sagde, det synes ham passeligst ikke at afvise Thorkel.

Derpaa kalder Snorro Gudruns Sønner, og fremstiller Sagen for dem, viser dem, hvad Bistand de kunde have af Thorkel formedelst hans store Formue, og hans Forstand, og taler snildelig derom. Da svarer Bolle: Min Moder maa bedst kunne indsee dette, og vil jeg heri samtykke hendes Raad, og Billie, og vist tykkes det mig sømmeligt, at agte paa en Sag, du foreslaaer; thi du har i mange Dele gjort meget vel mod os. Gudrun sagde: Meget maa vi lide paa Snorros Omsorg heri; thi os have dine Raad været meget gavnlige.

Snorro fremskyndte Sagen bestandig, og blev det saa, at der blev et Giftermaal, som Snorro havde sagt, mellem Gudrun og Thorkel. Snorro vilde, at Bryllupsgildet skulde være hjemme hos Thor-

fels. Thorkel var veltilfreds dermed: thi ikke fattede mig Evne til at skaffe det, saa som Eder tyktes. Da sagde Gudrun: det er min Villie, at Brylluppet skal staae her paa Helgafell; thi ikke er jeg bange for at bestride disse Bekostninger, og kræver ikke noget enten af Thorkel eller nogen anden til Bryllupshjelp. Dste har du viist, Gudrun! sagde Snorro, at du er en overmaade høihiertet Kvinde.

Thorkel og Snorro drage nu hjem, men Brylluppet skulde staae i den siette Sommeruge paa Helgafel. Thorkel skiftedes den Sommer at være ved sit Skib og paa Tungu. Det lider nu ad Brylluppet. Gudrun gjør store Tilberedelser dertil. Snorro Gode drog nu til Gildet med Thorkel, og havde henved tredsindstyve Mand med, udvalgte Folk, og vel udrustede, de fleste i affarvede Klæder. Gudrun havde 100 Mand; Bolle og Thorleik gif Snorros imøde, og modtog dem vel. Man tog nu imod Heste og Klæder, og fulgte dem ind i Stuehuset. Thorkel og Snorro bleve der skikkede til Sæde paa den øverste Bænk, men Gudruns Gæster paa den nedre.

91. Samme Sommer var Gunnar Thidrandsbane sendt Gudrun, at finde Sikkerhed og Tilhold. Gunnar var landlyst, fordi han havde dræbt Thidrand Geiterson fra Krossavik, som i Nordvikingasaga fortælles. Han gif meest forklædt, thi mange anseelige Mænd forfulgte ham. Den første Bryll-

lupsaften, da Folk gik til Vandet, stod en stor Mand berved, han var bred af Skuldre, og havde Hat paa Hovedet. Thorkel spørger, hvo han er? han gav sig et Navn, som det faldt ham ind. Thorkel svarer: ikke siger du Sandhed, ligere er du efter Beskrivelse Gunnar Thidrandsbane. Men er du saa stor en Kæmpe, som Folk sige, vil du ikke fragaae dit Navn. Da svarer Gunnar: Meget ibrig siger du dette, og troer jeg ikke, jeg behøver at dolge for dig, hvis vi to have noget udstaaende sammen, at du vel kiender Manden; og hvad har du nu ifinde med mig? Thorkel sagde: han vilde, at han snart skulde vide det, og bød sine Mænd at gribe Gunnar.

Gudrun sad inde blandt Fruentimmerne paa Tøverbænken med Lin om Hovedet. Saa snart hun bliver dette vaer, staaer hun op af Brudebænken, og kalder paa sine Mænd, at de skulde staae Gunnar bi. Gudrun havde mange flere Folk, og vendte det sig nu anderledes, end Ugt var. Snorro Gode gik imellem, og bad dem, at denne Storm maatte lægge sig. Det er bedst for dig, Thorkel, ikke at tage denne Sag saa ibrig; du vil nu see, hvor høihiertet Gudrun er, naar hun raader for begge i denne Sag. Thorkel sagde, han havde lovet sin Navne Thorkel Geiterføn, at han skulde dræbe Gunnar, hvis han kom i Vesterherredet: og er Thorkel min bedste Ven.

Snorro sagde: meget mere er din Skik at gjøre efter vor Willie, og er det dig let at see, at du aldrig faaer en saadan Hustru, som Gudrun er, om du leder vidt og bredt. Og paa Snorros Diltale, og da Thorkel saae, at han talte sandt, formilbedes han og Gunnar blev fulgt bort om Aftenen.

Brylluppet gik godt af, og da Gildet var til Ende, lavede Folk dem til at tage derfra. Thorkel gav Snorro meget gode Gaver, og ligesaa alle anseelige Mænd. Snorro bad Bolle Bollesøn hjem til sig paa Tungu, og at blive der, saalænge han vilde. Bolle tog derimod, og reed med ham.

Thorkel sidder nu paa Helgafel, og tager mod Gaardbruget; og viiste det sig snart, at han ikke var mindre dygtig dertil end til Kjøbfart. Om Høsten lod han Stuehuset rive ned, og var den igien opbyggt inden Vinter, stor og prægtig. Der var megen Kiærlighed mellem Thorkel og Gudrun.

Vinteren lider hen; Vaaren derpaa spørger Gudrun Thorkel, om han vilde sørge for Gunnar? Thorkel sagde: hun maatte raade heri; og haver du taget dig saameget heraf, at du ikke er tilfreds, inden du skiller dig hæderlig ved ham. Gudrun sagde, at han giættede rigtig: og vil jeg, at du giver ham et Skib, og derhos, hvad han dertil har behov. Thorkel svarte med et Smil. Du har et høit Sind, Nordiske Fortællinger, 2det Bd. 24

Gudrun, og ikke blev det din Løb, at have en Usling hos dig, heller ikke var det Ret; dog vil jeg gjøre dette efter dit Sind.

Det blev nu saa, Gunnar tager taknemmelig mod Gaverne. Aldrig bliver jeg saa langhændet, sagde han, at jeg kan faae Eder giengieldet den Hæder, I have viist mig. Gunnar drog nu af Landet til Norge; derpaa tog han til sine Gaarde, og blev en meget anseet Mand.

91. Thorkel Ejolffen blev en stor Høvding, han vandt sig megen Yndest, og var den rigeste Mand i Herredet, og meget lovfier; men hans Rettergangs-fager omtales ikke her. Han var den mægtigste Mand i Breideseiord, saalænge han levede; han satte sin Gaard paa Helgafield i god Stand, og lod alle Husene opbygge store og stærke; han afftak tillige Grunden til en Kirke, og lystte til, at han agtede at hente Kirketømmer.

Han og Gudrun havde en Søn, der hedde Gellir, der tidlig blev meget haabefuld. Thorleik Bollesøn ønskede at drage ud, Thorkel kiopte ham Deel i et Skib, og forsynede ham med Alt. Da han kom til Norge, var Olaf den hellige Landsherre; Thorkel drog til ham, modtoges vel, og blev hans Hirdmand. Da Bolle Bollesen var atten Aar gammel, begiærede han sin Fædrearv, da han agtede at beile til Snorroos Godes Datter Thordys. Baade Thorleik og Gud-

run vare veltilfreds dermed, og sagde Gudrun til Thorkel, at han intet maatte spare, at Bolle kunde naae det Gistermaal, han ønskede, da hun elskede ham høiest, og han af hendes Børn havde været stadigst til at giøre hendes Villie. Baade Snorro og Thordys samtykkede gierne. Brylluppet blev holdet hos Snorro paa Tungu; Bolle blev der, og var der megen Kiærlighed mellem ham og Thordys.

Næste Sommer kom Thorkel tilbage fra Norge, som en meget formuende og anseet Mand. Bolle var meget glad ved hans Komme. Vinteren derpaa samlede de ofte, og talede sammen, men aldrig forflog de Tiden med Skiemt eller Leeg. Snorro syntes da at mærke, de havde noget stort fore, og erfoer da omsider, at deres Hensigt var at angribe Olaf Daas Sønner, og tage Hævn for deres Faders Drab. Snorro søgte forgæves at faae dem derfra; men bragte det dog omsider did, at de samtykkede i, at han maatte mæggle Forliig mellem dem og Olafssønnerne.

Han rider da til Hiardarholt, og rygter sit Krinde. Haldor erklærer sig villig, at bøde for Bolles Drab, hvad udvalgte Mænd maatte bestemme, dog al Freløshed, sit Godord, og hans og hans Broders Gaarde undtagen, og skulde de blive i Fred, tit Sagen var afgjort, og hver tage sin Mand til at domme deri.

Dette Tilbud bifalder Snorro, og bringer Brø-
 drene det, med det Tilføje, at han aldrig vilde have
 med deres Ting at gjøre, om de ei hertil gav deres
 Minde. Bolle bad ham raade, og valgte ham til
 Boldgiftsmand paa deres Vegne. Han afgjorde nu
 Sagen med den Meddomsmand, Slaffsønnerne havde
 valgt, og Bøderne bestemtes. Kiændelsen veed man
 ikke; men Pengene bleve rigtig betalte, og Forliget
 holdt, og alles Hæder syntes at være tiltaget ved
 denne Sag.

Nu lyste Bolle sin Udenlandsfærd til. Snorro
 saae det ikke gierne; men Bolle sagde: længe havde
 han havt isinde at gjøre en saadan Reise, da den
 Mand syntes ham faaviis, der ei kiendte mere end
 Island. Snorro understøttede ham nu rigelig til
 Reisen, og Bolle kiøbte sig og sin Broder Halvdelen i
 et Skib, der skulde gaae til Norge. Bolle og Thor-
 dys havde en Datter ved Navn Herdys, hun var da
 naargammel. Hende tilbød Gudrun at tage til Op-
 fostring hjemme paa Helgafel. Thordys rav og længe
 der, og omgikkes Gudrun hende meget venstabelig.

Nu gik Brødrene tilskibs først til Kong Olaf i
 Norge, der vilde beholde Bolle hos sig som sin Hird-
 mand; men hans Hu stod til at drage videre, og kom
 han da først til Danmark, var der en Vinter, reiste da,
 indtil han naaede Myklegaard, hvor han kom mellem
 Bæringerne, og siges det, at ingen Nordbo havde

været i Sold hos Myklegaards Konge, for Bolle Bollesen. Han var mange Aar i Myklegaard, ansaaes for en udmærket Mand i al Manddom, og var i stor Agt blandt Børingerne.

92. Nu er at fortælle om Thorkel Gjølfsen, at han sidder paa sin Gaard, og er en stor Høvding i Island. Hans og Gudbruns Søn voxer til, og bliver tidlig haabesuld og venneseel. Der siges at Thorkel fortalte Gudrun en Drøm. Jeg drømte, siger han, at jeg havde et Skiæg saa stort, at det rakte ud over hele Breidestord. Han bad hende raade ham denne Drøm. Hun spurgte ham, hvad han troede, Drømmen betydede? Thorkel siger: let synes det mig at see, at min Magt skal stande over hele Breidastord. Kan saa være, svarer Gudrun: Men snarere vil jeg troe, at dit Skiæg vil falde i Breidastord.

Samme Sommer sætter Thorkel sit Skib i Søen for at gaae til Norge. Hans Søn Gellir var da 12 Aar gammel, og drog med ham. Han har en god men ei kort Overreise, og lander nordpaa i Norge. Kong Olaf sad da i Trondhiem. De søge ham strax, og kom i stor Naade hos ham, og fik Lov at hugge sig Kirketømmer.

Om Vaaren blev det Tømmer bragt ombord, Kongen havde givet ham, det var baade stort og godt, thi Thorkel havde været hos, da det blev fældet. Kon-

gen lod da bygge en Kirke af Træ i Byen; om Morgen
 genen gik han did med saa Mænd; han saa en Mand
 oppe paa Bygningstømret og kjendte, det var Thorkel
 Ejløffson, der lagde Maal paa de største Tømmer-
 stokke, baade Træbælker, Afbindinger og Stolper.
 Kongen vender sig strax til ham, og siger: Hvad nu,
 Thorkel Ejløffen? agter du efter dette Maal at til-
 hugge det Kirketømmer, du vil føre til Island? Saa
 er det, Herre! svarer Thorkel. Hug to Alen af hvert
 Stortræ, siger Kongen, og bliver dog din Kirke den
 største der, er bygt i Island. Dag selv dit Tømmer,
 svarer Thorkel, hvis du tykkes, du giver formeget,
 men ikke hugger jeg en Alen af; thi jeg har baade
 Raad og Gyne at skaffe mig andet Tømmer. Da
 svarer Kongen i al Sagtmodighed: baade er det saa,
 Thorkel, at du er meget værd, og at du gjør dig me-
 get til deraf; thi vist er det Hovmod af en Bondesøn
 at kappes med os; og ikke er det saa, at jeg forme-
 ner dig Tømret, om det ellers er dig forundt at bygge
 en Kirke deraf, thi neppe bliver den saa stor, at din
 Hovmod kan rummes der; og bæres det mig for, at
 Folk vil have liden Nytte af dit Tømmer, og vil det ikke
 vederfares dig, at du deraf faaer giort, et nyttigt
 Mandsværk. Kongen vendte sig bort, og man mærkede,
 at han var utilfreds; dog skiltes de i meget Venfæb.

Thorkel gaaer nu ombord og i Søen, de have
 god Vær, og ere ikke længe undervejs. De lande

ved Hrutfiord, og han rider strax fra Skibet til Helgafell. Alle tage saare vel imod ham, og havde Thorkel vundet megen Hæder paa det Færd. Han lod nu sit Skib sætte paa Land, og eftersee, og gav Folk Sommeret i Varetegt. Han sidder nu hiemme den Vinter, og har meget Folk om sig, og fører megen Pragt. Gudrun dadlede det ikke, og sagde, at Formue var til, at Folk skulde sætte sig i Anseelse derved, og var Alt paa rede Haand, hvad Gudrun skulde skaffe tilveie til al Giestfriebed. Thorkel gav den Vinter sine Venner mange gode Ting og Vare, som han havde bragt med sig til Island.

93. Den Vinter efter Juel gjør Thorkel sig rede at drage hiemme fra nordpaa til Hrutfiord, for at faae sit Sommer hjem. Han tager da til Lierfkov til sin Frænde Thorstein, og samler Folk og Heste, og derfra nordpaa til Hrutfiord. Der dvæler han en Tid, og syster med sit Færd, og samler Heste ved Giorden, thi han vilde ikke gjøre flere Reiser; og var det ikke saasnart gjort. Han arbejder til hen i Fasten, fører Sommeret nordfra paa mere end tyve Heste, og lader det ligge paa Lierstranden, derfra agtede han at bringe det til Helgafell paa en Færge, der hørte Thorstein til. Thorstein talte til Thorkel om, at de skulde tage til Hiardaholt, da han gierne vilde kiope Jord af Halbor, der havde faa rede Midler, siden han bødede Faderbod for Bolle; og den

Jord vilde han helst have. Thorkel bad ham raade; de tage 20 Mand stærke til Hiardarholt; Halbor tog meget vel imod dem, og var meget snaksom. Der var kun faa sammen; thi han havde sendt sine Folk til Steengrimsfiord, hvor der var drevet en Hval ind, der hørte ham til; dog var Beinir hin stærke tilstæde, den eneste ilive af de Mænd, der havde været hos hans Fader Olaf. Da Halbor saae Thorstein komme ridende med sit Følge, sagde han til Beinir: jeg seer de Frænders Grinde, at de vil kibe min Jord af mig; og om saa er, ville de see at komme mig i Tale, og sætte dem en paa hver Side af mig; men byde de mig da nogen Overlast, da vær du ikke senere til at vende dig mod Thorstein, end jeg mod Thorkel; længe har du været os Frænder tro. Jeg har sendt til næste Gaard efter Folk, og ønsker jeg, de maatte komme, naar vor Samtale gik til Ende.

Det blev, som Halbor havde ventet, de begjærte at tale med ham, og lod deres Folk gaae bort, men Beinir blev, som Halbor havde sagt. De gik nu langt ud paa Tosten. Halbor havde en Kappe over sig med et langt Spænde efter den Tids Skik. Han satte sig paa Marken, og en af Frænderne paa hver Side af ham, saa tæt, at de næsten sad paa Kappen. Beinir stod over dem med en stor Dre i Haanden. Da ryggede Thorstein sit Grinde om Riobet. Halbor lod ei uvillig, og talte om Vilkaarene; men da Thor-

fel vilde afflutte Handelen, søgte han Udflugter, og
 jo mere de satte ind paa ham, jo længere kom de
 fra Maalet. Da sagde Thorkel: seer du nu Thor-
 stein Frænde, hvor det bærer hen, han har trukket
 denne Sag ud den hele Dag, og vi sidde til Gæst for
 ham; har du Hu til dette Kiøb, maa du gaae ham
 nærmere paa Klingen. Thorstein forlangte nu Hal-
 dors bestemte Svar. Ikke troer jeg, svarte Haldor,
 at have behov at dølge dig, at du maa drage kiebløs
 hjem i Aften. Og ikke agter jeg, svarer Thorstein,
 at dølge dig, hvad for er bestemt, at for dig er to
 Kaar, da vi synes at have den bedre Lob ved vor
 Dvermagt; at du enten afgjør denne Sag godvillig
 og i Vennevold, eller at du nødtvungen rækker Haand
 og haandfæster mig Hiardarholt. Nu sprang Hal-
 dor op saa fast, at Spændet brast, og sagde: Andet
 tør ikke, end at jeg skal sige, hvad jeg ikke vil. Hvad
 da? spurgde Thorstein. Før skal en Buløse staae i
 dit Hoved, svarte Haldor, fra en vreed Mand, og
 dæmpe dit Dvermod og din Trettekiærhed. Ikke er
 det spaaet, svarer Thorkel, og venter jeg, det ikke
 gaaer der efter; men noksom mener jeg, have vi nu
 Sag med dig, Haldor! om du end overlader os din
 Jord uden Penge. Før skal du spænde om Tang-
 kiæppene i Breidafjord, svarer Haldor, end jeg nød-
 tvungen haandfæster dig Hiardarholt.

Derpaa gaaer Halbor hjem, og hans Folk samles til Gaarden. Thorstein var meget vreed, og vilde strax gribe an, men Thorkel bød ham ikke gjøre det: det var nu ikke Tid dertil; noget længere hen skal jeg ei fraraade at vove en Dyst. Halbor siger, han skal altid være rede at møde dem.

De ride nu bort, og tale meget indbyrdes om den Færd, og syntes dem, den havde været meget daarlig. Men hvi var du saa seen, Thorkel Frænde, spørger Thorstein: til at angribe Halbor, og gjøre ham nogen Bannere? Saae du ikke, spurgte Thorkel Beinit den stærke staae med en Dre over Hovedet paa dig; han vilde strax hugget dig i Hovedet, naar jeg havde gjort Mine til Noget. De ride nu hjem til Liarskov.

95. Tidlig Skærtorsdags Morgen redde Thorkel sig til at reise. Thorstein fraraadede det meget: thi mig synes Beiret betænkeligt; men Thorkel fandt det meget godt: og skal du nu ikke afraade mig Frænde; thi jeg vil hjem inden Paaske. Thorkel faaer nu Færgen frem, og lader; men Thorstein lossede sigesaa fort, som Thorkel ladede. Der sagde Thorstein: lad af at hindre mig, Frænde, ikke skal du raade denne Gang. Thorstein svarer: den af os raader nu, hvem det mindst gavner; og vil meget flyde af denne Reise. Thorkel ønskede, de maatte samles glade igjen.

Nu gaaer Thorstein hjem, og er meget uglad. Han gaaer ind i Stuen, og beder dem lægge en Pusde under hans Hoved; det skee, og hans Folk saae, at Taarene randt ned af hans Dine paa Puden. Lidt efter kom et stort Vindstød mod Stuen, da sagde Thorstein: der høre vi Gnyet af vor Frænde Thorkels Bane.

Thorkels seile ud af Hvamsfiorden; de var ti ombord. Veiret tog til at blive meget ondt, det blev en meget stærk Storm; de fortsatte Reisen modig, thi det var overmaade raske Folk. Thorkel havde Sverdet Skofnung med sig i et Skrin. De seile, til de naae Viernø. Folk paa begge Kyster saae deres Færd; da de vare komne did, kom der en Kastevind i Sundet, Skibet kandrede, og der druknede Thorkel med hele sit Folge, Tommeret drev vidt om paa Derne, Stavnen drev ind paa en De, der hedder Stafnø. Skofnung var fast i Indtømret af Færgen, og fandtes ved Skofnungsstier.

Samme Aften, som Thorkel druknede om Dagen, begav det sig paa Helgafell, at Gudrun gik til Kirke, ved Sengetid; da hun kom til Kirkegaardsliden, saae hun et Gienfærd for sig. Det boiede sig over hende, og sagde: stærke Tidender, Gudrun! Gudrun svarte: ti da du med dem, Uelsing! Hun gaaer til Kirke, som hendes Agt var; men da hun kommer til Kirken, synes hun, hun seer Thorkel, og alle hans komme

hiem, og saae hun, at Søvandet randt af deres Klæder. Hun taler ikke til dem; men bliver i Kirken, saalænge hun synes, og gaaer derpaa hjem, da hun troer, at Thorkel og hans Mænd var gaaet did; men da hun kom i Stuen, var der ingen. Da blev Gudrun meget underlig tilmode ved denne Begivenhed. Langfredag sendte Gudrun Folk ud at faae Kundskab om Thorkels Færd, somme langs Stranden, andre paa Verne. Paaskeaften spurgtes denne Tidende overalt, og syntes at være vigtig, thi Thorkel var en stor Høvding.

Gudrun tog sig Thorkels Død meget nær, men bar den dog mandig. Lidet blev bierget af Kirketømmert. Gellir var da fiorten Aar gammel; han tog sig paa at styre Gaarden med sin Moder, og havde Tilsyn med Folkene, og saae man snart, at han var oplagt til Formand. Gudrun var længe meget sorgfuld, og blev en meget gudsfrygtig Kone. Hun var det første Fruentimmer, der lærte Davids Psalmer i Island; var længe om Matten i Kirken, og holdt sin Bøn; Herdis Bolles Datter fulgte altid med Herdis, og var Gudrun meget kjær.

96. Fire Vintre efter, Thorkel Ejoiffen var kommen af Dage, kom et Skib til Dfiord, der hørte Bolle Bollesøn til. Han havde meget Gods, og mange Kostbarheder, som Høvdinge havde givet ham, og var saa prægtig i Klæder, at han ikke vilde bære uden

Skarlagens, og fint Linned, og alle hans Vaaben var guldbeslagne. Han blev kaldet Bolle den prude. Han rider selv tovlte fra Skibet, og alle vare de i Skarlagens Klæder, og rede i forgyldte Sadler; de vare alle vakre, men Bolle over dem alle. Han var i de fine linnede Klæder, Garderigs Konge havde givet ham, havde en rød Skarlagens Kappe over, Fodbider i sit Bælte, med nyt Hjalte og Greb, og guldbeslaet, en forgyldt Hielm paa Hovedet, rødt Skjold paa Siden, med en forgyldt Ridder malet i. Han havde et Spyd i Hænde, som da Skif var i Udlandet. Hvor de kom i Herberge, talte Folk ikke om Andet, end Bolle, og hans Pragt.

Han rider nu vestpaa til Helgafell. Gudrun blev overmaade glad ved sin Son; dog var han ikke der længe; men han reed til Tungu til Snorro sin Maag og sin Hustru Thordys. Der var et meget glad Møde. Bolle blev der den Vinter med de Mænd, der vare komne nordfra med ham. Han blev meget navnkundig af denne Reise, og var Snorro ikke mindre omhyggelig for at vise ham al Kiærlighed, end inden han drog ud.

Da Bolle havde været en Vinter i Island, blev Snorro Gode syg; men Sygdommen tog ikke hæftig til; han laae længe; men da Sygdommen sig Overhaand, kaldte han sine Venner og Frænder til sig, og overgav Bolle Gaarden Tungu. Kort derpaa op,

gav Snorro sin Aand; Bolle og Thordys boede da paa Lungu, og Snorros Sønner var tilfreds dermed.

Nu begynder og Gudrun at ælbes, og lever saaledes i Sorg, som før er sagt. Hun var den første Nonne, og Eneboerske paa Island. Der siges, at Bolle kom engang til hende i Besøg, thi Gudrun var meget kjær af, at han besøgte hende. Bolle sad længe hos sin Moder, og talede de mangehaande. Da sagde Bolle, vil du sige mig, Moder! hvad jeg er meget begjærlig efter at vide, hvilken af dine Mænd har du havt kjærrest? Gudrun svarer, Thorkel var den mægtigste Mand, og den største Høvding, ingen Mand var mandigere end Bolle, og ædlere i al sin Færd; Thord Ingunnarson var den forstandigste og lovkyndigste; Thorvald taler jeg ikke om. Da svarte Bolle: klarlig flionner jeg af, hvad du siger mig, hvordan hver af dine Mænd var; men ikke har du sagt, hvem du har kjærrest, og tør du ikke ved at dølge det længer. Strængt æsker du dette, min Søn, svarer Gudrun, men skal jeg sige nogen det, da tager jeg helst dig dertil. Bolle bad hende gjøre saa; da sagde Gudrun: ham var jeg værst, jeg huede bedst, og elskte meest. Det mener jeg, sagde Bolle, at du har talt aldeles frimodig, og vel har du gjort, at du sagde mig, hvad jeg ønskede at vide; og tykte Bolle at indsee, at hun hermed meente Kiartan Dlasson.

Gubrun blev gammel, og siger her, at hun mistede sin Syn. Hun døde paa Helgafel, og der hviler hun, og er det Almeensagn, at hun var den ypperste af alle ikke høibaarne Qvinder.
